

Melanie Benjamin

BESTSELLER
NEW YORK TIMES

Lebedele de pe Fifth Avenue

roman

ebook
HUMANITAS fiction

Colecţie coordonată de
DENISA COMĂNESCU

Melanie Benjamin

Lebedele de pe Fifth Avenue

Traducere din engleză și note de
Florica Sincu

MELANIE BENJAMIN
THE SWANS OF FIFTH AVENUE

This translation published by arrangement with Delacorte Press, an imprint of Radom House, a division of Penguin Radom House LLC.

ISBN: 978-606-779-342-0 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 021.311.23.30

Tatălui meu,
Norman Miller

Cel mai bun moment să pleci
de la o petrecere e atunci când începe.
Diana Vreeland

Suave, seducătoare, singuratice, lebedele și-au arcuit gâturile graţioase şi și-au întors privirile spre mal, unde el stătea împotmolit, de parcă ar fi prins rădăcini. Au fluturat din gene, și-au foşnit penele şi s-au apropiat de călăuza lor, cea mai frumoasă dintre ele. Nu se auzea nimic în afară de şopotul alunecării lor grațioase pe apă.

Pe măsură ce se uita la ele de pe mal, frecându-şi mâinile, hotărât să stea măcar de astă dată locului, cu toate că-i venea să ţopăie copilăreşte de pe un picior pe altul, îl cuprindeau vechile temeri, cum că n-ar fi destul de priceput, destul de curajos, destul de arătos, destul de înalt… destul de… *Totuşi spera, visa, aştepta; cu sufletul la gură, își ținea privirea ațintită asupra celei mai fascinante – lebăda-călăuză. De parcă și-ar fi pus o dorință de ziua lui de naștere, a suflat spre ea și numai spre ea o rugă şi a implorat vântul să o prindă şi să o poarte în zbor până la ea.*

Cu fruntea înclinată spre celelalte lebede, călăuza părea că ascultă cu gravitate, ca în cel mai solemn ritual, ca și cum nimic pe lume nu merita mai mult atenția ei, nici războaie, nici morţi, nici tratate, nici dileme. Numai atât, fericirea lui.

Celelalte şuşoteau, şuşoteau; una chiar a sâsâit, însă el nu şi-a dat seama care anume. Au rupt apoi rândurile și-au intrat înotând într-o formaţie prestabilită, un arc perfect în jurul călăuzei, care rămăsese nemişcată, cu capul plecat, parcă pe gânduri.

După care și-a ridicat capul și s-a întors cu fața spre mal, să-l privească. Toate s-au întors să-l privească. Ca într-o coregrafie, l-au salutat cu aripile lor orbitor de albe, care, de fapt, erau braţe, a observat el atunci pentru prima oară. Braţe albe ca leoparzii zăpezii, încă şi mai albe decât perlele de la gâtul lor gingaş.

Doar călăuza lebedelor nu i-a făcut nici un semn. Însă ochii ei, lacuri întunecate şi scânteietoare, de o singurătate de nepătruns, nu s-au desprins de-ai lui câtă vreme picioarele lui s-au transformat în aripi; câtă vreme a mângâiat oglinda apei, nu ca lebădă, nu, niciodată n-avea să fie una de-a lor, ştia asta încă de pe atunci. El era nimfă, libelulă planând, elf care-a aterizat în mijlocul lor râzând în hohote, de fericire. Și ele au râs, toate, numai călăuza nu. Ea s-a mulţumit să-l privească în timp ce era trecut de la una la alta, ca un nou-născut.

După ce lebedele s-au potolit și l-au aşezat iarăşi pe apă, refăcând formaţia, el s-a trezit prins între ele și lebăda-călăuză. Şovăitor, dar năuc de bucurie și de sentimentul trezit de primirea în grup, a făcut un pas spre ea, minunându-se că nici apa nu era apă, ci marmură admirabil lustruită, şi că nici penele lebedelor nu erau pene, ci blănuri, şi caşmir, şi mătase, şi satin, potrivite laolaltă şi cusute de mână pentru trupurile lor ascultătoare, concepute numai şi numai să fie împodobite.

Lebăda lui, a lui, pentru că aşa avea să îi rămână în gând şi să spună până la sfârşitul sfârşitului că a lui este, să pretindă că lui îi aparţine, să uite cu desăvârşire că nu el, ci ea a avut privilegiul alegerii, i-a întins braţul, iar el i-a luat mâna încrezător ca un copil. Un drac de copil.

Apoi lebedele l-au primit printre ele.

Iar el s-a simţit ca acasă.

La Côte Basque
17 octombrie 1975

— El a omorât-o. Uite-aşa, pur şi simplu! Lui Slim îi tremurau mâinile atât de tare, încât toate ţigările mentolate din pachet i s-au împrăștiat în farfurie. Truman a omorât-o. Şi-apoi, mi-aş dori să știu cine mama naibii s-a împrietenit întâi şi-ntâi cu stârpitura aia.

— Eu sigur nu, a zis Pamela cu hotărâre. Fătălăul ăla nu mi-a fost niciodată simpatic.

— Ah, nu, eu în nici un caz! Doar v-am avertizat în privința lui, mai țineți minte? a întrebat retoric Gloria. Ochii ei negri scânteiau primejdios, dar, din fericire, pe masă nu se găseau decât cuţite de întins unt pe pâine.

— Nu prea-mi vine să cred c-am fost eu, a murmurat Marella. Nu, nu, n-am fost eu!

— Nici naiba n-ar fi-n stare să pretindă c-aş fi fost eu, a şuierat Slim. Iar dacă el scapă fără o condamnare la moarte, îl dau eu în judecată, dacă nu pentru altceva, măcar pentru defăimare.

În jurul mesei s-a făcut linişte; vorbele ei au avut efectul unei bombe, la fel ca motivul care le făcuse să se adune în grabă, cu ochii ascunşi în spatele ochelarilor cu lentile negre, de parcă așa nu le-ar fi fost recunoscute chipurile faimoase. Ciudat, se gândea Slim, cum toate au avut aceeași idee: să se ascundă, ca și când ele ar fi comis vreo eroare, și nu Truman, cel care trebuia, de fapt, să îşi ascundă faţa. Acum şi-n vecii vecilor!

Sfidând împrejurarea, ele se înţeleseră să se întâlnească tocmai la locul crimei, adică acolo unde luase naştere scandalul literar al secolului, după cum şi începuse să fie numit. Prin urmare, Slim Hawks Hayward Keith, Marella Agnelli, Gloria Guinness şi Pamela Churchill Hayward Harriman, nişte femei care nu se sperie de propria lor umbră, au descins la restaurantul *La Côte Basque*, un loc unde te duci ca să vezi şi să fii văzut, îndeosebi într-o asemenea zi.

— Unde-i C.Z.? a întrebat Gloria pe neaşteptate. Onorabila doamnă Guest ar trebui să fie şi ea aici cu noi, cum s-ar cuveni. La urma urmei, a participat de la început la toată tărășenia asta. Ne place, nu ne place, e de-a noastră.

— Probabil că C.Z. sapă o groapă cine ştie pe unde! Aveţi idee care-a fost reacţia ei când i-am telefonat şi am întrebat-o dacă a citit chestia aia? Ei bine, a râs. A râs! Şi mi-a zis: „Vai, Slim, dacă tu n-ai băgat de seamă până acum că Truman Capote nu e-n stare să păstreze un secret, atunci eşti şi mai naivă decât mine!“ Însă, bineînţeles, despre *ea* n-a scos nici măcar un cuvinţel.

— Dar ce ziceți de…? a sărit Pamela să se intereseze, moment în care toate și-au întors privirile spre scaunul gol din capul mesei. C.Z. n-a fost nici măcar scandalizată în numele *ei*?

Slim şi-a aprins în sfârşit o minunată și binecuvântată ţigară şi a tras din ea îndelung. S-a rezemat de spătar şi a suflat fumul uitându-se cu ochi mijiţi la Pamela. Ciudat cum le apropiase Truman, cum izbutise, graţie scrisului, să transforme două duşmance în aliate.

— N-a fost, din câte mi-am dat eu seama.

— Și Dillon, tipul ăla dezgustător din povestea lui Truman, *e* chiar Bill, nu-i aşa? Se presupune c-ar fi Bill Paley?

Slim a tras adânc aer în piept, fără să fie totuşi în stare să înfrunte privirile iscoditoare ale grupului.

— Da, el e, sunt sigură. Nu mă întrebaţi cum se face că ştiu; pur şi simplu ştiu.

Pamela, Gloria şi Marella au rămas cu gurile căscate. La fel şi cei de la mesele învecinate; când cele patru femei au intrat în restaurant, toate capetele s-au întors să le privească. Unii cu uimire, alţii de-a dreptul bucuroşi. Câţiva cu admirație. Însă toţi, roşi de curiozitate.

Marcel, chelnerul lor preferat, s-a apropiat prudent de masă, cu obişnuita sticlă de şampanie *Cristal*. Le-a prezentat-o, iar Gloria a fluturat o mână în semn de acceptare. El a destupat sticla, dar fără obişnuitele lui gesturi pompoase. Era şi el la curent.

Toată lumea era la curent.

Ultimul număr al revistei *Esquire*, apărut dis-de-dimineaţă în chioşcuri, afişa pe copertă o poză cu un Truman Capote puhav şi gălbejit, iar titlul principal trâmbiţa apariţia unei nuvele îndelung aşteptate, *La Côte Basque 1965*, aparținând celebrului autor al romanului *Cu sânge rece*. Se făcuse unu după-amiază. Liz Smith, autoarea unor articole de scandal, se afla probabil încă de pe acum la telefon, întrebând alarmată cameristele dacă doamna era acasă ori ieșise în oraș.

„Ei bine, în ce mă priveşte, doamna nu e acasă“, îşi zicea Slim. La fel de bine ar putea lipsi de acasă tot restul zilei. Şi-apoi, de ce nu și restul nopții, ce mama

naibii?! Unde era Papa acum, când avea nevoie de el? Ar fi sărit în primul avion spre Cuba, dacă ar mai fi fost cu putinţă. Și dacă Hemingway ar mai fi fost în viaţă, cu sticla de daiquiri într-o mână, cu carabina ori cu undiţa în cealaltă, ca să-i arunce zâmbetul acela viril al lui, senzual, cu gura până la urechi și să se întrebe când naiba avea să reuşească să scrie o carte despre ea, femeia cea mai fascinantă pe care o cunoscuse vreodată.

Din păcate asta era o altă poveste, din alte vremuri. Dintr-o altă viaţă.

Azi, povestea se schimbase. Și nu mai era ea personajul principal, își dădu seama Slim; da, fusese folosită, dar, la urma urmei, secretele ei rămăseseră în mare parte neatinse. Totuși, asta nu îi îndulcise amărăciunea resimţită când aflase că fusese trădată de cel pe care îl numea True Heart. Fie și numai amintirea acelui nume de alint îi provoca greață.

Era limpede ca lumina zilei că Truman Capote comisese o crimă povestind ce povestise. Istorisiri pe care nu era îndreptăţit să le spună mai departe. Istorisiri pe care ele însele n-ar fi trebuit să i le spună.

— Nimeni n-o să-i mai răspundă la telefon acum. Nimeni n-o să-l mai invite nicăieri. E terminat pentru societate. Mort, mort ca… Pam îşi ştergea în chip demonstrativ ochii albaştri, cu toate că se încăpățânaseră să-i rămână uscați, după cum băgase de seamă Slim.

Conversaţia se mai domolise, umbrită parcă de-un nor ce căzuse peste masa lor, estompând strălucitoarea lumină și aruncând umbre pe deasupra tacâmurilor şi a paharelor de cristal scânteietoare.

— Îşi mai aminteşte careva cum l-a cunoscut? Ori a apărut aşa, din senin, ca o molimă? Slim căzu pe gânduri, stare pe care nu și-o îngăduia prea des şi care, în general, nu dădea bine în fața celorlalte. Prânzul la *Côte Basque* era departe de a fi momentul prielnic pentru introspecții.

Ziua de azi era însă altceva. Azi, când au deschis revista *Esquire,* au descoperit că erau jupuite de vii, cu măruntaiele la vedere și cu sufletele golite, cu toată hidoşenia lor scoasă la lumina zilei. Nu doar a lor, ci a tuturor celor ca ele, din tribul lor, din cercul lor exclusivist, privilegiat, de invidiat. Secrete trădate şi vieţi distruse de vipera strecurată în cuibul lor, de tâlcuitorul primit printre ele.

Însă Truman Capote nu era singurul pe lume în stare să spună poveşti, au hotărât ele după încă un pahar de şampanie *Cristal*.

— Așa că spuneţi-mi voi, a gângurit Slim, cu limba bine dezlegată şi cu gâtlejul plăcut amorţit de băutură, cum mama naibii a fost posibil ca progenitura

asta de târfă sudistă să se aciueze pe la noi?

Cele patru şi-au înclinat gâturile încă superbe și și-au unit capetele impecabil coafate ca să se sfătuiască. Perle şi pene tremurau la fiecare mișcare. Aur şi nestemate sclipeau pe mâinile care gesticulau în încercarea de a pune laolaltă piesele de puzzle. Și asta de la bun început. De la începutul reconstituirii felului în care Truman Capote ajunsese să îşi trădeze toate lebedele; pe una, mai ales. Pe cea pe care o îndrăgeau toate cel mai mult. Până şi Truman.

Îndeosebi Truman.

Totuși, ciudat la povestea asta era faptul că însuşi Truman le-o spusese.

LEBEDELE
DE PE
FIFTH
AVENUE

Capitolul 1

„A fost odată ca niciodată…“

„Niciodată n-a fost atât de bine, niciodată n-a fost atât de rău…“[1]

„A fost odată unul din Nantucket…“[2]

Truman râdea de se prăpădea. Își ținea mâna la gură ca un băieţel și umerii sfrijiţi i se cutremurau de râs, iar ochii albaştri îi sclipeau de o veselie răutăcioasă, încât ai fi zis că e nici mai mult, nici mai puţin decât o întrupare a unei statui de-a lui Pan.

— Of, Big Mama! Sunt așa un drăcușor răutăcios!

— True Heart, eşti nepreţuit! Slim îşi amintea că şi ea râdea până o dureau fălcile. Truman avea efectul ăsta asupra ei, în vremurile acelea glorioase de început – o făcea să râdă. Asta era tot, pe cuvânt. Nimic mai simplu şi mai adevărat.

Pe când era tânăr, prin 1955, când și ele erau tinere – sau, oricum, ceva mai tinere –, când faima era călduță și prietenia căpăta aripi, alimentată de şampanie, de caviar şi de cadouri de la Tiffany, Truman Capote era o sursă nemaipomenită de haz.

— „A fost odată ca niciodată…“ a rostit Slim în cele din urmă.

— Da. În fine… a repetat Truman cu vorbirea lui tărăgănată, teatrală, şi a adăugat câteva vorbe: „A fost odată ca niciodată un oraș pe nume New York“.

„New York.“

Familiile Stuyvesant, şi Vanderbilt, şi Roosevelt, şi respectabila, tihnita Washington Square. Trinity Church. Vestita sală de bal a doamnei Astor[3], Cei Patru Sute, elita secolului al nouăsprezecelea, snobul de Ward McAllister. Edith Wharton, trădătoarea. Restaurantul Delmonico. Zany Zelda şi Scott[4] în fântâna din Grand Army Plaza. Grupul de scriitori şi de actori strânşi în jurul mesei rotunde de la hotelul Algonquin; Dottie Parker[5], cu pana şi cu limba ei, amândouă ascuţite ca briciul. Spectacolele de revistă *The Follies*. Grupul de editorialişti de scandal care semnau cu numele Cholly Knickerbocker. Clubul 21. Seratele dansante organizate de Lucky Strike la clubul Stork. Clubul de noapte El Morocco. Recitalul incomparabilei Hildegarde[6] în Salonul persan de la Plaza Hotel, cu Cary Grant, îngenuncheat la picioarele ei, în adoraţie. Fifth Avenue:

magazinele Henri Bendel, Bergdorf, Tiffany.

Exista şi un New York subteran, plasat mai jos, din toate punctele de vedere. Ellis Island, Bowery Lane și Lower East Side. Metroul. Schrafft’s şi alte localuri cu autoservire, tonete cu hotdog şi cu pizza vândută la felie. Pui atârnaţi la ferestre în Chinatown, murături la putină pe Delancey Street. Beatnicii din Village, cu ciorapi găuriţi, cu helănci jegoase şi cu un desăvârşit dispreţ față de orice.

Numai că nu spre acest New York tindeau ambiţioşii, visătorii, nesăţioşii. Ei erau atraşi de impunătorul New York, orașul clădirilor impozante și al apartamentele luxoase de la St. Regis, de la Plaza ori de la Waldorf, acel New York pentru care *Trenul de la linia A*[7] e un cântec, nu o opţiune. Acel New York unde găseşti la cel mai mic semn un taxi galben încăpător, dacă limuzina e ocupată. Acel New York cu premiere strălucite la Metropolitan, cu nenumărate baluri şi banchete de caritate, cu trotuare largi şi curate, unde nu se îmbulzesc cărucioare cu umerașe pentru haine şi copii care se joacă. Cu panoramă spre parc, spre râu, spre pod, nu spre străduţe dosnice, întunecate şi spre ziduri de cărămidă afumată. Acel New York al teatrelor, al cinematografelor, al cărţilor, al revistelor *The New Yorker*, *Vanity Fair* şi *Vogue.*

Un far călăuzitor, un pisc, un far aşezat pe un pisc. O lumină strălucind necontenit în depărtare, vizibilă până şi din lanurile de porumb din Iowa, de pe dealurile din cele două state Dakota, din deşerturile Californiei ori din mlaştinile Louisianei. Trimiţând fără întrerupere semnale. Chemându-i pe cei nemulţumiţi, seducându-i pe visători. Îndemnându-i pe cei cu sânge fierbinte şi iute să îşi privească familiile placide, vecinii blazaţi, mormintele strămoşilor adormiți şi să-și spună: „Eu sunt deosebit. Sunt altfel. Sunt mai mult“.

Veneau toţi la New York. Nancy Gross, din California, poreclită de prietenul ei, actorul William Powell, „Slim“. Gloria Guinness, „La Guinness“, născută într-o familie de ţărani dintr-un sat mexican. Barbara Cushing, căreia i s-a zis „Babe“ încă de la naştere, mezina unui triplet senzaţional de surori din Boston.

Şi Truman. Truman Streckfus Persons Capote, care şi-a făcut într-o bună zi apariţia în avionul privat al soţilor William S. şi Babe Paley. Se ţinuse ca scaiul după Jennifer Jones şi David O. Selznick, buni prieteni ai familiei Paley. Bill Paley, preşedinte fondator al companiei de radio şi televiziune CBS, a rămas cu gura căscată la vederea acelui faun tânăr, subţirel, cu ochi mari albaştri şi cu o voce caraghioasă.

— Mi-am închipuit că vorbeai despre *preşedintele* Truman, i-a şoptit el ironic

lui David. N-am mai auzit până acum de… individul ăsta mărunțel. O să trebuiască să ne petrecem tot weekendul cu el?

— Vai, Bill, fireşte c-ai auzit de el, a murmurat gingaș Babe Paley, soția lui, şi a ieșit să-l întâmpine pe musafirul nepoftit cu legendara ei căldură și graţie.

Sigur că auzise şi Bill Paley de Truman Capote. Mai era cineva în Manhattan care să nu fi auzit de el în 1955? „Truman, Truman, Truman“, şuşotit, fluierat, invidiat, dispreţuit. Abia împlinise treizeci de ani Băiatul-Minune, acest *Wunderkind*, dacă nu chiar Mica Teroare, cum i se spunea doar printre scriitori. Truman Capote, subţirel, cu părul căzut nostalgic pe frunte, cu ochii expresivi şi cu buzele țuguiate, în aşteptare, întins leneş pe canapea, arunca o privire senzuală de pe coperta primului său roman, *Alte glasuri, alte încăperi*. Un roman pe care, ce-i drept, nici Babe, nici vreuna dintre prietenele ei, cum ar fi Slim sau Gloria, nu-şi dăduse osteneala să-l citească. Îi şuşoteau totuşi numele la petreceri, la vreo gală de binefacere și la masa de prânz.

— Trebuie neapărat să-l cunoşti pe…

— Eu sunt pur şi simplu *înnebunită* după…

— Nu se poate să nu-l cunoşti pe…

„Truman.“

— Eu ţi l-am prezentat mai întâi, i-a amintit Slim lui Babe după acel weekend nefast petrecut în locuinţa din Jamaica a soţilor Paley; acel weekend uimitor, ameţitor, când Babe şi Truman s-au trezit orbiţi de cel dintâi răsărit al soarelui prieteniei, încă atât de nou pentru ei, încât nu îşi dăduseră bine seama că fuseseră prinși amândoi în mrejele unui lucru de care muritorul de rând nu avea parte. Tu chiar nu-ţi mai aminteşti, dar a fost al meu, a fost Inima mea Credincioasă. Nu-i cinstit că mi l-ai furat! Și Slim şi-a ţuguiat buzele şi şi-a scuturat părul blond, care îi intra mereu în ochi și o făcea să semene cu Lauren Bacall mai mult decât semăna Lauren Bacall cu ea însăşi, ceea ce era perfect justificabil, din moment ce Lauren Bacall o copiase întâi pe Slim. A fost cam pe-atunci când Truman lucra la scenariul filmului *Mai tare ca diavolul* şi Leland l-a invitat într-o seară la masă. Nu ții minte?

— Nici vorbă, eu l-am descoperit prima, a insistat Gloria, aruncând scântei din ochii aceia exotici, ca de cărbune, care ameninţau întruna să-i demaște originea bine ascunsă de rochiile Balenciaga, de coafurile concepute de Kenneth şi de accentul ei britanic studiat. Mă mir, Slim, c-ai uitat, a continuat ea. S-a întâmplat la scurt timp după ce Truman a adaptat pentru teatru *Harfa de iarbă*, ca să fie jucată pe Broadway. Normal că nu mă dau în vânt după Broadway, a

zis, aruncându-i o privire răutăcioasă lui Slim, care s-a zbârlit toată. Dar mă bucur nespus c-am fost la premieră în seara aceea. Imediat ce ne-am văzut ţi-am povestit totul despre el, dragă Babe.

— Te-nșeli, draga mea! Eu l-am chemat într-un weekend la Paris, nu v-aduceţi aminte? a intervenit Pamela cu un accent britanic atât de pronunțat şi un glas atât de reţinut, încât toate s-au aplecat instinctiv spre ea să o audă (și toate i-au recunoscut instinctiv şiretlicul care îi făcea pe soţii lor să se aplece la fel şi să dea cu nasul de magnificul ei decolteu, scos în evidenţă de croiala Dior). Asta a fost cu mult înainte să-l cunoașteți voi, a continuat Pamela, pe vremea când lui Truman tocmai i se publicase *Alte glasuri, alte încăperi*. Bennett Cerf – îl ştiţi, *editorul* – m-a întrebat dacă nu vreau să-i țin companiei tânărului său romancier, care era foarte agitat la gândul criticilor pe care avea să le primească. Pamela şi-a reţinut cu greu un tremur al umerilor; doar nu era convenabil să recunoşti că ai avut de-a face cu tipi de felul ăsta. Erai şi tu acolo, Babe, a mai zis ea. Sunt sigură!

— Doamnelor, doamnelor! le-a pus la punct C.Z., neclintită şi inaccesibilă, ca de obicei, nici chiar „înăuntru“, dar nici total „în afara“ lumii lor. Simplă, deloc complicată, o blondină hitchcockiană cu un surâs luminos (şi un accent bostonian excesiv de apăsat și de curat). Tot grupul ştia că C.Z. era mai fericită să lucreze prin grădină cu o săpăligă în mână sau să îşi vadă de cai decât să ia masa la Le Pavillon. De obicei, a spus ea, lucrurile astea mă lasă rece, dar cred că eu i l-am prezentat pe Truman lui Babe. Când făceam cumpărături la Bergdorf. Truman se pricepe de minune să aleagă exact geanta potrivită. În după-amiaza aia erai şi tu acolo, Babe.

— Nu, eu aș zice c-a fost pe iahtul nostru, a spus Marella, nesigură pe engleza ei, mereu timidă şi reţinută în tovărăşia prietenelor, dat fiind că era mult mai tânără decât ele şi niciodată sigură de statutul ei, în ciuda imensei bogăţii şi a unei frumuseţi remarcabile. Un chip despre care Truman spunea că ar fi putut să fie opera lui Botticelli, dacă artistul ar fi avut mai mult talent. Alec Corda l-a adus, într-o vară. Cred că tu şi Bill eraţi atunci cu noi, așa-i Babe?

Într-un costum Chanel de in, dintre cele care nu se şifonau oricât ar fi fost de cald în New York, Babe Paley n-a răspuns. Abia dacă le-a aruncat amuzată câte o privire în timp ce îşi scotea mănuşile, le plia şi le băga în geanta ei Hermès din piele de aligator. Aşezată la cea mai bună masă în mijlocul restaurantului Le Pavillon, era atentă la cei din jur.

Se afla în lumea ei, o lume de o eleganţă calmă, artificială; un univers al

aparenţelor, în care prânzul era cel mai însemnat moment al zilei, un motiv să te dai jos din pat dimineaţa, să mergi la coafor, să cumperi ultima noutate de la Givenchy ori de la Balenciaga, drept recompensă pentru grija de a avea o casă perfectă, niște copii perfecţi, un soţ perfect. Şi pentru păstrarea unui trup perfect. La urma urmei, de cinat, cinezi acasă ori la vreo petrecere, altfel la ce bun să mai angajezi un bucătar-şef, dacă nu chiar doi?! Însă la prânz mergi la The Colony ori la Quo Vadis. Şi, cu precădere, la Le Pavillon, unde Henri Soulé tratează doamnele din înalta societate ca pe niște *obiecte* de artă, cum de altfel şi sunt, le plasează cu mândrie în salon pe banchete de pluş roşu, la mese acoperite cu pânzeturi fine, unde vaza de cristal cu flori proaspăt culese e înconjurată de pahare Baccarat, de porţelanuri şi de tacâmuri de argint. Ele îşi beau vinul preferat şi fac mofturi la cele mai fine preparate franţuzeşti (pentru că, de bună seamă, când ai ţinuta şi prestigiul care îţi asigură intrarea în Le Pavillon, nu vii acolo să mănânci), bârfesc şi sunt văzute.

Pe trotuarul din faţa restaurantului se înghesuiau întruna fotografi gata să imortalizeze lumea încântătoare dinăuntru, iar Babe, înaltă, cu ţinuta ei regală şi cu zâmbetul graţios, era cea mai căutată, spre permanenta frustrare a prietenelor ei şi în ciuda dispreţului manifestat de ea. Cu toate astea, o persoană înzestrată cu spirit de observaţie, aşa cum era Slim, ar fi putut să constate că Babe îşi încetinea imperceptibil pasul dacă se întâmpla să nu fie prin preajmă nici un fotograf, ca şi cum ar fi căutat cu privirea sau și-ar fi dorit să apară vreunul ca prin minune.

Oare de ce era preferată Babe Paley? De ce tocmai ea era în centrul atenţiei? De ce căutau cu încăpăţânare un prilej să o salute reverenţios mulţi dintre cei care nu se bucurau de privilegiul de a fi aşezaţi la aceeaşi masă cu ea? Nu era cea mai frumoasă. Gloria Guinness se bucura de această onoare graţie gâtului ei lung, elegant, a unui păr ca pana corbului şi a ochilor ei scânteietori. Nu era nici cea mai amuzantă, ci Slim Hayward, ale cărei zeflemele ori vorbe de spirit fuseseră şlefuite la picioarele unor bărbaţi precum Ernest Hemingway, Howard Hawks ori Gary Cooper. Nici cea mai nobilă nu era, fără îndoială. Nobleţea și-o împărţeau între ele Pamela, Honorable Pamela Digby Churchill, fiică a unui baron, fostă noră a unui prim-ministru, şi Marella Agnelli, o prinţesă *bona fide,* căsătorită cu Gianni Agnelli, moştenitorul regatului Fiat.

Babe Paley îşi căpătase rangul datorită acelui har care e stilul. Se spunea şi despre celelalte că au stil, însă Babe era însăşi întruchiparea stilului. Nimeni, de pildă, nu băga de seamă ce purta, cel puţin nu la prima vedere, deşi era

întotdeauna îmbrăcată cu cele mai alese creaţii originale de modă. Remarcată era ea însăşi, silueta ei înaltă, zveltă, ochii ei gravi și întunecaţi, felul în care îşi ţinea geanta la încheietura braţului, graţia nesofisticată cu care îşi împingea ochelarii de soare pe creştet ori îşi descheia mantoul cu o singură mână şi îl lăsa să-i cadă de pe umeri în braţele unui *maître d'hôtel* care aştepta în spatele ei.

Ce nu observa lesne lumea era singurătatea care o însoţea pretutindeni, asemenea parfumului ei preferat, suav, cu miros de iarbă, *Vent Vert*, de la Balmain. În ciuda bogăţiei fabuloase, a nenumăratelor case, a copiilor, a unui soţ mai dinamic şi mai influent decât toţi bărbaţii prietenelor ei, tovărăşia ei permanentă era singurătatea. Mai bine spus „fusese". Până acum.

— Chiar nu contează, a rostit Babe într-un târziu, pecetluind definitiv discuţia. Sunt pur şi simplu bucuroasă că l-am cunoscut. Pentru Truman! a mai adăugat și a ridicat cupa cu şampanie *Cristal*.

— Pentru Truman! au răspuns ca un ecou cele patru prietene şi au ciocnit paharele în cinstea ultimei lor descoperiri, stârnite şi anticipând cu mare poftă o mulţime de ocazii de distracție, nimic mai mult.

— Pentru Truman, a mai şoptit o dată Babe, însă doar pentru sine, şi a surâs așa cum prietenele ei nu o mai văzuseră făcând până atunci. Însă tocmai în clipa aceea a intrat în restaurant ducesa de Windsor, care şi-a întors cu un gest suveran faţa mică şi dură la stânga şi la dreapta, de parcă ar fi fost cu adevărat de spiţă regală. Pe loc s-a stârnit în jur focul bârfelor.

— Ai mai cunoscut vreodată pe cineva mai plictisitor decât ducele?

— Totuşi, bijuteriile…

— Singurul lucru pe care l-a făcut şi el vreodată ca lumea!

Și, în toiul agitației, nici una dintre prietenele ei nu i-a mai aruncat măcar o privire lui Babe. În afară de Slim, care a mijit ochii şi și-a muşcat buza. Și s-a minunat.

Note

1. Începutul romanului *Poveste despre două oraşe* de Charles Dickens.

2. Primul vers dintr-o serie de limerickuri.

3. Caroline Webster Lina Schermerhorn Astor (1830–1908), proeminent membru al Celor Patru Sute de familii reprezentând protipendada newyorkeză din secolul al XIX-lea. Numărul acesta fusese stabilit în funcţie de capacitatea sălii de bal a doamnei Astor, de către Samuel Ward McAllister (1827–1895), autoproclamat arbitru al eleganţei.

4. Francis Scott Key Fitzgerald (1896–1940) şi soţia lui, poreclită Zany Zelda (Zelda cea Nebună).

5. Dorothy Parker (1893–1967), poetă, nuvelistă, critic literar şi satiristă. A făcut parte dintre fondatorii grupului de critici şi scriitori The Algonquin Round Table.

6. Hildegarde Loretta Sell (1906–2005), cântăreaţă americană de cabaret.

7. Compoziţie a pianistului şi aranjorului Billy Strayhorn, scrisă pentru Duke Ellington. Linia de metrou A, deschisă în 1930, care traversa tot New Yorkul, lega cartierele sărace de cele bogate, trecând din Brooklyn spre Harlem prin centrul oraşului.

Capitolul 2

Mai fusese cândva o tânără care visa să ajungă la New York; încă o tânără încredinţată că ar fi fost destul să găsească fie şi numai drumul până acolo, ca să aibă până la sfârşitul zilelor o viaţă fericită, cu sau fără băiatul ei. Numele ei era Lillie Mae Faulk şi locuia în Monroeville, o mică localitate din Alabama. În cele din urmă, a ajuns şi ea la New York.

„A fost odată ca niciodată.“

— Pe mama o chema Nina.

Aşa îi spusese Truman Gloriei, aşa îi spusese lui C.Z., tot aşa i-a spus şi lui Slim.

Ochii lui aveau o sclipire blândă, reverențioasă.

— Nina era frumoasă, o adevărată doamnă. Monroeville, orăşelul ăla din Alabama, nu era locul potrivit pentru ea. Mereu mi-a zis: „Micuţul meu Truman, într-o bună zi o să te iau cu mine la New York“. Şi s-a ţinut de cuvânt după ce am împlinit unsprezece ani. Viaţa mea începe abia atunci cu adevărat, pentru că eram la New York! La New York, nu în Monroeville, în locul ăla adormit unde nu se întâmplă niciodată nimic. Cu toate că acolo m-a muşcat odată o viperă de apă şi era cât pe ce să mor. Aproape că, of, Doamne, am fost c-un picior în groapă. Însă m-au salvat. Nimic nu poate să mă omoare pe mine, nici măcar un şarpe!

— Vai, vai, vai! a exclamat Slim. Apoi a zâmbit. Hai, arată-mi cicatricea!

— Big Mama! Truman a scuturat degetul arătător în semn de mustrare, dar s-a supus. Şi-a suflecat o mânecă şi i-a arătat braţul subţire, cu muşchi supli, cu pielea mai palidă decât luna şi acoperită de un puf mătăsos, la fel de spălăcit ca părul lui blond care îi tot cădea în ochi şi peste faţă ca o perdea ori ca un voal. Vezi? a întrebat-o.

Slim a văzut că pe antebraţ erau două puncte vagi, abia vizibile.

— Astea sunt cicatricele mele, singurele mele cicatrice, a zis el triumfător. Altele nu mai am.

*

Numele maică-mii era de fapt Lillie Mae, avea să-i mărturisească Truman lui

Babe. Asta se petrecea pe la începutul prieteniei lor, în zilele în care îşi povesteau unul altuia tot ce-au pătimit înainte să se cunoască, astfel încât să îşi poată împărţi viaţa în două. Înainte. Şi După.

— Lillie Mae Faulk, o putoare egoistă, a mai zis cu glas lipsit de intonaţie, ceva neobişnuit la el. De data asta nu încerca să captiveze ori să vrăjească; știa că Babe îi aparţine, în adâncul inimii era încredinţat de asta. O ştia ca pe un vis împlinit, pentru că, de fapt, aşa şi era.

O femeie frumoasă, superbă. Şi care îl iubea pe el, pe Truman. Care avea *nevoie* de el la fel cum el avea nevoie de ea. Pentru ce anume, nici ei nu puteau încă spune cu exactitate. Sigur era că se regăseau unul într-altul, nu ca o imagine din oglindă, ci ca pe o reflexie a aceleiaşi suferinţe, ori absenţe, ori a unei prăpăstii lăuntrice, însă una mai mohorâtă, mai întunecată, mai adâncă, dar mereu tăinuită, *mereu*. Până în momentul în care li s-au încrucişat privirile în avionul companiei CBS, când măştile le-au căzut şi i-a cuprins frica. Preț de o clipă, Truman n-a mai fost acelaşi copil-minune, uimitor de sigur pe el, ci un biet băieţel rătăcit şi uitat de lume, iar Babe a redevenit, în spatele machiajului şi creaţiilor vestimentare de renume, o făptură sfioasă de-a pădurii, şovăitoare, alinându-şi spaimele. Două suflete expuse ca două răni sângerânde, pe care credeau cu tărie că numai ei le puteau vedea.

— Maică-mea mă ura. *Mă ura!* Mă dispreţuia, nu putea să mă sufere. Povestind, Truman îşi sfărâma vorbele între dinţi. M-a părăsit, m-a lăsat la Monroeville în seama unor verişoare oribile. Am crezut că n-aveam s-o mai văd vreodată. Alteori obişnuia să mă închidă în câte o cameră de hotel, îţi dai tu seama? Mă încuia şi pleca la plimbare cu vreun aşa-zis gentleman vizitator[8]; mulţumescu-ţi ţie, Tennessee, pentru expresie! Eu plângeam, hohoteam, însă ea, înţelegi tu, ea lăsa instrucţiuni. Adică le cerea celor de la hotel să nu mă lase să ies, oricât aş fi urlat. Şi, drept e că urlam! Până la urmă cădeam zdrobit de oboseală şi adormeam fără să am habar când şi dacă se mai întoarce.

Babe era tulburată. Ar fi vrut să-l ia în braţe pe noul ei prieten, să-l strângă la piept, lângă inima ei frântă de înduioşare. Dar se stăpânea. Ştia cât de greu era să pari senin, neclintit, când pe dinăuntru totul era sfărâmat şi fără putință de a mai fi reparat. O singură atingere, o mână fierbinte, compătimitoare ar fi fost îndeajuns să facă ţăndări imaginea perfectă, făurită cu greu şi afișată celor din jur. Pentru ca apoi să fie nevoie de ani şi ani de zile pentru a o reface.

Așa că Babe nu l-a luat în braţe pe Truman. În acel moment al confesiunii, el arăta aidoma băieţelului de şase ani părăsit de maică-sa la Monroeville,

Alabama. Uitat şi de tată.

— Arch Persons! Ce parodie de om mai era! Și încă e. Într-o zi o să-ţi vorbesc şi despre el, însă nu azi, Babe, dragă. Sunt prea obosit, a zis și s-a frecat la ochi cu pumnii lui de copil.

— Totuşi, ea te-a adus aici, Truman! Asta-i partea bună, binecuvântată.

— Da, până la urmă, Lillie Mae a ajuns aici. S-a recăsătorit cu Joe Capote, taică-miu vitreg. S-au instalat într-un fabulos apartament de pe Park Avenue, aşa cum visase ea, iar numele şi l-a schimbat în Nina. Într-un sfârșit a trimis după mine şi m-a zvârlit apoi într-o şcoală militară, ca să mă facă să arăt a bărbat adevărat. Ura tot ce eram şi felul în care mă purtam. Odată mi-a zis „poponar“, pe urmă mi-a cerut să-i spun când am de gând să mă însor şi eu cu o fată de treabă. N-a fost niciodată mândră de mine, niciodată! Și dac-aș fi scris Cartea Cărţilor, tot mi-ar fi reproșat că sunt cea mai mare dezamăgire din viaţa ei.

— Niciodată! Tu nu dezamăgeşti pe nimeni, Truman. Eşti un om minunat, un mare artist. Să ştii asta!

— În fine, a zis Truman afișând un zâmbet şiret şi satisfăcut de băieţel, trebuie să recunosc c-am reuşit cel puţin să scap de copilărie. Să scap de iadul ăla.

*

— Am avut parte de o copilărie miraculoasă, le spunea Truman Gloriei, lui Slim ori lui C.Z. pe la petreceri, unde toate aceste fascinante soţii ale unor bărbaţi fascinanţi erau adunate în jurul noii lor descoperiri, în timp ce soţii lor îl priveau uluiţi, pentru că până atunci nu mai văzuseră vreodată un Truman Capote, ba chiar, la început, sperau să nici nu mai vadă niciodată unul. O asemenea făptură minusculă, efeminată, îmbrăcată în costume de catifea, cu şosete roşii, cu un şal ridicol de lung fluturând în jurul lui ca o hlamidă purtată la încoronare, care declama, la sfârşitul unui dineu:

— Acum am să ne așezăm aici, ca fetele, și-o să tragem o bârfă!

Un adevărat michiduţă, căruia îi venea pe neaşteptate să sară în sus, să dea din picioare, şi apoi să strige:

— Vai, ce hazliu e să fiu eu însumi! Nu mai pot de bucurie!

Bărbaţii din jur, titani ai industriei, oameni de bani gata, moştenitori ai unor averi considerabile, rămâneau cu gura căscată. Şi îşi spuneau între ei:

— Mă rog, cel puțin n-avem motiv să stăm cu ochii-n patru din pricina *lui*!

În tot acest timp, soţiile lor dădeau din aripi, gângureau, îşi dichiseau penele şi se înfruntau ca să prindă loc lângă el.

Truman trăgea cu ochiul, recunoştea rânjetele dispreţuitoare şi temerea greu disimulată din privirile acelor bărbaţi şi zâmbea în sinea lui, flecărind cu soţiile lor.

— Bătrânele verişoare excentrice care m-au crescut… Ce material extraordinar pentru literatură! Aţi citit, fără îndoială, *Harfa de iarbă*. Sook era o bătrânică minunată şi cam într-o ureche, dar mă adora. Mă adorau cu toţii; eram mândria celor din Monroeville! Vedeta lor! Ah, trebuie neapărat s-o cunoaşteţi într-o zi pe prietena mea bună din copilărie, Nelle. Nelle Harper Lee. E şi ea în New York acum. Lucrează, din câte-am auzit, la un roman despre copilăria noastră, cu toate că, pentru asta, o să aibă cu siguranţă nevoie de ajutorul meu, biata de ea. O fi ea inteligentă, nu zic, dar nu e la fel de *talentată* ca *moi*… Vedeți că pe-asta n-aţi aflat-o de la mine!

*

— Nelle era singura mea prietenă din Monroeville, i-a spus cu amărăciune Truman lui Babe. Erau amândoi în budoarul ei, sanctuarul ei de la Kiluna Farm. Acolo se simţea ea acasă. Fireşte, soţii Paley aveau multe locuinţe: un apartament permanent în hotelul St. Regis, o casă de vară în New Hampshire, casa de pe plajă din Jamaica… Adevărata lor stea polară era însă proprietatea asta enormă din Long Island.

— Aproape jumătate de hectar! a exclamat Truman când i-a povestit despre ea lui Jack Dunphy, iubitul lui. Acesta însă a mârâit doar:

— Ei, şi?

După acea călătorie crucială cu avionul companiei CBS, când purtaseră o conversaţie despre care nu-şi aminteau decât că părea să-i fi legat unul de altul cu un fir nevăzut de aur, un fir pe care nici unul dintre cei din jur n-ar fi fost în stare să-l dezlege, Babe l-a poftit pe Truman să-şi petreacă la ei un weekend. L-a instalat într-o cameră de oaspeţi plină de flori proaspete, cu lenjerie franţuzească de lux de la Porthault, cu o vedere spectaculoasă spre grădina ei şi cu un valet la dispoziţia lui. După ce şi-a îngăduit să se dea ca un căţeluş de-a rostogolul pe covorul pluşat, să ţopăie pe pat de parcă ar fi avut zece ani şi să îşi îngroape faţa lui de elf într-un buchet de flori, Truman a bătut la uşa dormitorului ei şi a intrat fără măcar să aştepte un răspuns, de parcă ar mai fi fost acolo de o mie de ori.

Iar Babe, care îngăduia rareori cuiva să pătrundă acolo, a zâmbit, i-a făcut semn să se aşeze şi s-a trezit dintr-odată că stătea turceşte alături de Truman Capote, care o studia îngrijorat cu ochii lui mari, albaştri şi inocenţi. Uneori se

purta ca un copil, şi-a spus ea, la fel ca aceia care îl cunoscuseră. Un copil care are nevoie să fie încurajat și ocrotit împotriva capriciilor şi cruzimii lumii. Așa s-a pomenit ea că a început să i se destăinuie, lucru pe care nu îl mai făcuse până atunci, nici măcar față de surorile ei, mai demult, când erau la Boston.

— Nelle era o băieţoaică zdravănă şi nu prea avea nici ea mulţi prieteni, ca să nu mai spun că maică-sa era cam ţicnită. Dar ce aveam în comun, eu și Nelle, era că visam amândoi să devenim scriitori. Nimeni altcineva în locul ăla prăfuit din Alabama nu ştia ce-i un scriitor. Am dat peste o maşină veche de scris în biroul tatălui ei, am uns-o, am făcut rost de panglică şi ne-am apucat, pe rând, să scriem povestiri, dialoguri şi ce ne mai trecea prin cap. Noi ziceam că „mergem la serviciu". Când scriam, eu și Nelle evadam din Monroeville, de unde n-am fi avut cum să plecăm de capul nostru. Lillie Mae se dusese la New York, divorţase de tata, se căsătorise cu Joe Capote, dar n-a trimis după mine. Până când am împlinit unsprezece ani. Aşa că am fost lăsat în grija verişoarelor ăstora bătrâne şi aiurite, care râdeau de mine pentru că aveam o purtare aleasă şi hainele frumoase trimise de Nina. Îşi băteau joc de mine pentru că eram eu însumi, pentru că eram mai scund decât toţi ceilalţi băieţi şi, pe deasupra, mai arătos.

Lui Truman nu-i mai rămăsese urmă de amărăciune în glas. S-a tot legănat, apoi şi-a cuprins genunchii cu braţele şi și-a lăsat capul în poala ei.

*

— Mama a murit din pricina unei pneumonii, le-a şoptit Truman lui Slim, Gloriei, lui C.Z. Și soţilor lor, care veniseră lângă foc şi se așezaseră lângă soțiile lor, formând un grup simpatic, tăcut, plin de bijuterii, în jurul acestei fermecătoare Şeherezade masculine, care vorbea cu un uşor accent sudist, încântător de peltic, având ochi visători şi o minune de păr! Blond, de aur tors ai fi zis, căzut în şuviţe pe frunte. Bărbații adevărați nu-și purtau părul în vânt, ci și-l dădeau pe spate şi îl ungeau cu pomadă Brylecreem.

Însă Truman nu era bărbat. Şi nici femeie. Era o creatură nepământeană, un geniu; cel puţin aşa le spuseseră amatorii de lectură celor care nu citeau. Un geniu ai cărui ochi erau acum umezi de lacrimi. Și care îi făcuse să se înduioșeze toți odată, ca la un semn.

— Mama era foarte tânără şi încă frumoasă, să ştiţi! Asta se întâmpla doar cu câţiva ani în urmă. Eu eram în Europa şi n-am putut să ajung la timp. A murit şi n-a avut pe nimeni lângă ea. Aşa că acum sunt orfan.

Nevestele îşi ştergeau lacrimile. Bărbaţii îşi ziceau:

— La urma urmei, prichindelul e chiar simpatic. Şi-apoi, la naiba, ce dacă eşti prieten cu un homosexual?

*

— Maică-mea s-a sinucis, avea să-i spună el lui Babe. Ochii lui erau uscați şi avea o privire înfricoşător de limpede. Băutura şi pastilele au terminat-o. Mai încercase ea să-şi ia viaţa, dar îi lipsise curajul. Nu și atunci. Vezi tu, bătrânul Capote pierduse toţi banii. Ei nu-i rămăsese nimic, era din nou Lillie Mae Faulk, şi nu încântătoarea Nina Capote. A fost prea mult pentru ea. Și *eu* eram prea mult pentru ea! Când a murit, eram în Europa; scriam scenariul filmului *Mai tare ca diavolul.* Am cerut să fie incinerată tocmai pentru că era înspăimântată de gândul ăsta. E josnic, e degradant. Însă acum ştii.

S-a încruntat, a oftat şi, cu ochii închişi, părea rătăcit printre amintiri. Babe şi-a spus că tăcerea îl prindea mai bine, când nu îşi mai dădea osteneala să farmece cu trăsăturile lui delicate – gura mică, cu buze roşii seducătoare, obraji roz, pistruiaţi şi o gropiţă surprinzătoare în bărbie, de om hotărât.

Pe neaşteptate, şi-a deschis larg ochii şi, cum stătea în poala ei, a privit în sus. A zâmbit ştrengăreşte, a bătut-o uşor pe genunchi şi i-a spus mai mult în şoaptă:

— Aşa că acum ştii totul despre mine. Absolut totul! Vorbeşte-mi despre *tine*!

Iar Babe a simţit că nu avea încotro, că, de fapt, nici nu îşi dorea altceva. Era o adevărată comuniune, ceva atât de profund, încât nu ştia ce nume să-i dea, doar că o răscolea pe interior și îi făcea inima să bată nebuneşte în piept. Toată viaţa ei fusese aparenţă, aparenţă și iar aparenţă, încă din copilărie. Acum se afla în sfârșit lângă cineva care îşi pusese sufletul pe tavă. Care îşi arătase rănile, cicatricele; pe cele adevărate, care n-au vindecare. Cele care n-au cum să fie văzute cu ochiul liber.

Așa că dorința de a i le arăta pe ale ei a venit firesc. Ochi pentru ochi, cicatrice pentru cicatrice.

Povestire pentru povestire.

Notă

8. *Gentlemen callers*, expresie folosită de Tennessee Williams în piesa *Menajeria de sticlă* pentru a-i denumi pe clienţii unei prostituate.

Capitolul 3

— A fost odată ca niciodată… Pentru că de data asta era vorba despre Babe, orice îndoială ar fi fost cu totul de prisos. Ea era o adevărată prinţesă dintr-o poveste cu zâne devenită realitate. Nu s-ar fi cuvenit să înceapă altfel povestea ei.

— A fost odată ca niciodată o preafrumoasă Babe, i-a suflat Truman.

Iar Babe, înclinând capul şi zâmbind timid, a repetat:

— A fost odată ca niciodată… presupun.

Ăsta trebuie să-i fie secretul – atitudinea reținută, şi-a spus Truman. Asta o ridică de la femeie la rangul de zeiţă, de la simpla eleganţă la perfecţiune. Ţinuta calmă, zâmbetul sobru, vocea domoală, ochii negri care sclipesc înţelegător sau ascund vreo rană tăinuită. Niciodată orgoliul ori cochetăria. Şi nici o minte prea strălucită, şi-a zis el cu tristeţe. Pentru că Barbara Cushing Mortimer Paley nu strălucea prin cultură. Nici nu fusese crescută pentru asta.

— Am fost crescută să mă mărit bine, a spus Babe în cele din urmă şi a ridicat simplu din umeri. Mama era o forţă a naturii, deşi nu se compara cu a ta. Ea nu ne-ar fi abandonat niciodată. Eram opera vieţii ei.

— Ce poţi să-mi spui despre ea?

— Gogs, aşa-i ziceam, chiar și după ce am avut şi noi copii. Gogs Cushing. O iubeam. Asta-i tot.

— Dar despre ea ce poţi să-mi spui?

— Îşi iubea familia. Făurise un cămin minunat pentru tata, care lucra tot timpul. El era chirurg, făcea operaţii pe creier. A fost printre primii care au izbutit să facă aşa ceva. Mama ne-a spus, mie şi surorilor mele, că nimic n-ar putea să ne stea în drum, dacă rămânem unite. Şi că nimic n-ar mai avea cum să ne facă vreun rău.

— Bine, Babe, dar despre ea, ce poţi să-mi spui despre ea? Înghiţea pilule una după alta, ca Nina? Era curvă, ca mama Gloriei?

— Truman, l-a mustrat ea încruntată. Însă apoi a zâmbit curioasă. Cine, Gloria? Gloria Guinness?

— Hai, nu te face că nu știi! Scumpo, La Guinness nu e născută chiar legitim, aş zice eu. Maică-sa făcea trotuarul în Mexic. Bineînţeles că pe-asta o ştii şi tu!

— Truman, Gloria e prietena mea. O prietenă dragă, a protestat Babe cu o mişcare uşoară a capului.

— Bobolink[9], draga mea, păsăruica mea scumpă… Nu te superi că îţi zic aşa, nu? Fiecare dintre prietenele mele dragi are un nume de alint. Ascultă, eu nu mă simt în stare de politeţuri când e vorba de ce simte inima mea. Tu poţi?

Iar Babe, căreia nimeni nu-i mai spunea Barbara de ani şi ani, dar îi displăcea şi numele cu care era bine-cunoscută, a clătinat din cap emoţionată. Ba chiar încântată.

— Şi-acum, spune, dragă Bobolink, cum putem să fim noi doi prieteni dacă nu bârfim? Fie şi câtuşi de puţin. Fireşte că ţinem la Gloria… La Guinness! E divină! Dar nu ţi se pare măcar c-un strop mai interesantă după ce-ai aflat că maică-sa a fost târfă? Nu o admiri ceva mai mult când bagi de seamă ce drum lung a trebuit să străbată ca să ajungă aici?

— Truman, eu am admirat-o mereu pe Gloria. Dar e aşa de… cum să spun…

Detectând cea mai vagă ezitare în privirea nu tocmai compătimitoare a lui Babe, Truman a sărit la atac. Ca un pisoi cu gheruţele scoase la vederea unei omizi.

— Cum? Cum e? Ia spune-mi tu, Babelicioasa mea! Ah, asta chiar că-i o găselniţă bună! Hai spune! Ce ţi-a făcut ţie Gloria? Ce-a zis?

— Nimic. Gloria mi-e dragă, cum am spus. Dar… Are ea un obicei. E chiar simpatic, dacă stai să te gândeşti. Tot o dovadă că se simte oarecum nesigură pe ea. Pentru că… Vara, când ne invită pe iahtul lor, ea se amuză cu jocul ăsta.

— Pe iaht! Ah, ia-mă şi pe mine! Ia-mă! Truman a sărit în genunchi bătând din palme şi a deranjat cuvertura de satin bine întinsă, aşa încât Babe şi-a muşcat buzele şi şi-a băgat mâinile sub fund ca să nu se apuce imediat să o aranjeze.

— Sigur! Te luăm în vara asta! Vii cu mine și cu Bill. O să ne distrăm de minune.

— Şi care-i jocul ei? Ce face Gloria? Truman s-a aşezat iar ca înainte şi a devenit serios.

— Mai nimica. Ceva nostim. Cu o săptămână înainte de plecare îmi propune să ne îmbrăcăm fără pretenţii. Fără ţinută specială la masa de seară. Și așa, în general. Să ne bată vântul şi să ne simţim libere! Aşadar îmi fac bagajele cum ne-am înţeles. Îmbrăcăminte de toată ziua, și cele mai multe bijuterii le las acasă. Aşa că în prima seară îmi pun pantaloni de in şi o bluză de mătase, în vreme ce Gloria apare cu ultimul model de ţinută de seară de la Balenciaga şi încărcată cu bijuterii din cap în picioare. Impresionant, fără îndoială! Şi mă anunţă că suntem

poftiţi pe uscat la un dineu cu pretenții de ţinută. Iar eu mă simt ca o cerşetoare. Atunci, anul următor e rândul meu s-o păcălesc. Îmi iau cu mine numai îmbrăcăminte de lux şi vin la masă într-o ţinută atent aleasă, să moară de ciudă. Iar Gloria apare în pantaloni şi bluză, cu coadă de cal legată cu şal şi se miră în gura mare că m-am pus la patru ace, deși suntem pe un iaht, nu la Maxim's! Şi mă mai şi întreabă unde am de gând să mă duc.

În timp ce povestea, Babe râdea din toată inima, imagine ce nu se potrivea deloc cu perfecţiunea chipului ei ca de porţelan. Însă Truman i-a desluşit exasperarea din privire. Iar ochii lui au strălucit de o încântare răutăcioasă.

— E nemaipomenit ce-mi spui! Şi plin de cruzime! Da, da, asta arată ce nesigură poate fi, în ciuda averii fabuloase a lui Loel.

— Gloria e prietena mea, i-a reamintit Babe.

Iar el a tresărit la auzul glasului ei atât de reţinut, de blând, de mângâietor. „Nimic nu i-l tulbură“, şi-a zis. „Nimic nu *o* tulbură.“

Orologiul de pe placa şemineului a bătut chiar atunci, dulce și discret, de şapte ori. Dintr-odată, Babe s-a pierdut cu firea. Şi-a întors privirea înspăimântată spre orologiu și a întins involuntar braţele. Era prima oară când Truman o vedea într-o asemenea stare.

— Vai, nu se poate să fie şapte! Pur şi simplu nu se poate!

— Şi ce-i cu asta?

— Bill poate ajunge acasă în orice clipă, iar eu nu sunt pregătită să-l întâmpin. Babe s-a lăsat să alunece uşor de pe marginea patului şi s-a îndreptat spre dressing graţios, cu umerii ridicaţi şi cu spatele drept, o ţinută de balerină cu picioare lungi, puternice şi cu un mers suplu. Truman a sărit din pat şi a zbughit-o după ea.

— O, Babe, asta e de-a dreptul peştera lui Aladin! Şi s-a uitat de jur împrejur cu sfială. Încăperea folosită ca să se dichisească, aproape la fel de spaţioasă ca dormitorul, era tapisată de sus până jos cu creton imprimat. Masa de machiaj era enormă, drapată într-o pânză roz de toată frumuseţea şi asortată cu tapetul, încărcată cu parfumuri în flacoane de cristal, cu pufuri pentru pudră, cu tăviţe de oglindă şi sticluţe cu farduri fără vreo urmă de degete ori de pete, cu perii cu mânere de argint, unele pentru pieptănat, altele pentru machiaj, alături de câteva oglinzi de mărimi felurite, unele cu mâner, altele drepte, cu becuri electrice în jur. Babe s-a aşezat pe taburet la masa de machiaj şi se privea în oglinda cea mare cu atenţia unui artist care se uită la tabloul abia terminat.

— Arăţi cum nu se poate mai bine, a calmat-o Truman, simţind că trebuie să o

liniştească.

Babe l-a contrazis printr-o mişcare a capului.

— În aşteptarea lui îmi şterg de fiecare dată machiajul, apoi îl refac. Dar acum nu-mi ajunge timpul.

— Nici nu e nevoie, a insistat Truman. Cu mâinile pe umerii ei, contempla imaginea din oglindă. „Trebuie să aibă patruzeci de ani“, şi-a zis. Însă chipul ei nu îngăduia dezvăluirea unor astfel de secrete degradante.

Frumuseţea lui Babe nu era un dar al naturii, cu toate că zestrea dintâi se făcea oarecum simţită. Era ceva însă, o anume nesiguranţă care o împiedica să iasă la lumină, după cum simţise Truman, hotărât de îndată să afle cauza. Stilul, frumuseţea, rafinamentul ei legendar, toate astea erau artificiale, fuseseră cultivate de-a lungul unei vieţi de disciplină şi de discernământ, iar Barbara Paley nu se străduia nicidecum să ascundă acest adevăr. Avea un machiaj complex, sprâncene perfect pensate, periate, încondeiate, ochi adânci, scânteietori, înconjuraţi de umbre subtile, complementare, de trăsături de creion şi de rimel. Pomeţii obrajilor, înalţi, parcă modelaţi de un sculptor, erau puşi în valoare de felurite nuanţe de fard amestecate cu precizie de profesionist. Iar pielea feţei îşi găsea limpezime şi prospeţime în fondul de ten pus din belşug, deşi, în mod ciudat, era imperceptibil, în întregime estompat.

La urma urmei, totul se datora machiajului. Aplicat cu strădanie şi cu un rezultat admirabil. Măiestria execuţiei uimea și era cu neputinţă să nu fi fost apreciat atât talentul, cât şi timpul sacrificat pentru asemenea realizare. Babe nu era doar pânza care aşteaptă un pictor; chipul ei era într-adevăr o operă de artă, artistul fiind ea însăşi, nu Dumnezeu. De asemenea părul, des, şaten, cu câteva şuviţe argintii care unduiau şi aruncau reflexe delicate, deși impecabil modelat și ondulat, atât de șic, dădea în mod surprinzător impresia de naturalețe. Iar dacă cineva putea să bănuiască efortul depus, rezultatul era de-a dreptul miraculos.

Ce să mai vorbim de haine și accesorii! O natură moartă, aranjată cu măiestrie. Luate separat, obiectele nu reprezentau nimic neobişnuit: mocasini negri italieneşti, pantaloni kaki bine croiţi, o bluză apretată, albă, de in. Şi strălucirea unui colier de diamante. Toată arta se găsea în felul în care erau purtate: bluza băgată în pantaloni, dar nu și la spate; colierul înfăşurat ca din întâmplare la încheieturii mâinii stângi, nu la gât. O posibilitate, surprinzătoare totuși. Simplu, dar inimitabil.

Și iată aici femeia, idolul care a înfrumuseţat paginile din *Vogue*, din *Harper’s Bazaar* ori din *Life* şi care privea cu îngrijorare într-o oglindă, îşi punea sub ochi

cu periuţa un amestec de fard şi îşi pudra nasul, în vreme ce, din pricina încordării, pe frunte îi palpita o venă albăstruie.

— Sper că n-a sosit încă! Ah, dacă nu sunt în hol să-l întâmpin, să arăt minunat pentru el…

Deodată s-au auzit două bătăi la uşa dormitorului, zgomotul clanţei şi paşii lui Bill prin încăpere în vreme ce striga:

— Babe! Babe!

Babe a sărit de pe taburet, s-a rujat în grabă fără să se murdărească, şi-a netezit bluza şi s-a întors spre Truman cu o privire pierdută, dureros de neajutorată.

— Cum arăt? l-a întrebat ea în şoaptă.

— Perfect, i-a răspuns el. Ăsta era şi adevărul.

Ca să capete curaj, ea l-a luat de mână, iar gestul l-a emoţionat profund pe Truman. Apoi şi-a îndreptat ţinuta şi a inspirat adânc.

— Bill, dragule! a murmurat ea cu glas mângâietor. A intrat fără grabă în dormitor să îşi salute bărbatul, arătând de parcă ar fi răsfoit leneş ore întregi o revistă într-un salon de cosmetică. Mă bucur că eşti acasă! M-am plictisit toată ziua fără tine. N-ai vrea să bei ceva, dragule? Ştiu că da. Mă-ntorc într-o clipă. Între timp… Îţi aminteşti de Truman, nu-i aşa? Coborâţi amândoi şi aşteptaţi-mă în salon. Mă schimb în grabă pentru cină și vin și cu paharele.

— Bill, sper să nu te superi că ţi-am împrumutat superba soţie în după-amiaza asta. Acum însă ţi-o înapoiez pe loc aşa cum am primit-o! Truman a zâmbit şi i-a întins mâna.

William S. Paley, fondator şi director al consiliului administrativ al companiei CBS, consilier al preşedintelui Eisenhower și, pe deasupra, cel care i-a descoperit pe Bing Crosby, pe Edward R. Murrow[10] şi pe roşcata aia zănatică de Lucille Ball[11] împreună cu bărbatul ei cubanez, idolii momentului la televiziunea pe atunci nou-înființată, s-a uitat chiorâş la mânuţa graţioasă şi albă ca laptele care i se întindea. Şi-a privit apoi încruntat soţia, care rămăsese în faţa lui cu o privire adoratoare, de parcă s-ar fi uitat la însuşi Zeus coborât din Olimp. Şi-a îndreptat statura impozantă de un metru optzeci şi opt şi a mârâit:

— Sunt mort de foame. Ce-avem de mâncare?

— Costiţe de miel aşa de fragede, încât poţi să le mănânci şi cu lingura! Nişte puişori de legume abia scoşi din pământ, găsiţi azi în oraş şi aduşi într-un coşuleţ de trestie. În plus, cartofi noi, o bunătate, pregătiţi cu unt şi cu rozmarin cules abia acum o oră. Babe a prezentat meniul cu concizia profesională, dar şi

oarecum poetică, a unui stilist culinar ori a unui critic de la *The New York Times*.

Bill Paley s-a mulţumit să mormăie :

— E-n regulă. Apoi, pe neaşteptate, i-a adresat lui Truman un zâmbet drept bună ziua, mai degrabă un rânjet enorm şi îngâmfat, iar acestuia i s-a părut că are în față o creatură care tocmai înfulecase un om pe nemestecate. Ah, iată ceva preţios, şi-a zis, ceva demn de ţinut minte: „o creatură care tocmai a înfulecat un om pe nemestecate“, a repetat el ca să-și întipărească în memorie cuvintele şi să le folosească la nevoie. Dar rânjetul care îi schimbase lui Bill Paley fizionomia era contagios. Lui Truman nu i-a rămas altceva de făcut decât să-i răspundă tot cu un rânjet.

— Hei, Truman, ce plăcere să te revăd! Hai să-ţi arăt casa! Babe, nu întârzia mult.

— Sigur că nu, dragul meu! Babe i-a pus o mână pe braţ şi s-a ridicat în vârful picioarelor să-i dea o sărutare pe obraz. Era doar cu câţiva centimetri mai scundă decât el, iar Truman a observat cu acea ocazie că purta pantofi fără toc. Mereu purta pantofi fără toc.

Bill Paley a continuat să zâmbească, şi-a frecat mâinile în aşteptarea mesei anunţate, s-a întors pe călcâie şi a ieşit cu pas grăbit. Nu s-a uitat în urmă după Truman, dar siguranţa paşilor şi felul în care îşi legăna braţele în mers, ca un general, arătau că n-avea nici o îndoială că venea în urma lui. Era, desigur, un bărbat obişnuit să latre ordine şi să se facă ascultat.

Truman s-a supus, nu înainte de a-i arunca o privire de simpatie lui Babe, care l-a şi răsplătit cu o strâmbătură mică, involuntară, un alt indiciu ce răzbătea de sub masca ei perfectă.

Iar când, după mai puţin de zece minute, a reapărut în acel salon perfect ornamentat, cu mobilă de epocă şi cu tablouri rare, unde confortul era la el acasă și unde a te cufunda într-un fotoliu tapisat era similar cu a te cufunda în somn, Babe arăta, la fel ca întotdeauna, senină. Drapată de sus până jos în mătase, cu o togă superb croită pe trupul ei înalt, ca o coloană, doar cu o simplă tăietură adâncă între sâni, având prinsă în jurul taliei de viespe o cureluşă neagră. Machiajul perfect, coafura fără un fir rebel. Parcă se pregătea să intre plutind în sala de bal de la Plaza. Doar că era în picioarele goale: plăcut arcuite, elegante, cu unghii rubinii lucioase. În jurul gleznelor ei surprinzător de albe, tivul rochiei împrăştia clinchete de clopoţei la fiecare pas.

— Clopoţei, clopoţei! a strigat Truman atât de încântat, încât a aplaudat. Făptura asta de basm a cusut clopoţei în tivul rochiei ei nepreţuite!

— Ssst! Babe a dus un deget la gură şi i-a zâmbit conspirativ, semn că secretul trebuia păstrat. Așa clopoţea, blând, molatic, această Zână Clopoţel în rochia ei Givenchy, lunecând spre bar şi înapoi, să-i dea paharul lui Bill, să-i aducă un altul lui Truman, să le ofere aperitive pe o farfurie care apăruse ca prin magie, să controleze dacă focul din cămin nu era nici prea moale, nici prea iute, să aprindă lămpi care împrăştiau lumina cea mai surprinzătoare, cea mai plăcută, roz pal, nu albă. În cele din urmă s-a aşezat la picioarele bărbatului ei ca să-i scoată pantofii şi să-i frece tălpile, în vreme ce poalele rochiei foşneau şi clopoţeau într-un crescendo muzical.

— Acum spune-mi cum ţi-ai petrecut ziua, dragul meu. Aş dori să cunosc până şi cel mai neînsemnat detaliu. Parcă ai trecut prin storcătorul maşinii de spălat, bietul de tine.

Fără cravată, cu gulerul cămăşii italiene deschis, cu un cocteil Manhattan într-o mână și cu o smochină înfăşurată în şuncă în cealaltă, Bill Paley nu i-a răspuns. Nici măcar nu s-a uitat în jos la magnifica creatură de la picioarele lui. În schimb îl cerceta pe Truman cu o privire de reptilă printre pleoapele umflate.

Spectator al scenei, Truman s-a încruntat. Zeiţa lui, metamorfozată într-o casnică oarecare!

Dacă pentru aşa ceva o pregătise maică-sa, atunci să o pedepsescă Dumnezeu!

Note

9. Bobolink este o specie de pasăre cântătoare din genul *Dolichonyx oryzivorus*.

10. Jurnalist şi reporter radiofonic american, pionier al jurnalului de televiziune (1908–1965).

11. Lucille Ball (1911–1989), actriţă, manechin şi producătoare americană, idol al radioului şi al televiziunii. A creat „Lucy’s Show“ şi a primit Medalia Prezidenţială pentru Libertate.

Capitolul 4

— Dragule, habar n-ai! Tu pur și simplu n-ai cum să-ţi dai seama cât de fermecătoare erau fetele alea! Și încă *sunt*! N-ai cum să apreciezi ce *senzaţie* au făcut când au apărut toate trei prima oară: Betsey, Minnie şi Babe.

— Atunci, hai, scumpete, zeiţa mea, povesteşte-mi, a gângurit Truman. Stătea cu picioarele strânse sub fund pe un scaun oriental aparent şubred, și totuși solid.

— Truman, ştii bine că am de lucru! Cu toate că, Dumnezeu mi-e martor, Hearst mă plăteşte cu nimica toată.

Diana Vreeland, redactor de modă, şi-a împins bărbia înainte şi a zâmbit larg, un rânjet stacojiu de maimuţă, care îi scotea în evidenţă urechile clăpăuge. Înconjuraţi de roşul agresiv al buzelor, dinţii ei gălbejiţi muşcau vorbele cu lăcomie. Părul negru, într-atât de lăcuit, încât firele nu se mai distingeau unele de altele, era dat sobru pe spate, strâns într-un fileu de un albastru închis şi încercuit până deasupra frunţii de o panglică de satin cu o fundă caraghioasă în creştet. Când vorbea, îşi flutura degetele lungi şi subţiri pentru a sublinia înţelesul cuvintelor şi a le puncta cu unghiile ei asemenea unor gheare însângerate.

Truman se găsea în biroul ei de la Harper's Bazaar. Pe masa de lucru şi pe un mic bufet pâlpâiau lumânări Rigaud intens parfumate, lumânări preferate de toate femeile bogate pe care le cunoştea. Pereţii erau acoperiţi cu fotografii, cu desene, cu mostre de felurite ţesături multicolore, cu pălării, cu mănuşi… De pe scaunul pe care ședea, lui Truman i se părea că era împresurat de o armată de manechine slăbănoage, drapate după ultimul răcnet al modei, care aşteptau să li se spună: „Într-adevăr, e divin!“ sau „Doamne, ce oroare!“ O întreagă lume de şifon, de blană, de satin, de caşmir, de mătase, de răvășitoare rochii mai lungi sau mai scurte, de pantofi minunaţi imposibil de purtat, de creatori nervoşi şi de manechine apatice aşteptând verdictul doamnei Vreeland, care avea să vină negreșit. Ochii ei migdalaţi, cu colţuri căzute, miopi şi vioi, priveau lumea din jur, o controlau, o revizuiau, dădeau sentinţe, eliminau şi corectau, corectau întruna – până şi viaţa.

— Ştii, pe vremea aia încă nu prea eram la curent cu toate astea, a precizat Truman. Nu eram în întregime format. Un embrion, asta eram! Aşa că trebuie să-mi povesteşti. Înţelege, m-am îndrăgostit. M-am îndrăgostit de cea mai uimitoare

fiinţă şi trebuie să aflu mai multe despre ea.

— Îndrăgostit?! a exclamat Diana ridicând o sprânceană perfect arcuită.

— Și încă cum! Din toată inima! Nu-i vorba, fireşte, de amor fizic, însă dacă era cumva cazul, ea ar fi fost aleasa mea. Deși ideea în sine îmi provoacă silă, fiind vorba de Babe, mi se pare mai puţin dezgustător.

— Nu ştii ce spui, a pufnit Diana.

De obicei larg deschişi şi sclipitori la ideea vreunei ghiduşii, ochii lui Truman s-au întunecat. Şi-a încleştat fălcile aşa cum puţini mai văzuseră; oricum, puţini dintre amicii lui din înalta societate. Altora, privirea aceea tăioasă şi hotărâtă le era familiară. De pildă lui Jack Dunphy, iubitul lui, prietenei din Monroeville, Nelle Harper Lee, ori mamei lui, Lillie Mae, zisă Nina. Desigur, în timpul vieții, ea fusese cel mai des privită astfel. La fel ca unii colegi de şcoală care îl hărţuiau şi îl aţâţau, până când depăşeau măsura. La fel ca Humphrey în perioada când se turnase filmul *Mai tare ca diavolul şi* îl provocase la o partidă de skanderbeg. După ce braţul i-a fost aproape smuls din umăr, Humphrey Bogart nu l-a mai provocat pe Truman Capote.

— Ba da, ştiu foarte bine ce spun, a răspuns Truman fără să clipească.

Diana Vreeland a ridicat din umeri. Şi-a pus în portţigaret o nouă ţigară dintr-o cutie de argint de pe masă, a scăpărat un chibrit, a aprins-o, a tras un fum şi s-a aplecat spre el.

— Drăguţule, uite cum a fost, a început Diana cu vocea ei aspră ca şmirghelul. Iar Truman a surâs, a închis ochii ca să îşi poată imagina totul cât mai bine şi a ascultat

Istoria
celor trei frumoase surori Cushing

Întâi şi-ntâi, aș zice c-ar trebui să-ncep cu mama. Gogs, aşa cum îi spuneau fetele, era femeia cea mai banală cu putinţă. La prima vedere nimic nu părea deosebit la ea; o oarecare matroană plinuţă din Ohio. Corectă în toate cele, cu purtarea cea mai aleasă, cea pe care o regăsești la fiicele ei şi în ziua de azi. Dar gospodină, o mamă dedicată și o adevărată gheişă pentru Harvey Cushing, bărbatul ei. El, un geniu, fără îndoială! O făptură divină! Destul de arătos şi, pe deasupra, chirurg. Neurochirurg! De fapt, el a făcut primele operaţii pe creier! Iar mama, Gogs, l-a aşteptat o eternitate *să se hotărască, ceea ce a și făcut, când a simţit că are o situaţie solidă. Odată căsătoriţi, ea i-a dăruit cel mai*

senin cămin cu putinţă, cea mai senină viaţă. Totul mergea de minune, ea primea lumea bună, avea un salon în toată puterea cuvântului la Boston, unde lucra el. Vai, ce loc oribil e Bostonul, nu-i aşa, dragule? Cenuşiu, fără pic de imaginaţie. Cât despre haine… mă rog, mai bine să nu vorbim.

Gogs era perspicace. Ea şi-a dat seama că cei doi băieţi ai lor aveau să se descurce, dar că fetele n-o să fie niciodată primite cu adevărat în sânul înaltei societăţi bostoniene, pur şi simplu pentru că nici ea şi nici Harvey nu erau originari de acolo. Şi îi știi pe aristocraţii ăia bostonieni, nişte adevăraţi brahmani[12]*! Ca să pătrunzi în casta lor trebuia să aştepţi mai multe generaţii. Iar mama Gogsie hotărâse că cele trei fete frumoase ale ei aveau să se mărite cum nu se poate mai bine. Tot ce-i mai bun: prinţi, şahi, iar dacă nu, cel puţin munţi de bani, grămezi peste grămezi de bani. Betsey semăna cel mai bine cu maică-sa; o mititică ştearsă şi sfioasă, aşa-mi pare uneori, până când nu se uită de sus la tine, cu aroganță. În felul ei, Betsey e cea mai manierată dintre surori. Ai zice că-i regina Angliei, nici mai mult, nici mai puţin. Ea s-a măritat prima. Şi nu cu oricine, cu James Roosevelt, fiul lui FDR! Nora preşedintelui, ce mai! O partidă* splendidă, nici vorbă*! Doar că James nu era în stare să îşi ţină cocoşelul în pantaloni şi aproape că le-a dat uitării pe Betsey şi pe cele două fiice ale lor. În schimb, FDR o adora,* o adora *pur şi simplu! De bună seamă, Eleanor nu putea s-o sufere. Nu i-a căzut bine să vadă că Betsey îi ia locul alături de FDR, cu toate că ea nu se afla mai niciodată prin preajmă. Ah, ce fiinţă plictisitoare!*

— Şi puţin cam lesbi, a adăugat Truman.

— Vai, dragule, asta-i o noutate veche! i-a tăiat-o Diana. Eu mă-ntreb însă de ce sunt lesbienele îmbrăcate cu atâta prost gust. Tare-aş mai vrea să aflu! Chestia asta e pur şi simplu absurdă! Doar femeile se îmbracă pentru a fi văzute de alte femei! Toată lumea ştie asta!

— *Eu*, unul, nu ştiu, i-a întors-o la rândul lui Truman şi a strâmbat din nas. Doar nu facem toți parte dintr-un club, ca să știm!

Mă rog, căsătoria lui Betsey cu tânărul Roosevelt a fost, de bună seamă, o lovitură magistrală în favoarea familiei Cushings. Au sărit ca broaştele peste bătrânul şi ţeapănul Boston până în vechiul New York, printre Roosevelţi şi Knickerbockeri, şi au nimerit în vechea şi prăfuita societate fabuloasă, care, cum ştii, încă mai joacă un rol important! Ei, nu chiar ca pe vremuri, dar totuşi, Doamne sfinte, contează mereu! Ieşirea în lume a lui Babe s-a făcut la Casa Albă, unde s-a încheiat căsătoria lui Betsey. Ai fi zis că mama Gogs avea toate

motivele să fie mulţumită. Numai că mai avea de căpătuit două fete, iar căsătoria lui Betsey era pe ducă. Dar n-am cum să nu-i recunosc lui Gogs o mare calitate: Întotdeauna le-a cerut celor trei fiice ale ei să rămână unite, fie ce-o fi. Și chiar asta au făcut; au format un triumvirat! Trei fete zvelte, cu pomeţi proeminenţi, ca figurile de la prora corăbiilor. Chiar dacă Minnie, după gustul meu, e mai degrabă o sperietoare de ciori. Unei fete îi trebuie şi ceva carne pe oase, ca să cadă îmbrăcămintea cum se cuvine! Cea mai frumoasă dintre ele era totuşi Babe, fără doar şi poate. Frumoasa Babe, aşa cum i-au zis încă de la naştere. Iar celelate două n-au fost niciodată geloase, asta cel puţin dacă stai să le asculţi, însă eu cred că, în secret, Betsey este. Minnie nu, ea n-are nici cea mai mică fărâmă de gelozie în toată fiinţa ei ciolănoasă. Numai că Betsey a fost regină, şi acum nu mai e.

Dar Babe a avut un accident teribil la nouăsprezece ani. Tu ştiai?

Cu ochii holbaţi, Truman a clătinat din cap de parcă nu-i venea să creadă.

Ei, da! Legenda spune că era în maşină cu un băiat atât de vrăjit de frumuseţea ei, încât a întors capul să o privească şi a intrat direct într-un copac. Se pare că Babe a fost desfigurată. Tatăl ei s-a adresat celor mai buni chirurgi cu putinţă, care au reparat totul fără urmă. Nici n-ai zice că a avut ceva! E la fel de frumoasă ca înainte. Poate şi mai şi!

Apoi, Betsey a divorţat de Roosevelt, iar Minnie s-a încurcat cu Vincent Astor. Fetele Cushing erau de-acum bine instalate la New York, apăreau în mai toate cluburile de noapte, participau la operele de caritate… La început, Gogsie n-a fost prea încântată; mama Cushing avea principii din epoca victoriană, vezi bine, când o doamnă n-ar fi ieşit în lume, aşa, de capul ei, nu s-ar fi lăsat fotografiată şi n-ar fi acceptat să-şi vadă numele în vreun ziar. Prin anii ’40, era însă de bon ton *ca lumea bună să se întâlnească la marile cafenele. Foiletoanele iscălite „Cholly Knickerbocker“ dictau că, în căutarea unui soţ, a unei prăzi adevărate, aşa cum aşteptau felele astea şi cum le impunea educaţia primită, era necesar să fii văzută la locul potrivit şi să îţi apară numele în ziare. Aşa că fetele erau întruna împreună, şi, frăţioare, cum îşi mai organizau ele intrarea! Când îşi făceau apariţia la Stork Club toate trei, o, Doamne, ce spectacol! Betsey, regală, o fostă Roosevelt. Minnie, înaltă, amabilă, despre care toată lumea ştia că se culcă cu Vincent Astor pe teancuri peste teancuri de bancnote. Şi Babe. Frumoasa, dulcea Babe, de la care n-am auzit nicicând o vorbă răutăcioasă. Și toate astea se petreceau în New York! Babe purta mereu ultimele creații în materie de modă – nu pentru că şi-ar fi îngăduit, frăţioare,* nici gând *de aşa*

ceva; papa Cushing pierduse în timpul Marii Crize tot ce agonisise. Însă ei i se ofereau ţinute sublime de la aproape orice casă de modă, pentru că, pe ea, orice piesă vestimentară devenea divină, iar creatorii lor ţineau să fie purtate doar de ea, ştiind că astfel aveau să fie fotografiate şi publicate în ziare. Babe chiar a lucrat o vreme aici, la Bazaar*, apoi la* Vogue*, scriind editoriale de modă. Fata îşi construia o carieră. Cred că a avut şi una sau două relaţii amoroase. Îmi spun adesea că la vremea aia a fost cu adevărat fericită. Îşi lua slujba foarte în serios, spre deosebire de fetele din lumea mare care erau angajate doar datorită numelui şi al relaţiilor. Nici Babe nu ducea lipsă de astea, dar muncea din greu. Era de faţă la şedinţele foto; uneori apărea ca manechin. Însă cu Gogs care trăgea sforile, n-a fost decât o chestiune de timp până la măritişul ei. Și într-adevăr s-a măritat cu tânărul Stanley Mortimer, moştenitor al firmei Standard Oil, cu vilă în Tuxedo Park, ştii, în mediul acela protestant, cu averi enorme făcute pe vremuri, ce să mai vorbim!*

Aşa că Babe şi-a părăsit slujba şi a făcut doi copii. În cele din urmă, Gogs l-a tras zdravăn de mânecă pe Vincent Astor şi aşa s-a măritat şi Minnie, iar Betsey a dat lovitura cea mare cu Jock Whitney! Așadar, Gogs colecționase pentru familie un Mortimer, un Astor şi un Vanderbilt-Whitney.

Apoi Babe a divorţat de Stanley Mortimer. Nici n-avea ce altceva să facă! Stanley devenise o epavă *după întoarcerea din război. Nu fusese nici înainte cine știe ce de capul lui. Se zvonea că o bătea şi că, pe deasupra, toată averea îi fusese blocată într-un trust, amănunt despre care Babe nu ştiuse nimic înainte de căsătorie. Dar, după cum fusese învăţată de maică-sa, Babe n-a spus nimănui nimic despre toate astea. Vezi tu, fetele alea sunt* animale de rasă*. De rasă! Cum sunt caii crescuţi doar să fie expuşi! Numai aparenţele au importanţă. Familii care îşi îndeplinesc onorabil toate sarcinile asumate. Familii fără neînţelegeri, în care toţi sunt uniţi şi prezintă lumii o faţă fericită, un machiaj impecabil! Rufele murdare se spală în familie. Aşa că Babe se prezenta impecabil îmbrăcată, frumoasă şi se purta ca de obicei, doar că-i apăruse o umbră de tristeţe în priviri…*

— Încă i-o mai văd, a şoptit Truman.

— Numai că acum are bani cu nemiluita şi nici n-am auzit să-i fi dat Bill vreo palmă, aşa că eu una nu prea înţeleg de ce, l-a luat Diana pe sus.

Oricum, a divorţat. Eu sunt încredinţată că Gogs era împotriva divorţului, numai că toate cele trei fiice ale ei au trecut printr-un divorţ. Îşi zicea probabil că, dacă ea fusese nevoită să se mulţumească cu un neica nimeni care nu se

sinchisea de ea mai mult decât să se asigure că se ocupă de gospodărie şi că îi oferă tot confortul, la fel puteau să facă şi ele! Numai că surorile astea sunt femei moderne, de bună seamă. Aşa că, în cele din urmă, cu excepţia lui Minnie, ele n-au stat pe loc, au trecut de la Cadillac la Rolls Royce! Betsey a trecut de la un Roosevelt la un Whitney împreună cu banii lui divini, iar Babe, Dumnezeule mare, la William S. Paley, cel care conduce totul, care conduce lumea! Bineînțeles, el e evreu. Aici treaba se-ncurcă. Babe să se mărite cu un evreu! Pe maică-sa a distrus-o cu asta. Biata Gogs a şi murit doi ani mai târziu. Dar eu cred că între timp se împăcase cu ideea, graţie banilor. Doamne sfinte, cine n-ar fi făcut-o? Paley e bogat ca un Cresus*! Totuşi, evreu… mă rog! Însă lui Babe nu-i pasă. Cred că o ia ca pe o provocare. Nu ne vreţi? Foarte bine, atunci o să ne facem propria societate, chiar mai înaltă decât a voastră. Şi aşa a şi făcut. În pofida faptului că a fost, bineînţeles, ştearsă* tout de suite[13] *din Registrul înaltei societăţi. Şi că în unele cluburi pur şi simplu nu sunt primiţi. Însă Babe îşi menţine* hotărârea. *Să-i ia naiba dacă nu ne vor! Doar că Babe n-ar rosti niciodată asemenea vorbe. E prea bine-crescută. Prea politicoasă, la naiba.*

După moartea lui Gogs, Minnie a divorţat de Astor. Ei bine, cine n-ar face-o, zău, deşi erau atâţia bani în joc. Vincent Astor e un nesuferit şi nu-l interesează decât trenurile lui de jucărie, dacă poţi să-ţi închipui una ca asta! După cum era şi de aşteptat, Minnie i-a găsit nevastă chiar înainte să-l părăsească. Femeile astea ştiu cum să se îngrijească de soţii lor! În momentul de faţă, Minnie e măritată cu Jim Fosburgh, pictorul. Se pare însă că şi el e homo, nu-i aşa? Tu trebuie să ştii.

— Draguţă doamnă Vreeland, a gângurit Truman, cu o pojghiţă de gheaţă peste vorba lui peltică. Aşa cum ţi-am spus, nu suntem toţi membri ai unui mare club. Mă crezi sau nu, dar chiar nu cunosc nici numele, nici rangul şi nici codul numeric personal al fiecărui homosexual din Manhattan.

— Dar despre Jim Fosburgh ştii, nu-i aşa? a întrebat calm Diana.

— Da, ştiu. Este, a oftat Truman.

— Sigur că da. Cred că şi Minnie e oarecum lesbi, dacă vrei să ştii părerea mea. Oricum, ea a fost bine-crescută, are clasă. N-ar recunoaşte una ca asta în ruptul capului, nici măcar în sinea ei.

— Nu pot să suport asemenea fiinţe, a i-a trântit-o Truman.

Diana l-a privit admirativ.

— Nu, nu, eu te înţeleg! Credincios ţie însuţi, aşa eşti tu, Truman. Domnul să te aibă în pază! Tu eşti un *campion*! Dar ia spune, când ne mai dai o povestire

pentru *Bazaar*? Ştii că ăsta nu-i domeniul meu. Doamne, aproape că nu mai citesc! Însă de câte ori publicăm vreo povestire de-a ta, sporeşte numărul de exemplare vândute!

— Drăguţa mea, tu ai să fii prima care află. Într-adevăr, pregătesc ceva. O povestire delicioasă. Dar, pentru moment, n-am de gând să divulg nici un cuvințel. E prea devreme.

S-a ridicat şi, înălţat pe vârfurile picioarelor, s-a întins până când i s-au văzut şosetele roşii dincolo de manşetele pantalonilor de stofă cadrilată. Cu un gest teatral, și-a înfăşurat în jurul gâtului un fular roşu. Apoi s-a repezit pe după birou şi a luat-o în braţe pe doamna Vreeland, care de obicei nu accepta să fie îmbrăţişată, dar când era vorba de Truman făcea, de bună seamă, o excepţie.

— Tu eşti dragonița mea dragă. Cea mai dragă! Şi-o spun cu *admirație*. Întâmplător, îmi plac la nebunie dragonițele. Ele îi apără cu ardoare pe cei pe care îi iubesc.

— Truman, tu ai fi în stare să vrăjeşti până şi clopoţeii din coada unui crotal, a spus Diana Vreeland. Mă duc să iau prânzul la Le *Pavillon*, a adăugat. Vrei să mă-nsoţeşti?

— Nu, dragoniță dragă, poate altă dată. Mă duc să lucrez la povestirea aia. Și tu să nu care cumva să stai fără mine la vreo bârfă, auzi? Şi să nu intri în vreun bar deocheat ori să agăţi cine ştie ce marinar! Nu cumva să faci vreo năzbâtie fără mine, doamnă Vreeland!

Diana a izbucnit într-un hohot de râs la fel de sacadat ca fiecare silabă pe care o rostea. Truman s-a răsucit şi a plecat cu mâinile vârâte în buzunare, cu capul lui blond aplecat. Atât de cufundat era în gândurile lui, încât nu şi-a dat seama că la ieşirea din birou se înghesuiau hoarde de manechine uscăţive îmbrăcate după ultimul răcnet al modei, care aşteptau cu îngrijorare aprecierile doamnei Vreeland.

El a luat un taxi şi i-a indicat şoferului direcţia: Brooklyn Heights. Iar taxiul l-a purtat peste pod, apoi în sus, în sus, în sus, apoi în jos, în jos, în jos, departe de Ţara de Nicăieri a lui Peter Pan, departe de poveştile spuse de Mama Gâscă, departe de Vrăjitorul din Oz.

Taxiul a intrat pe o alee liniştită şi s-a oprit în faţa unei clădiri galbene ca un canar. Truman a plătit, a intrat în casă şi a coborât într-un apartament de la demisol.

Apoi s-a aşezat la lucru.

Note

12. Prin analogie cu brahmanii, care nu intrau niciodată în contact cu „paria“, în cultura indiană, bostonienii îi tratau cu superioritate pe toți ceilalți membri ai societăţii.

13. „Imediat“, în lb. fr. în orig.

Capitolul 5

TRUMAN LA LUCRU

Erau foarte mulţi cei care voiau să tragă cu ochiul, să surprindă geniul în focul creaţiei. Nu ceilalţi scriitori, de bună seamă. Aceia erau prea blazaţi şi sleiţi de lucrul lor ca să le fi păsat de aşa ceva. Cu deosebire lebedele lui ardeau de nerăbdare să-l vadă pe Truman scriind. Şi se dădeau peste cap să-i ofere ajutor, pentru că, dacă nu erau nişte mecena ai artelor, atunci cine erau?

Ele nu erau nişte mecena.

Totuşi, Gloria îi pusese la dispoziţie vila ei din Palm Beach. Ca să fie hrănit cum se cuvine, Slim îi trimitea de la Clubul 21 de-ale gurii în cufăraşe de nuiele împletite. Pamela se oferise chiar să i se aşeze la picioare și să îi fie muză. Marella îl invitase pe iahtul ei să scrie plutind de-a lungul şi de-a latul Mediteranei.

Truman n-a acceptat. Pe cât îi plăcea şi preţuia felul lor de viaţă, încurajările lor, bogăţia şi mărinimia lor, pe atât, când era vorba de lucrul lui, dădea dovadă de o disciplină monastică pe care nu aveau de unde să o bănuiască noile lui prietene. Lucrul era lucru şi joaca era joacă. Niciodată n-aveau cum să se întâlnească. Decât poate…

Ei bine, poate or veni și vremurile alea, și-a spus el. În jurul lui mișunau povești minunate, numai bine date-n pârg, gata de cules. Iar dacă Truman n-ar fi fost un culegător de povești, oare ce s-ar mai fi ales de el?

Truman era culegător de povești.

Însă în istorisirea pe care o aşternea acum pe hârtie nu se găsea povestea lor, deşi el era încredinţat că lumea așa va crede, când va citi cartea. Era o poveste în întregime născocită de el. Îl întristau aluziile răutăcioase cum că n-ar scrie decât din experiența personală, și nu erau puțini cei care credeau asta. Dar *Alte glasuri, alte încăperi* nu conţinea nimic autobiografic! Era tot o istorie născocită. Istoria unui băiat fără familie, fără cămin, ispitit de întuneric, născut în lumină, dar atras de întunericul care nu înceta să îl ademenească.

Nu, prima lui carte nu era nicidecum autobiografică. Iar pentru noua povestire avea încă de pe acum o idee de titlu. În timpul războiului, auzise un marinar în permisie care îi spunea unui alt marinar că ar vrea să-l ducă să ia micul dejun

într-un loc unde sunt preţurile cele mai mari din oraş. Prin urmare, unde să meargă? Celălalt marinar i-a răspuns cu naivitate că preţurile cele mai mari din New York sunt la magazinul de bijuterii Tiffany.

Mic dejun la Tiffany. Un titlu grozav, doar atât ştia Truman până acum. Mai departe…

A luat un caiet, un caiet simplu, liniat. Şi-a ascuţit creioanele şi s-a aşezat pe o canapea îmbrăcată în velur, aflată sub fereastră. Încruntat, cu caietul pe genunchi, a citit ce scrisese cu o zi înainte. Scrisul era îngrijit, cu litere mărunte, separate unele de altele şi uşor aplecate, ca şi cum s-ar fi pregătit de atac.

„Ascultă, Fred, când promiţi, trebuie să duci mâna la inimă şi să-ţi pupi cotul…“

Astfel, Truman rătăcea printre cuvinte. Era cufundat în fraze, se lupta pe viaţă şi pe moarte cu semnele de punctuaţie, se îngrijea de punerea în pagină a textului, reorganiza paragrafele ca să fie pagina aerisită. Se ducea de la un cuvânt la altul şi înapoi, ca să aleagă între cuvântul „aproximativ“ şi cuvântul „exact“. Până la urmă a ales „aproximativ“: „Poate că doar contorsioniştii pot să-şi pupe cotul, aşa că ea s-a văzut nevoită să accepte un gest aproximativ“.

Nu s-a oprit decât după ce a lucrat toată după-amiaza. Un semnal lăuntric de alarmă, tot atât de firesc pe cât e trecerea de la iarnă la primăvară, anunţa momentul încheierii timpului de lucru. „Destul“, îi spunea. „Destul pentru azi. Dacă adaugi un singur cuvânt, ai să începi să te îndoieşti de tot ce-ai scris.“ Aşa că a pus pe masă caietul şi creionul, s-a scărpinat prin locurile răbdătoare rămase nescărpinate cât a fost ziulica de lungă, apoi s-a dus la bucătărie, unde Jack se învârtea printre oale şi cratiţe, pregătind masa de seară. Morocănos. Aşa înfrunta Jack viaţa. Mereu morocănos.

— Ai avut spor? a mormăit Jack în vreme ce râșnea furios niște piper peste friptură.

— Aşa şi-aşa! Truman a întins o mână după shacker şi pe cealaltă după votcă. O să-ţi citesc un fragment mai târziu, dacă vrei.

— Normal.

— Dar tu?

— Tâmpenii de azvârlit la gunoi. Aşa-i mereu.

— Nu-i adevărat. De fapt, asta și vrei s-auzi de la mine, aşa că nu mai umbla după complimente. Apropo, soţii Paley ne-au invitat la Kiluna în weekend.

— N-am nici un chef să merg.

— Jack!

— Nu pot să-i sufăr pe oamenii ăștia!
— Jack, nici măcar nu i-ai cunoscut!
— Ba da. În fel și chip, de-a lungul anilor. Sunt toţi o apă și-un pământ. Niște ipocriţi.
— N-ai dreptate, dragul meu Holden Caulfield! Soţii Paley sunt altfel. Cel puțin Babe. În ce-l priveşte pe Bill, mă rog, s-ar putea să aibă și el ceva aparte. Se poartă altfel decât ceilalți.
— Te abat de la drumul tău, a bombănit Jack. Nu sunt demni de tine. Nu pricep ce te fascinează pe tine la oamenii ăştia bogaţi, celebri şi plini de pretenţii.
— Sunt frumoşi, Jack! Viaţa lor e-atât de frumoasă… Stă sub semnul grației, al gustului rafinat, al bunelor maniere. Eu admir toate astea şi cred că idealul e să faci din propria viaţă o operă de artă. Ceea ce facem şi noi, într-un fel, nu-i aşa? Prin scris.
— Oarecum, a mârâit Jack şi a aruncat cât colo râșnița cu piper. Deşirat, uscăţiv, pistruiat, c-un păr blond-roşcat cu început de chelie, Jack i-a aruncat o privire aspră mititelului Truman, palid, slăbuţ şi el şi c-un păr rar. Nu suport să te compari cu ăştia, când ai așa un talent, a continuat. E caraghios. Şi-apoi credeam că-l dispreţuieşti pe Paley ăsta, după ce-ai petrecut un weekend întreg cu toţi paraziţii lui.
— Dar de-abia l-am cunoscut… Trebuie să fiu corect față de el…
— De oameni ca ăştia nu merită să-ţi pese, Truman. Oamenii în general nu merită.
— Of, mizantropul meu drag, a oftat Truman. Ce te-ai face tu fără mine, care aduc lumină în lumea ta posomorâtă şi întunecată? L-a luat de după talie, i-a strecurat o mână pe sub centura pantalonilor şi i-a mângâiat pielea fierbinte și fină.
— M-am descurcat perfect şi fără tine, înainte să te cunosc, a mârâit Jack, dar nu i-a respins îmbrăţişarea.
Au stat rezemați o vreme unul de altul, bucurându-se de acea apropiere familiară. Untdelemnul sfârâia în tigaie, ghiveciul cu rozmarin plăcut mirositor era la locul lui, pe pervazul ferestrei, cei doi câini ai lor le încălzeau gleznele cu suflarea lor greoaie. Urma o cină calmă, un martini ori două, ceva lectură în vârful patului înainte de stingerea luminii. Dorinţe cunoscute, satisfăcute de trupuri cunoscute. Jack fusese dansator, iar corpul lui bine antrenat îşi păstrase forma sculpturală care nu înceta să-l stârnească pe Truman când îi mângâia muşchii încă puternici şi tălpile tăbăcite, însă incredibil de arcuite. Deși lipsit de

un antrenament asemănător cu al lui Jack, corpul lui Truman era vânos, abdomenul și bicepşii, surprinzător de tari, şi era atât de subţire, încât ciolănosul şi deşiratul Jack îi cuprindea aproape în întregime în mâini talia iubitului. „Eu sunt ca Scarlett O'Hara", îi plăcea lui Truman să se laude. Apoi somn, în apartamentul lor banal din la fel de banalul Brooklyn Heights, în vreme ce tentaţiile sclipitoare ale Manhattanului erau pentru moment departe, dincolo de pod.

Truman ştia prea bine că ar fi trebuit să fie mulțumit cu ce avea. Mulțumit că era în braţele lui Jack, sătul şi somnoros, după o zi satisfăcătoare de lucru şi cu o nouă zi la orizont. Avea o mulţime de proiecte; doar era Truman Capote, scriitorul preferat al tuturor! Urma să plece în Uniunea Sovietică împreună cu o companie care juca *Porgy şi Bess*, iar articolul pe care avea să-l scrie după turneu urma să apară în revista *The New Yorker*, unde lucrase înainte şi unde avusese prima lui dezamăgire publicistică. Asta fusese cu mult timp în urmă, dar era cu neputinţă de uitat. Piesa *Casa florilor*, dramatizată după o nuvelă de-a lui, continua să fie jucată pe Broadway, deşi nu mai era mult până la ultimul spectacol. *Mic dejun la Tiffany* fierbea la foc mic, se distila, progresa chinuitor, cuvânt după cuvânt.

Era în vârful piramidei, ştia asta. Nu se îndoise niciodată că o să ajungă acolo, nici măcar când fusese dat afară de la *The New Yorker*. Mai mult, iubea un bărbat care îl iubea la rândul lui, chit că acesta era întruna posomorât.

Dar nu-i era destul, iar noaptea târziu, când se întorcea cu spatele la Jack, care sforăia încetişor, rămânea în el o flăcăruie jucăuşă, cu neputinţă să fie stinsă, oricâte somnifere ar fi înghiţit. Oricât de des şi-ar fi zis că, dacă s-ar fi stins, răsăritul soarelui va putea din nou să o aprindă. Mereu avea nevoie de mai mult. Mai multe frumuseţi de văzut, mai multe locuri de cunoscut, mai multe elogii de primit. Mai multă dragoste de luat și de dat, de schimbat ori de refuzat. Şi mereu, mereu de tânjit după ea.

Privea înăuntru de pe margine. Oare de ce se simţea întotdeauna aşa, în orice moment al zilei?

Până şi când se afla în centrul atenţiei, când făcea o lectură în public, când tăia un tort ornamentat cu imaginea de pe coperta cărţii lui, clipa nu-i aparţinea niciodată în întregime. Se petreceau întruna o mulţime de scene – două capete aplecate unul spre celălalt în plină conversaţie, într-un colţ întunecat al încăperii, un surâs fugar între doi îndrăgostiţi, un hohot de râs după o glumă pe care el n-o auzise… Oamenii schimbau între ei numere de telefon fără să-l ceară şi pe-al lui.

Cineva şoptea: „Chem un taxi pentru toată lumea“ şi, pe loc, patru inși dispăreau după ce-i făceau cu mâna sau îi trimiteau de la depărtare, printre efluviile parfumate, o bezea care nu-i ajungea niciodată pe obraz.

Şi îl părăseau. Întruna era părăsit.

Aşa că trebuia să îşi dea silinţa. Să se depăşească. Să fie mai bun, mai răsunător, mai sclipitor, un far care să lumineze beznele, iar sclipirea lui să devină călăuza tuturor. Cel puţin să se îmbrace mai extravagant! De ce n-ar purta oare o capă de catifea potrivită cu costumul lui de velur? Şi dacă ar dansa ceva mai energic, un Charlestone de pildă, în vreme ce toţi ceilalţi dansează doar step? Dar dacă n-ar mai intra pe uşă ca toată lumea, ci sărind cu braţele în aer şi cu picioarele aruncate în spate?

Dacă ar spune cele mai minunate poveşti, dacă ar împrăştia zvonurile cele mai picante numai şi numai despre persoane cunoscute de toată lumea?

Atunci, poate. Atunci… Ar fi oare atunci cu adevărat primit printre ei?

Ar veni atunci, în sfârşit, mama după el, ca să fie împreună numai ei doi? Să fie iubit, strâns în braţe, să vadă numai mândrie şi înţelegere în ochii ei strălucitori, ochi căprui, aproape negri, ochii unui chip sculptat în marmură, cu pometţi înalţi, cu nas acvilin, cu gât zvelt, un gât de lebădă, ochi negri de lebădă, cu pene foşnitoare, cu braţele întinse spre el.

Ochii lui Babe. În cele din urmă, s-a mai potolit gândindu-se la Babe, la ochii ei, la privirea adresată numai lui, ca să-i împărtăşească o durere poate şi mai adâncă decât a lui.

Şi cât de intens pot ochii ei să strălucească de iubire! Iubire credincioasă. True Heart.

Truman.

Alinat în cele din urmă, a adormit.

*

Babe, în impozantul *pied-à-terre*[14] din hotelul St. Regis, situat la întretăierea dintre Fifty-fifth şi Fifth Avenue, în epicentrul sclipitorului Manhattan, nu adormise. Bill, alături de ea, ocupa aproape tot patul cu corpul lui masiv, aflat într-o necontenită mişcare. Dur, inflexibil, iar acum străin pentru ea. Aveau doi copii împreună, era destul. Nu o deranja lucrul ăsta. Doi cu el, doi cu Stanley, era mama a patru copii. Da, era destul.

Dar Babe, idealizată și idolatrizată, nelipsită din lista celor mai bine îmbrăcate femei, menţionată fără greş în articolele despre cele mai frumoase femei din

New York, nu era dorită de bărbatul ei. Ah, desigur, se mândrea cu ea. O preţuia. O expunea, ca pe unul din tablourile semnate de Picasso pe care le deținea. „Domnul şi doamna William S. Paley“ străluceau la banchetele organizate în sprijinul societăţilor de caritate, la baluri, și erau invitaţi cu insistenţă la dineuri.

Dar nu o *dorea*. Nemişcată, de-a dreptul ţeapănă, şi atât de uşoară, încât se întreba dacă o să lase fie şi o cută pe aşternut, Babe nu avusese parte decât de respingere, o respingere mai rece decât aerul greoi din Manhattan suflat de climatizor peste corpul ei. Bill nu se atinsese de ea în acea seară, tot aşa cum n-o făcuse nici cu o zi înainte şi în nici una dintre nopţile de care să îşi poată aduce aminte cu adevărat. Dar asta nu însemna că ar fi fost roasă de dorinţe trupeşti. La drept vorbind, relaţia sexuală cu Bill servise numai unuia dintre ei. Ei nu i se întipărise în minte vreun amănunt, vreun moment de extaz, vreo senzaţie de împlinire trupească. Respingerea e respingere e respingere e respingere, aşa cum ar fi spus Gertrude Stein. Adevărul e că Bill Paley respingea trupul soţiei lui, dacă nu chiar nevoile ei. Babe! Frumoasa Babe! Nebăgată în seamă, ca o floare de pe tapet, de propriul ei bărbat, bine cunoscut drept un crai fără pereche.

Ea se gândea cu amărăciune la cei care o doriseră. Condé Nast, pe vremea când era angajată la revista *Vogue*. De câte ori n-o fugărise el în jurul biroului? Acum îşi dădea seama că era destul de arătos pentru vârsta lui, avea trăsături regulate, bine cizelate. Dar pe atunci socotise că ar fi fost o idee stupidă, doar era suficient de vârstnic ca să-i fie bunic.

Şi-apoi Serge! Serge Obolensky! Îl adorase pe Serge, o cucerise pasiunea lui, exotismul, un autentic prinţ rus, dar neînchipuit de curtenitor. Oarecum de modă veche, însă de o frumuseţe impetuoasă, cu mustăcioara ca o periuţă care o gâdila. Dintr-odată Babe n-a mai fost în stare să stea nemişcată, ca până atunci. S-a tot sucit, şi-a mişcat degetele de la picioare, s-a întins şi s-a aşezat pe burtă, cu bazinul înfundat în saltea, frământată de amintirea unui sărut, când ea şi Serge erau înlănţuiţi pe o superbă canapea de catifea în apartamentul lui. Un sărut atât de lung, care îi stârnise atâtea pofte. Şi s-ar fi lăsat în voia lor, dacă ar fi putut să treacă peste cuvintele maică-sii, care îi răsunau în minte.

Dar nu reușea niciodată să și le șteargă din memorie. „Stai dreaptă.“ „Nu te agita.“ „Trimite mulţumiri în scris de îndată ce primeşti un cadou sau te întorci de la petrecere.“ „Să ai mereu în casă flori proaspete, oricât te-ar costa.“ „Pantofii curaţi şi mănuşile sunt semnele distinctive ale unei lady.“ „Nu lăsa servitorii să ţi se suie-n cap.“ „Fii discretă. Nu te înjosi să bârfeşti.“

„Poartă-te perfect, ca un mic îngeraş, cu tatăl tău, care vine rar pe-acasă, și

atunci vrea să-i arăți tot ce ai mai bun din tine.“ „Poartă-te impecabil la balul de inaugurare a ieşirii tale în lume, pentru că acum sora ta, Betsey, e căsătorită cu fiul preşedintelui.“

„Fii nevasta perfectă pentru Stanley, soţul tău, fiindcă face parte dintr-o veche și bogată familie din Tuxedo Park.“

„Fii nevasta perfectă pentru Bill, soţul tău, chiar dacă e evreu. Pentru asta te plăteşte el, iar dacă nu te porţi impecabil, o să te înlocuiască atât de repede, încât o să te-apuce ameţeala, şi-apoi cu ce rămâi? Divorţată de două ori, cu patru copii şi fără avere…“

„Fii perfectă. Pentru că asta aşteaptă acum lumea de la tine. Iar dacă nu eşti perfectă, ce-ți mai rămâne? Cine mai eşti?“

Perfectă. Babe trebuia să fie perfectă în toate cele. S-a născut ca să devină soţia unui om bogat, să fie proprietatea lui decorativă. Nu ţinea minte să i se fi îngăduit să viseze la orice altceva. Când era mică, Betsey şi Minnie, Minnie mai mare cu nouă ani, Betsey cu şapte, o lăsau să joace rolul fetiţei care scutură petale de flori în calea miresei din nunţile de basm puse de ele în scenă. Era singurul joc fantezist îngăduit de mama lor.

— Acum o lăsaţi şi pe Babe să prindă buchetul miresei, le cerea mama celor două fiice mai mari, cu mustrare în glas. Babe trebuie să prindă buchetul ca să aibă noroc să se mărite şi ea.

Numai că Babe n-avea chef să prindă buchetul. Tot ce dorea era să pretindă că e altă persoană. Le cerea fraţilor şi surorilor ei să o numească Odeal, care ar fi fost o spălătoreasă de vase cu mâinile murdare şi care le spunea tuturor „conaşule“ şi „coniţă“ cu un accent de mahala de toată frumuseţea. Odeal ar fi fost orfană şi admirată pentru curaj şi pentru inteligenţă.

Maică-sa a făcut o criză de furie şi a interzis oricui să mai vorbească cu Babe dacă ea continua să pretindă că e Odeal.

— N-o încurajaţi, sâsâise ea. Asemenea purtare e intolerabilă. Ce-o să zică lumea?

După o vreme, Babe avea să renunţe să mai fie Odeal. Nu-şi amintea când o părăsise imaginaţia, când îşi luase zborul ca o pasăre. Ce mai ţinea minte era doar că, o vreme, se simţise foarte bine singură, în lumea ei de vis. Apoi nu se mai simţise bine, îi lipseau surorile care să-i spună lui Odeal ce avea de făcut, îi lipseau fraţii care o îngăduiseră în jocurile lor. Simţea că moare de ruşine la masă când nu-i mai vorbea nimeni și nici măcar solniţa nu i-o dădeau. Aşa că renunţase şi acceptase să fie Babe, doar Babe. Nicicând n-avea să mai fie

altcineva, ci numai ce dorea mama ei, nimic altceva. Se silise să nu-şi mai imagineze nimic, să nu mai viseze, pentru că aşa ceva nu i-ar fi adus vreun câștig. Singurul câștig ar fi fost să devină cea mai bună fetiţă din lume, fetiţa perfectă, apoi cea mai bună debutantă în societate, debutanta perfectă, apoi cea mai bună soţie din lume, soţia perfectă. Pentru că, dacă n-ar fi fost perfectă, dacă n-ar fi fost persoana cu care ceilalţi se aşteptau să aibă de-a face, nimeni nu avea să-i mai adreseze o vorbă, ori măcar să-i recunoscă existenţa într-un fel oarecare. Pur şi simplu ar fi dispărut într-o clipită, s-ar fi destrămat ca un norişor.

Câtă energie, câtă poftă de viaţă avusese pe vremea când fusese Odeal! Ţinea minte că alerga doar ca să simtă vântul care îi flutura prin plete. Îşi amintea cum se dăduse odată de-a dura pe un povârniş acoperit cu iarbă şi, ca prin miracol, rochia nu i se pătase. Fusese atât de mulţumită, încât nu mai făcuse niciodată aşa ceva, dar, vai, ce ameţeală! Ce minune să te dai de-a rostogolul, să simţi frunzele care îţi mângâie obrazul, să ai senzaţia că cerul e dedesubt şi pământul deasupra, numai că, datorită unei forţe misterioase căreia i se zice gravitaţie, rămâi unde eşti. Toată energia ei de atunci, din copilărie, învăţase să și-o canalizeze în singura direcţie care avea vreo importanţă, după cum o instruise fără încetare maică-sa. Chipul, ţinuta, valorile decorative. Maică-sa nu era zgârcită cu laudele când venea vorba de felul în care arăta, dacă îmbrăcămintea era proaspăt spălată, bine călcată, corpul curat, obrajii îmbujoraţi şi părul lucios. Pe scurt, dacă atrăgea privirile tinerilor avuţi de la petrecerile surorilor ei.

Chiar şi acum, când Gogs nu mai era, Babe, la patruzeci de ani, tot mai resimţea greutatea apăsătoare a mustrărilor materne, dojana ei înţepătoare, felul de-a dreptul religios în care aprecia frumuseţea, şi graţia, şi bunele maniere. Încă nu scăpase de temerile care îi accelerau bătăile inimii, spaima că avea să fie respinsă, părăsită, dacă n-ar fi fost la înălţimea aşteptărilor celor din jur. Motiv pentru care simţea nevoia să se scoale din vreme, cu mult înaintea soţului ei, să se machieze şi să îşi scoată agrafele din păr, astfel încât Bill să fie întâmpinat de înfăţişarea ei impecabilă, când se trezeşte. Aşa a fost mereu, aşa avea să fie.

Adevărul e că Babe depindea de cosmetice aşa cum alţii depind de alcool. Pentru ea machiajul era o delectare. Savura mireasma de flori a fardului ei preferat, o încânta argintul greu al periilor şi senzaţia mătăsoasă pe care i-o dădeau, adora să îşi pună fondul de ten, o combinaţie specială produsă pentru ea de Elizabeth Arden în persoană. Fiecare atingere a pielii cu buretele o resimţea ca şi cum ar fi fost o plăcuţă cu care îşi alcătuia armura, sursa ei de putere. Nu se mai sătura să vadă cum pomeţii obrajilor îi deveneau treptat, cu fiecare atingere

a periuţei, o minune de sculptură. Privirea îi era aţintită în oglindă în timp ce îşi tot amesteca pudrele şi le aşternea pe obraz ca pe nişte mângâieri, puţin câte puţin, folosind parcă o tehnică pointilistă, iar chipul ei, chipul pe care îl cunoştea şi de care depindea, apărea ca un portret desăvârşit. Perfecţiunea întruchipată.

Nimeni n-o văzuse fără machiaj. Nici măcar Bill, în noaptea nunţii. Doar gândul de a prezenta lumii o faţă goală a făcut-o să se răsucească iarăşi cu spatele la Bill, de parcă ar fi putut să-i citească gândurile şi să se trezească, în ciuda faptului că sforăia liniştit. Era singurul motiv pentru care ei nu-i plăcea micul apartament din St. Regis, unde era obligată să împartă patul cu Bill pentru că nu aveau decât trei camere. La Kiluna sau în casa de vară din nord, în New Hampshire sau la Round Hill, proprietatea lor din Jamaica, aveau dormitoare separate. Aşa că nu exista vreo posibilitate ca el să se trezească în miezul nopţii şi să o vadă goală, expusă, imperfectă.

Îl iubise ea vreodată suficient pe Bill, încât să-i dezvăluie adevărata ei fiinţă? Oare iubise vreodată pe cineva? Sau era un alt defect de-al ei, ceva care trebuia să fie ascuns de lume sub ultimul model de taior Chanel? Nu ştia dacă îşi iubea bărbatul, deşi îl respecta, îi plăcea să fie în compania lui, tânjea ca el să o atingă, să o bage în seamă, dar își dorea să fie altceva decât o superbă *concierge*[15].

Pentru că asta era, de fapt, Babe.

Aşadar, în fiecare dimineaţă, cu machiajul şi coafura impecabile, într-un neglijeu şi pe deasupra cu un senzaţional capot matlasat, se aşeza la birou şi îşi alcătuia listele. Întâi făcea planul meselor pe toată ziua, resemnându-se că avea să caute ore în șir prin cele mai mărunte prăvălii vreo legumă sau ceva fructe exotice care să-l tenteze pe Bill. Lui nu îi lipsea niciodată pofta, avea o foame de lup şi mânca de mai multe ori pe zi. Ea trebuia să se asigure că fiecare masă, fără excepție, era o desfătare culinară. Seara, aşezată la masă, îşi nota în carneţelul ei nu mai mare decât palma, făcut pe comandă la Tiffany, fiecare observaţie a lui Bill privitoare la mâncare, ce-i plăcea şi ce nu-i plăcea, în aşa fel încât să nu repete cumva vreo greşeală.

Erau şi liste referitoare la haine. Trebuia să fie întărită cusătura nasturilor costumului albastru al lui Bill. Trebuiau să-i fie lustruiţi pantofii. Trebuiau să fie puse la păstrare mantourile ei. Trebuia să fie reparată dantela neglijeurilor.

Cu toate că ştia bine cât de devreme trebuia să se scoale, mintea îi devenise o listă încă de când se întorsese din nou pe spate, uşurel, să nu îşi deranjeze bărbatul. A doua zi avea loc un dineu la Quo Vadis împreună cu familia Guinness. Bill îi ceruse lui Babe să vină să-l ia de la birou. Trebuia trimis şoferul

să cumpere tot ce era de dus la Kiluna pentru weekend: lucruri banale, indispensabile, cum ar fi hârtie de toaletă, produse de menaj şi prosoape noi de mâini pentru camerele de baie ale musafirilor. Lui Bill nu i-ar fi trecut vreodată prin minte să fie nevoie de asemenea lucruri. El doar întindea mâna după un săpun, după un trombon, după hârtia cu care să se şteargă la fund. Şi toate erau la îndemână. Iar asta devenea posibil mulţumită ei, o excepţională *concierge*! Şi niciodată nu-i mulţumea pentru toate astea.

Mintea îi mergea înainte, când a început să scrâşnească din dinţi. A doua zi, înainte de plecarea în weekend, trebuia să meargă la Kenneth să îşi aranjeze coafura. Soţii Agnelli îşi contramandaseră vizita la Kiluna, aşa că trebuia să găsească un cuplu care să-i înlocuiască, pentru că Bill nu putea să sufere să nu aibă o casă arhiplină şi un weekend fără o mie de activităţi. Dacă exista ceva pe lume care să-i displacă mai mult decât ziariştii care dau lecţii tuturor şi decât agenţii de publicitate nesatisfăcuţi, atunci aceasta era plictiseala. Astfel, și-a adus aminte că trebuia să-şi cumpere o pereche de tenişi, pentru că pe cei vechi îi rupsese jucând softball în ultimul weekend. În fiecare sâmbătă, cuplul Paley ori cuplul Whitney, adică sora ei, Betsey, împreună cu Jock, soţul ei, a căror casă era lipită de a lor la Manhasset, în Long Island, organiza o partidă de softball pentru musafiri.

Softball. Babe a strâmbat din nas. Detesta sportul ăsta, însă Bill habar n-avea. Şi nici nu o să afle vreodată, pentru că ea participa cu dârzenie la joc, zâmbind cu seninătate, atentă să nu îşi murdărească jeanşii bine călcaţi ori să își strice machiajul pe care, de altfel, trebuia să-l fixeze cu vaporizatorul de apă ca să reziste în aer liber. Nu ştia cum de i se rupseseră tenişii şi nici nu îşi dăduse seama decât după terminarea partidei, când erau toţi pe verandă cu nişte pahare mari de *Pimm* rece în mână. Ea găsise grabnic o scuză şi plecase să se schimbe înainte să observe Bill sau oricine altcineva.

Truman o urmase de îndată. Jucase surprinzător de bine, prindea şi arunca mingea cu o graţie de faun, iar când a reuşit să facă un *home run*[16], Bill i-a adresat un bravo, extrem de rar în vocabularul lui. Babe ştia însă că nici lui Truman nu-i plăcea jocul. Îşi aruncaseră o privire în cursul partidei. El se strâmbase atât de caraghios, încât Babe izbucnise în râs.

Truman.

Avea să fie din nou cu ei în weekendul ăsta; îi promisese cu mâna pe inimă, solemn ca un copil. Gândul la el i-a îngăduit în sfârşit să se destindă. Fusese atât de încordată, încât o dureau toate încheieturile. I s-a relaxat maxilarul şi a încetat

să îşi mai frece unii de alţii dinţii falşi, cu care se alesese după accidentul din tinereţe. La amintirea lui încă se mai simţea tulburată. De fiecare dată. Cu un deget și-a urmărit o linie de-a lungul maxilarului, unde pielea era uşor întărită şi ieșită în relief. Gâtul îi zvâcnea când își amintea cât timp petrecuse neclintită pe patul de spital, fără să mişte vreun muşchi, altfel… „Tu nu vrei să fii la fel de frumoasă ca înainte? Nu te mişca, altfel, ai să rămâi cu cicatrice. Iar noi nu vrem una ca asta, nu-i aşa, drăguţo? Faţa e singura ta avere."

Cine îi spusese asta? Tatăl ei sau maică-sa? Trecuse atât de mult timp. Totuşi, cicatricele erau la locul lor. Babe era singura care le văzuse. Iar dinţii… cât poate să fie de neplăcut să ai proteză dentară! Ce cruzime să ţi se amintească de bătrâneţe, cu dinţii într-un pahar, când nu ai decât nouăsprezece ani, atât cât avea ea pe atunci. Oricât cheltuise, oricâţi stomatologi consultase, dinţii erau la fel. Îi produceau întruna dureri, se frecau de gingii, o forţau să mănânce doar bucăţele minuscule. Nu mai muşcase un măr dinaintea accidentului. Şi era nevoită să doarmă cu proteza în gură de câte ori se culca cu Bill în acelaşi pat cu ea.

Doar că, desigur, el nu se culca cu ea. În sensul intim, cel mai dorit, cel mai îndrăgit, ei nu împărţeau patul. Nimeni nu ştia. Nimeni. Era singură în casa ei, în patul ei, în pielea ei. Şi nu putea să împartă suferința asta cu nimeni. „Rufele murdare se spală în familie", îi spusese maică-sa de un milion de ori.

Oare Truman bănuia? După felul în care o privea, cu adoraţie. Poate chiar mai mult. Sau mai puţin? Cu simpatie. Cu înţelegere. În acel prim weekend, la Kiluna, el petrecuse un moment ca să întocmească o listă de cărţi pentru ea, bănuind adevărul. Şi anume că, dincolo de aparenţe, Babe era departe de a fi desăvârşită, ca orice obiect decorativ; zgârii pojghiţa şi nu dai decât de porţelan sau de pânză. Și că, în adâncul sufletului, ea se ruşina.

— Sunt doar pentru tine, Bobolink. Cărţile astea o să-ţi placă, aşa cred. Nici mintea şi nici inima nu trebuie date uitării.

Cum de ştia? Nu stătuseră de vorbă decât despre copilăria lui. După ce Bill sosise, iar ea nu fusese pregătită să îl întâmpine, totul se petrecuse ca prin ceaţă, cu aranjamente şi invitaţi, cu mese, şi jocuri, şi băuturi, şi mici crize, ca de pildă dispariţia de neînţeles a unei mici cupe pentru aruncat zarurile la jocul Parcheesi[17], sau rochia lui Slim cu breteluţa ruptă, care a trebuit să fie cusută în grabă înaintea dineului de sâmbătă. Altă ocazie să discute cu Truman nu mai avusese, deşi tocmai asta îşi dorea în acel weekend. Totuşi, înainte de plecare, el i-a oferit lista. Titlul *Madame Bovary* fusese subliniat de două ori. În vreme ce o citea la repezeală, Truman o privea cu un aer solemn şi nefiresc de înţelegător

prin ochelarii cu rame negre şi groase pe care îi purta la citit. În ochii lui, ea era transparentă, în ciuda machiajului şi a îmbrăcăminţii alese cu grijă. Detaliile din urmă nu le observa, nu-l interesau decât în măsura în care îi subliniau măiestria. Însă aparenţa nu era importantă, oricum, nu pentru Truman. Sau era?

Ea ar fi dorit să fie aşa. Cu ochii închişi, era hotărâtă să viseze că era aşa. Pentru că Babe tânjea să îşi deschidă inima, să dezvăluie adevărata ei făptură, speranţele, temerile şi, desigur, chiar imperfecţiunile. Era Odeal ajunsă la jumătatea vieţii. Îşi dorea cu ardoare să aibă încredere în cineva, îi era inima atât de plină de frustrări şi de spaime strânse de-a lungul anilor, încât ajunsese să se întrebe dacă nu cumva prin bluzele şi rochiile ei elegante se vedea sacul dezgustător care pulsa umflat de atâtea dorinţe. Dacă ar fi ştiut lumea! Babe cea perfectă! Plină de urâţenie lăuntrică, foarte aproape de marginea patului, incapabilă să doarmă, neiubită, nedorită.

Dar nu şi de Truman. Pricepuse asta din primul moment când se cunoscuseră în avion. Sosise cineva. Cineva important pentru ea. De unde să ştii că e aşa, când nici n-ai spus „bună ziua“? Aerul e apăsător şi pasul, uşor. Trecutul încetineşte, viitorul se grăbeşte. Îţi vine să râzi prosteşte şi totodată să plângi. O masă pentru doi, nu doar pentru unul singur. Însă plasată în fundul restaurantului, în colţul cel mai întunecat, cu perdele trase în jur şi vin din belşug, să dezlege atât inima, cât şi limba.

„Rufele murdare se spală în familie“, i-a mai şoptit maică-sa la ureche pentru o ultimă oară, iar gândurile începuseră să i se potolească şi să o lase în voia somnului primitor, cuprinzător, toropitor.

Însă cu Truman era altfel, a protestat ea fără glas, pentru că nici adormită pe jumătate nu şi-ar fi îngăduit să tulbure somnul lui Bill.

„Truman… Mi-ar putea fi prieten, cred. Şi-apoi, de mult n-am mai avut un prieten.“

În cele din urmă, Babe a adormit.

Note

14. Locuinţă temporară, de mici dimensiuni, folosită în afara proprietăţii principale.

15. Funcţie bine-cunoscută în hoteluri, persoana căreia clienţii i se adresează pentru rezolvarea tuturor problemelor sau dorinţelor lor.

16. O lovitură sigură la baseball, care îi permite bătacului să treacă în fugă prin toate etapele circuitului fără să fie împiedicat de adversari.

17. Joc de societate adaptat după cel indian, „Pachesi“. Se joacă pe o tablă pătrată, cu 68 de căsuţe aranjate în braţele egale ale unei cruci, cu două zaruri.

Capitolul 6

Spune-mi ceva despre… primul tău sărut!

— Un băiat, într-a doua, a râs Babe timidă. Mi-a spus că sunt prea frumoasă ca să nu mă sărute, aşa că l-am lăsat, fireşte! După aceea, mama m-a trimis la o şcoală particulară pentru fete.

— Un băiat dintr-a doua, a repetat Truman şi a pufnit în râs. Cu mine-a fost la fel. Numai că mie nu mi-a spus c-aş fi prea frumos. Nici nu pricepea ce-i fac. Şi nici eu. Dar i-am văzut buzele, nişte buze roz, şi am vrut pur şi simplu să le ating ca să-mi dau seama dacă au gust de trandafiri ori de cireşe, ca o bomboană. Ceva dulce. Mi-a fost foame de dulceaţa aia. Toată viaţa.

— Şi… aşa erau? Dulci?

— Nu, n-aveau pic de viaţă, parcă erau de piatră. Şi fără gust, ca şampania răsuflată. A fost cea mai mare dezamăgire a copilăriei mele.

Spune-mi ceva despre… animalul tău preferat din copilărie.

— A fost câinele meu, Bobo. Ce mult am ţinut la câinele ăla! Era un pudel negru. Nici vorbă să fie lăsat să doarmă cu mine, însă îl luam în pat pe furiş, când nu se uita nimeni. Betsey ştia şi, odată, pentru că îi luasem un pulover şi i-l făcusem praf, m-a pârât mamei. După asta Bobo a fost ţinut numai afară. Cred că până la urmă a fugit. Aşa cum fac cei mai mulţi câini. Privirea lui Babe era gravă, îngândurată. Brusc, a zâmbit. De ani de zile nu m-am mai gândit la Bobo, a zis. Acum avem buldogi englezi. Bill îi consideră prezentabili. Rasă pură, de bună seamă, ţinuţi în coteţ încălzit şi cu aer condiţionat. Nici nu le cunosc toate numele. Se ocupă cineva de ei şi îi aduce o dată pe zi să îi mângâi ori să-i plimb dacă vreau să fac mişcare. Însă nu-i deloc acelaşi lucru. A rămas o clipă cu privirea pierdută, de parcă îşi dădea seama de asta pentru prima oară. Avem câini, a spus. Dar nu avem animale de companie.

— Noi aveam aşa de multe animale la Monroeville! Sook ținea o pasăre bătrână şi grasă într-o colivie din bucătărie. Eu am avut întotdeauna o şopârlă, două, care stăteau într-o cutie de pantofi. O mulţime de pisici leneveau prin toată casa – pe verandă, pe pervazele ferestrelor, pe streşini şi pe butoaiele pentru apă de ploaie. Mai toţi aveau câte un câine bătrân, așa, ca să fie! Aşa e în Sud. Dar nu-mi aduc aminte să fi avut vreo preferinţă. C-un an în urmă l-am convins pe

Jack să mă lase să iau un câine, iar acum câinele îl iubeşte pe Jack mai mult decât pe mine; o chestie tipică!

Truman a râs, dar râsul lui nu era convingător, ceea ce a făcut-o pe Babe să-l ia spontan de mână, empatizând cu el.

— De ce ţin câinii la oamenii care nu-i suportă?

Truman a dat din umeri.

— Căţele. În definitiv, asta suntem toţi.

Spune-mi ceva despre… plăcerea ta cea mai vinovată.

— Sexul, a răspuns pe loc Truman, iar privirea a început să-i sclipească. Limba lui roz a ţâşnit printre dinţi şi i-a lins buzele, de parcă gusta ceva dulce.

— Asta nu intră la socoteală, a replicat Babe, agitându-se oarecum, cu toate că izbutise să pară excesiv de pedantă. Asemenea unei puritane într-o ţinută incredibilă, cu nasul ei roman înălţat, rujată cu grijă excesivă şi cu buzele ţuguiate. Truman a remarcat că era oarecum jenată, dar pe moment n-a zis nimic.

— Bine, atunci, milk shake cu ciocolată, a zis el tărăgănat. Îl ador, cu frişcă şi presărat cu așchii maronii.

Babe a rămas cu ochii căscaţi.

— Şi eu la fel! Ca şi îngheţata, de orice fel. Ah, trebuie să mergem într-o zi la Paris, la Berthillon[18]!

— Parisul ar fi *magnific* în compania ta! Am putea să mergem în Cartierul Latin să privim spectacolele acelea divin de decadente, să intrăm apoi în culise și să vorbim cu fetele şi cu băieţii. Eu ador să le vorbesc! Ştii, fiecare are o poveste fascinantă.

— Eu, una … s-a încruntat Babe. Bineînţeles că ea nu şi-ar fi îngăduit niciodată aşa ceva. Bill ar putea să facă o criză… Dacă ar fi recunoscută şi i s-ar face o fotografie? Doamne sfinte, ce-ar zice lumea? O, dar s-ar distra nemaipomenit, asta-i sigur. Însă era cu neputinţă.

Spune-mi ceva despre… realizarea ta cea mai măreață.

— Nu am încă aşa ceva. Truman îşi înălţase bărbia de om încăpăţânat, iar ochii lui albaştri aveau scânteieri metalice. Încă nu am, dar o să vină şi asta. Premiul Pulitzer. Desigur.

— Desigur! a încuviinţat Babe, stârnită de faptul că prietenul ei, noul ei prieten, avea să capete Premiul Pulitzer! Că ea cunoaşte pe cineva, că stă pe marginea piscinei ei de la Round Hill lângă acel cineva, bălăcindu-se cu picioarele goale în apa mătăsoasă, că acel cineva este un om cultivat, un scriitor de o asemenea însemnătate! Oare cum de i se întâmplase ei una ca asta? Nimeni

dintre cei pe care îi cunoscuse vreodată, cu excepţia tatălui ei, nu fusese ceea ce se poate numi un om cultivat. Nici măcar Bill, chiar dacă realizase o mulţime de lucruri. Bill înainta prin viaţă ca un rechin, împins de instinct. Instinctele lui erau sănătoase, de-a dreptul miraculoase, și totuşi… Una dintre cele mai agreabile trăsături ale lui a ieșit la iveală atunci când a recunoscut că nu are mintea, să zicem, a lui Ed Murrow[19]. Era şi motivul pentru care Bill îl admira enorm pe Murrow. După ce se împrieteniseră în timpul războiului, încercase chiar să rivalizeze cu el, mergând până la imitarea ţinutei lui. Astfel, purta acelaşi gen de pardesiu şi acelaşi fel de pălărie, şi una, şi alta făcute la Londra.

Spre deosebire de el, Truman, cu privirea lui şireată, curios să afle orice întâlneşte în cale, priceput să ajungă la ţinta dorită şi să dea la iveală aspectele cele mai interesante, cele mai neobişnuite ale întâmplărilor, în stare să-i înţeleagă pe cei din jur şi să le afle motivaţiile, cu vaste cunoştinţe asupra literaturii şi stăpân pe meşteşugul scrisului, posesor al unui vocabular precis şi nu mai puţin bogat, Truman era desigur un om cultivat; Babe n-avea nici o îndoială în privința asta. Un om de cultură, amator de bârfe şi dornic să frecventeze înalta societate, dar și pătura de jos. Una peste alta, un intelectual. Şi prietenul ei.

Al ei, nu al lui Bill. Ea îl văzuse prima.

— Realizarea mea cea mai importantă? a repetat Babe întrebarea. Copiii, de bună seamă.

— Ăsta-i răspuns burghez. Femeile n-ar trebui să confunde ce-i firesc cu realizarea. E dezgustător, atâta tam-tam pe tema reproducerii. E biologic, nimic mai mult. Ca să nu mai vorbim de faptul că nu mi i-ai prezentat pe copiii tăi. Prin urmare, cum poţi să pretinzi că eşti mândră de ei?

Babe a roşit.

— Dar sunt. Toate mamele sunt.

— Cu toate astea, îi laşi pe alţii să se ocupe de ei. Îi laşi singuri toată săptămâna, fie că eşti în oraş, fie că eşti în călătorie; îi laşi să stea la Kiluna cu personalul.

— E mai bine aşa, Truman. Au mai multă stabilitate. Şi, oricum, ştii că nu au loc în apartament.

— Dar cine a avut ideea asta? Să staţi într-o casă atât de strâmtă, încât să nu mai aibă nimeni loc!?

— Bill, a recunoscut Babe cu glasul brusc sugrumat, de parcă gura refuza să rostească vorbe neloiale. Bill a vrut aşa. E aproape de biroul lui.

— Şi tu?

— Tu nu înţelegi! Bill are nevoie de mine, iar femeia trebuie să fie mereu acolo unde e nevoie de ea. Trebuie să mă ocup de el. Trebuie să mă asigur că mănâncă bine, că se amuză bine, că e bine îngrijit.

— Copiii tăi au nevoie de tine. De ei e nevoie să te ocupi, chiar dacă au toate doicile şi toate îngrijitoarele cu putinţă. Copiii au nevoie de mamele lor, Babe. Ah, draga mea, ăsta e un lucru pe care eu îl ştiu foarte bine!

— Oprește-te! a zis Babe ridicând o mână, cu suflarea greoaie, pregătindu-se de luptă. Eu nu… Cum îndrăzneşti să spui aşa ceva?

— Spun aşa ceva pentru că sunt prietenul tău, a replicat Truman zâmbind şi ridicând din umeri.

Zâmbetul lui a topit blocul de gheaţă în care se simţise prinsă, iar gestul i-a alungat consternarea şi furia. Atunci a înţeles. I-a revenit cu limpezime în minte înţelesul elementar, de mult uitat, al justiţiei, aşa cum îl cunoscuse în copilărie, deosebirea binelui de rău. Atunci a înţeles că el avea dreptate, pentru că era cât se poate de simplu, pentru că era adevărat. Şi pentru că avea dreptul să i-o spună.

„Pentru că Truman e prietenul tău. Truman e un adevărat prieten, e singurul care ţi-a vorbit așa vreodată. Singurul căruia îi pasă de tine într-atât încât să-ţi spună adevărul. Singurul care vrea să vadă dincolo de suprafaţă. Momentul ăsta e important. E definitoriu pentru tot restul vieţii tale. Nu-i întoarce spatele."

— Eu nu am prieteni, a mărturisit într-un sfârșit Babe, ridicând un picior care a despicat ca un delfin oglinda apei. Eu am cunoştinţe.

— Nu mai are rost să spui asta, a zis solemn Truman. A îndoit degetul cel mic şi l-a întins spre ea. Suntem cei mai buni prieteni. Jură frăţeşte!

Babe a zâmbit şi şi-a agățat degetul îndoit de al lui.

— Jur! Şi, dintr-odată, inima, sacul ăla plin de regrete, i s-a rupt şi a simţit că îi alunecă ceva pe obraz. Și-a şters iute o lacrimă, la fel de uimită cum ar fi fost dacă vedea o şopârlă plutind pe apa albastră a piscinei, la fel de albastră ca întregul golf Montego de dincolo de dealul acoperit de iarbă. Simțea adierea mătăsoasă, caldă pe pielea abia ieşită din iarnă. Truman avea pielea lăptoasă, dar Babe era bronzată. De câţiva ani buni îşi petrecea iarna, ca toți ceilalți din lumea ei, migrând în Marea Caraibilor, iar vara, în ţară, dacă nu punea la socoteală croaziera cu iahtul pe Mediterană. Tot anul pe urmele soarelui, în calești aurite.

— N-am făcut niciodată legăminte copilăreşti aşa, cu degetele mici îndoite. Nici măcar cu surorile mele. Şi nici cu copiii mei.

— Sunt multe lucruri pe care tu nu le-ai făcut niciodată, dar pe care ai să le faci împreună cu mine. Şi nu mă-ntreba cum de sunt aşa de sigur pe ce spun. Pur

și simplu sunt! Noi ne împăcăm bine unul cu altul, Bobolink. La drept vorbind, ne împăcăm admirabil. Semănăm așa de mult!

Babe scruta expresia de pe chipul noului ei prieten, obraznic şi atât de sigur pe el, fără să fie întru totul convinsă de ce auzea, și asta tocmai din pricina încrederii lui fără temei. Apoi, brusc, și-a schimbat părerea. Deoarece tot aşa îl cunoscuse de la bun început, când îl văzuse la intrarea în avion, scund, puţin peste un metru şaizeci, cu gâtul înfăşurat într-un fular enorm de stofă cadrilată, cu mâinile vârâte nepăsător în buzunare, clipind ca să i se obişnuiască ochii cu lumina, după întunericul de-afară.

Era asemenea ei. Aparte, exotic şi în același timp şleampăt şi banal. Dezgustător de banal. Atât de banal, încât era nevoie de multă muncă ca să nu se vadă, ca să protejeze sentimentele celor care puneau un atât de mare preţ pe exotism şi perfecţiune.

Cum ar fi putut cineva, în afară de ei doi, să cunoască preţul care trebuia plătit?

— Hai s-o ştergem, a zis Truman. S-a ridicat, şi-a scuturat picioarele şi a ajutat-o să se ridice. Vreau să-ţi cumpăr ceva. Un cadou, aşa s-ar cuveni. Ospitalitatea ta, precum se ştie, e legendară, iar eu trebuie să mă revanșez cumva.

— Nu, Truman, nu e nevoie. Mi-ai dat deja mai mult decât ai fi în stare să-ţi închipui.

Truman a îmbrăţişat-o.

— Fireşte că asta aveai să spui! Totuşi, n-avem prin apropiere vreo piaţă divin de pitorească? Am auzit atâtea despre jamaicanii ăștia plini de culoare, încât aş vrea să-i văd. E formidabil aici, pe deal, doar că-i niţel cam… mă rog, știi tu.

— Niţel cam izolat şi exclusivist? a râs Babe. Ceva mai jos de ei era casa lui Noël Coward[20], iar mai sus, pe deal, venea din când în când în vacanţă Oscar Hammerstein[21]. Da, a răspuns ea, există o piaţă adorabilă jos în vale, la Montego Bay. Conduc eu, o să fie amuzant. Atât de rar am parte de așa ceva!

Ca să îşi împrospăteze machiajul, Babe a intrat în luxoasa lor vilă cu perdele albe diafane, ascunsă printre palmieri şi împletituri de răchită, încărcată în interior cu o mobilă veche englezească, în semn de recunoaştere a trecutului colonial. După câteva minute a reapărut într-o superbă rochie roz de in fără volane. Purta sandale albe de piele, o geantă din pai, iar machiajul, îndeosebi buzele, se asorta cu rozul rochiei. Îşi pusese pe pomeţi o pudră fluorescentă care sclipea în lumina soarelui. Truman a aplaudat-o, iar Bill Paley a ridicat capul din

hamacul de pe verandă şi a mormăit ceva nedesluşit.

— Bill, iubitule, noi coborâm puţin până la piaţă. Ai dori să-ţi aduc ceva?

— Eventual nişte conci. S-or găsi scoici de-astea pe-acolo? Îmi plac grozav făcute pane.

— O să am grijă să ai la cină aşa ceva. Ne întoarcem până atunci.

Babe s-a aplecat să-şi sărute bărbatul, care i-a zis doar:

— Să nu cumva să faci praf maşina! Apoi a închis ochii şi şi-a reluat siesta.

N-a trecut mult până să se dovedească faptul că avertismentul avusese temei. Babe era ceva de speriat la volan. Truman închisese ochii şi se ţinea cu mâinile de bord în timp ce maşina lua curbele strânse pe drumul ce șerpuia în jos spre golf. Treceau în mare viteză pe lângă palmierii care păreau nişte umbre enorme cu pălării verzi. În asfalt erau şi o mulţime de hârtoape şi, la o hurducăială, Truman şi-a muşcat serios limba.

Babe însă jubila. Pe tot traseul zâmbise feroce, iar când goana a încetat și au oprit în dreptul unei mici curți din centrul orașului Montego Bay – un complex de străduţe pietruite şi de clădiri văruite în culori vii –, şi-a dat părul din ochi, şi-a aranjat şalul Gucci, a dat capul pe spate şi a râs.

— Zău c-a fost amuzant!

— Mă bucur că măcar unul din noi a apucat să se distreze, s-a strâmbat Truman şi şi-a mişcat cu grijă limba ca să-şi dea seama în ce hal era, iar Babe a devenit brusc serioasă. Şi-a scos ochelarii de soare şi i-a pus o mână pe braţ. Se încruntase, iar privirea îi era gravă.

— Chiar aşa de prost am condus? Presupun că da. Nu mi se întâmplă prea des să conduc. Bill e de părere că nu se cade. N-ai idee cât de rău îmi pare, Truman! Bill are dreptate. Of, n-ar fi trebuit să conduc, pentru că era de așteptat c-o să te bag în sperieți, şi ăsta era ultimul lucru pe care mi-l doream!

— Nu, nu, a fost în regulă. Zău! Chiar în regulă.

Babe însă părea în continuare necăjită şi aşa a rămas cât timp s-au plimbat. Era o piaţă mică, numai câteva tejghele alcătuite din lădiţe de lemn şi din foi de palmier, pe care se îngrămădeau felurite fructe apetisante, banane şi papaia, kumquat şi piersici, lămâi verzi ori galbene, portocale, grepfruturi roşietice şi ananaşi mari cât capul lui Truman. Copii jamaicani de toată frumuseţea, cu haine de un alb intens în contrast cu pielea brună, dansau în jurul lor pentru bani. Femei cu rochii şi turbane în culori ţipătoare îşi prezentau marfa aşezată pe tarabe: şaluri, pălării şi genţi din pai, rochii subţiri de bumbac în culori aprinse, tropicale, sandale de piele…

Buna dispoziție nu i-a revenit lui Babe, în ciuda vorbăriei neîncetate a lui Truman.

— Vai, Doamne, asemenea fructe n-am văzut nici măcar în Village! Copiii ăştia sunt absolut minunaţi! Uite ce graţie au fetiţele, ce ţinută, cât sunt de înalte şi de mândre. Madam Vreeland le-ar aduna pe toate! Nu auzi muzica? E un calipso, aşa-i? Mă face să mă gândesc la Harry Belafonte, care e divin! Un adevărat gentleman şi un artist desăvâşit. O să ţi-l prezint într-o zi!

Apoi, Truman s-a oprit brusc din mers. Dăduseră peste o tarabă încărcată cu flori colorate de hârtie. Unele ţâşneau din coşuri, altele erau aşternute pe o măsuţă de trestie ori fixate pe rochia vânzătoarei zâmbitoare, acoperind-o din cap până-n picioare, de parcă era un car alegoric de la Parada trandafirilor de Anul Nou, din Pasadena.

— Hei, Babe, priveşte! Ea a zâmbit, însă părerea de rău i se citea încă în privire. Nu aşa! a insistat el. Vreau să zic, uită-te cu atenţie! S-a apropiat de ea, a luat-o pe după umeri şi au înaintat împreună până când s-au trezit înconjurați de florile vopsite în culori vii. Spune tu dacă poţi să stai aici fără să te copleşească fericirea! Încearcă acum să te încrunţi, să văd dacă mai eşti în stare. Hai, încearcă!

În sfârşit, Babe a zâmbit cu gura până la urechi. S-a apucat să atingă floare după floare, să le culeagă una câte una. Truman a urmat-o până când a făcut o mulţime de buchete pe care le-a pus grămadă în braţele ei, acoperind-o cu flori delicate, cu trandafiri de hârtie, şi orhidee, şi lalele, şi balsamine, şi begonii, şi maci, flori viu colorate în toate nuanţele de roşu, de vineţiu, de portocaliu, de galben, de verde şi de albastru. Babe s-a pus pe chicotit şi, într-o clipă, strălucea de fericire, cu obrajii coloraţi ca florile care îi cădeau din braţe, i se agăţaseră de rochie, şi chiar de pantofi.

— *Voilà*! Eşti o operă de artă, draga mea!

— Vai, Truman! a exclamat Babe şi a rămas cu sufletul la gură, cu ochii mari, cu chipul luminat de un zâmbet extatic.

— Uite, priveşte-l! i-a atras atenția Truman culegând din braţele ei un trandafir alb ca neaua. Ştii de ce-mi aminteşte? De vremurile când eram doar un băieţel. Când stăteam în Monroeville. Odată, de Crăciun, s-a organizat o procesiune cu toţi copiii. Ne-au făcut tot felul de costume. Eu și Nelle eram stele, mici stele scânteietoare. Verişoara Sook îmi croise un fel de trening alb şi decupase nişte triunghiuri de carton pe care mi le-a fixat pe cap, pe braţe şi pe picioare – cele cinci colţuri ale unei stele. Le vopsise și erau la fel de albe ca

floarea asta, iar eu eram grozav de emoţionat, pentru că Sook îmi şoptise că părinţii mei urmau să asiste la procesiune. Of, Babe, nici nu-ţi închipui ce însemna asta pentru mine, mai ales că nu-i văzusem de luni întregi, pricepi? Însă mulți dintre derbedeii de la şcoală nu credeau că am părinţi, așa că mi-am petrecut toată săptămâna dinaintea procesiunii spunând tuturor că părinţii mei o să fie acolo, ba chiar că veneau însoțiți de un vânător de talente de la Hollywood! Și asta numai ca să mă vadă pe mine! Cam aşa le-am spus tuturor.

Truman rămăsese cu ochii la floarea din mână şi o tot învârtea. Lui Babe îi era teamă să se mişte. Nu voia să-i scape vreo floare. Şi nici să rupă vraja creată de Truman.

— Ei bine, a continuat el, în ziua procesiunii, Sook ne-a dus la şcoală pe mine şi pe Nelle. De-acolo trebuia să pornim în formaţie. „Când vin? Când?“ mă tot întrebam. Iar Sook clătina din cap şi zicea: „Truman, nu ştiu. Curând, aşa sper. Curând“. M-a lăsat cu profesoara, care ne-a aşezat în rând, apoi am început să mergem pe Strada Principală, spre vechiul tribunal. Fanfara şcolii interpreta colinde. Era şi un Moş Crăciun şi rânduri întregi de îngeri, și abia apoi urmam noi, stelele. Eu nu eram deloc atent la ce aveam de făcut. Pur şi simplu, înaintam căutându-i cu privirea prin mulțime pe părinţii mei. În cele de urmă le-am văzut pe Sook şi pe Jennie, cealaltă verişoară care avea grijă de mine. Jennie era încruntată, ca de obicei. Niciodată n-am văzut-o pe femeia aia zâmbind! Sook avea o față posomorâtă, iar când mi-a întâlnit privirea, a clătinat din cap. Aşa am aflat că, de fapt, părinţii mei nu mai veneau.

— Vai, Truman! Cu braţele pline de flori, Babe şi-a dat seama că nu era în stare să aline durerea tânărului ei prieten atât de sensibil, o fărâmă de om cu păr auriu, cu ochii albaştri înneguraţi de amintirea tristă, în mână cu o floare pe care o tot învârtea.

El a scuturat din cap, a privit-o şi i-a zâmbit, un zâmbet luminos ca floarea din mâna lui. Apoi s-a pus pe învârtit ca o morişcă, din ce în ce mai repede.

— Aşa că, ghiceşti ce-am făcut? a strigat el, tot zâmbitor, cu capul şi cu braţele înălţate spre soare. M-am *învârtit*, uite-aşa, ca acum. Eram cea mai minunată, cea mai mare, cea mai frumoasă stea din toată procesiunea! N-aş fi vrut să le dau ocazia răsfăţaţilor ălora să mă vadă plângând. N-aş fi vrut să-şi dea Sook seama cât eram de trist. Nu voiam să mă las distrus de părinţi, nici în ruptul capului. Aveam, pur şi simplu, să fiu cel mai *grozav*. A încetat să se învârtească şi s-a împiedicat, ameţit, gâfâind. Şi ştii ce s-a întâmplat? a continuat el. Aşa am şi fost. Am fost cea mai grozavă stea. M-am distrat mai bine decât toţi. Apoi m-

am întors acasă cu Sook, iar ea mi-a făcut prăjitura mea preferată, prăjitura de lămâie, şi am mâncat-o toată împreună, până la ultima firimitură, în bucătărie, cât încă era fierbinte, abia scoasă din cuptor, cu câţiva stropi de burbon pe deasupra. Şi nu m-am mai gândit deloc la părinţii mei. Nici un pic. Cu floarea în mână, s-a apropiat de Babe, s-a înălţat în vârful picioarelor şi i-a prins-o în păr. Apoi a sărutat-o pe obraz. Uite-aşa! Acum o ştii şi pe asta. Ești prima căreia i-am povestit. Şi nu vreau să ajungă la urechile altcuiva. E darul meu pentru tine.

— Truman, îmi… îmi pare foarte rău. Vreau să spun, pentru ce-am făcut mai devreme, pe drum, a zis Babe cu ochii plecaţi spre florile din braţe. Pe vremuri îmi plăcea mult să conduc, înţelegi tu? Când l-am cunoscut pe Bill, aveam cea mai minunată maşină sport decapotabilă. Apoi, mă rog… am avut o maşină cu şofer, şi cu asta basta! Aşa cum se cade, ţinând seamă, fireşte, de poziţia noastră. Prin urmare, am cam ruginit… Îmi cer iertare dacă te-am speriat. O să fiu mai atentă la întoarcere.

— Babe, draga mea Babe, nu-ţi dai seama? Puţin îmi pasă! Mi-a făcut plăcere să te văd aşa, ameţită, liberă, amuzându-te aşa cum nu te-am mai văzut vreodată. Cu totul diferită față de cum eşti de obicei, diferită de imaginea pe care o afișezi în societate. M-am simţit un privilegiat să descopăr partea asta din tine. Glumisem atunci. A fost o nimica toată, fata mea dragă! Te rog să uiţi, să te amuzi, să conduci ca o nebună spre casă. Uită-l pe Bill! Uită ce aşteaptă lumea de la tine! Pur şi simplu *bucură-te*, *învârteşte-te*!

— Deja mă simt foarte bine, l-a încredinţat Babe, emoţionant de timidă. Cu faţa îngropată în mormanul de flori, încerca să-şi ascundă roşeaţa subită a obrajilor. Ştiu că e o copilărie să fii întruna timorat, dar … Nu vreau să dezamăgesc pe nimeni, pricepi?

— Pe mine n-ai să reuşeşti niciodată să mă dezamăgeşti. Iar acum o să cumpăr toate florile astea. Tot ce se vede în jur. S-a întors spre vânzătoarea cu poalele pline de flori, care îi privise în tot acest timp cu gura căscată. Madam! Toată marfa, te rog. Împachetează totul, până la ultima floare, şi lasă-mă să plătesc.

— Vai, Truman, mulţumesc! Babe a aşezat florile din braţe într-un coş pe care femeia îl adusese în mare grabă. Apoi l-a luat pe Truman de mână. Îţi mulţumesc pentru toate. Pentru tot.

Au cărat împreună până la maşină coş după coş, fiecare plin cu flori de hârtie lucioasă. Când au luat-o în sus pe deal, în drum spre casă, Babe a condus cu grijă, ca nu cumva să răstoarne florile. Seara, la masă, peste tot erau flori care cădeau din coşuleţe, se răsturnau în cascadă din vaze ori decorau fiecare farfurie

de pe masă.

Truman şi-a potrivit la reverul hainei floarea lui, un mac portocaliu ca soarele, iar Babe și-a prins la umăr un buchețel cu cinci flori. Însă trandafirul alb și-l prinsese în păr.

Bill n-a dat impresia c-ar fi băgat de seamă florile. I-a făcut însă un compliment lui Babe pentru scoicile pane şi s-a mirat că ea și Truman au izbucnit în râs, ca nişte copii.

*

Spune-mi ceva despre… care e cea mai mare spaimă a ta*?*

A urmat o tăcere lungă. Se auzea doar zumzetul filtrului de apă al piscinei, zgomotul surd, îndepărtat al motorului maşinii de tăiat iarbă şi al foarfecii grădinarului țăcănind ritmic din spatele unor boscheţi înalţi de azalee.

— Că cineva o să-şi dea seama, a şoptit Babe în acelaşi timp cu Truman, care a murmurat:

— Că cineva o să mă descopere așa cum sunt. Că nu mă iubeşte nimeni, a adăugat el odată cu Babe, care a spus:

— Că n-o să fiu niciodată iubită cu adevărat.

Nu s-au uitat unul la altul. Au rămas liniştiţi, lovind apa cu picioarele. Două perechi de picioare goale, delicate, care se atingeau din întâmplare, se loveau, se împingeau.

Două flori de hârtie care se reflectau în apă. Mângâietor.

Note

18. Magazin care vinde îngheţată preparată în laboratorul propriu, înfiinţat în 1954 la Paris, pe insula St. Louis, clasat între primii zece fabricanţi de îngheţată din lume.

19. Edward R. Murrow (1908–1965), jurnalist american foarte popular în timpul celui de al Doilea Război Mondial. (N. red.)

20. Sir Noël Pierce Coward (1899–1973), scenarist, compozitor, regizor, actor și cântăreț britanic, cunoscut pentru umorul și extravaganța sa. (N. red.)

21. Oscar Greeley Clendenning Hammerstein II (1895–1960), libretist american, producător de piese de teatru și regizor de musicaluri timp de patruzeci de ani, câștigător a numeroase premii. (N. red.)

Capitolul 7

— Acum o să fiu cât se poate de serios. Aşa că vă rog să ascultaţi! Truman a ciocănit paharul de şampanie cu cuţitaşul de unt.

Lebedele s-au foit, au oftat şi s-au întors spre el. Slim şi-a căutat ochelarii în geantă. Pamela şi-a potrivit decolteul şi s-a aplecat spre Truman pe deasupra farfuriei. C.Z. a chicotit. Marella s-a încruntat, în speranţa că va fi în stare să urmărească firul conversației. Accentul lui Truman suna ciudat pentru urechile ei. Gloria a afişat unul dintre surâsurile ei de Mona Lisa, o vagă mişcare a buzelor, pregătită şi perfecţionată în faţa oglinzii de nenumărate ori. Babe și-a aranjat şervetul în poală şi s-a sprijinit de spătarul scaunului, cu capul întors spre dreapta. Truman i-a prins mâna pe sub masă şi a strâns-o delicat, iar ea a desluşit în privirea lui un licăr intim, adresat doar ei.

— E toată lumea atentă? Bun. Aş dori să vă anunţ că o să jucăm un mic joc. De asta v-am invitat aici. Nu doar fiindcă doream să vă întâlnesc pe toate la un loc după trecerea mea prin Gulag, ci şi pentru că avem nevoie de o distracţie adevărată.

— Am auzit că în Gulag ai avut parte de niște zile divine, cu votcă şi caviar, a spus Slim de pe cealaltă parte a mesei.

— Aşa a şi fost, am mâncat şi am băut, dar deviem de la subiect. De altfel, o să aveţi prilejul să citiţi totul când va fi publicată cartea… A, nu v-am spus? Truman dădea impresia că era intimidat, cum stătea așa, cu bărbia îngropată în piept, ca şi cum toată lumea ar fi zis: „Vai, vechiturile alea!“, iar el ar fi fost obișnuit să primească reacții de felul ăsta când aducea vorba despre munca lui. Bennett mi-a zis că, de îndată ce termin articolul – și scrisul merge foarte bine, slavă Domnului –, o să-l publice şi sub formă de carte. Am de pe acum un titlu: *Muzele se fac auzite*.

Babe a fost prima care a aplaudat, iar Truman, mărinimos, le-a lăsat pe toate să o urmeze. Ea era emoţionată pentru că doar ei îi povestise totul. Cât de mult îl distrase întreaga aventură a călătoriei în Rusia cu prilejul turneului operei *Porgy și Bess,* încât se simţise dator să urmeze trupa şi să scrie despre spectacol. Cât de dezamăgită fusese întrega trupă, pentru că, de fapt, nu li se servise în fiecare zi caviar şi votcă. Cât de absurd se purtaseră producătorii, dându-se drept mari

ambasadori ai artelor, când, în realitate, nu erau altceva decât nişte diletanţi bogaţi, în căutarea gloriei. Cât de interesat fusese publicul rus să afle amănunte despre actorii şi despre cântăreţii negri, despre linşaje şi despre alte lucruri, pe care nimeni n-avea chef să le aducă în discuție. Şi cum descoperise Truman un bar plin de bărbaţi travestiţi într-un subsol al unui subsol, al unui alt subsol, bine ascuns de ochii poliţiei. Şi cât de respingător arătau, cu rochiile lor zdrenţuite şi obscene, de care erau în mod evident mândri. Și totuşi, cât de mult îl emoţionase curajul lor.

Fiecare dintre femeile aşezate în jurul acelei mese din restaurantul Le Pavillon era prietenă cu Truman. Fiecare avea dreptul să afirme că el îi şoptise cândva că era cea mai bună prietenă pe care a avut-o vreodată. Dar numai Babe știa cu certitudine lucrul ăsa. Prietenia lor făcea parte din viaţa ei, iar ea ştia că era la fel de adevărat şi pentru el. Partea cea mai bună din viaţa ei, cum îi spusese recent psihanalistului, care aprobase şi notase totul fără să facă vreun comentariu, cu excepţia câtorva cuvinte, la sfârşitul şedinţei, când o întrebase dacă ar putea să-i obţină un autograf de la Truman.

— Gata, doamnelor, zise Truman ridicând braţele ca un dirijor, iar ele se întoarseră spre el cu respiraţia tăiată, de parcă făceau parte dintr-o orchestră cu care repetase îndelung. Vă mulţumesc! Dar nu pentru asta v-am invitat să luăm astăzi masa împreună. Ridicaţi farfuriile şi uitaţi-vă dedesubt!

Nedumerită, Babe s-a supus, la fel ca toate celelalte. Era o surpriză! Până și pentru ea! Preț de o clipă, s-a simțit trădată. De ce oare nu-i spusese dinainte care era poanta?

— Ce-i cu asta? a întrebat C.Z. fluturând un pliculeț elegant. Fiecare mână bine manichiurată ţinea un plic asemănător.

— Deschideţi plicul, le-a strigat Truman, cu o sclipire răutăcioasă în ochi, pe care cel puţin Slim a surprins-o. Ceea ce a făcut-o să-şi ţină respiraţia când a deschis plicul.

Înăuntru erau patru cartonaşe. Pe unul scria „Lifting facial“, pe altul, „Mamoplastie“. „Abdominoplastie“ şi „Rinoplastie“ pe celelalte două.

Toate au au început să râdă nervos la vederea cartonaşelor. Din spatele ochelarilor, Slim l-a privit dezaprobator.

— Dragul meu True Heart, ce drăcovenie ne mai propui?

— Ei bine, a zis Truman lungind vocalele şi cu ochii sclipind. Fiecare a trecut printr-una dintre ele, aşa-i? Măcar o dată. Un fel de operaţie estetică…

Pamela şi-a acoperit pieptul. Gloria a întins o mână spre geantă, gata să

inventeze o scuză şi să plece. Pe C.Z. a apucat-o râsul.

Babe pălise, deşi îl privea pe Truman şi continua să zâmbească. Slim a urmărit-o şi a priceput că Babe avea încredere, era ferm convinsă că el n-ar fi capabil să o umilească, nici pe ea şi nici pe vreuna dintre prietenele adunate în jurul mesei. Slim însă nu era chiar atât de sigură. Truman era amuzant, teribil de amuzant. Doamne sfinte, oare, în afară de el, i-ar fi trecut vreodată cuiva prin cap să-şi facă apariţia în salonul de coafură al lui Kenneth cu manuscrisul memoriilor unui gigolo parizian și să i-l citească în gura mare în vreme ce ea era prinsă în capcana căştii de uscat părul?! Totuşi, Slim simţea că în spatele aparenţelor gâlgâia un vârtej întunecat, care ameninţa să-i tragă în adâncuri pe cei care se apropiau prea mult de el.

— Eu am să anunţ acum un nume şi aş dori să ridice fiecare cartonaşul cu inscripţia potrivită. Hai să începem cu ceva simplu. Marylin Monroe, o fată dulce la care ţin foarte mult, dar care, din păcate, e acum într-un hal fără de hal! Voi ştiaţi, a continuat el coborându-și glasul până la o şoaptă, că pe vremea când era căsătorită cu DiMaggio îi era teribil de frică de mama lui? Cea mai frumoasă femeie din lume, după cum zic unii, totuşi nu şi după părerea mea, îşi petrecea vremea în bucătărie încercând să facă sosul pentru spaghete exact aşa cum îl făcea Mamma DiMaggio?! Aici, Truman i-a strâns din nou lui Babe mâna pe sub masă.

— Nu, a pufnit în râs C.Z. Nu! Vorbeşti serios? După care a ridicat cartonaşul pe care scria „Rinoplastie“, Truman şi-a dus un deget la nas şi s-au pus amândoi pe râs.

S-au înghesuit apoi unele în altele să mai asculte ceva zvonuri despre steaua de la Hollywood pe care nici una dintre ele n-ar fi primit-o în casă, dar care, oricum, le trezea interesul.

— Şi e într-adevăr distrusă, a continuat cu voce tărăgănată Truman, încântat să se afle în centrul atenţiei frumoaselor lui lebede, ale căror chipuri faimoase erau acum întoarse spre el. Biata fată nu mai are pic de siguranţă de sine şi, n-o să credeţi, drăguţele mele, în ce hal poate să stea cu igiena! Aşa ceva nici măcar nu există pentru ea. Zău aşa! Miroase urât. Ei, da, Marilyn Monroe pute! De-aia n-o suportă nici un partener.

— Vai! Toată adunarea a rămas cu gura căscată, cu paharele de şampanie în aer, cu bijuteriile expuse.

Jocul a continuat.

— Mamie Eisenhower! Aprins la faţă de râs, deoarece fiecare ridicase

cartonul pe care scria „Mamoplastie“, în afară de Slim, care strigase „Ike“[22], Truman a dus paharul de şampanie la gură, apoi s-a rezemat de spătarul scaunului şi a oftat, mulţumit de sine. Sunteţi cu adevărat superbe! Aş sta cu voi o veşnicie doar ca să vă contemplu!

Iar ele s-au lămurit că jocul n-avea cum să le facă rău, că nu riscau să fie date de gol, că nici gând să fie vorba despre ele. Totul era despre *altele*. Aşadar puteau să-l joace fără reţineri. Aşa au şi făcut, până şi Babe, care de obicei nu se cobora la un asemenea nivel. Nimeni n-o auzise vreodată spunând răutăţi despre cineva, iar acum ridica mâna cu cartonaşul pe care scria „Lifting facial“ şi chicotea ca o fetiţă de doisprezece ani.

„Îi face bine“, s-a gândit Slim observând-o. „Are nevoie de aşa ceva, după ce-a trecut prin tot ce-a trecut.“ Iar atunci Slim s-a hotărât că, la urma urmei, n-avea de ce să fie geloasă din pricina legăturii dintre Truman şi Babe. Dar fusese geloasă. Toate fuseseră. Toată lumea bârfea: „Ce se-ntâmplă cu familia Paley şi cu Truman?“ Pentru că, de azi pe mâine, Truman nu era de găsit numai în lumea lui Babe, o lume invidiată de toţi, dar şi într-un buzunar de la vreuna dintre vestele ei Givenchy, în poşeta ei de la Hermès, în serviciul ei de ceai Wedgwood. Iar Bill Paley, a cărui reţinere privitoare la invitaţii soţiei lui era bine cunoscută, deşi puţin îi păsa lui de asta, părea că nu e deranjat în nici un fel. La drept vorbind, era încântat de apariţia lui Truman în viaţa soţiei lui, ba chiar şi într-a lui. Formau un trio, un trio aparte – cel mai puternic om din lumea televiziunii, cea mai arătoasă femeie din New York şi cel mai îndrăgit, cel mai efeminat şi cel mai răutăcios dintre răsfățații lumii literare. Truman avea rezervată o cameră în toate casele lor şi era invitat permanent în avionul companiei CBS. Se ştia că Bill îi dăduse până și sfaturi privitoare la bani şi la investiţii. Se şoptea că nu doar într-o singură ocazie Truman reuşise chiar să-l facă pe Bill Paley să cânte *Danny Boy* în fața şemineului, după cină, ba chiar că îl dusese într-o seară în Village la un spectacol cu travestiţi.

Ce rol juca fiecare în relaţia asta? Era Truman copilul, iar Bill şi Babe părinţii? Ori Truman şi Babe erau fraţii nebunatici? Sau poate chiar ceva mai mult? Dar dacă ar fi fost Bill şi Truman? Vai, vai, vai, ce de posibilităţi! Lui Slim îi bâzâiau toate astea prin cap. A hotărât deocamdată să se bucure pentru prietena ei, pe care nu o mai văzuse niciodată, de ani de zile de când erau prietene, să bată din picioare şi să râdă ca un copil, ameţită de atâta veselie, ca în ziua aceea. Iar Babe Paley merita din plin. Slim ştia asta mai bine decât oricine.

— Ia priviţi! le-a cerut Truman în gura mare, iar Gloria s-a încruntat

dezaprobator.

Slim a privit, bătăile inimii i s-au înteţit, iar colţurile gurii i-au tresărit. Vai, era perfect. Era, într-adevăr, mai mult decât perfect! Oare cine să intre pe uşa restaurantului, dacă nu Elsie Woodward şi Ann, nora ei, ucigaşa?!

— Vouă vă vine să credeţi? a întrebat Truman cu vocea potolită. Vai, fetelor, să-mi spuneţi tot ce ştiţi! Eu nu eram în ţară când s-a întâmplat totul, dar voi eraţi aici! Mie nu mi-au ajuns la ureche decât lucruri dintre cele fără miez, seci şi plicticoase. E chiar adevărat? Ann l-a împuşcat pe Billy Woodward cu sânge rece?

— Da! a sâsâit Gloria, clătinând din cap aprobator. Mai mult ca sigur că ea a făcut-o!

— Şi a pretins că a văzut o umbră care se furişa! a adăugat C.Z.

— A zis că s-a apărat! a şuierat Slim.

— A susținut că era prea beznă ca să fi văzut ceva desluşit, a adăugat Pam cu voce guturală.

Babe n-a rostit nici măcar o vorbă, doar a ridicat o sprânceană.

— Ah, să-mi povestească şi mie cineva! Vreau să ştiu tot! le-a implorat Truman.

Şi-a aruncat şervetul, s-a aşezat în genunchi pe scaun şi a început să sară ca un copil. S-au pus toate pe râs; cine i-ar fi putut rezista?

Astfel, după ce Babe a înclinat capul pe nesimţite în semn de aprobare, lebedele lui Truman şi-au fâlfâit mâinile încărcate de bijuterii, s-au adunat în jurul lui şi s-au apucat să sâsâie:

Istoria
ucigaşei şi a martirei

Ne aducem toate aminte de vremea când a început Ann să iasă în lume.

— Eu nu, a spus Gloria, eram încă în străinătate.

— Cu ce treburi? a întrebat-o Slim cu un zâmbet a cărui maliţie nu i-a scăpat lui Truman, care stătea ca un cotoi la pândă, cu urechile ciulite.

— Nimic important, a răspuns Gloria şi a fluturat o mână cu un gest suveran.

Oricum, asta se petrecea în timpul războiului. Ann, Ann şi mai cum îi zicea pe atunci? Cryer? Crower? Cam aşa ceva. Nu contează. Venea din Kansas, aşadar, fără importanţă.

Era actriţă la teatrul radiofonic; talentată, culmea. Apărea şi în spectacole de

revistă, vă daţi voi seama!? Cu toate astea, a început să iasă în lume cu Bill Woodward, tatăl. Unde era el, hop şi ea! Elsie, drăguţa de ea…

— Of, biata Elsie, a şoptit Marella.

… s-a făcut că nu vede, așa cum era de așteptat! Noi ţinem toate la Elsie.

— Of, biata Elsie, a murmurat şi Gloria.

Cine n-ar ţine la ea? Şi încă din toată inima! Ea chiar pune la suflet operele de caritate și poziţia ei socială.

Bine, se ştie că averea familiei Woodward nu e de ieri, de azi. Mă rog, nici chiar de pe vremea doamnei Astor, nu. Pe atunci nu erau chiar la înălţime. Ward McAllister i-ar fi dat pe uşă afară din sala de bal.

— La naiba, s-a stropşit Slim. A strivit o ţigară şi a aprins alta. Snobul ăla bătrân ne-ar fi dat şi pe noi afară de nu ne-am fi văzut, numai gândiţi-vă!

— Zău aşa, Slim, a mustrat-o Gloria, n-ai de ce să fii vulgară!

Dar acum, cu averea obţinută din afacerea lor bancară şi de pe urma senzaţionalei lor herghelii de armăsari de prăsilă, clanul Woodward e acceptat în rândul familiilor înstărite și cu tradiție.

— Vai, herghelia e senzaţională! şi-a manifestat C.Z. entuziasmul, încrețindu-și nasul pistruiat. Aţi fost vreodată acolo? Ai zice că e splendidul spa Red Door de-alături, doar că pentru cai! Grădinile şi peluzele sunt perfect îngrijite, iar grajdurile strălucesc de curăţenie!

Mai departe! Bill şi Elsie Woodward aveau un singur fiu, Billy. Mă rog, Billy era femecător, nu-i vorbă, dar, înţelegeţi, umbla zvonul cum c-ar fi fost…

— Homosexual, i-a şoptit Pamela lui Truman drept scuză.

— Nu-i nimic rău în asta, a replicat Truman cu o urmă de răceală în glas.

— Nu, nu, n-am vrut să zic asta… Of, în sfârşit…

Să trecem peste! Billy s-a căsătorit cu Ann. Uite-aşa, din senin, din iarbă verde. Mai întâi amanta tatălui, apoi mireasa fiului. Ei bine, chiar dacă presupunem că Bill ar fi fost persoana căreia să i se fi aprins călcâiele după bruma de farmece pe care le-ar fi avut ea…

— Hai, n-o lua aşa! Ann e atrăgătoare, a protestat Babe şi a înclinat capul spre masa unde Ann, în negru, palidă, foarte blondă şi foarte zveltă, stătea cu ochii plecaţi, în vreme ce soacra ei îşi scotea mănuşile şi le aranja lângă farfurie. Nici una dintre ele nu părea să fie în stare să o privească pe cealaltă.

Mă rog, atrăgătoare, dacă-ți plac femeile ieftine şi dolofane, cum era ea pe vremea aia…

— Cam cât credeţi voi c-o fi slăbit? a întrebat Slim, căzută pe gânduri. Pentru

că ar cam trebui să încerc şi eu. Deşi nu mă gândesc să-l omor pe Leland. Nu încă.

A urmat o tăcere penibilă. Pamela a scăpat pe jos un cuţit şi s-a aplecat să-l ia. Lui Truman i se ridicase părul pe ceafă de parcă ar fi avut nişte antene bine reglate.

Să zicem. Poate că Ann era atrăgătoare, dar totuşi… O actriţă de teatru radiofonic să se mărite cu un Woodward?! Bill şi Elsie…

— Of, biata Elsie, şopti Pamela.

…n-au fost deloc încântaţi. Însă, de dragul lui Billy, au încercat să salveze aparenţele şi să pună capăt bârfelor.

Numai că Ann, în goana ei după aur, n-a fost prea fericită când a intrat în familie. Între ea şi Billy începuseră să se poarte concursuri de ţipete demne de un spectacol de operă. Și asta pentru că nimeni, dar absolut nimeni, nu voia să fie văzut alături de ei. Nici măcar de dragul bietei Elsie. Ann era foarte vulgară, de-a dreptul necioplită. Imposibil să fie educată, sau, pur şi simplu, neinteresată să înveţe. La o petrecere, când a văzut-o pe Ann cu pantofi roşii și cu o rochie albastră de seară, lui Elsie i s-a făcut rău şi a fost nevoită să se retragă.

Babe a rămas cu gura căscată. Truman a oftat şi a zis:

— Kitsch, kitsch.

Dar Ann îi picase cu tronc ducesei de Windsor dintr-un motiv greu de aflat. De bună seamă, vulgar *la* vulgar *trage. Ducesa o plăcuse şi îi invita adesea la ea pe Ann şi pe Billy. Până la urmă, în timpul unei petreceri, Billy şi Ann se îmbătaseră, din câte se părea, şi se certaseră atât de urât, încât chiar Wallis le-a cerut să plece.*

Bun, asta fusese în Oyster Bay, nu-i aşa? Şi se auzise că dădeau târcoale pe-acolo nişte derbedei, unii care spărgeau casele indiferent dacă proprietarii erau acasă. Şi nici măcar nu furau mare lucru, doar intrau, dădeau totul peste cap şi plecau. Oamenii îşi ieşiseră din fire.

— Mi-aduc foarte bine aminte, a şoptit Gloria. Nu doar Billy şi Ann aveau o armă la îndemână noaptea, când se duceau la culcare.

— Aşa-i, Gloria, dar, spune cinstit, tu dormeai cu arma încărcată? a întrebat Slim.

— Nu, dar îmi puneam bijuteriile în faţa de pernă. Nici măcar nu puteam să adorm pe perna aia plină de gâlme!

— Ca prinţesa şi bobul de mazăre, a exclamat Truman bătând din palme.

Ei bine, chiar dacă ştiam toţi de derbedeii ăia, Ann a ţinut cu tot dinadinsul să

turuie în seara aia despre ei şi despre cât devenise ea de nervoasă din pricina lor. De parcă îşi pregătea un alibi. Așa că, noaptea, după ce au ajuns acasă mai devreme decât fusese prevăzut, daţi afară de Wallis…

— Bang! a şoptit Pamela.

Cu ochi rotunzi ca de bufniţă în spatele ochelarilor, Truman a sărit de pe scaun şi a ţipat, ducând mâna lui Babe la inimă.

… Ann l-a împuşcat. L-a împuşcat pe întuneric, a aprins lumina, a chemat o ambulanţă şi, totodată, avocatul. Şi a stat acolo, pregătindu-se să simuleze o criză de isterie cât mai convingătoare pentru momentul când avea să sosească ambulanţa. „Vai, bietul meu Billy! Vai, sărmanul meu iubit! Am auzit un zgomot şi mi-am închipuit că e derbedeul, spărgătorul acela groaznic de care tot auzisem că dădea târcoale! Vai, ce-am putut să fac!“

Aparent, performanţa ei actoricească a fost eficientă. Mai târziu, poliţiştii au zis chiar că ar fi trebuit să joace în filme.

— Până la sosirea avocatului se potolise, a adăugat Slim în vreme ce îşi aprindea o ţigară. Avea privirea senină şi se întreba cât mai dura până să-i fie plătită poliţa de asigurare pe viaţă a lui Billy.

Cât despre Elsie…

— Biata Elsie, a zis şi Truman.

… marea doamnă – bătrânul Bill murise de câţiva ani, ţineţi minte? – a fost zdrobită. Nu doar cu gândul la suferința ei, ci şi la cea a nepoţilor ei, cei doi băieţi ai lui Ann şi Billy. Aşa că a făcut ce-ar face orice mare doamnă. Nu e de închipuit că doamna Astor se putea descurca mai bine. Elsie a deschis casa de bani şi i-a plătit pe toţi, *până la unul! Poliţia, judecătorul, juraţii, reporterii… Ann a făcut o depoziţie în faţa marelui juriu. Şi, minunea minunilor, marele juriu a declarat că nu exista nici un motiv întemeiat pentru deschiderea unui proces. Că fusese, pur şi simplu, un accident. Că soţul ei se culcase într-un dormitor aflat pe acelaşi palier cu al ei, doar că ceva mai departe, fapt care pica bine în situaţia dată. Şi că, în întuneric, Ann îl luase drept spărgător.*

Astfel încât, în momentul de faţă, Ann şi Elsie sunt în ochii lumii cele două văduve Woodward, iar Elsie menajează aparenţele invitând-o pe Ann la cină, la prânz…

Tot grupul s-a întors să privească cele două femei în negru aşezate la masă faţă-n faţă, abia atingând mâncarea şi fără să scoată o vorbă. S-ar fi zis că nu făceau altceva decât să aştepte alarma unui orologiu invizibil care urma să anunţe încheierea calvarului pe care îl trăiau împreună.

Elsie o ia cu ea peste tot, o expune ca la paradă, iar Ann e nefericită până peste poate, ba chiar o urăşte pe Elsie…

— Draga de Elsie, a încuviinţat Babe.

… de bună seamă. Dar ce poate să facă? Îi e pe veci datoare soacrei, asta doar dacă nu vrea să înfunde puşcăria.

— Mă întreb despre ce pot să vorbească, a murmurat Slim mijindu-şi ochii de felină. Voi nu? Despre ce să discute ele două, pentru Dumnezeu, cum stau acolo, aşezate la cea mai simandicoasă masă, ca să fie văzute de toţi cum îşi afişează feţele fericite sau, mă rog, cel puţin de nepătruns?

Nu i-a răspuns nimeni.

Elsie o s-o trimită totuşi în curând pe Ann în Europa, departe de cei doi băieţi ai ei, care rămân cu Elsie. O fi scăpat Ann de procesul cu juraţi, dar sentinţa procesului cu soacra nu-i deloc blândă. Iată-le, între timp, aşezate aici, aşa cum suntem şi noi. Iau masa în Le Pavillon şi îi înfruntă curajoase pe fotografi. Fac front comun. Ca să nu bârfească nimeni.

— Eu o înţeleg, a zis Babe şi a oftat uşor. O înţeleg pe de-a-ntregul. Nu ştiu dacă Ann e vinovată sau nu. Apropiate n-am fost niciodată. Dar cred că biata, draga de Elsie a făcut ce trebuia.

— Eu cred că Ann trebuie să putrezească-n puşcărie, a declarat Slim. Elsie ar face mai bine să se gândească la ce i s-a întâmplat băiatului ei, în loc să se preocupe de designul cartonaşului de familie cu felicitările de Crăciun.

— Nu, dar gândeşte-te cât de dureros ar fi pentru Elsie să admită că fiul ei a făcut o greşeală. Că *ea* a făcut o greşeală teribilă. Să ştie că lumea vorbeşte în felul ăsta…

— Numai că, oricum, exact asta facem, Babe! Elsie poate s-o târască după ea pe Ann la masă şi să o tot ducă la dineuri şi la întrunirile de familie, însă noi ştim ce s-a întâmplat şi continuăm să vorbim despre asta. Aşa că, pentru ce să se mai ostenească? La ce bun se împotriveşte oare ca Ann să capete pedeapsa pe care o merită?

— Asta nu ştiu. Babe s-a încruntat, iar privirea îi era mai întunecată decât de obicei. Cu mână şovăielnică, a pus o ţigară în portţigaretul lung de mahon şi l-a lăsat pe Truman să i-o aprindă. Înţelegeţi bine, a explicat ea, că nu-i vine uşor să îşi dea silinţa, să se poarte de parcă totul ar merge ca pe roate. Să facă front comun în faţa tuturor bârfelor. E simplu, eu o admir pe Elsie pentru că se străduiește să potolească spiritele, să fie, în felul ei, alături de nora care, la urma urmei, face parte din familie. Doar e mama nepoţilor ei!

— Chiar dacă nora i-a omorât fiul?

— Fireşte, e teribil, e tragic, nu sunt sigură, nu ştiu… E ceva personal. Asta e tot. E între ele. Nici una dintre noi n-ar avea de ce să considere nepotrivită atitudinea lui Elsie. Nimeni n-ar avea de ce să pună sub semnul îndoielii adevărul dintre ele, pentru că doar despre asta e vorba: e o chestiune între ele două.

Truman i-a pus o mână caldă pe braţ să o liniştească.

— Bobolink, draga mea, tu eşti o dulceaţă! O scumpă dulce şi naivă, iar eu te iubesc. I-a sărutat obrazul, iar Babe i-a atins o clipă faţa cu o mână care mângâia ceva ce îi aparţinea. Vorbim ceva mai târziu, i-a promis el în şoaptă.

Slim a auzit şi şi-a muşcat buzele când a remarcat cu câtă recunoştinţă îl privea Babe, câtă ardoare i se citea în ochi când l-a aprobat cu o mişcare a capului şi i-a luat mâna de parcă se agăţa de un colac de salvare.

Apoi, Truman a surâs maliţios şi a ridicat un cartonaş.

— Mamoplastie, a şoptit el cu ochii la Ann, şi, pe loc, masa a izbucnit iarăşi în râs. Până şi Babe a zâmbit uşor.

Totuşi, după ce au terminat masa, în drum spre toalete, s-au oprit toate în dreptul mesei lui Ann şi Elsie Woodward, ca să îi adreseze un cuvânt de simpatie lui Elsie, însă nimic lui Ann. Cu excepția lui Babe. Ea i-a pus o mână pe umăr în semn de salut.

Şi Truman a salutat-o pe Ann, după cum a observat Slim, care rămăsese în urmă să caute ceva mărunţiş prin geantă. După ce Babe şi toate celelalte au trecut, Truman s-a întors. El şi Ann și-au susținut îndelung privirile. Buzele lui Ann au schiţat un zâmbet sardonic. Truman a întins degetele spre ea şi a şoptit:

— Bang! Bang!

Slim a icnit de uimire, iar Truman a auzit-o. A ridicat nepăsător din umeri şi și-au continuat drumul împreună până la toalete, unde Slim a tras-o deoparte pe Babe, pretextând că are nevoie de un dolar pentru îngrijitoare.

— Babe, draga mea, fii atentă!

— Pentru ce? Oare ce vrei să spui? Şi, cu o privire mustrătoare, i-a dat cinci dolari. Mereu cinci dolari, dragă Slim. O nimica toată pentru tine, dar mult pentru ele.

— Îţi mulţumesc. Ascultă, ştiu foarte bine câtă distanţă pui tu între tine şi restul lumii. Ştiu şi cât de discretă ești întotdeauna. Nu-ți stă în fire să bârfești, și te iubim pentru asta. De aceea tu ești Babe, pe când noi, ceilalţi, suntem doar nişte indivizi oarecare. Însă cu Truman să ai grijă! Asta-i tot. Fii atentă ce

vorbeşti cu el. Toate ar trebui să fim.

— Slim, eşti tare drăguţă. Babe a zâmbit şi i-a dat un sărut. Îți apreciez îngrijorarea, numai că Truman, ei bine, e de-al casei. Mă bizui pe el chiar mai mult decât pe Betsey sau pe Minnie. E un adevărat prieten. La drept vorbind, e unul dintre cei mai dragi prieteni pe care i-am avut vreodată.

— Da, bine, aşa sper şi eu, Babe. De dragul tău, aşa sper.

— Slim, Slim, Slim! Babe a clătinat din cap, a luat-o pe prietena ei de braţ şi au înaintat spre toalete continuând să vorbească. Tu eşti atât de bună, de grijulie şi de precaută! Vino cu Leland la Kiluna weekendul următor. Sper din toată inima să-ți văd rochia aia splendidă pe care o încercai la Bergdorf. Arătai uimitor. Ca un pahar înalt de şampanie.

Slim a zâmbit.

— Babe, după ce ai fost tu creată, au distrus matriţa!

— Păi, în adâncul inimii, aşa speram şi eu!

Şi s-au pus amândouă pe râs. Încă mai râdeau când s-au apropiat de celelalte, pe hol.

C.Z., Marella, Pam şi Gloria îl înconjurau pe Truman, care le spunea una din istorioarele lui. Când şi-a zărit cele două preferate râzând cu capetele aplecate una spre cealaltă, s-a oprit brusc în mijlocul unei propoziţii. S-a pus pe ţopăit, şi-a frecat palmele şi a strigat cu o voce care se putea auzi şi din stratosferă:

— Hei! Ce-i atât de amuzant? Despre ce vorbiţi voi două acolo fără mine? Spuneţi-mi, spuneţi-mi!

— Despre nimic, True Heart. Nu te mai agita. Nu-i nimic.

— Chiar aşa? Le-a privit, întâi pe Slim, apoi pe Babe, cu ochi mijiţi şi cu bărbia scoasă în afară. Chiar aşa, draga mea? Pentru că tu mă cunoşti. Tu ştii că eu nu pot să sufăr secretele, decât dacă eu sunt acela care le trâmbițează!

Lui Slim nu i-a mai venit să râdă cu celelalte prietene. A privit-o îngrijorată pe Babe, care însă nu s-a uitat la ea. Nici nu avea cum. Babe Paley se uita la Truman cu privirea indulgentă, dar avidă, a unei mame mândre de fiul ei.

Sau de iubitul ei?

Notă

22. Dwight David Eisenhower, cunoscut şi sub numele de „Ike“, preşedinte al Americii între anii 1953–1961. (N. red.)

La Côte Basque,
17 octombrie 1975

— Să ştiţi că eu am încercat s-o previn. Slim a strivit altă ţigară. Scrumierele de cristal dădeau pe dinafară de atâtea chiştoace cu urme de ruj, iar scrumul se răspândise pe faţa de masă fină din restaurantul lui Monsieur Soulé. Apăruse chiar şi o mică arsură pe care Gloria o acoperise cu un pahar. Soarele coborâse binişor, la fel şi nivelul şampaniei din sticlă, a treia mai precis.

— Ce spui tu, dragă? Ce vrei să zici? Gloria a încercat să îşi ascundă un căscat. Nu ţinea minte să mai fi rămas aşezată atât de multă vreme nici chiar aici, la *Côte Basque*. La drept vorbind, fundul îi cam amorţise. Şi avea nevoie să facă pipi. Însă a mai ridicat o dată paharul, care, ca prin miracol, i-a fost umplut. Ah, ce minunat e să fii bogat, dacă stai să te gândeşti! Doar ce ridici un pahar şi e gata plin. Întinzi un braţ şi ţi se ţine haina de blană căptuşită cu satin. Ridici un deget şi nu vezi decât bijuterii.

Totuşi, amintirile din copilărie şi din prima tinereţe nu erau departe nici măcar când zâmbea în sinea ei, cu ochii pe jumătate închişi. Clipoceau întruna la marginea conştiinţei valuri neîncetate de frică, de silă şi de umilinţă. *Solo el que carga el cajón sabe lo que pesa el muerto*[23]. Abia cu câteva zile în urmă, la Bergdorf, proba nişte pantofi Ferragamo, strecurându-și piciorul îngust în pielea moale, luxoasă, cu talpa aşezată pe o pernuţă. Deodată a simţit o arsură, de parcă i se înfipsese un cuţit în mijlocul tălpii, o durere cruntă care a făcut-o să ţipe atât de tare, încât vânzătorul se speriase. Era fantoma durerii pe care o resimţise pe vremuri, când mergea pe drumurile cu pietriş arzător din satul mexican unde se născuse cu şaizeci şi trei de ani înainte, mai precis în Veracruz, desculţă în zilele rele, sau cu nişte *huaraches*[24] în zilele bune. Dar de zeci de ani nu mai rostise numele locului ei de baştină, îl ştersese din minte cu ajutorul hipnozei, de frică să nu-l bolborosească într-un moment nepotrivit. De altfel, din cauza asta nu bea niciodată prea mult; *del plato a la boca se cae la sopa*[25], îi amintea adesea tatăl ei când era mică. Îi rămăseseră însă alte amănunte şi alte istorioare din tinereţe. Ca de pildă, durerea aceea intensă care îi trezea amintirea picioarelor pe care nu mai reuşea să le cureţe. Pietrişul devenea un praf granulos, care intra în piele şi învelea picioarele într-o crustă urâtă, cornoasă. Nici nu mai arătau a picioare.

Îşi amintea de primul lucru pe care îl făcuse după ce a strâns ceva bani într-un local de dans unde bărbaţii puneau mâna pe prima fată la îndemână, de parcă ar fi prins o găină în ogradă. Cu banii ăia cumpărase o cremă cu care îşi freca picioarele în fiecare seară. Se pregătea pentru vremea când avea să se culce cu un bărbat căruia să nu îi fie indiferent dacă avea picioare netede, moi, catifelate, picioare aristocratice.

Îşi amintea când s-a culcat prima oară cu un astfel de bărbat, numai că acela nu s-a uitat la picioarele ei. În schimb i-a văzut mâinile şi unghiile, lucru care a făcut-o să se ocupe şi de ele. Aşa că mai ciupise câţiva pesos ca să își cumpere mai multe feluri de creme şi o piatră ponce.

Îşi amintea de felul în care învăţa să îşi vadă trupul aşa cum l-ar vedea un bărbat, și făcea asta culcându-se cu mulţi bărbaţi, cu bărbaţi foarte diferiţi unii de alţii. Celelalte fete se îmbrăcau şi se îngrijeau ca să își atragă atenţia una alteia. Gloria şi-a dat seama de timpuriu că aşa ceva nu era rentabil. Trebuia să iasă în evidenţă, să fie ea femeia pe care să o vrea bărbaţii, pentru că, în momentele cele mai penibile, în pat, cu părţile lor moi expuse, consumate, înroşite şi sensibile, cu secreţii scurse pe perii cârlionţaţi de pe pulpe, aveau să *plătească*.

Femeile nu se lasă niciodată privite într-o situaţie atât de jenantă. Şi, oricum, n-au niciodată destui bani. Ea cunoştea femei care se culcau cu femei pretinzând că ar fi mai simplu. Ea nu făcuse niciodată aşa ceva. Putea să fie mai simplu, dar nu merita. Gloria se concentrase asupra bărbaţilor. Şi învăţa de la fiecare câte ceva. Era unul căruia îi plăcea să-i lingă dinţii şi să facă haz pentru că erau strâmbi. Altul îi punea mâinile în jurul taliei, îi prindea între degete stratul de grăsime de deasupra şoldurilor şi îşi manifesta dezgustul. Astfel încât a început să pună bani deoparte ca o veveriţă, să aibă cu ce să plătească un dentist. Totodată a renunţat să mai cumpere dulciuri.

Erau cu toţii vrăjiţi de gâtul ei, tulpina aceea lungă, mândră, care îi ţine floarea capului. Câţiva voiseră chiar să-l ţină în mâini în timpul amorului, până aproape de sufocare, dar ea nu îngăduise asta decât o singură dată. Fusese destul. Leşinase, iar nemernicul îşi luase tălpăşiţa cu toţi banii ei şi îi stricase socotelile pentru mai multe luni.

Până la urmă a găsit un bărbat, unul diferit de ceilalţi. Unul care venise într-o seară la dans şi care s-a arătat vrăjit de lampioanele colorate, de jalnica orchestră de mariachi, cu costume desperecheate, de câinii lungiţi în jurul platformei de dans, tot atât de flămânzi pe cât erau şi fetele. Numai că ei mai puteau spera să capete ceva resturi de mâncare. Bărbatul acela nu s-a grăbit să ia prima fată care

i-a ieşit în cale şi, în cele din urmă, a ales-o pe ea, Gloria Rubio y Alatorre, fata unui ziarist cu idei nobile, dar fără un ban în buzunar, şi a unei cusătorese, care îi dăduse un singur sfat util fiicei sale, și anume că trebuie să înveţe să coasă o linie dreaptă cu împunsături mici de ac şi să fie drăguţă cu bărbaţii.

Bărbatul acela, oare cum îl chema? Pe drept cuvânt, Gloria nu îşi mai aducea aminte. El a luat-o de nevastă şi a dus-o de acolo, așa că altceva nu mai conta. A dus-o în Europa, unde ea l-a părăsit fără întârziere într-una dintre gările Parisului, hotărând să trăiască acolo, şi nu într-un oarecare sat pierdut din Alpi. Abia a apucat să privească în jur, abia a mirosit o clipă Parisul, cu parfumul lui de flori proaspete şi de pâine caldă, abia a văzut culorile lui saturate, printre care până şi cenuşiul era frumos, că şi-a și lipit tălpile de peronul gării şi i-a zis neamţului ei nefericit: *Buenas noches*. Pentru că Parisul era locul căruia, de fapt, îi aparţinea. Instinctul îi spusese că bogătaşii se găsesc la Paris. Însă neamţul ei nu era bogat; descoperise asta pe vaporul care îi adusese, încă de când se instalaseră cu o singură valiză pentru amândoi la clasa a patra. Ticălosul! Gloria detesta bărbaţii mincinoşi mai mult decât femeile care mint întruna. La urma urmei, încă de la naştere femeile nu ştiu să facă altceva! Minţim despre suferinţă, minţim despre fericire, minţim când spunem câtă satisfacţie ne oferă bărbaţii, cât de bine ne fac să ne simțim, în timp ce noi nu ne dorim decât să tragem un pui ca lumea de somn într-un pat curat şi calduţ. Singure.

Gloriei i s-a făcut dintr-odată teamă aducându-şi aminte de cuvintele pe care i le spusese de curând lui Truman, cu mintea tulburată de o iluzie de intimitate după prea multă şampanie şi prea puţină mâncare.

— Loel trage pârțuri, i-a zis ea printre chicote de beţiv. Toată noaptea face pârţ! pârţ! pârţ! ca un animal în grajd. De-aia nu suport să dorm cu el. Cine-ar fi în stare? Şi, de fapt, de ce trag oare bărbaţii pârțuri?

Atunci, compătimitor, Truman i-a răspuns că, dacă ar şti, n-ar mai avea nevoie de Seconal[26].

Vai, Doamne! Dar dacă se apucă într-o zi să pună chestia asta într-o povestire sau în vreun roman? „La Guinness mi-a mărturisit că nu suportă să doarmă cu Loel pentru că el suferă de flatulenţe incontrolabile…“

Dar dacă ceva și mai grav ar fi fost făcut cunoscut lumii întregi odată cu otrava care se scurge din pana lui Truman Capote? I s-a încleştat maxilarul şi muşchii gâtului ei superb de lebădă s-au încordat. Până şi acum, după scurgerea atâtor ani, încă mai resimţea spaima cruntă la gândul pierderii produse de darea în vileag a cuvintelor ei de atunci.

A simţit o mână aşezată pe braţ, a ridicat capul şi a văzut-o pe Slim, cu ochelarii ei ochi-de-pisică strâmbi, cu privirea oarecum tulbure şi cu obrajii mânjiţi de ruj.

— Şi eu i-am dat o mână de ajutor ticălosului ăstuia mititel să câştige un purcoi de parale, a zis Slim cu limba împleticită în timp ce-i făcea semn chelnerului. Votcă, *baby*! Sinceră să fiu, șampania îmi dă pântecăraie, dar de obicei nu facem din astea, așa-i? Ei bine, la naiba! Uite că azi facem! S-a întors iarăşi spre Gloria, care, fără pauză şi fără vorbe, golise un pahar de şampanie cu privirea aţintită asupra ei, de parcă ar fi vrut să-i demonstreze că ţine mai bine decât ea la băutură. Eu i-am aranjat contractul pentru ecranizarea cărții *Cu sânge rece,* a continuat Slim. Eu! Nu Swifty, nici altcineva. Iar el ce face? Mă pune *pe mine* în rolul de scârbă, în povestirea lui. Aia care-o ţine întruna cu bla-bla-bla. Lady Ina Coolbirth. Şi, la urma urmei, ce mama dracului de nume mai e şi ăsta?

— Eu cred, a şoptit Pamela, că a existat cu multă vreme în urmă o persoană care purta într-adevăr numele ăsta…

— Ţine-ţi gura, Pam! Nici n-a apucat chelnerul să pună pe masă paharul înalt de cristal plin vârf cu votcă, că Slim i l-a și luat din mână. A sorbit din el și alcoolul rece a ars-o pe gât şi i-a umplut ochii de lacrimi. Lacrimi şi amintiri. Şi unele, şi altele. Pentru că trecuse multă vreme de când era doar Slim. Sau Nancy, tot aia! Trecuse mult de pe vremea când fusese ea însăşi, mai mare râsul! Al naibii râs! „Vai, Slim, câtă originalitate ai! Nu-i nimeni ca tine! Tu eşti autentică, nimeni nu-i ca tine!“

Doamne sfinte! Truman spusese asta, nu-i aşa? Scârba aia mititică. Sufletul ăla bătrân şi plin de înţelepciune! Prietenul care îi zdrobise inima… Cei care îşi trădează prietenii sunt doar nişte, nişte… Pam, de exemplu. Slim era zdrobită cu mult înaintea ticăloşiei lui Truman. Fusese călcată în picioare, înjunghiată cu tocurile stiletto ale uneia, Pamela Churchill Hayward. S-a uitat la Pam şi i-a venit să-i verse în decolteu apă rece ca gheaţa. Dumnezeule, Pamela era prea bătrână ca să mai pună pe ea o rochie ca asta, rochie de târfă ce este! Pielea decolteului îi era scorţoşită şi cam ridată. Dar Slim n-a stropit-o cu apă rece pe rivala ei. Leland era mort, oricum. Mort, mort, mort, ca toţi bărbaţii care o iubiseră.

Mă rog, aproape toţi.

Dar ea fusese originală pe atunci, nu-i aşa, odată ca niciodată? Se scăldase în originalitatea aia, se bucurase de ea, se amuzase de una singură noaptea, gândindu-se la ce făcea. Toţi bărbaţii ăia de la Hollywood, legende, ce să mai

vorbim, îi căzuseră la picioare, pe rând, unul după altul, iar ea pretindea că e încurcată, sau timidă, sau nelămurită, sau surprinsă. Nici vorbă! Îi stârnise pe toţi şi rămăsese ea însăşi, până când totul devenise un fel de costum pe care îl punea dimineaţa, o mască. Americanca tipică, zeiţa blondă californiană, femeia obişnuită să trăiască în aer liber, care călăreşte, se duce la vânătoare şi la pescuit fără să se vadă în vreun fel că s-ar sinchisi de felul în care arată, dar care, în secret, petrece o grămadă de timp să îşi perie părul auriu, să îşi pilească unghiile, să îşi penseze sprâncenele în aşa fel încât să pară naturale, să îşi aleagă haine exotice, bine croite şi curate, la vremea când lumea bună purta fileuri de păr, guleraşe de dantelă, enorme pălării cu pene şi rochii de jerseu cu bijuterii în loc de nasturi.

Nu ea. Nu Slim.

Cine-i zisese primul aşa, în definitiv? Bill Powell? Probabil. El a fost primul star de cinema pe care l-a cunoscut la vremea când ea abia împlinea cincisprezece ani şi fugise de acasă, îşi luase lumea-n cap şi lăsase-n urmă o mamă tristă şi sfârşită, o soră răutăcioasă şi fantoma unui frate mort care obseda întregul oraş Salina din California. Dar, mai cu seamă, să scape de tirania unui tată care ţinea să o ghidoneze cu orice preţ, până şi după ce acesta îşi părăsise familia. Aşa încât, de îndată ce se ivise ocazia, *vamos*, sărise într-o maşină decapotabilă şi o luase spre o staţiune din deşert unde a început să joace rolul principal din filmul vieţii ei. Acolo, ea, făptura aceea tânără, aurie, zveltă, se aflase înconjurată de adevărate stele ale cinematografului, cum era, de pildă, Bill Powell. Bărbaţi care o luau sub aripa lor, aşteptând să mai crească. Măcar un pic. Iar când a crescut, l-a cunoscut pe Howard Hawks, alt tătic. Doamne, ce tare îi plăceau toţi cei care ar fi putut să-i fie tată! Nu avea de ce să plătească un psihanalist cu cincizeci de dolari ora ca să îşi dea seama din ce pricină avea nevoie de tată. Povestea clasică: tatăl pleacă, iar fetiţa îşi petrece toată viaţa căutând pe cineva care să îl înlocuiască.

Howard a adus-o până la urmă, hotărât, la Hollywood, unde ea urma să descopere, surprinsă, că n-avea nici un chef să devină actriţă de cinema. I se părea mult mai amuzant să se implice în turnarea filmelor, la braţ cu Howard Hawks, unul dintre cei mai buni regizori de cinema. Ca să spunem lucrurilor pe nume, Howard o fetişiza. Era fascinat de felul ei de a vorbi, cu bărbia uşor aplecată, cu privirea ațintită în sus, cu o voce gravă şi gata să răspundă unor întrebări nerostite. Howard o pusese să citească scenarii, să rescrie replicile femeilor ţinând seamă de felul ei de a vorbi, să se îngrijească de costumele

actriţelor ca să fie croite pe măsura lor şi asemănătoare cu cele din garderoba ei, iar uneori o trimitea să cumpere haine pentru vreo actriţă. Iată câtă încredere avea în gustul ei.

Tot el o prezentase mai multor bărbaţi; oare ce naiba îi trecea prin cap de făcea aşa ceva? Ea era atât de tânără, nouăsprezece, douăzeci de ani. Îl iubea, dar fără pasiune, iar asta o ştiau foarte bine amândoi. Iar el i-l adusese în preajmă pe Gary Cooper, cam tâmpit, e drept, dar ce frumuseţe de bărbat, un munte, şi ce gropiţe, şi ce zâmbet! I-l adusese pe Clark Gable, deloc tâmpit, dar care îţi cam lăsa impresia asta. Cu umeri şi şolduri zdravene; un dulap. Clark nu arăta aproape niciodată bine în frac, dar în tricou şi pantaloni era visul oricărei femei.

Şi Papa. În sfârşit, Papa pentru totdeauna. Fusese ea cu adevărat atrasă sexual de el? Nu în sensul strict al cuvântului, pentru că el era o ruină. Încă se mai vedea ce fusese în tinereţe. Oasele erau la locul lor, ca vestigiile arheologice adăpostite într-un cort bătut de vânturi. Dar când îl cunoscuse ea, prin anii ’40, lui Ernest Heminway nu-i mai păsa de aparenţe ori de toaletă. Îşi alcătuise o imagine – cămaşă de safari, pantaloni uzaţi, fără formă, scurţi sau lungi, barbă neîngrijită. Aşa o ţinea, fără să-i pese de vreme ori de ocazie. Arareori îşi dădea osteneala să se spele sau să îşi îngrijească îmbrăcămintea, să aibă mâinile curate ori să îşi taie unghiile de la picioare.

Totuşi, mirosea grozav a bărbat. Mai mult decât oricare dintre cei cunoscuți de Slim până atunci, și asta era ceva, după ce-l avusese la degetul mic pe Clark Gable. Așa se face că toate astea, la care se adăugau mintea lui, inima lui plină de poezie, tristă, copilăroasă, furioasă, o atrăseseră. Iar el o dorea. Slim văzuse asta în ochii lui flămânzi, lacomi, oricât de des ar fi întâlnit-o într-o zi. Fiecare revedere era ca o primă întâlnire după o despărţire dureroasă. Şi nici nu se ascundea în vreun fel, nici măcar în prezenţa lui Howard.

Iar Howard îşi lingea degetele de plăcere. Zis mai pe şleau, asta îl stârnea. Noaptea, smulgea hainele de pe ea când Papa era în camera ori în cortul de alături, visând-o şi perpelindu-se cu gândul la ea. Şi, tot pe şleau, asta o stârnea şi pe ea.

Şi de ce nu? Sexul e uluitor. Sexul e totul. În sfârşit, era.

La naiba! Când a dispărut sexul? Când şi-a făcut bagajul, când şi-a luat tălpăşiţa şi a căutat un alt culcuş, după ce-a lăsat în urmă un bileţel amabil cu mulţumiri pentru generoasa ospitalitate?

— Mai vreau, a şoptit ea scuturând paharul, apoi înclinându-l ca să soarbă un ultim strop. Gheaţa a alunecat şi i-a lovit sonor dinţii.

— Ţi s-a şters rujul, i-a spus somnoroasă Marella.
— Şi ţie.
— O să-l mai pun o dată. Marella a deschis geanta şi a scos într-adevăr tubul de ruj, înainte ca celelalte patru să îşi dea seama ce face şi să rămână cu gura căscată de uimire. Gloria a lovit-o peste mână.
— Babe n-ar face una ca asta, a mustrat-o Slim. Babe Paley nu s-ar da niciodată cu ruj la masă!
— N-a avut niciodată de ce s-o facă, a ripostat Pam. Cum o fi cu putinţă aşa ceva?
Niciodată n-am văzut-o pe Babe mânjită de ruj sau cu el şters. În vreme ce Slim, şi-a spus ea, parcă se folosise de o mistrie ca să îşi facă machiajul care acum i se scurgea de pe față ca o glazură topită. Biata Slim. Arată într-adevăr ca o epavă. O epavă amară, plină de resentimente, care tot se mai poartă de parcă ea ar fi văduva legitimă a lui Leland.
Pamela însă nu avea nici o vină. Bărbaţii, drăguţii de ei, au nevoie de cineva care să se ocupe de ei, iar în America mai cu seamă, femeile sunt mai degrabă preocupate să se distreze. Printre cunoştinţe, Babe era singura care ştia ce e de făcut ca să îşi păstreze bărbatul. Pe când englezoaicele, ei bine, ele sunt înzestrate încă din născare cu talentul îngrijirii bărbaţilor. Atât pe ai lor, cât şi pe ai altora.
Pamela avea darul ăsta. Ştia cum să-i consoleze, să-i flateze, să-i mângâie şi să le toarcă la ureche, dar şi cum să nu-i bage în seamă dacă merseseră prea departe cu flatările şi cu mângâierile. Ea se pricepea să arunce o plasă şi să păstreze sentimente de prietenie, oricât de neplăcut s-ar fi întâmplat să sfârşească lucrurile, în aşa fel încât să se folosească de un iubit ca să-l ajute pe altul, fie în politică, fie în afaceri. Ei erau recunoscători şi o răsplătiseră cu mărinimie, o instalaseră foarte bine, vreme îndelungată după dezastrul primei ei căsătorii, cea cu Randolph Churchill. „Vai, Randy, singurul lucru de valoare pe care mi l-ai oferit vreodată a fost numele tău.“ Iar asta îi fusese de ajuns. Pentru ca, într-o bună zi, să îşi dea seama că trecuse binişor de treizeci de ani şi că era cunoscută doar ca o curtezană, şi nu ca soţie. Iar în secolul al douăzecilea, acest secol prozaic, lipsit de romantism, soţiile erau mai preţioase decât amantele. Astfel încât se uitase în jur, descoperise un soţ neglijat şi se hotărâse să repare situaţia. Da, mă rog, *era într-un fel păcat* că soţul acela se întâmplase să fie al unei prietene. Numai că, de atunci, se scursese multă apă pe sub pod, după părerea ei.
Of, americanii ăştia! În cazuri de-astea erau porniţi să o ţină una şi bună.

Totuşi, nu era nici o îndoială că ei aveau banii cei mai mulţi, locuinţele cele mai acătării, mâncărurile cele mai alese, restaurantele cele mai reușite. Nu regreta că îşi unise soarta cu a lor. Nici măcar acum, când nenorocitul ăla de Truman stârnise un asemenea scandal. Era, oricum, preferabil, faţă de un apartament bântuit de curenţi de aer la Londra ori la Paris, îndeosebi acum, când ea avea mâinile pline de vene ieşite în relief, sânii căzuţi şi se întreba cum să plătească facturile, agăţându-se de numele Churchill ca de o diademă, o veche diademă prăfuită, care nu mai era de mult la modă.

— Babe îşi dă cu ruj, a zis Gloria, cu limba cam împleticită. Apoi îşi pudrează buzele şi le dă din nou cu ruj. Dar înainte de ruj îşi dă pe buze cu altceva. Am uitat cu ce.

— Şi chiar dacă i s-ar şterge oarecum, a bolborosit Slim, ea nu şi-ar reface niciodată rujul la masă. absolut niciodată. Babe Paley ar trebui să *moară* mai întâi.

Marella a răsuflat din greu. Multă vreme şi-au ţinut toate gura. Gloria s-a uitat lung la Slim, ai cărei ochi, în spatele ochelarilor de pisică, se umpluseră de lacrimi.

— Fir-ar să fie, a zis Slim. Fir-ar să fie! N-am vrut să zic asta, n-am vrut…

— Îl urăsc pe Truman, a mârâit Gloria. Îl dispreţuiesc. Dar nici nu vreau să-l pierd. Nu vreau să-i pierd pe amândoi! Vai, ce iad, Slim! Ce iad e să îmbătrâneşti! Bărbaţii nu îmbătrânesc, ei devin tot mai distinşi, chiar mai atrăgători. Uitaţi-vă la unii dintre băşinoşii ăştia bătrâni, soţii noştri, care tot mai dau târcoale femeilor! Babe are noroc! Da, chiar aşa am spus! N-o să îmbătrânească niciodată. Bătrână şi nedorită. Ca mine. Ca noi toate. Vocea Gloriei tremura aşa cum îi tremura mâna când a dus paharul de şampanie la buze. Nu mai pomenise niciodată de spaimele astea, de diavolii care o atacau cu pumnale de foc.

— Mă întreb, a şoptit Slim, de parcă nici n-ar fi auzit ce spusese Gloria, ba poate că ar fi fost chiar mai bine. Vorbind despre bărbaţi, mă întreb… I-a tremurat mâna când şi-a potrivit rama ochelarilor ca să vadă mai bine. Ce-o să-i facă Bill Paley mititelului criminal maniac? Ce credeţi c-o să-i facă lui Truman, după toată povestea asta?

Pam a tresărit atât de violent, încât i s-au clătinat sânii. Marella s-a strâmbat.

— Orice ar fi să se întâmple, a mârâit furios Gloria, cu fulgere în privire, sper să fiu pe-aproape, să văd totul.

Note

23. „Numai cel care cară sicriul știe cât de greu e mortul“, proverb spaniol.
24. Sandale mexicane cu şireturi de piele sau pânză care se leagă pe picior.
25. „Între farfurie şi gură se răceşte supa“, proverb spaniol.
26. Somnifer. (N. red.)

Capitolul 8

Lui Wiliam S. Paley îi era foame.

Lui William S. Paley îi era întruna foame, iar maică-sa nu scăpa nici cel mai mărunt prilej să-i repete cât de mult se obosise cu el pe vremea când era nevoită să îl alăpteze din oră-n oră, până când n-a mai suportat şi a trebuit să-l înţarce înainte de vreme. Şi nu scăpa nici prilejul să-i repete că nu avusese nevoie să facă acelaşi lucru cu soră-sa, care fusese cu mult mai liniştită decât el în toate privinţele.

Bill nu ţinea minte să se fi dat vreodată jos din pat şi, înainte să fi pus un picior pe podea, să nu se gândească la ce avea să i se dea seara de mâncare. Fireşte, înaintea cinei erau micul dejun, masa de prânz, gustare după gustare, ba chiar şi altă cină. Fără greş, pe la miezul nopţii, murea de foame, astfel încât Babe instalase în toate locuinţele lor câte o chicinetă alături de camera lui, unde se găseau de toate în frigider: şi ouă, şi brânzeturi, şi salamuri, şi pâine, şi prăjiturele, şi legume gata tăiate, şi pui fripţi.

Ce-i drept, avea o ţinută impunătoare; nu neapărat corpolent, mai degrabă înalt şi ciolănos. Pur şi simplu, partea corpului care îi stârnea majoritatea gândurilor era stomacul. Nu dădea prea mare atenţie mâinilor, sau picioarelor, sau umerilor lui laţi, sau părului care începuse să-i încărunţească. Se asigura doar că întreaga maşinărie e învelită în tot ce era mai bun – pantofi făcuți la comandă, costume de pe Saville Row şi cravate de mătase. Dar se gândea întruna la stomac. Totul îi stârnea pofta. Îi era groază de stomacul gol.

Aşadar, preşedintele comitetului de acţionari ai companiei CBS şi-a îndepărtat scaunul cu rotile de masa de lucru şi s-a îndreptat spre chicineta de lângă birou. Era şi acolo cineva care se ocupa să fie de toate de-ale gurii. Poate că Babe, nu știa sigur. A căutat, aşadar, prin rafturi, a deschis frigiderul şi, grijuliu, şi-a întrebat stomacul ce i-ar plăcea? Voia un sendviş? Foie gras? Ouă jumări? Era nevoie de ceva care să-l umple din nou, să-i ofere combustibilul necesar peste zi, deşi luase masa de prânz cu doar două ore înainte, la Clubul 21, împreună cu directorul întreprinderii Frigidaire, pentru care se făceau cele mai valoroase reclame la televiziunea CBS.

Nu putea să sufere Clubul 21. Detesta atmosfera convenţională şi caracterul

exclusivist al clubului, camerele mari şi întunecate, cu lambriuri, cu tavane joase, cu jokeii de bronz aliniaţi la intrare. Era însă de presupus că locul trebuia să-i placă, ştia asta foarte bine. Un loc unde era mereu aşteptat, iar agenţii de publicitate ardeau de nerăbdare să fie invitaţi acolo, prin urmare aşa şi făcea. Ştia care erau regulile jocului, când trebuia să-l joace.

Bill s-a hotărât să îşi facă un sendviş. A deschis cutia cu pâine şi i-a sărit în ochi una de secară, de la Carnegie Dell. Lângă ea era o baghetă, nici aceea tăiată. A ales bagheta, a pus-o pe fundul de tăiat pâine şi a despicat-o în două pe lung.

Adevărul adevărat e că nu putea să-i sufere pe cei din înalta societate. Deşi jinduia să fie unul dintre ei, deşi îi colecţiona şi îi purta ca pe un colan atârnat de gât. Murea de poftă să fie acceptat, murea de poftă să fie el centrul universului, de fapt, el şi Babe. Soţii Paley. Domnul şi doamna. Cel mai bogat, cel mai frumos, cel mai seducător cuplu din New York. Asta îşi dorea. Dar nu avea chef să fie silit să respecte istovitoarele exerciţii necesare împlinirii dorinţei lui, atâta tot. Ele erau lăsate în cea mai mare parte în seama lui Babe; aştepta de la ea pur şi simplu să afle ce aşteptări aveau ceilalţi de la el. Ca în seara aceea, de pildă. După o lungă zi de muncă, era silit să se schimbe şi să se ducă la Plaza, să treacă de la unul la altul şi să-i adreseze fiecăruia măcar o vorbuliţă.

Pentru ce altceva se căsătorise oare cu Babe dacă nu pentru că ea cunoştea obiceiurile celor din înalta societate, pentru că ştia cum să navigheze cu uşurinţă printre ei, fără să se împiedice. Babe ştia unde să se ducă şi cu cine să fie văzuţi. Nu pentru că el, la vremea când o cunoscuse, ar fi fost vreun ţărănoi coborât dintr-un camion cu napi. El era încă de pe atunci William S. Paley, preşedintele reţelei de radio şi de televiziune CBS. Prima lui soţie, Dorothy, îi rotunjise asperitățile, îl învăţase să se îmbrace elegant şi să își aleagă o zonă demnă de locuit, îi făcuse cunoştinţă cu arta, cu cântăreţii, cu politicienii, cu artiştii. Doar pentru asta o alesese, la fel cum, mai târziu, o alesese pe Babe, nu altfel decât pe Fred Friendly de la direcţia secţiei de ştiri ori pe alţi nenumăraţi subalterni, aşa cum alesese până şi chipurile cele mai admirate din ţară. Erau toţi angajaţii lui, cu soţii cu tot, celebrităţile de la CBS, pe care le chema oriunde şi oricând, şi nu i se întâmpla să aştepte. Pe Bing Crosby el îl descoperise, beat şi cântând ca un înger, pentru ca în scurt timp să devină unul dintre cei mai ascultaţi interpreţi de cântece sentimentale la radio. La fel pe Jack şi pe Mary Benny, preferaţii lui. Jack îl făcea să se tăvălească de râs doar sprijinindu-și bărbia în palmă şi afișând expresia uluită a unuia care are nevoie de timp ca să se înfurie. Apoi pe George Burns şi pe Gracie Allen. Gracie era o adevărată păpuşă, mică de statură, cu o

voce piţigăiată, foarte nostimă. George însă nu-i plăcea în mod deosebit. Era perfid, condescendent. Dar nu avea cum să nu-i fie recunoscător pentru impulsul pe care-l dăduse industriei ţigărilor de foi.

Ţigările de foi. Nu le mai fuma de mult, dar făceau încă parte din fiinţa lui, cu aroma grea de tutun impregnată în haine, cu amintirea frunzelor lipicioase pe mâini, cu ineluşele de hârtie ale mărcii ţigărilor *La Palina*, afacerea pusă pe picioare de tatăl lui şi de unchiul Jake și devenită grabnic înfloritoare. Afacere pe care ar fi trebuit să o preia el, Bill, încă de tânăr. Asta şi făcuse, pornind de jos, lucrând alături de muncitori la rulatul ţigărilor, după cum începuse şi tatăl lui. Bill auzise însă de ceva nou, numit radio. Asta se întâmpla în Philadelphia, prin anii ’20. Într-o vară, când fusese lăsat responsabil al firmei câtă vreme tatăl şi unchiul lui erau în Cuba după foi de tutun, el a intrat în legătură cu staţiile locale de radio ca să finanţeze o emisiune, „Ora La Palina“. Din câte îşi amintea, steaua emisiunii era un cântăreţ mizerabil, dar asta n-avea importanţă. Oamenii au ascultat emisiunea; de fapt, orice s-ar fi transmis la radio în zilele alea era ascultat. Vânzările au crescut enorm, iar el şi-a dat seama că radioul avea posibilităţi mult mai mari decât şi-ar fi putut închipui.

Ce l-a făcut să priceapă? Instinctul. Instinct visceral, ivit în stomacul de care se ocupa atât de atent. N-ar fi fost capabil să dea o explicaţie, nici măcar dacă încerca, şi doar fusese rugat să încerce, și nu de puține ori de-a lungul deceniilor. A *ştiut*, pur şi simplu! Nu era unica persoană înfometată. Erau mulţi cărora le era foame de ceva. De mâncare, în mod sigur. Dar şi de râs uneori, alteori de plâns. Uneori doreau să se recunoască, alteori să rămână cu gura căscată la ceva nou, chiar dacă înspăimântător. Foame de alţii, mai cu seamă, iar radioul le oferea asta; prin intermediul radioului oamenii se adunau laolaltă, nu mai erau atât de singuri. Aşa s-a făcut că, după ce a priceput el cum stă treaba cu radioul, a cumpărat o reţea falimentară de câteva staţii de radio în jurul Philadelphiei, Columbia Phonographic Broadcasting System. S-a descotorosit pe loc de cuvântul „fonografic“.

Ce a priceput el, Bill Paley, la repezeală, a fost că banii curgeau din reclame, nu din taxele impuse staţiilor afiliate pentru obţinerea drepturilor de retransmitere, aşa cum se făcuse până atunci. El oferea programele în schimbul unor minute de publicitate, privilegiu pentru care plăteau cei care ţineau să-şi facă reclamă. Tot aşa şi în televiziune. De îndată ce a priceput sistemul, s-a grăbit să mai facă un pas şi să-i pună pe alţii la treabă. Şi-a păstrat poziţia în programare. Ştia ce aşteaptă oamenii şi îşi dăduse de mult seama ce privilegiu

era să ştii. Pe deasupra a avut norocul să priceapă că ştirile difuzate la radio puteau să fie o forţă deosebită în timpul războiului. O altă şansă a fost faptul că Ed Murrow se afla în Europa când a izbucnit războiul, gata să-şi asume rolul suprem, cel al omului potrivit, la locul potrivit.

Conducerea afacerilor companiei, a nevoilor de zi cu zi, Bill a lăsat-o altora. Fireşte, era prezent toată ziua, semna hârtii, participa la luarea celor mai importante decizii, vizita prin surprindere diverse sectoare, astfel încât să-şi vadă fiecare de treabă. El rămânea Mr. CBS, imaginea însăşi a companiei. Şi ştia al naibii de bine cum să ducă felul ăsta de viaţă.

Cu Babe la braţ, fără îndoială.

Babe.

Nici acum, după atâţia ani – ei se căsătoriseră în ’47, era ’58, prin urmare unsprezece, unsprezece ani bătuţi pe muchie –, și tot nu se gândea la ea fără să clatine mirat din cap, conștient de norocul ce dăduse peste el. Nu era nevoie să i se spună, aşa cum se întâmpla zilnic, uneori chiar de către persoane complet străine, ce norocos era că se căsătorise cu ea.

Ce noroc avusese că Barbara Cushing Mortimer, supremul model de bostoniană, i-a spus lui „da“. Lui, un evreu din Chicago.

Bill a deschis micul frigider, desigur marca Frigidaire, şi a scos câteva pachete înfăşurate în hârtie groasă, albă, luate de la măcelarie. Le-a deschis să vadă ce era înăuntru. Pastramă? Felii subţiri de salam genovez? Felii de friptură de vită Angus, cu miezul încă în sânge?

A ales salamul genovez şi a pus în frigider restul, după ce a înfăşurat totul cu mare grijă. Apoi a deschis un borcan de muştar maroniu.

Conştiinţa originii lui evreiești era nemijlocit legată de conştiinţa poftelor stomacului. Era ceva nelipsit din gânduri, din planuri, din schemele lui. Nu în vreun sens extremist şi, oricum, nu într-unul religios. Nici măcar nu-şi amintea când fusese ultima oară la Templu. Dar de câte ori se închidea o uşă, pocnetul pe care-l auzea era o vorbă, iar vorba aceea era „evreu“. Că aşa stăteau lucrurile în realitate sau era numai imaginaţia lui, nu putea spune. Cluburi în care nu îi era îngăduit să intre. Şcoli la care copiii lui nu puteau să meargă. Femei pe care nu le putea poseda vreodată.

Totuşi, una dintre acele femei spusese „da“. Fusese un act de dragoste care o împinsese pe Babe să facă acest gest curajos? Sau era vorba de bani, de toate grămezile alea de bani?

Da. Nu. Poate.

Bill Paley era o persoană practică în toată puterea cuvântului; la fel şi soţia lui. Acest spirit practic îi apropiase unul de altul de la bun început. Of, Doamne, fără îndoială, Babe era frumoasă, uimitoare, extraordinară şi tot ce s-ar mai fi putut adăuga. Era la înălţimea propriei reclame, nici vorbă de asta! Dar când se cunoscuseră, abia divorţase, şi nici el nu era prea departe. Desigur, asta conta, nu-i aşa? El avea oricum intenţia să divorţeze. Doar că nu apucase încă să-i comunice şi primei lui soţii.

Tot ce-ar fi putut trece drept atracţie fizică între Bill şi Babe fusese cu totul depăşit de pragmatismul fiecăruia. Cu statutul ei social, putea să-l introducă în locuri unde singur n-ar fi avut cum să pună piciorul. El putea să-i asigure o stabilitate financiară pentru copiii ei, precum şi pătrunderea într-o lume mult mai interesantă decât cea convenţională, pentru care fusese educată. Radioul şi televiziunea, industria spectacolului. Acestea erau noi, excitante, iar Babe era curioasă.

Remarcase la ea foarte repede această curiozitate. O apreciase, însă nu în întregime. Nu avea deloc intenţia ca a doua căsătorie să semene cu prima, o căsătorie în care soţia era profesoara soţului, şi puţin îi păsa dacă se afla. Ba chiar făcea eforturi ca ceilalţi să afle cât de multe îl învăţa ea pe el, cât de multe ştia ea faţă de el despre artă, despre politică şi despre tot restul. Asta fusese greşeala fatală a lui Dorothy Hearst Paley. O recunoscuse şi ea, dar prea târziu.

Babe fusese mai abilă. Îl consola, câtă vreme Dorothy îl bătuse la cap. Ştia să aştepte, pe când Dorothy ar fi luat-o din loc nerăbdătoare, de capul ei. Babe anticipa. Cu privire la mâncare, la stările lui de spirit, chiar şi la o mâncărime în gât care îl îngrijora şi de care ea n-ar fi avut cum să ştie, ea ştia totuşi. Îi anticipa până și starea de plictiseală şi îşi dădea toată silinţa să-l distreze. Truman, de pildă. Îl adusese pe Truman în viaţa lor şi-al naibii să fie dacă, la urma urmei, nu-i plăcea micuţul poponar.

Prezenţa lui făcea ca viaţa să fie mai interesantă, asta era sigur.

Bill a deschis din nou frigiderul, a apucat o ceapă, a curăţat-o şi a tăiat-o în felii foarte subţiri, însă atât de repede, încât ochii nici n-au apucat să-i lăcrimeze. Şi-a amintit de acea primă seară la Kiluna, când sosise acasă, uluit că Babe nu-l aştepta în hol ținând un pahar de băutură în mână, pentru el. Întâi se înfuriase, apoi se bosumflase ca un copil. Truman rămăsese un weekend întreg, împreună cu obişnuiţii casei, Slim şi Leland, Gloria şi Loel, Minnie şi Jim Fosburgh. În timpul cinei, Truman fusese amuzant, răutăcios, bârfitor, dar nu prea mult. Spusese poveşti amuzante despre John Huston şi despre Humphrey Bogart şi o

făcuse pe Babe să râdă. Fusese însă un râs deosebit de cel politicos, cu care reacționa la vreo istorisire mai hazlie de-a lui Bill. Atunci râsese din toată inima, încât și umerii i se scuturaseră, iar ochii i se umeziseră. N-o mai văzuse râzând aşa niciodată.

După cină, când de obicei se retrăgeau în salon să joace în linişte un joc oarecare, Truman insistase să se danseze. Adusese cu el nişte discuri, toate scoase de CBS, lucru pe care Bill îl observase, de bună seamă, şi îi acordase o notă bună pentru asta. Le ascultaseră pe terasă. Truman era un excelent dansator; graţios, cu pas elastic, la curent cu ultimele mişcări…

La un moment dat o apucase de un braţ pe Babe.

— Hai să dansăm, Bobolink, fredonase Truman.

Iar Babe, care nu dansa pentru că el, Bill, avea oroare de aşa ceva, se îmbujorase ca o şcolăriţă. Dar cu o repeziciune care îl luase prin surprindere pe Bill, a sărit în picioare, iar clopoţeii ăia stupizi de pe tivul rochiei au zornăit. Şi Bill Paley și-a privit soţia, graţioasa, reticenta zeiţă, rafinata doamnă Paley, dansând un jitterbug cu Truman Capote într-o desăvârşită uitare de sine. Îşi răsucea şoldurile, îşi umezea sugestiv buzele, cu ochii la Truman, îi răsplătea pe privitorii uimiţi cu priviri provocatoare, înainte să închidă ochii şi să se abandoneze pe de-a-ntregul muzicii. Apoi îl secondase pe Truman într-o rumbă sexy, cu trupurile topite unul într-altul, în ciuda ridicolei diferenţe de înălţime. Capul lui Truman ajungea la clavicula lui Babe, dar ea se lăsa totuşi în braţele lui, astfel încât trupurile lor suple, zvelte, arcuite la porunca muzicii şi a unui ritm aparte, resimţit doar de ei, treziseră în Bill o dorinţă nedesluşită, o sfâşietoare tristeţe şi îl făcuseră să își strivească o lacrimă sub pleoape.

Când se terminase dansul, toţi, cu excepţia lui Bill, izbucniseră în aplauze. Slim sărise în picioare şi strigase „Bravo!“, iar Babe, cu un zâmbet enorm pe faţa roşie, cu părul ciufulit ca niciodată, arătând şi mai frumoasă, se înclinase adânc, graţios, apoi îl lăsase pe Truman să o conducă la scaunul ei, cu o graţie firească, demnă de Fred Astaire.

Bill n-o mai văzuse atât de fericită pe soţia lui.

— Ce spectacol! Asta-i tot ce putuse Bill să zică. Babe îi adresase un zâmbet timid, îi pusese o mână pe braţ şi făcuse semn unui valet să-i umple paharul cu vin. El uitase de pahar.

Când se duseseră la culcare, Bill rămăsese câteva momente pe terasă, uimit de întâmplare, încercând să înţeleagă de ce îl impresionase atât de mult dansul soţiei lui cu un poponar, unul micuţ şi graţios, dar tot poponar. Şi de ce soţia lui

fusese atât de radioasă. Atât de copilăroasă! Babe, care era reţinută, calmă, la locul ei. Întotdeauna. Când îi ceruse el mâna, de pildă: „Sigur că mă căsătoresc cu tine, Bill. Nimic pe lume nu mi-ar face mai multă plăcere“, după care urmase un sărut pe obraz şi o privire rapidă de recunoştinţă, din ochii aceia de căprioară. Sau când îi făcuse un băiat: „Bill, dragule, ţi-l prezint pe tizul tău, William S. Paley Junior“. Şi în acele puţine ocazii în care făcuseră amor: „Ah, iubitule. A fost minunat. Eşti fenomenal. Ştii exact cum să faci o femeie să se simtă… ah!“ Acest ultim „ah!“ fusese identic cu o exclamaţie de surpriză. Şi nu transpira niciodată. Nu i se strica machiajul. Se uita la el cu adoraţie, cu recunoştinţă, și, după un timp, se înfăşura în cearceaf şi pleca să-şi aranjeze părul.

Dar Truman, micuţul poponar, *el* o făcuse să strălucească, să transpire, să roşească, şi o mai şi ciufulise. Și toate astea cu un simplu dans?

Foarte tulburat, fără să îşi dea prea bine seama care putea să fie pricina, urcase scara şi se îndrepta spre dormitor, când a auzit o şoaptă peltică, ieşită parcă din gura unui copil:

— Ah, Bill! Vino să stai cu mine. Nu pot să dorm.

Surprins, şi-a dat seama că vocea venea dintr-o cameră de oaspeţi. A băgat capul pe după uşă şi a întrezărit în fundul patului o apariţie blondă în pijama de mătase, care îi arăta unde să se aşeze, bătând cu mâna în cuvertura cu care era acoperit.

A încremenit. I se făcea o propunere? Era sigur că micul poponar ştia că el n-avea asemenea înclinații? Doamne sfinte, primul lucru pe care trebuia să-l facă a doua zi era să dea scârboşenia afară din casă.

— Hei, nu fi atât de speriat. Nu eşti genul meu, te asigur. M-am gândit doar că ţi-ar face plăcere să stăm de vorbă. Ştiu că mie unul mi-ar plăcea. Mai ales că nu pot niciodată să adorm imediat după o petrecere. Sunt prea surescitat.

Aşa încât Bill Paley a intrat, s-a aşezat pe pat şi au stat de vorbă trei ore, timp în care au făcut un tur şi pe la bucătărie să-şi prepare o omletă şi să destupe o sticlă de şampanie. Bill a fost impresionat de vastele cunoştinţe ale lui Truman, care îi pusese întrebări foarte pertinente despre radio, despre televiziune şi despre artă. I-a cerut chiar sfatul cu privire la transformarea uneia dintre nuvelele lui într-o piesă de televiziune. Nu făcuse vreo propunere, vreun gest sau vreo observaţie necuviincioasă ori indecentă, iar când, în fine, au recunoscut amândoi că nu-şi mai puteau ţine ochii deschişi nici măcar o clipă, Bill ajunsese să-l privescă pe Truman ca pe un seamăn și, în același timp, ca pe copilul nimănui. Pentru inocenţa lui, pentru certitudinea privitoare la viitorul lui, la locul lui în

lumea literară, în posteritate chiar. Bill n-avea altceva de făcut decât să-l aprobe. Oare el, Bill Paley, pe vremea tinereţii lui pline de speranţe, când tot ce atingea se transforma în aur, fusese atât de sigur pe sine?

Avea îndoieli.

Când sendvişul a fost gata, Bill a închis ochii, aproape cu veneraţie. A muşcat cu dinţii lui mari din pâinea proaspătă, cu coajă crocantă, a savurat iuţeala înviorătoare a cepei, salamul condimentat din belșug, aroma stratului gros de muştar maroniu. A mestecat şi a tot mestecat, a împrăştiat firimituri peste tot, ba chiar s-a mai şi oprit să le adune şi, între îmbucături, să le bage în gură şi să-şi lingă degetele unsuroase.

Când a terminat, avea mâinile pline de grăsime şi de muştar amestecat cu firimituri, dar stomacul i se potolise pentru o vreme. Brusc, şi-a amintit că la petrecerea din seara aceea urma să fie şi de mâncare. Babe îi promisese asta de dimineaţă şi îi adusese aminte când plecase la treburi.

— Să nu-ţi faci griji, dragul meu, o să mă ocup de tine. O să ai parte de ceva mai substanţial decât de gustările de la petreceri!

Iar acum nici măcar nu-i mai era foame!

Bill şi-a privit ceasul, a ridicat receptorul telefonului de pe birou şi şi-a chemat şoferul. Apoi a intrat în dressing. Nu era doar una dintre acele săli de baie ale unui director executiv, ci un adevărat dressing, unde erau înşirate costume, cămăşi şi cravate. Şi-a lepădat cămaşa boţită şi a aruncat-o pe jos fără să-i pese de cel care avea să o ia şi să o ducă la spălat. A îmbrăcat una curată, şi-a pus alt costum şi altă cravată. Şi-a stropit faţa cu apă, şi-a pieptănat părul, tuns ceva mai scurt ca să ascundă începutul de chelie, şi a ieşit din birou îndreptându-se spre liftul de la capătul culoarului. Secretara personală i-a urat din adâncul sufletului : „O seară plăcută, domnule Paley“, şi o mulţime de alte secretare, şi subalterni, şi vicepreşedinţi, şi directori s-au grăbit să-l salute cu plecăciuni, să-şi scoată pălăria şi să-i dorească care mai de care „noapte bună“.

Bill nu le-a dat nici cea mai mică atenţie. Cu mintea la seara care urma, scrâşnea din dinţi, până când, în ciuda exerciţiului neplăcut care urma, a tresărit la gândul că aştepta cu nerăbdare să-l întâlnească pe Truman. Cu toate că în urmă cu câteva zile fuseseră împreună un întreg weekend şi că avea să-l revadă şi în următorul.

De mult nu mai avusese un astfel de prieten. Dar avusese vreodată unul? Cineva cu care să se simtă bine şi care să nu-i dea vreo durere de cap iscată de fapte trecute sau prezente, ca Murrow în ziua aceea. Ed fusese un om agreabil,

un *bon vivant* care-i amintea de anii formidabili din timpul războiului, când el şi CBS erau *vocea* războiului, a curajoşilor corespondenţi din străinătate, a dreptăţii, a curajului. Acum prezenţa lui Ed nu-i amintea decât de furia unora dintre cei care subvenţionau programele şi de preşedintele Eisenhower, care îl sunase ca să-l întrebe cum se face că unul dintre angajaţii companiei, nici mai mult şi nici mai puţin decât însăşi imaginea buletinului de informaţii de la CBS, avea înclinații politice de stânga!

Aşa încât, în vreme ce, cândva, el şi Ed Murrow cinaseră la Claridge, la Londra, sub amenințarea bombelor, şi ciocniseră paharul pentru triumful binelui asupra răului, culcându-se cu englezoaicele recunoscătoare, printre care şi Pam Churchill, o îmbietoare gustărică britanică, acum el şi Truman Capote ciocneau paharul prieteniei în Manhattan. Împreună cu Babe, desigur. Bill a făcut un efort ca să îşi aducă aminte de prezenţa soţiei lui la petrecerea din seara aceea. Avea să arate superb, ca de obicei. Înaltă şi elegantă, de o perfecţiune bine controlată. O comoară, la fel de preţioasă ca ultimul Picasso atârnat în holul apartamentului de la St. Regis. La fel de valoroasă. La fel de esenţială pentru conştiinţa lui de sine.

Brusc, Bill şi-a adus aminte de sendviş. Oare nu-i rămăsese vreo fărâmă de salam printre dinţi? S-a privit în oglinda din lift, dezvelindu-şi dinţii, în vreme ce liftierul în uniformă, cu tact, îşi examina pantofii negri lustruiţi oglindă. Totul în regulă. Arăta bine, şi nu doar pentru vârsta lui – cincizeci şi şapte, anul ăsta. Nu se cocârjase, nu-i căzuseră umerii, avea stomacul plat, chit că nimeni dintre cei care vedeau cu ce poftă mănâncă nu pricepea cum de era cu putinţă. Avea în continuare zâmbetul lui larg, de animal de pradă, totuşi copilăresc şi contagios. Arăta bine. Al naibii de bine.

Hm ! Poate că amica aia a lui Truman pe care o întâlnise la altă petrecere de genul ăsta, frumuşica aia de Carol Marcus, o să fie şi ea pe-acolo astă-seară. O prăjitură cu cremă blondă, o sosie de-a lui Marylin, cum nu se poate mai pe gustul lui. Bill a zâmbit iarăşi, de astă dată cu gândul la sfârculeţe roz şi ţepene sub o mătase crem fină şi la şolduri ondulându-se între mâinile lui, la abandon, la supleţe, la sâni veseli care să-i mângâie pieptul.

Şi, dintr-odată, lui Bill Paley i s-a făcut iarăşi foame.

*

— Bill, tu ai mai văzut vreodată una ca asta? Truman s-a apropiat de el cu un pahar de Martini într-o mână şi cu o ţigară în cealaltă. Era roşu la faţă, surescitat,

iar sudoarea îi lipise părul pe frunte. Dar privea sala cu o satisfacţie suverană. Ah, ce mult îmi *place* Plaza! Ție nu? E locul meu preferat, din toate câte sunt pe lumea asta. Ador felul în care personalul de serviciu se uită de sus la tine, de parcă te-ai pregăti să te uşurezi în ghivecele lor cu palmieri. Ce drăguţ din partea lui Babe să organizeze acest mic bairam pentru mine!

— Fiindcă meriţi, chiar dacă nu vreau să mă gândesc cât mă costă pe mine acest mic bairam. Mai spune-mi o dată cum se cheamă cartea asta nouă a ta.

Bill a sorbit ultimele picături încălzite din burbonul lui cu apă şi a făcut semn să i se aducă alt pahar. Ca prin magie, a şi apărut unul.

— E o *novella*. Titlul e *Mic dejun la Tiffany*. Random House a publicat-o când eram în Europa, dar ce plăcut e să vii acasă și să ai parte de o asemenea trataţie. Și Babe, desigur, a insistat de-a dreptul să organizeze această mică petrecere, deşi am rugat-o să renunţe.

În ciuda tonului, Truman nu părea să fie prea nemulţumit.

Această mică petrecere avea loc la hotelul Plaza în încăperea numită Salonul de Stejar. Pentru doamna William S. Paley şi pentru prietenul ei, Truman Capote, autor al unui bestseller. Aşa cum era firesc, nimeni nu avea ce să caute acolo neinvitat. Tavanele boltite ale salonului, pereţii îmbrăcaţi în panouri strălucitoare de stejar, barul pătrat, greoi, din capătul încăperii, întreaga atmosferă aristocratică a locului era oarecum moderată de mesele mici, rotunde, împodobite cu flori şi cu exemplare din cartea lui Truman. Cartea, cu coperta ei roşie pe care apărea ca un blazon numele *Mic Dejun la Tiffany, un scurt roman şi alte trei povestiri de Truman Capote*, îi sărea în ochi lui Bill Paley oriunde s-ar fi uitat. Babe cumpărase toate exemplarele existente în librăria Brentano. De partea cealaltă a salonului, Bennett şi Phyllis Cerf, înconjuraţi de curtea lor, calculau probabil profitul adus de carte, chiar dacă nu vorbeau decât despre lucruri fără importanţă.

Bennett era numai editor. Scriitorul era Truman. Iar Bill îi respecta pe artişti, pe creatori. El era în aceeaşi poziţie cu Bennett, arbitru şi descoperitor de talente, aşa că nu îl admira prea mult pe fondatorul editurii Random House. Pe deasupra, cărţile oricum nu aduceau prea mulţi bani. Numai televiziunea era în stare de aşa ceva. Dar, mai cu seamă în seara aceea, Bill se simţea întru câtva stingher în preajma unei persoane ca Truman, lucru nefiresc pentru el. Deoarece Bill Paley îi admira pe artişti şi trebuia să admită că Truman, deși efeminat şi extravagant, era un profesionist de mâna întâi în arta lui. Şi o lua cu adevărat în serios. Ca să lucreze, se ascundea timp îndelungat până şi de Babe. Şi era bun. Talentat.

Respectat de cei care se pricepeau, de cei de o seamă cu el şi de critici. Aşa că şi Bill se simţea nevoit să-l respecte. Iar uneori, la fel ca în momentele în care Jack Benny şi George Burns se aplecau unul spre altul şi făceau disecţia unei glume cu precizia unor chirurgi, lui Bill îi cam pierea glasul.

Fireşte, cartea n-o citise! Iar Truman nu arăta că s-ar fi aşteptat la aşa ceva, ceea ce Bill aprecia. Truman era bucuros să-şi întâlnească prietenul, să-l facă părtaş la acea petrecere omagială. Până să i se alăture lui Bill lângă bar, Truman lunecase de jur împrejur ca o lebădă pe apă, se strecurase printre invitaţi şi acceptase cu modestie îmbrăţişările lor. Lansa totuşi întrebări provocatoare.

— Şi cum ţi s-a părut Holly? E cel mai onest personaj pe care l-am creat vreodată, jur!

Sau flutura un deget spre Slim, spre Gloria, spre C.Z. ori spre Marella, sau în direcţia tulburătoarei Carol şi a prietenei ei, Gloria Vanderbilt, şi ea tot atât de tulburătoare, și spunea:

— Doar nu-ţi închipui cumva că m-am luat după tine ca s-o modelez pe Holly? E propria mea creaţie!

Dar acum, alături de Bill, părea că se destinde, că renunţă la hlamida autorului celebru şi că e satisfăcut să vorbească despre orice altceva în afară de el însuşi.

— Babe mi-a spus că eşti gata să cumperi alt Degas. Mi-ar face mare plăcere să-l văd.

— Da, da, agentul meu întrevede o posibilitate. Deşi nu ştiu încă unde l-aş atârna. Asta-i mereu problema, nu-i aşa?

— Probleme, probleme, a zis Truman cu un zâmbet impertinent, iar lui Bill nu i-a mai rămas decât să facă haz de el însuşi şi să soarbă o gură de burbon cu gheaţă.

— Doamne, ştiu că sună pretenţios! Pe vremuri aş fi renunţat bucuros la coiul stâng ca să am asemenea probleme!

— Parcă eu n-aş şti! Cu ochii mijiţi, Truman i-a studiat pe cei prezenți. Ei doi se sprijineau cu spatele de marele bar de stejar. De partea cealaltă a salonului, Babe, înaltă şi imposibil de frumoasă în taiorul ei roşu de lână Charles James cu guler în V, ieşea în evidenţă până şi în grupul acela restrâns de milionari, de manechine, de actori şi de scriitori. Vezi, a continuat el, acum trebuie să mă gândesc la ce-o să scriu pe viitor. Ce carte ar putea să o întreacă pe asta? Mereu mă gândesc așa. Să scriu tot nuvele? Să fac jurnalism? Poate un alt roman? Deşi parcă n-am suficientă energie pentru un roman. Dar s-ar părea că asta se aşteaptă de la mine. Am idei, fireşte, le înregistrez pe toate. Dar nu ştiu, scumpule, nu ştiu

şi pace! Şi presiunea e cam mare, nici nu-ţi închipui! O zâmbi Bennett şi o pretinde că nu ne fugăreşte nimeni de la spate, dar el e în fruntea unei întreprinderi, iar eu aduc bani întreprinderii ăleia, aşa că mă simt ca un dijmaş. Am o datorie la prăvălia întreprinderii.

— Dar tu eşti un talent. Bill se simţea mai la largul lui, se afla pe un teren cunoscut. Talentului trebuie să i se facă unele concesii. Eu nu puteam să-l las pe Jack Benny să muncească cincizeci şi două de săptămâni pe an. Are nevoie de o întrerupere. Iar când el nu e pe scenă, sau când retransmitem unele emisiuni, eu pierd bani, poţi să mă crezi. Numai că are şi el nevoie să-şi reîncarce bateriile. Altfel, spectacolul ar avea de suferit.

— Dar cu *Lucy Show* cum e? l-a întrebat Truman. Îşi înălţase o sprânceană şi îşi freca fruntea cu degetul mic. Eu n-aş zice că e ceva de calitate, Bill!

— Nu, nu e, ai dreptate. Şi, pe deasupra, îşi arată vârsta; emisiunea vreau să zic.

— Şi Lucy. Truman şi-a lăsat paharul pe tejghea, şi-a luat fața între mâini şi a tras de piele s-o întindă bine.

Bill a râs din nou.

— Dar publicul, scuză-mă că repet chiar numele serialului, o iubeşte pe Lucy. Astfel de spectacole aduc bani. Îmi îngăduie să transmit şi alte lucruri, mai serioase, cum ar fi concertele lui Leonard Bernstein. Sau *Playhouse 90.*

— Care e emisiunea ta preferată, Bill? Sunt curios să aflu. Ştiu că şeful cel mare nu are preferinţe, dar tu trebuie că ai. Şi să nu-mi zici mie că tocmai emisiunea care îți aduce cei mai mulţi bani.

— *Gunsmoke,* a răspuns Bill fără ezitare.

— Vai, Doamne sfinte! a exclamat Truman. Şi-a dat capul pe spate şi a râs în hohote. Apoi a bătut din palme, încântat ca un copil la circ.

Bill nu s-a simţit în nici un fel deranjat de reacţia lui; era obişnuit.

— *Gunsmoke* e America. E binele contra răului. E aşa cum era, aşa cum era în timpul războiului.

Până şi pe el l-a surprins comparaţia. Niciodată nu se gândise la serial în termenii ăştia. Dar poate că avea dreptate. Aşa se face că îi plăcea atât de mult. Eroismul neforțat al şerifului Dillon pe de-o parte, pe de alta cel de care dăduse dovadă Ed Murrow în timpul războiului, doar că şeriful poartă o pălărie de cowboy, iar Ed purta un trenci. Erau şi momentele comice cu Chester, înţelepciunea încruntatului Doc ori prostituata cu inimă de aur, mult prea bună ca să fie şi adevărată, Miss Kitty.

Şi-apoi, în fiecare episod, răul materializat în oameni certați cu legea, bandiţi, speculatori, indieni. Fără complicaţii. Indivizi netrebnici care trebuie să fie pedepsiţi şi care capătă ce merită, graţie lui Bill Paley, prin intermediul lui Matt Dillon, personaj jucat de James Arness, cel mai drăguţ şi mai idiot dintre toţi idioţii pe care îi cunoscuse vreodată. Un glonţ în inimă, scalpul luat de un indian sau alungarea pe veci din oraş. Pentru că asta merită.

Acelaşi lucru cu Hitler, cu naziştii, cu japonezii.

Azi, duşmanul nu mai era atât de bine definit. Uneori lui Bill i se făcea scârbă de tot ce era obligat să facă, de pildă să respecte aplicarea jurământului de credinţă de acum câţiva ani în sânul companiei. Şi câte nu auzise el de la Ed Murrow cu ocazia aia! Dar apăruseră comuniştii şi cei care îi sprijineau, şi cuplul Rosenberg, care-i dăduse un motiv în plus să uite că e evreu. Tot timpul avea dificultăţi cu staţiile afiliate în luptele pentru programare, tot timpul erau sponsori care ameninţau să se retragă, cum a fost Alcoa, care renunţase să finanţeze emisiunea „Se petrece chiar acum“. Pe deasupra, pierduse bătălia pentru televiziunea în culori. O câştigaseră David Sarnoff şi grupul RCA[27]. Ei aveau tehnologia pe care guvernul o declarase etalon al industriei, nu CBS-ul.

— Mie îmi place serialul ăsta, Truman, asta-i tot. Mă emoţionează, şi sunt sigur că tu n-ai să înţelegi niciodată motivele mele.

Truman l-a surprins. Truman reuşea de fiecare dată să-l surprindă.

— Bill, sunt ultima persoană de pe pământ care să-ţi critice gustul. Eu cred că marii creatori, vizionarii, sunt cei care amestecă o doză bună de gust necultivat cu gustul dobândit. Ăsta e geniul tău. Şi al meu. Nu sunt atât de modest ca să nu recunosc. Modestia mă plictiseşte. Nu pot să-i sufăr pe cei care fac pe timizii. Ideea e să spui pe şleau ce ai de spus : „Eu sunt cel mai bun“, dacă aşa gândeşti. Sunt aşa de bun că stă mâţa-n coadă! Sunt un *as*! La fel eşti şi tu, Bill Paley. Eşti cel mai tare. Amândoi suntem *aşi.* Doi titani, călare pe lumea lor.

Şi Truman a ciocnit paharul cu Martini cu paharul lui Bill. Bill a zâmbit cu gura până la urechi şi s-a destins. Trebuia să-i recunoască lui Truman meritele – era singura fetiţă din New York care ştia cum să le vorbească bărbaţilor, bărbaţilor adevăraţi.

— Ah, Truman, răutate, răutate ce eşti!

O blondă senzuală, nu Carol, alta, una care îi semăna grozav, se ondula spre ei. Purta o rochie roşie de satin lipită de corp şi cu un decolteu adânc. Bill s-a şi gândit că, dacă ar vedea-o, Babe ar strâmba din nas şi ar hotărî că materialul e prea lucios, decolteul exagerat şi efectul global nul. Lui i se întâmpla uneori să

se uite la femei involuntar cu privirea superioară a soţiei lui, ceea ce nu-i înceţoşa însă nicidecum impresia generală.

— Ce-i, Mona? Truman s-a uitat la fată cu o expresie de uimire calmă.

— Ştii bine ce e, ea sunt eu! Vreau să zic, eu sunt ea! Holly Golightly! Eu sunt ea! Ştiu că ţi-ai croit personajul pe măsurile mele!

— Mona, cea mai dragă şi mai ştearsă dintre amicele mele, te asigur că nu am făcut aşa ceva. Holly Golightly e în întregime creaţia mea.

— Ah, nu, dragă! Fata s-a apropiat și mai mult şi s-a uitat la Bill. Ochii i s-au mărit şi s-a cutremurat din cap până-n picioare de parcă i se strecurase un cub de gheaţă pe şira spinării. Ştii ce, aş vrea să-i spui bărbatului fermecător de lângă tine…

— Bill Paley, Mona Cartwright. Mona Cartwright, Bill Paley.

— Ooo, încântată să vă cunosc, domnule Paley! Oricum, Tru-Tru, vreau să-i spui domnului Paley că modelul lui Holly Golightly sunt eu! Dacă n-ar fi decât lucrurile pe care ţi le-am povestit la prea multele aperitive pe care le-am luat împreună şi pe care le-am regăsit în nuvela ta! Sud-americanul de pildă, brazilianul ăla! Doar n-ai uitat că pe asta eu ţi-am povestit-o cât mai amănunţit cu putinţă!

— Mona, poţi să crezi ce vrei tu. Dacă asta te ajută să dormi noaptea, te rog chiar să te duci la culcare convinsă că tu eşti Holly Golightly. Acum fii o mică și drăguţă Marilyn şi du-te să te fâţâi în altă parte.

— Truman! Mona s-a aplecat, l-a pupat pe obraz şi cu aceeaşi mişcare a pus sub ochii lui Bill şănţuleţul dintre sânii ei albi ca laptele şi bine puşi în evidenţă. Apoi a plecat legănându-se, doar cu o privire somnoroasă aruncată în urmă.

— Pe cinstea mea!

Truman s-a întors spre Bill râzând. Până şi un observator al condiţiei umane mai puţin atent decât Truman Capote ar fi remarcat privirea flămândă, plină de nesaţ, cu care Bill urmărea manevrele blondei. Truman a tăcut. A pus la păstrare. Pentru altă dată.

— Oricine vrea să apară într-o carte, a zis el aproape silabisind. Am fost asaltat de femei care îşi închipuie că ar fi modelul lui Holly, printre ele Carol Marcus, Gloria Vanderbilt, Gloria Guinness, Marella, până şi Slim. Fiecare crede că ceva e luat de la ea.

— Eu nu vreau să fiu într-o carte, a protestat Bill. Nu doresc aşa ceva. Ba chiar cred că ar fi groaznic. Să citească lumea şi să creadă că e vorba despre tine.

— Atunci tu eşti o excepţie.

— Excepţie de la ce? Babe tocmai se strecurase între soţ şi prieten. Îl luase de braţ pe Truman, pe Bill pe după spate şi privea adunarea cu un zâmbet de adâncă mulţumire.
— O excepţie de la noţiunea de muritor de rând. Ăsta e Bill. Pretinde că nu i-ar plăcea să fie personaj într-o carte!
— Vai, Bill! Babe şi-a înclinat spre el capul impecabil coafat şi a râs. În seara aceea era nespus de frumoasă. S-ar fi zis că e urmărită neîncetat de un reflector care îi luminează trăsăturile, îi fac ochii să pară mai negri, pomeţii mai pronunţaţi, părul mai mătăsos. Cu ochii la ea, Bill a zâmbit, cu zâmbetul satisfăcut al proprietarului, iar Truman, cu zâmbetul celui care nu-şi crede ochilor. Privirile lor s-au întâlnit în spatele lui Babe. Atât Bill, cât şi Tuman au făcut ochii mari. Iată că mai aveau încă ceva în comun. Dar cred că are dreptate, a continuat Babe, fără să remarce înfruntarea din spatele ei; braţul lui Bill îi înconjura mijlocul, Truman îi strângea mai puternic mâna. Nici mie nu mi-ar face plăcere să apar într-o carte. Promiţi, Truman? Promite-mi că n-ai să faci asta niciodată! Ştiu că fiecare din femeile prezente aici astă-seară îşi imaginează că e Holly Golightly. Dar eu… Şi s-a cutremurat.
— Nici măcar nu-mi închipui cum aş putea să fac una ca asta, a răspuns Truman, care în clipa aia, la fel ca Holly Golightly, chiar credea ce spunea. Cuvintele mele n-ar izbuti niciodată să te descrie aşa cum eşti, dragă Babe.
Babe a roşit, lucru rar. Bill putea să numere pe degetele unei singure mâini de câte ori o văzuse pe soţia lui roşind, şi de fiecare dată cauza era Truman. Cu Bill era foarte reţinută. Reţinută şi demnă, inatacabilă. Nu era supusă nici unei uitări de sine şi nici unei emoţii.
Dar blonda aia mititică… Aia era o femeie pe care un bărbat, unul adevărat, nu ca mititelul poponar de Truman Capote, unul aşa ca Bill Paley, putea să o facă să roşească. Un roz superb, de la obraji până la rotunjorul ei…
— Bill, dragule, cred că ţi s-a făcut o foame de lup. Am avut eu grijă ca în câteva clipe să fie servite multe din felurile tale preferate. Am rezervat o masă pentru tine, în compania lui Jock şi Betsey, ca să nu fii obligat să stai de vorbă cu cine n-ai chef…
— Nu e grabă. Nu mi-e foame. Ba chiar o să mă retrag acum, Babe. Am avut o zi grea. Cu ochii după micuţa blondă care se ondula de colo-colo prin salon, n-a apucat să se uite la soţia lui. Truman, eşti tu drăguţ să o conduci pe Babe acasă? Ţi-o las în grijă. Pentru moment! Şi te felicit din nou. Sunt convins că e o carte formidabilă și n-am nici o îndoială că Babe o să mă facă s-o citesc într-o

bună zi.

Truman a râs, i-a luat mâna şi a strâns-o neaşteptat de puternic. După ce a tras adânc aer în piept, însă fără să atragă atenţia, Babe a depus un sărut pe obrazul soţului ei şi i-a şoptit cu o expresie de sinceră îngrijorare în ochii ei căprui:

— Du-te acasă şi bagă-te imediat în pat, bietul meu iubit! Eu o să mă culc în salon când sosesc, să nu te deranjez cumva.

Apoi l-a urmărit cum străbate salonul legănându-și braţele în ritmul măsurat al unui om obişnuit să comande, cu un zâmbet larg pe față, salutat de toţi cei întâlniţi în drum, atât de radios, încât ar fi putut să lumineze încăperea de unul singur.

Truman a întors-o pe Babe spre barman la momentul potrivit. Potrivit să nu-l vadă pe Bill Paley ieşind din Salonul de Stejar de la Plaza în spatele unui funduleţ strâns în satin roşu.

— Acum o să înceapă cu adevărat distracția, i-a şoptit Truman la ureche, încântat să constate că privirea ei se luminase de îndată ce a auzit promisiunea lui. O să ne facem de cap mai mult ca niciodată, doar noi doi! Iar Babe, cu fruntea în sfârşit senină, l-a luat cu toată încrederea pe Truman de mână.

După o clipă, Bill uitase de ei. Era prea ocupat să o convingă pe micuţa blondă să intre într-un hotel, după ce o lăsase o vreme să protesteze cu inocenţă feciorelnică, aşa cum cere jocul pe care îl juca la fel de bine ca orice alt bărbat cu poziţia, cu bogăţia, cu poftele şi cu puterea lui. N-a durat prea mult.

Aşa era de fiecare dată.

Notă

27. Radio Corporation of America.

Capitolul 9

Babe s-a sculat în zorii zilei următoare înaintea lui Bill, ca de obicei. După ce dormise pe canapeaua din salon, un somn scurt, dar excelent, pentru că, mulţumescu-ţi ţie, Doamne, fusese şi un bun prilej să-și scoată dantura pe timpul nopţii, se trezise odată cu răsăritul soarelui, cu gândul să sune floristul la telefonul lui personal ca să aranjeze o livrare în dimineaţa aceea, şi cât mai urgent. Se repezise apoi la baie, se machiase şi sunase la recepţia hotelului ca să i se trimită cafeaua, care i-a fost adusă, desigur, de room-service-ul de la St Regis. Un tânăr a şi apărut cu un cărucior de mahon pe care se afla propriul ei set Wedgwood – cafetieră, farfurioară şi ceaşcă – alături de o vază de argint din care se înălţa un bujor, nu un trandafir.

După ce redecoraseră micul apartament de la St. Regis, unde îşi stabiliseră reşedinţa urbană, ea coborâse la bucătăria hotelului, se prezentase şi mulţumise anticipat personalului pentru grija şi atenţia lor. Rugase totodată, dacă ar fi fost cu putinţă, să nu i se aşeze trandafiri pe tavă. Spera să se înţeleagă faptul că atât soţul ei, cât şi ea, doreau să se simtă ca la ei acasă, nu ca într-un hotel. Drept urmare, ea, cu ajutorul lor binevoitor, nu aştepta altceva.

I se păruse firesc să ceară secretarei ei să noteze zilele de aniversare ale personalului hotelier, astfel încât nu i se întâmpla să rateze vreuna, având grijă să trimită fiecăruia o carte de vizită şi o sumă de bani. În afară de asta, ofereau în fiecare săptămână un plic cu bani celor care le făceau viaţa mai uşoară. Iar când ea se ducea la târguieli, nu se întorcea niciodată cu mâna goală; un ruj măgulitor, o agrafă cu o floricică de mătase sau o tabacheră pentru vreuna dintre servante sau pentru vreun bagajist mai curtenitor.

Toate astea explicau, iată, bujorul şi serviciul ei personal de porţelan în locul celui ordinar, pe care era înscris numele hotelului. Până şi ziarele care i se aduceau erau bine netezite cu fierul de călcat, cu toate că ea nu ceruse aşa ceva.

— Mulţumesc din suflet, i-a spus băiatului. Era unul nou, cu o faţă de culoarea homarului şi într-atât de slab, încât avea mărul lui Adam la fel de proeminent ca nasul. Te numeşti Andrew, nu-i aşa? Îţi sunt foarte recunoscătoare pentru tot ce faci!

Andrew – Andy pentru prieteni şi pentru familie, însă nu şi aici, nu la St.

Regis, unde nu se îngăduiau asemenea familiarităţi – a roşit, iar faţa i-a devenit şi mai plină de pete şi mai stacojie decât era. La ieşire s-a mai şi împiedicat în picioarele lui lungi ca nişte prăjini. Aflat în ascensorul cu care se întorcea la bucătărie, îşi zicea că nu i s-a mai întâmplat să vadă încă din zorii zilei vreo fată aşa de frumoasă ca doamna Paley. Se gândea la maică-sa, care, probabil că abia se dăduse jos din pat în locuinţa lor din Queens şi, înfăşurată în halatul ei de casă matlasat, vechi şi jegos, cu părul pus pe moaţe, fără nici un machiaj, cu ochi cârpiți de somn, cu dungi pe faţă de parcă dormise pe un grilaj de sârmă, şi nu într-un pat cu o saltea plină de gâlme, îşi bea cafeaua dintr-o cană grea, cu ochii la micul televizor din bucătărie, zgândărind crăpăturile melaminei de pe masa Formica.

În schimb, doamna Paley…! Pleoapele nu-i erau umflate şi nici ochii roşii! Nici faţa boţită după atâta stat pe pernă! Arăta de parcă n-avea niciodată nevoie să se odihnească! Era îmbrăcată într-un fel de rochie de mătase cu cordon şi nişte papuci care păreau să fie pantofi de-a binelea, atâta doar că fiecare avea un mic pompon de blană. Părul îi era aranjat şi, pe deasupra, îşi zise cu oarece îndoială, poate că avea buzele rujate. Nu prea se pricepea el la asemenea lucruri, martor îi era Sue, prietena lui.

Babe a zâmbit după ieşirea lui Andrew. Îi remarcase expresia de uimire respectuoasă şi de profundă consideraţie. Cu toate că era un tinerel oarecare, un băiat de serviciu, îi făcuse, desigur, plăcere. Ce femeie nu e încântată de asemenea aprecieri? Iar dacă asta se întâmplă dimineaţa, înainte de orice altceva, cu atât mai bine. Și-a aprins o ţigară şi a savurat momentul inhalând fumul prin portţigaretul de abanos şi trăgând cu ochiul spre uşă printr-un norişor de fum, cu gândul fugar că Andrew ar putea să se înapoieze sub un pretext oarecare şi să-i mai arunce o privire. Apoi a scuturat sever din cap. „Vai, Babe, încetează să te comporţi ca o fetişcană oarecare.“ Şi-a turnat cafeaua şi a ridicat receptorul.

Trei ore mai târziu, după ce Bill se sculase, făcuse duş, se bărbierise, îşi înghiţise pe nerăsuflate micul dejun, o pupase pe obraz şi plecase la birou mârâind, cineva a bătut la uşă. Cu sufletul la gură, Babe a alergat să deschidă. Oare ce se întâmpla cu ea? Se purta ca o adolescentă, nici mai mult, nici mai puţin!

— Cum de-ai ştiut? Cum ai făcut să afli?

Când a întins braţul, Truman avea lacrimi în ochii roşii, sub pleoapele umflate. Ţinea în mână o mică vază cu mărgăritărel, nişte clopoţei albi ca laptele pe fondul frunzelor de un verde întunecat.

— Uite-aşa, am ştiut.

După ce Babe i-a luat din mână vaza, Truman i s-a prăbuşit în braţe. Când au intrat în salon, avea capul pe umărul ei şi lacrimile îi curgeau şiroaie pe obraji.

— Sunt aşa de necăjit, i-a spus printre suspine după ce s-au aşezat pe o canapea. Tare necăjit. Iar tu ai ştiut. Ai ştiut!

— Aşa e. Am ştiut că aveai să fii aşa a doua zi după petrecere. Am simţit.

— E teribil de greu. De ce e totdeauna aşa de greu? Lui Truman i se cutremurau umerii încercând să-şi potolească plânsul. Iar Jack nu înţelege nimic. E-un adevărat tiran! N-are pic de înţelegere. Pur şi simplu nu pricepe cât de golit mă simt după petrecerea de aseară! Și mai cu seamă de alaltăieri seară, şi după alte seri asemănătoare. Mă cuprinde o senzaţie de gol. De singurătate. Acea singurătate resimţită într-un salon plin de oameni, care sunt acolo pentru tine. Doamne, lui nici nu-i trece prin cap ce înseamnă asta!

— Eu ştiu, i-a şoptit Babe prietenului ei. Eu ştiu, dragul meu Truman. Pentru că Bill… of, am fost așa furioasă pe el aseară! Nici măcar nu m-a văzut, aşa-i? Nu mi-a adresat măcar o vorbă de mulţumire. Special pentru el îmi făcusem taiorul, fiindcă mi-a spus odată că-i plăcuse culoarea. Și nu s-a atins de nimic din tot ce comandasem de mâncare, ca să-i fac pe plac! Lui Betsey şi lui Jock nu le-a spus o vorbă! Habar n-are cât mă zbat ca totul să fie exact cum îi place, să-i ofer doar ceea ce vrea, să arăt aşa cum îi place lui… Iar el crede că totul vine de la sine. Cum să-ţi spun, până şi băiatul de serviciu care mi-a adus azi-dimineaţă cafeaua mi-a dat mai multă atenţie.

— Tocmai de aceea ţi-am adus câteva din florile mele. Truman a întins mâna spre vaza pe care Babe o pusese pe comoda de lângă canapea; desigur, nu orice fel de scrin, ci o nepreţuită comodă stil Ludovic al XIV-lea. Tu mi-ai trimis florile astea pentru că ştiai că o să fiu trist. Eu ţi-am adus ţie câteva pentru că ştiam acelaşi lucru. N-avem nici măcar nevoie de vorbe, nu-i aşa, Babe? Pur şi simplu ştim. E lucru rar ce avem noi doi. Vino încoace, fata mea dulce. Şi a întins braţele spre ea.

Babe s-a întins pe canapea cu capul în poala lui. Fireşte, nici canapeaua nu era o mobilă oarecare, ci o veritabilă canapea Ludovic al XIV-lea, retapisată în întregime cu mătase specifică stilului, recreată şi ţesută special pentru familia Paley. El i-a mângâiat vena albăstruie care i se zbătea pe albeaţa frunţii. Chiar dacă închisese ochii, tot a mai lăcrimat.

— Uneori simt că-l urăsc, înţelegi? Cu adevărat! Nici nu ştiu la ce oră s-a întors azi-noapte. Când am ajuns acasă n-am verificat dacă era în pat. Nu mai fac

de mult aşa ceva. Pentru că nu mai vreau să ştiu.

— Dar îl iubeşti, a şoptit Truman mângâietor. Aşa cum eu îl iubesc pe Jack. Îi urâm, dar nu putem trăi fără ei.

— Jack te iubeşte şi el. Bill nu mă iubeşte. Jack e ţepos şi pornit pe toată lumea pentru că vrea să te protejeze, pentru că te preţuieşte. Bill nu mi-ar arunca un colac de salvare dacă ar vedea că mă înec.

— E ridicol ce spui, Babe. Te iubeşte. Dar nu ştie s-o arate. Nu e ca mine. Şi trebuie să recunoşti că şi tu îl iubeşti.

— Aş vrea să mă iubească. E oare acelaşi lucru?

Babe își ținea în continuare ochii închişi. Se gândea la momentul când îl cunoscuse pe Bill, după ce i se spusese, prin intermediul unor prieteni comuni, că el o admiră. Ea tocmai divorţase de un bărbat cu sânge albastru dintr-o familie din Tuxedo Park. Acesta o şi bătuse de câteva ori, dar când s-a dus la mama ei s-o consoleze, Gogs i-a spus cu asprime că tocmai ăla era rostul machiajului, pentru ca apoi să se răzgândească şi să pledeze vehement în favoarea divorţului, după ce purtătorul de sânge albastru recunoscuse că toată averea îi era îngheţată într-un trust. Nu uitase cât de lovită şi de rănită sufleteşte fusese, de parcă se dăduse pe faţă că tocmai ea n-ar fi avut nici minte şi nici gust să se mărite cu un asemenea om. Cu toate că nu-şi amintea să-l fi ales ea pe Stanley Mortimer, ci doar că fusese împinsă să se aşeze lângă el la tot felul de petreceri pentru debutantele în societate, la dineuri peste dineuri, până ce se pomenise lângă el în rochie de mireasă, la masa de nuntă.

În ciuda fragilităţii ei emoţionale, Barbara Cushing Mortimer era la vremea aceea mai dezirabilă ca niciodată. Frumoasă, mai sigură de gustul ei şi de simţul modei decât fusese vreodată, o femeie coaptă, dar fără o avere demnă de menţionat, iar stilul ei de viaţă ieşit din comun trebuia să fie finanţat. Ce altceva ar fi putut să facă o femeie ca ea, de origine bună, educată într-o şcoală pentru domnişoare şi cu o frumuseţe de invidiat, decât să trăiască bine şi să fie decorativă?! Iar pentru asta era, desigur, nevoie de bani, nu glumă.

Cât despre Bill, nu era încă divorţat, deşi mai târziu, de comun acord, aranjaseră calendarul astfel încât să reiasă că el se debarasase pe atunci de prima nevastă. Iar Bill, în seara în care îl văzuse prima oară la una dintre petrecerile lui Condé Nast, unde se aduna caraghios de multă lume, era fără îndoială bărbatul cel mai captivant, graţie unui surâs irezistibil. Stanley, primul ei soţ, zâmbea arareori. Tânăr, surâzător şi provocator, şeful companiei CBS era de departe cel mai important dintre bărbaţii de faţă, chiar mai important decât gazda. Era

evident lucrul ăsta, după felul în care roiau în jurul lui toţi oaspeţii, interesaţi şi linguşitori, în vreme ce Condé stătea singur într-un colţ şi înfuleca diverse gustări.

Când Bill și-a ridicat privirea peste capetele adulatorilor și a văzut-o sub un candelabru, înaltă, cu o capă de vulpe argintie pe umeri, a ales-o. Ea a înţeles totul din privirea lui uimită, din felul în care înălțase capul şi îşi îndreptase ţinuta. Cu încrederea reînnoită că este valoroasă într-o lume pentru care frumuseţea feminină şi rafinamentul erau de nepreţuit, nu şi-a dorit nimic mai mult decât să fie posedată de el. Cineva i-a şoptit că e evreu, dar, în acel moment îmbătător, când i se ivise posibilitatea să fie achiziţionată de un bărbat atât de puternic, de bine făcut şi de bogat, asta nu mai avea importanţă. Poate că totuşi avea. Pe Stanley Mortimer i-l alesese maică-sa. Gogs nu l-ar fi ales în ruptul capului pe Bill Paley. De data asta a fost numai hotărârea ei, poate că prima hotărâre luată de Babe vreodată.

Dar era asta dragoste?

Se simţea rănită când era el rănit, e adevărat. S-a dus odată la un nou club de înot construit peste drum de Kiluna North, în New Hampshire-ul cel alb ca un crin[28]. Şi-a zis că n-ar fi fost rău să-şi înscrie copiii acolo, că le-ar prinde bine să-şi facă prieteni. S-a prezentat drept doamna William S. Paley, a completat formularele, politicos şi cu sinceritate, sperând că familia Paley putea să se bucure de acel club. Nu a primit nici un răspuns. Doar ceva mai târziu, un vecin i-a spus că pricina fusese faptul că Bill şi copiii lui erau evrei. Dar că ea putea să fie primită, dacă dorea.

Nu i-a spus niciodată lui Bill. Văzuse cât de necăjit fusese, de-a dreptul rănit, când i se mai întâmplase aşa ceva. Ochii lui albaştri se umpleau de lacrimi şi bărbia îi tremura de parcă ar fi fost un băieţel, şi nu omul care domina emisiunile de radio şi de televiziune. Rana se vindeca, se preschimba în furie, în hotărârea fermă să arate cine era, cumpărând alt Picasso, altă locuinţă, altă staţie de televiziune, altă creaţie vestimentară la care Babe nu ţinea cu tot dinadinsul, el însă insista, insista ca ea să arate imposibil de egalat, astfel încât cei care nu-l acceptau în lumea lor să strângă din dinţi doar privind ce poseda. Pe cine poseda.

Pe cine luase de soţie, de fapt.

Dar iubirea?

Ea nu-şi simţise nicicând inima galopând în aşteptarea lui Bill. Însă de câte ori urma să-l vadă pe Truman se simţea atât de surescitată, atât de sigură de farmecul care o aştepta, încât avea frisoane şi se trezea râzând de una singură.

Pentru Bill arăta mereu admirabil, pentru Truman se străduia să găsească ceva nou, ceva care să-l încânte: clopoţei ţesuţi pe tivul fustei, o broşă stranie la o bluză de un gust rafinat şi scumpă ca ochii din cap. Pentru că nimic n-o bucura mai mult decât să-l lase pe Truman cu gura căscată de uimire, să-l facă să bată din palme, să ţopăie de bucurie ori să rămână mut de admiraţie.

Plăcerea, îşi dădea seama, bucuria, anticipările, n-aveau nimic de-a face cu ce simţea pentru soţul ei, ba chiar şi pentru copiii ei. Aveau întru totul de-a face cu ce simţea pentru Truman.

— Ştii ceva? Şi-a ridicat capul din poala lui, a scos din buzunar o batistă brodată cu care şi-a şters ochii, cu grijă să nu întindă rimelul. S-a uitat la Truman, care o ţinea tandru de mână, i-o mângâia, o iubea. O revendica.

Pe ea însăşi o revendica.

Astfel încât Babe şi-a luat inima-n dinţi şi s-a hotărât să plonjeze. Nu se mai aşteptase să fie iarăşi iubită. Dar să iubească… o, da! Doamne sfinte, da! Nimeni n-avea cum să-i răpească asta.

— Doar cu câteva zile în urmă, psihanalistul mi-a spus un lucru de-a dreptul ridicol. N-a fost capabilă să îşi reţină un râs nervos, n-a putut să-l privească pe Truman în ochi. Mi-a spus – nici măcar nu-mi vine să cred că e adevărat –, mi-a spus că ar fi cazul să am o relaţie intimă cu tine. Că e limpede că sunt obsedată de tine şi că o astfel de relaţie ar fi bine-venită, sănătoasă. Se înţelege, pentru mine.

A simţit că îşi pierde echilibrul, cu toate că era aşezată pe canapea. Camera, pereţii tapisaţi cu mătase roşie, perdelele de mătase, cele mai minunate piese de epocă disponibile, totul o sufoca, mai mult decât o lenjerie intimă nepotrivită sau decât o fabuloasă rochie de bal prea strâmtă. Nimic nu mai era aşa cum trebuia să fie. Camera nu mai era o panoramă de bogăţie şi de gust, aranjată de Billy Baldwin şi de Sister Parish, cei mai buni decoratori din oraş, ci mai degrabă cortul unui circ. Oare de ce nu văzuse asta până acum, de ce era totul cârpăcit, până şi tavanul?! Un hidos cort de circ! Ea însăşi era pocitania expusă într-o panoramă de bâlci, iar nevoile şi dorinţele curgeau din ea şi i se adunau la picioare într-o grămadă de rumeguş.

Se sufoca. Aşezat alături, Truman respira şi el din greu. Brusc, ea şi-a smuls mâna dintr-a lui şi şi-a îngropat faţa într-o pernă. Nu se simţea în stare să audă ce ştia că avea să i se spună.

— Of, Babe. Glasul îi era blând, plin de tristeţe. Draga mea Babe, bănuieşti tu cumva, îţi trece oare ţie prin minte cât de drag mi-ar fi mie să fie aşa ceva cu

putinţă?

Babe a scuturat din cap și ciucurii de mătase ai pernei i-au iritat obrazul. Dacă ar fi putut să rămână ascunsă, dacă ar fi avut cum să nu-l mai privească niciodată pe Truman în ochi…

Nu era însă posibil. I-a simţit mâinile, puternice şi masculine, şi moi, şi feminine, care au ridicat-o, au întors-o spre el, i-au dat la o parte părul din ochi, încât a fost nevoită să-l privească. Avea faţa goală de orice expresie, chipul unui om lipsit de apărare. Îşi scosese ochelarii, un act de intimitate care îi făcuse inima să galopeze plină de speranţă. Cu grijă şi cu respiraţia tăiată, s-a aplecat spre ea asemenea celui mai tandru, dar şi a celui mai nesigur pe el dintre îndrăgostiţi, şi şi-a aşezat o clipă buzele peste buzele ei. Şi s-a retras, cu toate că şi-a păstrat mâinile pe umerii ei. Ochii lui frumoşi erau înlăcrimaţi.

— Doar că nu e cu putinţă. Eu sunt aşa cum sunt şi nu mi-e ruşine. Mă atrag bărbaţii. Dintotdeauna. Niciodată n-am fost ispitit de vreo femeie, nici măcar cu gândul. Dar acum e prima oară în viaţa mea când mi-aş fi dorit din toată inima să fiu, chiar şi doar pentru o clipă. Trebuie să ştii asta şi să nu uiți. Trebuie să ne amintim amândoi de momentul ăsta viaţa întreagă, pentru că ce simţim acum unul pentru altul e iubire. Şi avem mare noroc să fie aşa.

Babe a tras adânc aer în piept, umplându-și plămânii până a simțit că o ardeau, apoi şi-a ţinut respiraţia ca un copil dornic să i se împlinească o dorinţă. Dacă ar fi fost oricine altcineva în afară de Truman, ar fi luat-o la fugă să se ascundă. Dacă ar fi fost oricine altcineva în afară de Truman, nu i-ar fi spus ce îi spusese lui, nu s-ar fi arătat aşa cum o făcuse, nu ar fi îngăduit nimănui altcuiva să îi vadă adevărata fiinţă, cu nevoile şi cu dorinţele ei. Dacă ar fi fost oricine altcineva în afară de Truman, pe care îl iubea, aşa cum spusese și el. Şi, în sfârşit, a răsuflat. Dacă ar fi fost oricine altcineva în afară de Truman…

Dar era Truman, nu-i aşa? Acum şi pururea. Era tot acel suflet care o privea, care o preţuia, oricum şi-ar fi îngăduit ea să fie: vulnerabilă ori impenetrabilă, într-o ţinută desăvârșită şi coafată ori cu părul ciufulit, cu ochii înroşiţi şi cu nasul curgând.

Era Truman.

— E ridicol, ştiu. Asta i-am şi spus doctorului Cameron. Numai că… Și Babe a simţit că îl are iarăşi lângă ea pe prietenul ei, care nu numai că n-o respingea, ci, dimpotrivă, mai mult decât orice, mai surprinzător decât orice, o iubea, chiar dacă nu întru totul în felul în care și-ar fi dorit ea. Uneori trebuie să te mulţumeşti cu ce ţi se oferă. N-o învăţase mereu maică-sa așa? Poate că Bill n-o

vedea, poate că n-o iubea. Dar Truman o iubea. În felul lui. Astfel încât Babe şi-a îngăduit să îşi deşerte sacul plin de singurătate şi de regrete, lăsându-le să se scurgă în poala lui, încredinţată că, la urma urmei, el n-avea să fie stânjenit de toată porcăria aia.

— Numai că uneori mă simt tare singură, lipsită de dragoste de felul ăsta, înţelegi tu? Bill n-are să mi-o mai ofere niciodată, dacă a făcut asta vreodată cu adevărat. Of, și cât îmi lipsește! Mi-e dor să fiu iubită. Mi-e dor să fiu dorită şi mângâiată. Nu ştiu cum aş putea trăi o viaţă întreagă ştiind că bărbatul meu nu mă doreşte. Pe asta n-am mai spus-o nimănui. Nici doctorului Cameron. Şi nici măcar surorilor mele. De fapt, mă întreb de ce ţi-am spus ţie. Dar sunt bucuroasă. Sunt tare bucuroasă c-am putut s-o fac.

Babe a închis ochii, şi-a pus din nou capul în poala lui Truman, și multă vreme el n-a scos o vorbă. A continuat doar să o mângâie pe păr, să se aplece şi să o sărute pe buze, fără pasiune, dar cu drag. Ar fi putut să adoarmă în clipa aceea. Ar fi putut să alunece într-un somn mai dulce ca oricând, fără Miltown, sedativul ei obişnuit. Se simţea satisfăcută fizic. Ca şi cum ar fi împlinit într-adevăr un act pasional. Poate că tocmai asta fusese.

După câteva minute a deschis din nou ochii. Truman o privea cu nespusă iubire, cu profund devotament. Ea a zâmbit şi s-a ridicat.

— Doamne, cred că arăt oribil! Dă-mi o clipă de răgaz să-mi aranjez părul, apoi să ieşim. Ce ţi-ar plăcea să facem?

— Arăţi absolut superb, dar du-te să faci ce ai de făcut, iubita mea. Mi-ar face plăcere să văd un film. Hai să mergem!

— Vrei să sun la CBS să ne rezerve sala de vizionare? Sau să ne trimită ceva la Kiluna şi să mergem acolo să vedem filmul în mica sală de proiecţie?

— Babe, of, draga mea Babe! a râs Truman, dar fără pic de răutate. Oare tu nu vezi niciodată filmele ca toată lumea? Vreau să zic, într-o sală obişnuită de cinema?

— Ei bine, nu! De mult n-am mai fost, ce-i drept. Babe s-a îmbujorat. Uneori uita cât de searbădă îi devenise viaţa. Norocul ei că Truman nu o făcea să se simtă complet ridicolă!

— Eu mă gândisem să mergem să vedem un film cum face toată lumea, într-o sală de cinema. Cu floricele de porumb şi toate cele. Fără caviar. Hai, fac eu cinste!

— Sigur, sună minunat! Babe s-a ridicat în picioare. Se simţea din nou ea însăşi. I se îndreptase spinarea, respiraţia agitată i se potolise, încăperea era iarăşi

o minunăţie de privit, o mărturie a bunului-gust şi a bogăţiei. A bogăţiei lui Bill. Ea era Barbara Cushing Mortimer Paley. Şi chiar acum, în clipa aceea, poate că era şi iubită. Posibil. Probabil.

Babe şi-a pus la repezeală o rochie Dior strânsă pe talie, cu un nod pe un şold şi cu un decolteu cuminte, din mătase albă cu buline albastre, discrete. Şi-a zis că asta s-ar potrivi cu o sală de cinema. Şi-a refăcut machiajul şi a ales o geantă albastră Hermès. Şi-a pus mănuşile, s-a privit în oglinda cea mare, s-a învârtit şi a întors capul să se poată vedea peste umăr. Şi-a aranjat un ciorap şi, în sfârşit, s-a simţit gata să iasă în lume şi să înfrunte pe oricine s-ar fi uitat la ea: femei de serviciu, chelneri, vânzători, fotografi, Gloria, ori Slim, ori Marella, ori C.Z. Lumea, prietenii, familia, necunoscuţii, toţi se uitau la *ea*, ba chiar o căutau pe *ea*. Asta i se întâmpla mereu. Era o realitate a vieţii ei de zi cu zi. Aşadar trebuia să fie pregătită. Să nu dezamăgească.

— Înainte de film am o surpriză pentru tine, a zis Babe după ce-a revenit în salon. El părea să fie iarăşi oarecum melancolic. Nu se mişcase de pe canapea nici să îşi toarne un pahar, nici să scoată un „oh!“ sau un „ah!“ în faţa tablourilor ori a mobilierului de epocă, nici nu se dusese după ea să sporovăiască în vreme ce ea se aranja, lucru nepotrivit cu firea lui. Nu, rămăsese pe canapea, fără ochelari, cu faţa în palme. Când a ridicat capul, s-a văzut că se frecase la ochi. Păreau obosiţi, cu pleoapele căzute.

— O surpriză? De îndată ce și-a pus ochelarii, o luminiţă de curiozitate i-a sclipit în privire. Ea a văzut-o şi s-a emoţionat. Pentru că apariția ei o aprinsese.

— O surpriză.

— Unde mergem?

— Ai să vezi!

Şi, în clipa următoare, pluteau prin marele salon de marmură al hotelului St. Regis, sub un tavan plin de cherubini printre norişori deasupra pardoselei cu incrustaţii, pe lângă impresionante aranjamente florale, apoi traversau Fifty-fifth Street, o luau la dreapta pe Fifth Avenue şi intrau la Tiffany. Surprins, portarul cu joben a făcut ochii mari şi le-a ţinut uşa cu un reverenţios „Bună dimineaţa, doamnă Paley! Domnul Capote! Ce onoare!“

Truman părea să fi crescut cu o duzină de centimetri şi radia de fericire.

— Ah, ce bine mă simt la Tiffany, a oftat el şi a urmat-o pe Babe.

Ea înainta cu paşi siguri pe aleea centrală, fară să se oprească în faţa vreuneia dintre vitrinele cu bijuterii, deoarece, de bună seamă, doamna William S. Paley nu face cumpărături ca toţi muritorii. Pentru una ca ea sunt prevăzute coridoare

aparte, încăperi şi angajaţi pe care cumpărătorii obișnuiți nu le văd niciodată. Uşi tainice, scaune capitonate, ceşcuţe de ceai şi bijuterii aduse pe tăvi de catifea, doar pentru ea. Până când n-o cunoscuse, Truman nu ştiuse nimic despre o astfel de lume.

— Of, Truman, bijuteriile nu se cumpără în văzul lumii. E totuşi drăguţ din partea ta că te-ai gândit, îi spusese o dată, când lui îi trecuse prin cap să dea buzna împreună la Van Cleef şi să-i cumpere un flecuşteţ. Iar el, departe de a se simţi ofensat, îi fusese recunoscător pentru sfat. Şi îi spusese chiar că ea era cea mai bună şcoală de perfecţionare din lume, ceea ce pe Babe o încântase.

— Tiffany e ca un club pentru zei, a spus Truman oftând. Doar asta îmi trece prin cap de câte ori intru aici.

Babe a zâmbit. Lambriurile o făceau şi pe ea să se gândească la un club. Un club foarte select.

— Etajul trei, i-a spus liftierului, care s-a înclinat şi a apăsat butonul. Oare ţi-am spus, Truman, că am fost rugată să concep un mic aranjament care acum e expus la etaj?

— Nu, pe-asta nu mi-ai spus-o, dragă Bobolink. Ce palpitant!

— Nu chiar, a zis Babe şi a zâmbit cam forțat. Le-au mai cerut asta şi altor doamne „din lumea bună“, cum bănuiesc că ni se spune. Gloria a făcut unul, şi la fel și Marella.

Liftul s-a oprit și au ieşit. În vitrine, iluminate cu un gust remarcabil, se aflau excepţionale servicii de masă din porţelan fin, cristal şi argint. Într-o încăpere alăturată, o tânără într-o rochie asortată cu pălăria şi mănuşile, care o făceau să arate mai degrabă de patruzeci de ani, şi nu de vreo douăzeci, câţi părea să aibă – îmbrăcată totuşi adecvat pentru rolul pe care avea să-l joace, după opinia lui Babe –, stătea lângă maică-sa, aşteptând, după toate probabilităţile, să îşi înregistreze lista cadourilor de nuntă.

Babe a încetinit pasul, l-a luat pe Truman de mână, prevăzând reacţia lui, a zâmbit şi l-a condus într-o altă încăpere, unde a arătat cu degetul spre mesele cu aranjamente. Unul n-avea pic de haz ori de imaginaţie. Pe o masă de răchită, Marella aşezase porţelanuri cu motive chinezești de trandafiri galbeni şi viţă sălbatică.

— Tipic pentru lipsa de gust notorie a italienilor, a şoptit Truman, iar Babe l-a admonestat de îndată cu o uşoară clătinare a capului.

Masa Gloriei Guinness era la fel de lipsită de inspiraţie.

— La Guinness tot ţărancă rămâne, orice-ar face ea, a decis Truman autoritar,

în ciuda sâsâielii lui Babe.

Printre alte asemenea aranjamente, era instalat un şezlong cu motive florale. Truman l-a recunoscut de îndată ca provenind din budoarul lui Babe de la Kiluna. Pe o măsuţă rotundă alături de şezlong era aşezat tacâmul unui mic dejun, un serviciu pentru cafea din porţelan fin cu bordură zăbrelită, o cafetieră de argint şi un pahar de cristal plin cu suc de portocale. Iar pe şezlong, deschisă, era cartea lui Truman.

— *Mic dejun la Tiffany*! a ţipat, în timp ce pe chip i se citea bucuria pură. A început să râdă atât de copios, încât i se zguduia tot corpul, iar cei câţiva clienţi tăcuţi din jur au întors capetele.

De data asta Babe n-a mai protestat; reuşise să-l surprindă şi să-l încânte. Îi înapoiase ceva, îi înapoiase propria lui fiinţă lăuntrică, fiinţa sigură, triumfătoare care îl părăsise în zorii zilei şi îl lăsase găunos, secătuit şi nespus de trist.

— Vai, Babe, scumpo! Tu, iubire, tu, fiinţă perfectă! Sunt cum nu se poate mai fericit! Nici nu-ţi imaginezi ! M-ai omorât, m-ai făcut praf, m-ai terminat!

— Mă bucur mult că-ţi face plăcere, a spus Babe, îmbujorată de bucuria reuşitei.

Nu avea cum să uite timpul petrecut pentru realizarea acestui „flecuşteţ“, cum îl numise în faţa tuturor. Cât îşi scormonise mintea iar şi iar ca să realizeze ceva deosebit şi cât de mulţumită fusese când îi venise ideea asta! De câteva săptămâni dorea să-i vorbească lui Truman, dar era satisfăcută că aşteptase momentul potrivit.

— Acum hai să vedem filmul ăla, a spus, iar el a fost de acord şi n-a întârziat decât ca să semneze vreo două cărţi pentru clienţii care îl recunoscuseră. Cu fiecare semnătură, privirea îi devenea mai luminoasă.

La fel şi a lui Babe.

*

Truman alesese *Pinnochio*, vechiul film de animaţie de la Disney. Ea a rămas perplexă. Întâi şi-ntâi, fusese mirată că o târâse departe, pe undeva pe lângă Bowery, şi mai şi insistase să facă semn unui taxi, în loc să telefoneze după maşină. Babe a pretins că i-a făcut plăcere să meargă cu un taxi galben şi s-a străduit să arate de parcă s-ar fi jucat de-a „hai să vedem ce urmează“. Însă a fost tot timpul înspăimântată să nu se aşeze pe vreo porcărie, cum ar fi o gumă de mestecat sau vreo bomboană strivită. Dacă nu cumva chiar mai rău.

Sala se afla într-o zonă pe care ar fi numit-o eufemistic o „vecinătate

interesantă“. Pe stradă se jucau în legea lor mulţi copii de negri, fără a avea prin preajmă vreo doică şi vreun părinte care să aibă grijă de ei. Peisajul era dominat de rable ruginite şi de camioane cu mărfuri, de clădiri de locuit dărăpănate, cu geamuri sparte, cu storuri sfâşiate, având scările de la intrare năclăite şi cu treptele ştirbe.

L-a urmat totuşi pe Truman în sala surprinzător de curată, spaţioasă şi goală. Pe un rând întreg nu erau decât ei doi. Luminile s-au stins şi a început filmul, vechea poveste despre Geppetto care îşi dorea un fiu, despre Zâna Albastră care i-a îndeplinit dorinţa, despre Jiminy Greieraşu, care voia să fie conştiinţa lui Pinocchio, păpuşa de lemn care capăta viaţă.

Babe şi-a ascuns un căscat, căci filmul n-o prea interesa, deşi nu-l mai văzuse. O interesa mai degrabă expresia exaltată a lui Truman privind ecranul, ale cărui imagini i se reflectau în ochelarii cu ramă de baga. A râs încântat când Pinocchio a ajuns pe Insula Plăcerii, și, la sfârşit, în momentul în care Zâna Albastră i-a îndeplinit dorinţa şi l-a transformat într-un băieţel adevărat, în timp ce Greieraşul Jiminy cânta *Când te rogi la steaua ta*, Truman i-a luat mâna şi a început să plângă în hohote.

Se făcuse iarăşi lumină în sală şi cei câţiva spectatori care se ridicaseră să plece căscau gura la ei. Truman continua să plângă, iar Babe nu mai înţelegea nimic. Pe deasupra, o îngrozea gândul că ar putea să fie recunoscută. Îşi aplecase capul instinctiv, să îşi ascundă chipul celebru. Apoi şi-a dat seama că nimeni nu ar avea cum să o recunoască, cel puțin nu acolo, în cartierul acela. Era o certitudine resimţită de ea ca un spin în carne, pe de o parte, și ca o baie călduţă de anonimat protector, pe de altă parte. În clipa aceea de buimăceală, a simţit nevoia să alerge de colo până colo printre şirurile de scaune din sală strigând şi fluturând braţele, ori să facă vreun alt gest, la fel de scandalos şi deloc tipic pentru ea. La urma urmei, n-o cunoştea nimeni. Şi-a revenit însă la vederea prietenului ei, care plângea şi suspina agăţându-se de braţul ei de parcă era pe punctul să se înece.

— Truman, dragule, ce e cu tine? Ce ţi s-a întâmplat? E un sfârşit fericit! Truman, nu e un film trist!

Truman a scuturat din cap, obrajii uzi de lacrimi îi erau aprinşi ca focul, iar privirea, plină de suferinţă. În cele din urmă a reuşit să se mai stăpânească, a tras o gură de aer, a oftat adânc şi şi-a şters lacrimile.

— Când l-am văzut prima oară mi s-a rupt inima de durere, ceva s-a prăbuşit pur şi simplu în mine. Pentru că, vezi tu, asta a fost mereu şi dorinţa mea. Să fiu

pentru mama un băiat ca toţi băieţii, încât să poată să mă iubească, să nu-i fie ruşine cu mine şi să nu-mi spună chestii oribile şi să pretindă că aş fi fost ceea ce nu eram. Vezi tu, eu nu voiam decât să fiu pe de-a-ntregul băiat. Nu întotdeauna, înţelegi ce vreau să spun… nu, nici chiar aşa! Însă când am văzut filmul ăsta, n-am putut decât să mă gândesc la mulţumirea maică-mii, la iubirea pe care în cele din urmă mi-ar fi arătat-o, dacă aş fi fost aşa.

— Vai, Truman! Babe se frământa la fel de mult din pricina suferinței lui. Și-ar fi dorit să-l strângă la piept, să-l ia cu ea şi să-i ofere copilăria pe care ar fi meritat-o, iubirea după care tânjise atât de mult. Dorea să-i fie totodată şi mamă, şi iubită, amândouă în aceeaşi zi, iar sentimentele astea amestecate, ameţitor de diferite, *biblic* separate, au dezorientat-o, au zăpăcit-o iarăşi.

— Și acum, azi, ce mi-ai spus mai devreme… Babe, chiar acum, în secunda asta, aş vrea să fiu un băiat ca toţi băieţii, pentru tine, inima mea. Astfel, aş fi în stare să îţi ofer tot ce-ți doreşti, să îți satisfac toate nevoile şi dorinţele. Să îţi dau ce nu-ţi dă ticălosul ăla de Bill. Asta îmi doresc din tot sufletul. Numai în clipa asta, înţelegi? Dar e adevărat, e real, e esența a ceea ce simt când sunt cu tine.

Babe a clipit, surprinsă şi ea de lacrimile care îi inundaseră ochii. S-a uitat în jos la mânuţa îngrijită pe care o ţinea într-a ei, l-a privit de sus până jos, s-a uitat la picioarele lui scurte, care abia atingeau podeaua, la pantalonii lui de tweed, la pântecul moale care începea să se profileze rotunjor prin puloverul de caşmir. S-a gândit la tot corpul lui, la părţile care îi rămăseseră ascunse, şi s-a simţit dornică să le vadă, să-l pipăie, să-i trezească simţurile, să-l provoace să facă acelaşi lucru împreună, să învingă propria lui natură şi să devină un băiat ca toţi băieţii, un bărbat adevărat.

Dar atunci n-ar mai fi fost Truman, nu-i aşa? Pentru că această alteritate, această particularitate a lui – hai s-o zicem pe șleau, Babe –, *homosexualitatea* lui era funigelul, firişorul capricios cu care toate celelalte erau cusute laolaltă. Minte şi talent, încredere şi sete de frumuseţe. Şi seriozitate, pe care Babe susținea în fața celorlalţi că o admira cel mai mult la el. Seriozitatea şi devotamentul arătat scrisului, oamenilor şi vieţii.

Dar dacă ar fi fost numai atât, n-ar mai fi ajuns în lumea ei. Cealaltă particularitate a lui a fost cea care l-a asigurat pe Bill că nu e nici o primejdie dacă îi acceptă amiciţia şi îl implică într-atât de mult în viaţa lor. Un Truman ca oricine altcineva n-ar mai fi fost Truman. Şi nici măcar ea, Babe Paley, zeiţă printre muritorii de rând, nu putea să fie convinsă că era singura, unica femeie din viaţa lui, în vreme ce el continua să se culce pe ascuns cu bărbaţi. Iar ea ştia

foarte bine că aşa ceva era pur şi simplu imposibil.

— Truman, dragule, nu-ţi face atâtea griji pentru mine. A fost o fantezie trecătoare pornită de la opinia psihanalistului meu, dar şi o măsură a iubirii mele. Nici o legătură fizică n-ar avea cum să ne aducă mai aproape unul de celălalt decât suntem acum.

Pe când rostea vorbele astea, Babe își dădea seama că acesta era adevărul adevărat.

— Ştiu.

Truman nu mai plângea, dar mâna îi rămăsese într-a ei. Aşa au rămas şi după ce s-au suit într-un taxi. Pentru că Babe s-a gândit că n-aveau nici un chef să se întoarcă în sânul lumii care se aştepta la prea mult din partea lor, a întrebat pe neaşteptate şoferul cât ar vrea ca să-i ducă pe Long Island.

Prea puţin contează ce a răspuns. Fireşte, Babe avea să plătească, fără doar și poate.

*

Astfel, Babe şi Truman s-au retras în casa de la Kiluna cu sentimentul unor copii fugiţi de-acasă. Asta şi erau. Personalul de serviciu a fost luat prin surprindere, dar s-a descurcat excelent, doar fusese ales, ba şi format de Babe. Au avut parte de o cină plăcută, intimă, cu potârniche şi cartofi, în faţa şemineului aprins în bibliotecă. Aproape că nu și-au vorbit. Mulţumită că erau împreună după emoţiile din timpul zilei, Babe îşi odihnea privirea pe chipul lui rozaliu, îi simţea cu plăcere mâna căutând-o la răstimpuri pe a ei, dar şi când şi-o retrăgea şi cădea pe gânduri, fără a se detașa total de ea. Parcă primea un cadou atunci când vedea că el se simte bine, că se comportă firesc, că nu se forţează să o impresioneze ori să o amuze.

— Noapte bună, dragul meu, i-a spus Babe când au urcat la etaj, mână în mână. Erau în holul din faţa camerei ei. Am cerut să fie pregătită camera ta obişnuită.

Truman a scuturat din cap.

— Nu, nu în noaptea asta, Babe. În noaptea asta dorm cu tine. În patul tău, lângă tine. Asta e ce îmi doresc; să fim împreună în singurul fel care îmi e îngăduit.

Babe a încetat pentru o clipă să judece normal. Îi zburătăceau prin cap mii de gânduri, pe care a trebuit să le alunge ca pe niște muşte. Ce voia să spună? Abia recunoscuse că nu era cu putinţă să aibă o relaţie sexuală. Cum adică, doar să

doarmă? În patul ei? Asta o silea să nu se demachieze, pentru că nu era de imaginat să o vadă vreodată fără machiaj. Şi să nu-şi scoată dantura ori să nu-și pună bigudiuri. Şi-apoi, ce-ar spune Bill dacă vreun servitor ar şopti ceva? Oare i-ar păsa?

— Nu ştiu ce să zic, Truman. Sună atât de…

— Simplu. E atât de simplu. Vino! A deschis uşa şi au trecut pragul mână-n mână.

— Oh, eu… Atunci, lasă-mă… Dă-mi voie să mă schimb în camera de alături, vin într-o clipită. Şi, dacă vrei… Îţi trebuie pijama? Sunt sigură că se găsește una-n plus. Sun să-ţi aducă! Babe se-nvârtea în loc. Şi-a aprins o ţigară. Îi tremurau mâinile. Nu se simţea bine în pielea ei, o strângea, era fierbinte, de parcă fusese acoperită de o materie străină, care o sufoca.

Truman a clătinat din cap. S-a apropiat de Babe cu o expresie gravă. Ochii nu-i mai sclipeau iluminaţi de idei, de planuri, de intrigi. Erau mari, albaştri şi solemni ca ai unui copil. Serioşi ca ai unui bărbat.

— Încetează! I-a luat ţigara din mână şi a pus-o într-o scrumieră pe masa de lângă patul încăpător. Ea a rămas în faţa lui tremurând. El i-a pus mâinile pe umeri, apoi le-a întins spre fermoarul din spatele rochiei, pe care l-a tras, rochia s-a desfăcut, i-a descoperit spatele, iar ea a şi simţit un frison, pentru că pielea fierbinte de adineauri părea să fie acum de gheaţă. Când corsajul s-a desprins, a ridicat mâinile să se acopere, deşi avea încă pe ea corsetul, sutienul, chiloţii şi ciorapii.

Truman şi-a descheiat cămaşa continuând s-o privească. O cerceta stăruitor, însă cu tristeţe. Căuta ceva. Babe nu şi-a dat seama ce anume. Nu ştia ce să facă, ce să spună, încotro să se uite. Aşa că a rămas cu privirea la pieptul lui. Nu i-l vedea atunci pentru prima oară, de bună seamă. Îl mai văzuse la înot, pe când ţopăiau în jurul piscinei, la Kiluna, în Jamaica, sau pe iahtul cuplului Agnelli, în septembrie anul trecut. Îl unsese cu ulei de bronzat şi a rămas surprinsă de pielea lui netedă, cu totul deosebită de torsul păros al lui Bill, cu cei câţiva cârlionţi pe care îi avea ici, colo. Pieptul lui Truman, acoperit de un păr auriu care îl învăluia într-o lumină diafană, părea al unui înger blond, inocent. Cu chipul lui vag bosumflat, visător, în ciuda unor bicepşi remarcabili, ar fi fost un tânăr Adonis, dacă n-ar fi avut un început de burtă. Nici nu încerca să scape de ea, aşa cum făcea Babe, care trăgea fiecare centimetru de carne spre şira spinării, strângea dinţii, fesele şi încerca să dispară, să rămână doar un firicel.

Truman a condus-o spre pat şi i-a cerut să-l aştepte. Şi-a scos pantalonii și a

rămas în boxeri şi în ciorapi. Babe a pufnit în râs când i-a văzut jartierele roşii care susţineau nişte ciorapi negri. Se vede că şi-a dat și el seama, pentru că într-o clipă a rămas desculţ şi cu picioarele drepte şi musculoase expuse, drept care ea a rămas cu gura căscată.

Truman a trecut în sala de baie. Ea s-a întrebat dacă nu cumva se dusese să-i umple cada. El s-a înapoiat însă cu nişte tampoane de demachiat şi cu o sticluţă cu loţiune astringentă.

— Uită-te la mine, i-a spus, aşezându-se lângă ea pe pat. Uită-te la mine, doar la mine. Şi lasă-mă să mă uit şi eu la tine, Babe. La tine, aşa cum eşti tu în realitate, o frumuseţe. Adevărată. A mea.

A pus câteva picături pe tampon şi a întins mâna spre faţa ei. Babe a tras adânc aer în piept, i s-au umplut ochii de lacrimi şi a început să protesteze şi să se agite.

— Vai, Truman, nu, nu, te rog, nu…

— Ba da! Şi a început să-i şteargă obrazul drept şi să vorbească. I-a şters machiajul, masca. A dat totul la iveală, totul. Toată urâţenia.

Ea a întors capul şi l-a lăsat să continue, însă fără să fie în stare să-l şi privească, să-i suporte expresia când, în cele din urmă, a văzut ce avea ea de ascuns. A simţit numai cum îi pipăie cu gingăşie, cu dragoste, cicatricea, care se întindea de-a lungul maxilarului.

— S-a întâmplat când aveam nouăsprezece ani, a răspuns ea la întrebarea nerostită. Un accident de maşină, eram cu un băiat. Poţi să crezi că nu-mi amintesc nici măcar numele lui? Stăteam de vorbă, iar el tot sorbea dintr-o ploscă. Maşina a părăsit dintr-odată şoseaua şi a intrat într-un pom. Cel puţin aşa mi s-a spus mai târziu. Eu nu-mi amintesc nimic, totul s-a petrecut într-o clipă. Aşa spun toţi, nu-i aşa? Că se întâmplă foarte repede. Ei bine, chiar aşa a şi fost. Maşina înainta, apoi s-a auzit un zgomot teribil, ca o explozie. M-am trezit la spital. Părinţii mei erau acolo, amândoi; tata reuşise şi el să vină, iar eu aveam toată faţa acoperită de bandaje. De mişcat, n-aveam cum să mă mişc, capul şi gâtul îmi erau strânse în hăţuri, în chingi şi în tije metalice. Până şi braţele şi pieptul îmi erau imobilizate. Iar mama nu înceta să se vaite: „Faţa ta, faţa ta, faţa ta perfectă, ce-o să faci tu, draga mea, fără faţa aia?“

Babe a înghiţit în sec, tot atât de grijuliu ca pe vremea când era în spital, nemişcată, prizonieră a înfăţişării ei, a viitorului ei. Truman nu-i mai curăţa faţa, dar rămăsese cu sticluţa într-o mână, cu tamponul de vată în cealaltă şi fără să respire. Babe s-a trezit că rămăsese cu ochii aţintiţi la burticica lui, care i se

revărsa peste boxerii de mătase.

— Ştii tu că acela a fost momentul în care tatăl meu mi-a acordat cea mai mare atenţie de care m-am bucurat vreodată din partea lui? Pentru prima oară în viaţă, tata a stat cu mine zi şi noapte, a adus pentru mine pe cei mai buni chirurgi plasticieni, pe cei care își făcuseră mâna pe răniţii de război. Totul pentru faţa mea. Ca să nu pomenesc de toţi anii ăia în care mi-am dorit nespus să-i pese de notele pe care le luam la şcoală, de vreo glumă reuşită sau pur şi simplu de faptul că-l iubeam. În fine, îl aveam pe de-a-ntregul lângă mine, dar era acolo numai ca să-mi repare faţa, „cartea mea de vizită“, cum îi tot zicea mama. Iar mie mi-a trecut prin minte, chiar am fost convinsă, că după terminarea tuturor intervenţiilor chirurgicale şi după scoaterea bandajelor, dacă nu mai aveam faţa de dinainte, nimeni nu m-ar mai iubi. Că m-ar lăsa la spital pe veci dacă rămâneam fără *faţa aceea*.

— Draga mea Babe! Truman a oftat, iar ea a izbutit în cele din urmă să îl privească în ochii lui frumoşi, înlăcrimaţi, plini de milă şi de iubire pentru ea, cu cicatricele ei cu tot.

— Operaţiile au fost foarte dureroase, a continuat ea să povestească, încurajată să îi spună tot, tot ce i se întâmplase, pentru că acum ştia că pe el nimic nu l-ar îndepărta şi că nimic nu l-ar face să o rănească, oricum ar arăta ea, orice cusur şi-ar da la iveală. Despre toate astea nu le vorbise nici măcar surorilor ei, nu-i pomenise nimic nici lui Serge, nici lui Stanley, primul ei bărbat, şi nici, Doamne fereşte, lui Bill, care nu avea niciodată răbdare să se preocupe de necazurile oricui altcuiva în afară de ale lui şi căruia nu-i păsa în nici un fel de unde venea tot ce avea la îndemână, cu excepţia provenienţei tablourilor pe care le cumpăra. Micile operaţii se succedaseră una după alta. Mici cusături ca să se aşeze totul la loc. Unele fără anestezie, ca să nu se prăbuşească obrajii şi pentru a mai reduce din numărul cicatricelor. Luni de zile nu m-am mişcat, trebuia să stau întinsă pe spate, să nu mă agit, să nu râd, să plâng sau să fac orice altceva pe perioada în care mi-au restaurat faţa, perfecta mea faţă. Cât priveşte dinţii… Aici a ezitat, fiindu-i atât de ruşine, încât şi-a dus mâna la gură. Am dinţi falşi, i-a spus simplu. Ai mei au fost scoşi.

— Vai, iubito!

— Cel puţin am scăpat de grija cariilor, a zis Babe surâzând. Apoi n-a ştiut ce să mai spună. Se simţea ciudat, pe jumătate expusă, cu un obraz curăţat de machiaj, cu celălalt nu. Şi continua să aibă pe ea doar lenjeria de corp.

Se vede că Truman simţise ceva, pentru că a reluat curăţarea feţei până când a

şters şi restul machiajului. A dat însă la iveală alte cicatrice: una lângă buza de sus, alta, mai mică, la colţul ochiului drept.

Când a terminat, a întors-o spre el. Ea a ridicat capul, şi-a luat inima-n dinţi şi s-a oglindit, aşa cum arăta, fără îmbunătăţiri, fără modificări, în ochii lui Truman.

— Eşti frumoasă, a zis el. Frumoasă. Eu nu văd cicatricele. Te văd doar pe tine. Babe. Perfectă, nu doar pentru că eşti absolut minunată fără tot machiajul ăla. Doamne sfinte! Pometţii tăi! Ochii! Nu doar pentru asta, ci pentru cea care eşti tu pe dinăuntru. Te iubesc, Babe. Pentru asta te iubesc. Pentru cine eşti, nu pentru felul în care arăţi.

Babe şi-a dat seama că nu îşi mai acoperea cu mâinile torsul pe jumătate gol. Nu i se mai părea că are pielea rece, jupuită, fără armură. Se simţea destinsă. Pentru prima oară de la copilărie încoace se simţea bine în pielea ei. Fără vreo exagerare. Datorită lui Truman.

Truman a depus sticluţa cu demachiant şi vata pe măsuţa de noapte. A stins lumina, au dat cuvertura la o parte şi s-au băgat în pat. Au stat întinşi pe spate unul lângă altul multă vreme, fără să scoată o vorbă, nici măcar când Truman i-a pus capul pe umăr şi a luat-o în braţe.

Babe şi-a controlat respiraţia şi i-a ascultat bătăile inimii, puternice, credincioase. Când l-a auzit repirând adânc, şi-a dat seama că adormise.

Ea însă era trează. Cu toată starea de bine oferită de îmbrăţişarea care venea de la un om în care avea toată încrederea, trupul ei jinduia la mai mult. Ştia că n-avea nicicând să capete acel dar, nu de la el, iar lipsa asta o măcina, deşi n-avea nimic de-a face cu obişnuita respingere a lui Bill.

Totuși, a fost recunoscătoare pentru acele momente. Deoarece încă de a doua zi avea să se machieze din nou, să își impună să aibă ținuta perfectă pentru fiecare ocazie, să-i organizeze lui Bill zilele, şi săptămânile, şi anii, să-şi ducă viaţa aşa cum dorise mama ei şi după condiţiile impuse de dragostea tatălui ei. *Faţa aceea* avea să fie din nou faţa ei, ca o mască în spatele căreia să se ascundă, să-i fie de folos ca o armă sau ca soarele, încurajând, încântând, fermecând sau transformând în stană de piatră pe cei care nu credeau în perfecţiunea ei.

De-acum înainte însă avea să existe întotdeauna cineva care îi cunoștea chipul fără mască. O persoană care i-a văzut cicatricele şi care, totuși, o iubea. O persoană care n-avea să o rănească nici cu vorba, ca Bill, nici cu absenţa, ca tatăl ei.

Iar acea persoană era şi avea pe veci să fie Truman.

Notă

28. „Alb ca un crin“, de la mişcarea segregaţionistă „lily-white movement“ (1888); aluzie la suprematismul alb.

Capitolul 10

Relația cu familia Paley devenea complicată, medita el. Dar şi interesantă! Ah, delicios, încântător de interesantă!

Babe îl lăsa şi acum pe Truman cu sufletul la gură de câte ori o revedea după o bucată de vreme. Frumuseţea ei nu se ofilea, dimpotrivă, era tot mai bine pusă în lumină an după an. Obsesia pe care i-o trezise continua să fie arzătoare, pentru că era însetat de frumuseţe, dar şi de iubirea şi de preţuirea celorlalţi, iar dacă putea să le aibă pe toate laolaltă, într-un singur pachet, elegant, superb, oare ce-ar fi putut să-şi mai dorească?

Iar slăbiciunile şi destăinuirile ei tulburătoare îl emoţionau, uneori până la lacrimi, când îşi amintea de ziua petrecută împreună, şi apoi noaptea, în patul ei, când dormise alături de soţia lui William D. Paley şi o cunoscuse mai bine decât ar fi putut să o cunoască vreodată soţul ei. Îi spusese cu sinceritate că era singura femeie pe care ar fi dorit să o poată iubi şi trupeşte. Însă, chiar în momentul când rostea vorbele astea, o parte din el, partea care îl dezgusta în dimineţile de mahmureală şi apoi de regrete, îl făcea aproape să pufnească în râs, imaginându-și cum ar rearanja povestea astfel încât să o poată spune celor care îi apreciau istorisirile, mai ales cele despre oameni bogaţi şi faimoşi, aidoma lor. Lui Cecil poate, Cecil Beaton[29] pentru muritorii de rând. Sau lui Margaret, prinţesa Margaret pentru cei mai mulţi. Pentru el, ei nu erau decât Cecil şi Margaret. La fel şi Liz, ori Grace, ori Marlon, ori Marilyn, ori Audrey, ori Humphrey, ori Betty.

„Ei bine“, ar începe el, aşa cum începea de fiecare dată, cu o voce tărăgănată, tipică unui sudist, o voce care hipnotiza de fiecare dată, ca melodia unui îmblânzitor de şerpi. „N-o să vă vină să *credeţi* dacă vă spun ce mi s-a întâmplat cu puţină vreme în urmă! Tocmai mie, regina fetiţelor! O femeie mi-a făcut o propunere ruşinoasă, şi, atenţie, nu orice femeiuşcă trecută! Ci tocmai sublima, cea fără de asemănare, unica Babe Paley!“

Ah, ar ieşi o povestire delicioasă! Pe seama ei ar avea cu ce să plătească cina la restaurant săptămâni de-a rândul, poate chiar ani! Însă l-a săgetat gândul la fidelitatea datorată lui Babe şi a resimţit un val de iubire şi de devotament, sentimente atât de străine de fiinţa lui, încât abia dacă bănuia cum să se descurce

cu ele, în afară de faptul că, într-un fel sau altul, nu-i venea să-i facă tocmai ei una ca asta. Nu lui Babe. Nu putea să o expună vederii tuturor în felul ăsta, nu după ce ea i se dezvăluise cu atâta încredere. Nu putea să o umilească, să-i dea la iveală slăbiciunile şi disperarea.

Cu Bill, deh, era cu totul altceva! Şi aici începeau să se complice lucrurile.

Îi plăcea de Bill Paley. Spre deosebire de mulți alții. Ah, desigur, când fetele treceau la disecţia bărbaţilor lor, Slim îi era întotdeauna credincioasă, deşi Babe nu participa niciodată la acest joc. Dar vai, Doamne, biata Slim! Vai, săraca de ea! Însă pentru moment Truman nu putea să se gândească la ea. Nicidecum; cea mai apăsătoare dificultate era Bill.

Bill Paley era un cameleon viclean, acum prietenos, în clipa următoare gata de atac, întru totul imprevizibil. Şi n-avea pic de răbdare! Lui Truman îi fierbea sângele în vine când îl auzea lătrând la Babe de câte ori poftea să i se satisfacă vreo dorinţă. Grosolănia lui Bill îi stârnea lui Truman resentimente penibile, cu atât mai mult cu cât cunoştea abnegaţia cu care Babe îşi îngrijea soţul şi căuta cu disperare să fie iubită şi apreciată de el. Uneori îl ura de-a dreptul din pricina jignirilor şi a nepăsării cu care o trata pe Babe, fiinţă superbă şi plină de merite, adorată de Truman. Şi care îl iubea la rândul ei.

Dar nu era Truman omul care să-i dispreţuiască în mod vădit pe cei cu avere, cu gust şi cu privilegii. Oricum, trebuia să recunoască că Bill le avea pe toate astea. Averea, păi cum! Conducea un imperiu! Televiziune, radio, discuri CBS, investea în teatrele de pe Broadway, deținea clădiri, direcționa gândirea publicului… Gustul, Doamne, ce gust! Pentru cineva care părea uneori să fie un peşte din New Orleans, era greu de crezut să aibă asemenea gusturi alese pentru artă şi frumuseţe. Însă pusese mâna pe Babe, nu? Să fi fost doar asta şi tot l-ar fi înălţat în ochii lui Truman. Şi-apoi era puterea! Imperiul, iarăşi! Şi legăturile politice. Fusese ascultat cu atenţie de Truman, celălalt Truman, preşedintele. Şi de Eisenhower. Iar Jock Whitney, soţul surorii lui Babe, prin urmare cumnatul lui, era ambasador în Marea Britanie. Dar puterea e legată în general de bani. Bill Paley ştia asta.

La fel şi Truman Capote.

Când Bill îl rugase prima dată să-i facă acel serviciu aparte, Truman ezitase. Fidelitatea faţă de Babe l-a făcut să se bâlbâie, să pretindă că n-a înţeles întrebarea. Bill a schimbat subiectul, au discutat despre box, sport care le plăcea amândurora. Însă, nu mai târziu de seara următoare, l-a invitat pe Truman la un pahar la Clubul Links. Mereu avid să pătrundă în acele bastioane tainice ale

masculinităţii afişate, Truman a acceptat. Şi n-a fost dezamăgit. Clubul Links adăpostea o abundenţă de testosteron, pielărie, lambriuri de lemn, fotografii de pe terenurile de golf, golf, golf şi iar golf, terenuri, crose de golf, bărbaţi în caraghiosul echipament de golf. Într-o mulţime de mici săli se juca table într-un desăvârşit calm şi se telefona agenţilor de bursă. Erau servite numai băuturi tari şi fără adaosuri. Nu mai puţin de trei lustragii, toţi tuciurii, aşteptau răbdători la intrare.

Truman a remarcat încă de la intrare doi bărbaţi cu care se încrucişase în alt soi de cluburi, ceva mai departe, mult mai departe de centrul oraşului. Unul dintre ei dansase în sala din spate a unuia dintre aceste cluburi cu un tânăr portorican negricios costumat în Carmen Miranda[30]. Când s-a simțit observat a pălit, însă Truman nu i-a zâmbit, n-a ridicat o sprânceană, n-a încetinit pasul şi l-a urmat pe Bill până într-un colţ agreabil al sălii principale, decorată cu lambriuri negre ca într-un coşmar scoţian, unde erau agăţate tablouri peste tablouri cu bărbaţi îmbrăcaţi în kilt şi sprijiniţi în crose de golf de lemn.

Nu, nu acolo era compensaţia pentru deranj, nicidecum.

— Truman, aş dori să-mi faci o favoare.

— Orice, Bill, i-a răspuns Truman cu inima cât un purice. Nu se făcea să-l refuzi pe Bill Paley ori să pretinzi de două ori la rând că nu pricepi ce spune.

Bill a apăsat un buton ascuns sub tăblia mesei şi pe loc a ţâşnit un chelner în livrea printr-o uşă disimulată într-unul dintre panourile care lambrisau încăperea. Bill a comandat două pahare de burbon cu sifon şi a bătut darabana cu degetele în masa de mahon. Scaunele erau din piele patinată, confortabile, cu spătare înalte, care creau o oarecare impresie de intimitate. După aducerea băuturilor, Bill a sorbit din pahar şi l-a pus pe masă. A văzut de îndată un cerculeţ de lichid în jurul paharului şi a zâmbit agreabil ca un băieţandru.

— Babe şi suporturile ei de pahare! Acasă sunt duzini pe fiecare masă. Ea îşi închipuie că sunt nesimţit dacă nu le folosesc.

— Femei! a mârâit Truman şi s-a făcut că scuipă. Bill a pufnit de râs.

— Aşa e. Femei! Hai să bem în cinstea lor! Bill a ridicat paharul. Truman l-a urmat. Acum să trecem la subiect! O ştii pe blondina aia mică, Carol şi nu-mai-ştiu-cum, o prietenă de-a ta. Cred că-i o muieruşcă formidabilă. Pariez că în pat e o tigroaică. Oricum, asta aş vrea să aflu. Ai putea să aranjezi tu ceva?

Ca mai înainte, Truman a fost şocat de absenţa oricărui ocoliş. Nu vorbea de una-alta, nu o lua încetişor ca să ajungă la miez. Dar a şi admirat strategia lui Bill. Iată un bărbat care ştie ce vrea şi nu vede nici un motiv să piardă timpul ca

să obţină ce vrea.

— Bill, mă flatezi dacă îţi închipui că aş avea vreo influenţă asupra femeilor superbe din viaţa mea.

— Las-o baltă, Truman. Vrei sau nu vrei? Pot să am pe oricine, doar ştii asta. Bill îşi mişca picioarele; răbdare nu avea nicicând, era întruna în căutare de mai mult. Acasă se plimba de colo-colo. În avion nu era în stare să stea liniştit, bătea darabana cu degetele, îşi tot încrucişa picioarele, se plimba pe culoarul dintre scaune şi îi deranja pe Babe şi pe Truman. Mâinile lui mari se încleştau, se descleştau, zgâriau, frecau, mâzgăleau vreo foaie de hârtie.

— Atunci de ce n-o faci chiar tu?

Truman a simţit că măcar de formă trebuia să pretindă că se simte ofensat. Dacă nu, risca să piardă respectul lui Bill.

— Am băgat de seamă că nu se cuvine să fii prea direct în domeniul ăsta. Fetelor nu le place. Vor să le faci curte, să le dai impresia că sunt fiinţe deosebite. Şi au nevoie de timp ca să le vină până şi lor ideea.

— Bill Paley! Un amant formidabil! Truman şi-a arcuit o sprânceană, iar Bill a râs.

— Bine, bine! Am poftit la blondina aia mititică. Îmi plac blondele, pricepi? Bune la pat, pufoase, blonde şi cu pielea albă. Şi neruşinate. În pat le vreau neruşinate.

— Aşa şi eu. Să ştii că semănăm teribil.

— Ce? a mârâit Bill, cu sângele scurs din obraji şi gata să îşi răstoarne paharul.

— Uite, de pildă cluburile. Truman şi-a înălţat privirea şi a arătat spre sală cu un gest al mâinii. Sunt unele cluburi unde nici tu şi nici eu nu putem să intrăm. Am dreptate?

Chipul lui Bill s-a înăsprit, dar a făcut un semn de aprobare. Truman auzise de teribila înfrângere suferită de Bill când Phil Graham îl recomandase să devină membru al Clubului F Street din Washington. Lui Graham i se răspunsese în termenii cei mai desluşiţi că ei nu acceptă membri de rasă ebraică. Nici măcar pe cei din fruntea unor imense imperii de media.

— Şi în pat ne plac partenerii neruşinaţi, a continuat Truman.

Bill a încuviinţat din nou. Precaut.

— Şi amândoi o iubim pe Babe. Eu, cel puţin, o iubesc.

— Bineînţeles că-mi iubesc nevasta! Bill a sorbit băutura tacticos şi a aşezat paharul cu tot dinadinsul pe cerculeţul de umezeală de unde îl luase. N-aş vrea să

faci mare caz din asta, pentru că nu merită. Dacă nu vrei, nu vrei şi gata, nu-i nimic! Totuşi, suntem prieteni, iar prietenii îşi fac favoruri unul altuia.

— Există favoruri urmate de alte favoruri.

— Poţi s-o iei şi-n felul ăsta. Dacă aranjezi tu lucrurile, dacă-mi găseşti o fată drăguţă care să nu facă scandal, aşa cum am mai păţit, toată lumea va fi fericită. *Toată lumea*. O să ţinem secretul în familie. Într-un fel. Şi eu sunt convins că ştii ce mult înseamnă asta pentru noi. Să se păstreze secretul. Să nu se producă vreun scandal.

— Da, ştiu ce mult înseamnă asta pentru… noi.

— Truman, tu eşti un om cu capul pe umeri. Şi, pe deasupra, o persoană cu cunoştinţe interesante, mai cu seamă printre femei. Tu ai o mare influenţă asupra lor. Iar eu sunt foarte generos, mereu gata să-i ajut pe cei care mă ajută. Dar, cum ziceam, totul depinde de tine.

Privirea lui Bill părea să fie a unei reptile. Se sprijinise de spătarul scaunului şi se uita la Truman cu răceală, fără să clipească. Nu era cu putinţă să îţi dai seama ce îi trecea prin cap. Apoi s-a aplecat peste masă şi l-a bătut pe Truman pe umăr.

— Tocmai mă gândeam la altă asemănare dintre noi doi, a zâmbit el conspirativ.

În ciuda voinței lui, Truman a fost teribil de încântat să-i vadă zâmbetul, încântat că William S. Paley îl considera egalul lui. Un prieten. Un băiat adevărat. Încercările trăite cândva în şcoala militară, rana veche, suferinţa de a nu fi bărbat pe de-a-ntregul… Doamne, cât poate să fie de obositor, nu-i aşa, cum prind toate astea rădăcini şi niciodată, niciodată nu se mai urnesc din loc. Asemenea unor intruşi. Chiar aşa. Traumele din copilărie sunt nişte intruşi. Profită de o clipă de neatenţie, de o slăbiciune, până când nu mai poţi să îţi închipui viaţa fără ele.

— Ce anume? a întrebat Truman oftând melancolic. În ce ne mai asemănăm?

— Suntem amândoi colecţionari. Colecţionari de femei. Tu şi… Cum le zici tu lui Babe şi prietenelor ei? Lebedele tale?

— Aha, dar tocmai aici ne deosebim, a răspuns Truman cu un zâmbet calm.

— În ce fel?

— Eu nu le tratez ca pe nişte căcaţi.

Bill, care tocmai se pregătea să ceară un alt pahar, a îngheţat. A stat aşa o clipă, o clipă teribilă, cât veşnicia de lungă, şi l-a pironit pe Truman cu o privire lipsită de emoţie, lipsită de furie, dar şi de prietenie. S-a ridicat brusc, i-a spus că

trebuie să întâlnească un sponsor la cină, dar că el poate să rămână dacă are chef, n-are de ce să se grăbească. Apoi a plecat după ce i-a strâns mâna scurt, dar ca într-un cleşte.

Truman l-a urmărit până la ieşirea din salon. Apoi a continuat să bea liniştit. N-avea de ce să fie gonit de vreo privire insolentă a vreunui chelner sau de şoaptele unor membri şocaţi de întâmplare. În momentul acela locul lui era acolo, lângă ei, alături de bărbaţi care controlează imperii, care se freacă de preşedinţi şi de regi. Bărbaţi care aveau nevoie de el. Bărbaţi care îi cereau să le facă servicii dintre cele care se fac între bărbaţi.

Dar şi-a dat seama că se aprinsese la faţă, că devenea ridicol. Nici nu ţinea de fapt să fie în pielea acelor oameni; vieţile lor erau şi mai înşelătoare decât a lui, erau pline de cotloane sumbre unde niciodată nu strălucea vreo luminiţă. El era deasupra lor, da, chiar aşa. Şi dintr-odată a resimţit o nevoie urgentă să sară pe masă şi să urle: „Uite na, sunt homosexual! Am dat buzna în clubul vostru, iar voi nu puteţi să faceţi nimic! Are chef careva să-mi facă o fotografie? Vai de voi, obsedaţi de crose imense şi de mingiuţe mititele ce sunteți!“

A râs în barbă şi a dorit cu fiecare dintre fibrele excentrice de caşmir ale fiinţei lui să poată să facă una ca asta. Dar nu putea, nu, de fapt nu *voia* să o facă. Alegerea îi aparţinea lui, nu lor. Totuşi, nu s-a grăbit să golească paharul, iar asta a produs în jur un exces de nemulţumire. În drum spre uşă i-a şoptit celui pe care îl văzuse dansând cu băiatul portorican:

— Drăguţule, secretul tău e bine păstrat.

După ce a ieşit, şi-a pus întrebarea pe care nu i-o pusese chiar direct lui Bill Paley. „Dar cu Babe cum rămâne?“

Era o trădare să-l ajute pe soţul ei să o înşele? Da, desigur. În esenţă asta era.

Dar şi Bill îi era prieten. Şi, oricum, avea să o înşele pe Babe, cu sau fără ajutorul lui. Făcea asta de ani de zile. Babe știa. La naiba, tot oraşul știa!

Bill o înşela pe Babe, şi Slim îl înşela pe Leland, şi Gianni o înşela pe Marella, şi Gloria îl înşela pe Loel, şi Loel o înşela pe Gloria. Loel o înşelase pe Gloria chiar cu Pam Churchill, dacă se gândea bine. Iar el, Truman, ei da, îl înşela pe Jack, şi Jack la rândul lui îl înşela pe el. Doar că în cazul lor nu era înşelat nici unul, pentru că ştia fiecare de cuceririle celuilalt, ba chiar le discutau în amănunt. Chestia e că, totuşi, toţi rămâneau împreună. Toţi – în sfârşit, cei mai mulţi –, se purtau cuviincios, o făceau în secret, în afara cercului lor, după cum îl sfătuise Slim într-un fel enigmatic, cândva, când avea ochii roşii: „Să nu te caci în propria curte“.

La sfârşitul zilei, se întorcea fiecare acasă, lângă celălalt, iar când ieşeau în lume erau fotografiaţi împreună. „Domnul şi doamna William S. Paley la Muzeul Metropolitan de Artă, la inaugurarea unei noi aripi.“ Pentru că asta avea importanţă, asta conta.

Iar dacă el, Truman, putea să-l facă fericit pe Bill, astfel încât să se întoarcă de fiecare dată acasă, la Babe, care ar suferi cumplit dacă lui i-ar trece prin minte să facă un gest atât de demodat, cum ar fi să divorţeze, aşa cum se părea că era pe cale să-i facă Leland lui Slim, atunci nu făcea oare Truman o faptă bună?

Nu era el oare un bărbat adevărat care dădea o mână de ajutor unui alt bărbat? Nu era el un adevărat şi credincios prieten al lui Babe, un prieten care, dacă nu altceva, se asigura cel puţin că Bill n-o să facă vreo boală ruşinoasă, care era mereu alături de ea ori de câte ori Babe simţea nevoia unui umăr pe care să plângă, pregătit totodată în orice moment să adune cioburile inimii ei sfărâmate, să le lipească laolaltă şi să creeze un superb mozaic, la fel de strălucitor, de vesel şi de minunat cum fusese ea, oferindu-i înapoi propria inimă ca pe un dar? O inimă pe care să o păstreze cu drag pentru totdeauna şi care să-i amintească de el, de Truman, în fiecare zi în care inima aceea minunată avea să bată cu nobleţe, şi să nu-l rănească, şi să nu-l părăsească niciodată? Şi să-l iubească, să-l iubească aşa cum merita el să fie iubit.

Da. Da, asta era! O va face pentru Babe.

Aşadar a sunat-o pe vechea lui prietenă, Carol Marcus Saroyan Saroyan (pentru că se măritase de două ori cu Bill Saroyan) Matthau şi a invitat-o să ia masa împreună la 21. Când au terminat de mâncat salata, a întrebat-o dacă îl cunoaşte pe Bill Paley.

Carol, blondă, toată numai curbe dulci şi piele lăptoasă, ochi căprui şi mari, de fetiţă, a fost cuprinsă de un frison. Prieteni din copilărie, ea şi Truman erau copii neglijaţi ai unor mame care locuiau în Manhattan şi se luptau să îşi câştige un loc în societate. Carol era făcută pentru bărbaţi, un recipient pentru gânduri pofticioase şi capricii sentimentale. Truman se necăjea pentru că tocmai se căsătorise cu un biet actoraş, un oarecare Matthau şi nu mai ştiu cum, în loc să se mărite pentru bani. Din punctul lui de vedere, era pur şi simplu o enormă risipă de capital.

— Bill Paley? Carol s-a îmbufnat. Da, îl ştiu. Vag. Odată m-a fugărit în jurul mesei.

— Orice bărbat căruia îi mai bate inima te-a fugărit o dată în jurul mesei, păpuşică!

— Asta aşa e.

— Trebuie că l-ai dat gata, pentru că m-a întrebat de tine. Voia să ştii că te socoteşte o persoană cu totul aparte. Idealul lui, mi se pare că aşa a zis.

— Ei, şi ce-i cu asta?! Carol abia dacă se atingea de paharul de Manhattan din faţa ei, dar sugea cireaşa ca Lolita.

— Ar fi foarte onorat dacă ai acepta să fii invitata lui la cină. Curând. Doar voi doi, desigur. Un tête-à-tête liniştit.

— Vrea să mă seducă?

— Păi, dragă, n-aş zice că Bill e tocmai un seducător. E mai degrabă tipul ofensiv, din câte mi se pare. Doar e prieten cu Eisenhower.

— Of, bărbaţii ăştia marcaţi de război! Nu încetează să se pregătească pentru bătălie!

— Asta aşa e. Dar să ne întoarcem la ce vorbeam, scumpa mea Carol. Ştiu că eşti topită după actorul ăsta al tău, cu toate că, să mă tai dacă pricep care-o fi cauza. Însă mi-am zis că chestia asta n-are de ce să-ţi strice. Fireşte, Bill poate să tragă nişte sfori, are mare influenţă în domeniu. Şi, într-adevăr, e îndrăgostit lulea. Tu eşti exact genul lui.

— Adică măritată?

— Prostuţo, nu! Blondă şi sexy!

— E însurat cu Babe, pentru numele lui Dumnezeu! Babe Paley! Nici vorbă să mă compar cu ea. Uită-te la mine! Carol a făcut un gest cu mâna spre rochia ei cu volănaşe, ca de ţărăncuţă, simplă, care îi sublinia feminitatea.

Truman obosise să o convingă să poarte taioare şi haine mai stilate; pur și simplu renunțase.

— Drăguţo, Babe întruchipează perfecţiunea. Şi e prietena mea cea mai dragă, aşa că îţi dai seama că-mi stă în gât toată povestea asta. Numai că, fie vorba între noi, Babe şi Bill, ei bine, nu sunt chiar intimi în privinţa asta despre care vorbim. Doar ştii cum se poartă cuplurile astea de oameni bogaţi, toată ziua în jeturile lor! Ei cu-ale lor, ele cu-ale lor! Sângele lor albastru are un ADN aparte.

— Nu, Truman, n-am de gând să accept. Spune-i lui Bill Paley… Ei bine, spune-i să facă ce crezi tu că ar trebui să facă, dar eu n-am de gând să devin una dintre cuceririle lui. Mie îmi place Babe. O admir.

— Da, prevăd eu că ăsta e necazul, a aprobat-o Truman cu tristeţe. Mai toate femeile pe care le cunosc o admiră. Cum ţi se pare Gloria, prietena ta cea mai dragă? Gloria Vanderbilt. Nu e ea chiar genul lui Paley, dar merge. Crezi c-ar fi interesată?

— Truman, dragule, ascultă! Carol s-a ridicat, s-a întins să îşi ia geanta şi i-a lăsat nota de plată lui Truman. El era foarte generos cu prietenii vechi, cu cei ale căror stele nu se ridicaseră la înălţimea stelei lui. Era întotdeauna bucuros să plătească el.

— Da?

— Mai lasă-te de codoşit! Nu ţi se potriveşte. Eşti prea mititel pentru chestia asta.

Truman a aplaudat-o cu încântare şi şi-a dat capul pe spate, râzând în hohote.

— Vai, Carol, eşti divină!

Încă mai râdea în vreme ce Carol se îndrepta în pas de plimbare spre ieşirea din restaurant. Însă rămânea cu problema nerezolvată. Până când a văzut-o pe Pamela Churchill intrând în restaurant. Ea l-a zărit singur la masă şi a afişat pe loc zâmbetul acela fals care i-a dat la iveală toţi dinţii perfect îngrijiţi pe banii vreunuia dintre amorezii ei. Truman n-avea cum să nu-i aprecieze tenul englezesc de porţelan… Dar ce naiba pusese pe ea?! Rochie de satin în plină zi?! Doamne, femeia asta nu e decât o curviştină oarecare deghizată în femeie bine. Nu-i venea să creadă că s-ar putea cineva gândi serios să o ia de nevastă. Fusese întreţinuta tuturor oamenilor importanţi: Gianni Agnelli, Averell Harriman, un Rothschild, dacă nu chiar doi… Până şi Paley o plătise cândva, în timpul războiului, sau cel puţin aşa se zvonea, asta pe vremea când n-o împărţea cu Ed Murrow. Iar acum, Leland Hayward…

De îndată ce l-a văzut, i-a făcut un semn regal cu mâna şi s-a îndreptat spre el.

— Pamela! Draga mea! Arăți divin!

— Ah, Truman, iubitule, a murmurat Pamela cu un accent de englezoaică snoabă. Din toți porii radia bine-cunoscutul ei farmec. A clipit ca o mieluşică, a roşit ca o şcolăriţă şi l-a făcut să se simtă de parcă ar fi fost singurul bărbat din viaţa ei. Truman a apreciat efortul; nu putea să nu admire o femeie care îşi juca rolul la perfecţie, deși ea ştia foarte bine că n-avea s-o conducă niciodată într-un pat. Şi nici măcar să-i cumpere vreo bijuterie.

— Tocmai plecam, inimioara mea, dar îţi urez să ai un prânz minunat.

— Mă-ntâlnesc cu Leland, a mieunat ea. Pur şi simplu e peste puterile lui să mă piardă din ochi fie şi numai pentru o clipă! Bietul de el, era neglijat de Slim, care e o fată adorabilă, dar cam alunecoasă.

— Un bărbat înţelept, i-a întors-o Truman răutăcios şi i-a scuturat în faţă arătătorul.

Pamela a râs ca proasta, el şi-a plătit nota, a pupat-o pe un obraz şi a plecat.

Ploua, era o după-amiază rece, una care face până şi Fifth Avenue să arate ca o stradă sărăcăcioasă, mizerabilă, cu trotuare alunecoase, acoperite de ziare muiate, îngălate şi de tot felul de gunoaie. Lumea se grăbea să se adăpostească oriunde, numai afară să nu stea, aşa că era înghiontit sau lovit de umbrele. Şi-a continuat totuşi drumul la pas, cu mâinile în buzunare, cu capul plecat, cu ochelarii înceţoşaţi, bătut de ploaie. Şi, până să ajungă la Waldorf, se hotărâse. Şi-a scos haina, s-a scuturat ca un câine, şi-a şters ochelarii şi a luat liftul până la ultimul etaj. Apoi a bătut la o uşă.

— Truman!

— Big Mama! Biata de tine!

Slim Hawks Hayward avea o înfăţişare jalnică. Pur şi simplu jalnică. Slăbise, aşa că pentru prima oară după ani şi ani de zile i se potrivea numele „Subţirica“, numai că era trasă la faţă și nicidecum zveltă şi felină, aşa cum fusese în tinereţe. Părul îi era neîngrijit, năclăit, nevopsit de câtăva vreme, încât i se vedeau rădăcinile ceva mai închise la culoare. Cum nu îşi pusese ochelarii de soare pe care în ultima vreme îi purta peste tot, i se vedeau ochii umflaţi şi roşii.

— Spune drept, Big Mama, doar nu te-ai apucat să plângi? Pentru un fiu de curvă? E o adevărată ruşine!

— Nu, n-am plâns. Oricum, nu de la micul dejun încoace. Apropo, ce-ar fi să intri?

— Iubito, tocmai aveam ceva să-ţi spun. M-am încrucişat cu Pamela la prânz. Fireşte, i-am întors spatele, din fidelitate pentru Big Mama! Pentru mine e ca moartă. Ţeapănă ca un cui bătut în sicriu.

— Bine-ar fi să fie aşa!

Slim, într-o cămaşă bărbătească enormă cu iniţialele LH brodate pe buzunarul de la piept şi cu nişte jeanși care atârnau pe ea, s-a dus spre canapea şi a luat ţigara care ardea pe marginea unei scrumiere.

— Vai, Slim!

Ochii lui Truman s-au umezit când a văzut în ce hal ajunsese. Era singură într-un apartament la Waldorf, purtând o cămaşă a viitorului fost soţ. Ar fi putut la fel de bine să fie cămaşa din pânză de sac a unui ascet martirizat.

Însetată de viaţă şi cu un remarcabil simţ al umorului, Slim a fost mereu cea mai întreprinzătoare dintre lebede. Fuseseră împreună în Uniunea Sovietică cu câţiva ani în urmă, când el se gândise să scrie o continuare la articolul „Muzele se fac auzite“. Reușise să-l ia pe sus şi pe Cary Grant. Cary Grant! Slim Hayward! Truman Capote! O veselă gașcă de voiajori!

Păcat că Cary Grant era exagerat de preocupat să fie recunoscut. Dacă cineva nu se oprea locului să se mai uite o dată la mutra lui celebră, făcea el ce făcea astfel încât gropiţa lui din bărbie să pară mai adâncă şi spunea ceva foarte tare cu glasul lui binecunoscut şi cu accentul lui cockney. Slim şi Truman nu se puteau abţine să nu pufnească în râs, ceea ce îl determinase pe Cary Grant să rămână bosumflat tot restul călătoriei, până când, pe neaşteptate, a coborât din tren în Finlanda şi s-a reîntors la Hollywood.

Slim n-avea nici un fel de vanităţi. Puţin îi păsa dacă Truman o vedea la sculare ori la culcare; nu-și bătea capul să-şi refacă întruna machiajul. Se înfăşura într-o blană, îşi punea ochelari de soare, îşi ţinea capul sus şi nu înceta să-i relateze întâmplări. Iar Truman, ca cei mai mulţi dintre povestitori, era aproape tot atât de bucuros să asculte, pe cât îi plăcea să povestească.

Slim i-a povestit despre întâmplarea cu soţia lui Hemingway, ultima dintre ele, cea pe care n-o suporta nimeni, care încercase să se înece într-o piscină după ce Papa îi făcuse lui Slim ochi dulci fără ocolișuri. I-a povestit despre singura noapte pe care o petrecuse cu Frank Sinatra.

— A început să cânte când a avut orgasm. Pe cinstea mea! Cât pe-aci să mă tăvălesc de râs, dar n-am avut curaj. E genul ăla de mascul sicilian tipic. Aşa c-a trebuit să-i spun că a fost cel mai grozav dintre toţi bărbații cu care m-am culcat vreodată.

I-a mai vorbit şi despre vizionările cu public prin alte localităţi ale piesei *Pacificul de Sud*, al cărui producător era Leland, soţul ei. Mulţi dintre cei care au văzut spectacolul au spus cu toată seriozitatea să nu-l aducă pe Broadway, pentru că piesa era prea bună şi nimeni n-avea să priceapă nimic.

Odată, când erau amândoi într-o stare avansată de beţie, le-a trecut prin minte să o sune pe Babe şi să-i spună ceva şocant, ceva atipic pentru felul ei de-a fi. Aşteptaseră legătura dând pe gât pahar după pahar de votcă, iar când Babe s-a auzit la capătul firului, Slim i-a spus printre bolboroseli o poveste scârboasă despre cum se culcase ea cu un individ tocmai când era la menstruaţie şi cât de scandalizat fusese respectivul, apoi a început să râdă în hohote care s-au transformat în spasme lacrimogene. Truman a luat receptorul şi a spus că Slim era probabil la menstruaţie, biata de ea, aşa că să o ierte, şi a terminat cu „pupici-pupici, draga mea Bobolink, tu eşti unică pentru mine şi mi-e dor de tine!“, după care a pus receptorul în furcă şi a rugat-o pe Slim să-i mai spună o dată povestea.

Slim era într-al nouălea cer pe vremea aia. Era atât de sigură de trăinicia micii ei familii, încât îşi lăsa bărbatul singur şi pleca la plimbare prin lumea largă. Se

purta fără pic de rațiune când îşi închipuia că, dacă are una-două aventuri şi i le mai şi povesteşte soțului ei – ceea ce Truman o implorase să nu facă –, nu vor exista consecinţe. Eroarea fatală. Nu după mult timp, ea a plecat într-altă călătorie, de data asta în Italia, cu Betty Bacall. Au urmat şi mai multe telefoane în plină beţie, la miezul nopţii, dar nimeni nu s-a supărat, doar era vorba de Slim! Şi-apoi îi ţinea companie lui Betty, o făcea să râdă, pentru că Bogie tocmai murise și avea nevoie de așa ceva. În timpul acelei călătorii în Italia s-a întâmplat ce s-a întâmplat. Și-acum, uită-te la ea!

— Scumpa mea Slim, aş vrea să te port în buzunarul meu tot timpul şi să am grijă de tine. Am o idee grozavă! Hai să inventăm o poveste despre Pamela şi s-o răspândim în jur! Eu aş inventa o boală oribilă sau ceva de genul ăsta!

— Ce-ai zice de blenoragie?

— Perfect!

Slim a zâmbit uşor, dar apoi a întors capul, și Truman şi-a dat seama că plângea.

— Știi că Babe suferă cumplit, nu?

— Da, da. Babe trece zilnic pe-aici. Face curat, comandă de mâncare, se asigură că mă spăl. Mă invită în fiecare weekend la Kiluna. Mi-a spus că pot să stau la Round Hill, în Jamaica, oricând vreau. Babe e…Babe. Prietena cea mai drăguţă pe care am avut-o vreodată. Nu-i merit prietenia.

— Carevasăzică nu-i găseşti nici o vină?!

— Nu! Cum aş putea să fac una ca asta! Ea a ținut cont de ce am rugat-o: a avut grijă de Leland cât am fost în Italia. A făcut în aşa fel încât să nu se simtă singur. Doamne, ce tâmpită am fost! Ce tâmpită sunt!

— Şi ce i-ai zis lui Leland când te-a sunat? Mai spune-mi asta o dată! A fost perfect, Slim! Tăios şi plin de adevăr!

— I-am spus, când a zis că vrea să divorţeze: „Nimeni, Leland, nimeni nu se *căsătoreşte* cu Pam Churchill!“ Şi aşa şi e! Câte aventuri a avut curviştina aia?

— Zeci. Sute. De unde şi blenoragia!

— Poţi să-ţi închipui una ca asta? Bărbatul meu…! Ultimul romantic în viață. S-o ia el de nevastă pe târfa aia…! Slim s-a ridicat, a dat cu piciorul în măsuţa joasă de cafea şi s-a dus la bar. A destupat o sticlă de whiskey, a ridicat o sprânceană întrebătoare spre Truman, care a încuviinţat, şi a umplut două pahare înalte fără să se mai sinchisească şi de gheaţă.

— Babe nu putea să n-o cheme. Pam era invitata lui Jock şi a lui Betsey, iar Babe avea nevoie de o femeie în plus la un dineu, şi cum Leland era acolo…

— Ştiu, ştiu! Şi, pe deasupra, nu se putea spune că Leland n-o cunoștea pe Pam! De ce atunci, de ce tocmai la dineul ăla, n-o să pot pricepe niciodată! Ea s-a purtat nemaipomenit de frumos cu mine când eram cu Betty în Europa! Îmi tot trimitea flori şi suna să ne întrebe dacă aveam nevoie să ne pună în legătură cu vreo cunoştinţă de-a ei. Faptul că o prietenă, o femeie care pretindea că-mi e prietenă a putut să facă aşa ceva… Mâinile au început să-i tremure şi a fost nevoită să pună sticla pe masă. Avea aerul că era gata să explodeze, însă a inspirat adânc, şi-a încleştat pumnii, a luat paharele şi i-a întins unul lui Truman. Cred că asta-i tot, a adăugat. Unii ar putea să spună că-mi merit soarta. Leland vrea să divorţeze. N-am de gând să mă împotrivesc, nu mai vreau!

— Atunci ar trebui să-i faci şi tu figura. Să ai o aventură cu cineva.

— Păi, ştii doar! I-am şi făcut-o. Sinatra. Peter Viertel[31]. L-a privit pe Truman şi şi-a muşcat buzele. Şi alţii. Aşa că, da, cred că… Nu cred, *ştiu* că, măcar în parte, din pricina asta s-a lăsat prins de farmecele putorii ăleia de englezoaice. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, asta-i căsătoria! Te-ngrijeşti pe ascuns de ce ai nevoie, însă îți păstrezi căsnicia!

— Fireşte! Doar dacă nu cumva eşti vreun gogoman din Midwest, cu idei fermecătoare despre căsătoria din dragoste, tipice pentru cei din centrul ţării. Unde ziceai că s-a născut Leland? În Nebraska?

— Dar îl iubesc, True Heart! Aici e buba! Îl iubesc pe omul ăsta şi am crezut, of! Of, Doamne Dumnezeule, asta e! Slim părea copleşită. A pus pe masă paharul fără să fi gustat din el.

— Ce vrei să zici? Truman n-a aşteptat și a sorbit îndelung din pahar. Era încă ud și înfrigurat din cauza ploii. Apoi s-a strâmbat; băutura nu era de calitate, nu era obişnuitul Johnie Walker Black. Nu ştia ce e, dar a ascuns cu eroism faptul că-i displăcea, în timp ce Big Mama continua să stea în picioare, înmărmurită, de parcă tocmai văzuse într-o oglindă în ce hal arăta.

— Of, Doamne! M-am măritat cu ultimul bărbat de modă veche din New York. Un prostănac amărât, cu inima de mămăligă! Leland nu poate să conceapă să se culce cu o femeie fără să o şi ia de nevastă. Aşa a fost cu mine, aşa a fost cu Maggie Sullavan[32] înaintea mea. Până şi cu Kate Hepburn, dacă stau să mă gândesc. Leland voia s-o ia de nevastă, dar Kate l-a refuzat, pentru că voia să se concentreze asupra carierei. Iar acum cu Pam. S-a culcat cu ea, aşadar trebuie să o ia de nevastă.

Truman a mai tras o dușcă şi a îndemnat-o pe Slim să facă la fel.

— Din câte-am auzit, ei nici nu-i trece prin cap că s-ar putea întâmpla altfel.

Deja își alege servicii de porţelan de la Tiffany.

— Doamne, porţelanuri! De parcă modelul de pe farfuriile de porţelan ar fi tot ce contează într-o căsătorie. Ori argintăria! În cele din urmă nimic din toate astea n-au importanță. Eu m-am ocupat de copiii lui, ştiai? Copiii ăia sărmani, copiii lui Maggie Sullavan, atât de nefericiţi. Lui Leland i-am organizat viaţa. I-am ales şosetele şi cămăşile, i-am organizat toate petrecerile de după premiere şi am mers cu el la repetiţiile generale ale tuturor spectacolelor, am rămas până noaptea târziu și am comandat sendvişuri şi cafea când toată echipa făcea noapte albă ca să pună la punct ultimele detalii. Asta da căsătorie! Iar el aruncă totul la gunoi.

Ochii lui Slim erau iarăşi umezi. O lacrimă s-a prelins pe nasul ei aristocratic şi a căzut în pahar, dar ea n-a băgat de seamă.

— Haide, Big Mama, ascultă-l pe True Heart! Truman a bătut cu palma pe canapea. Slim s-a aşezat. El avea impresia că ea era marioneta, şi el, păpuşarul. În clipa aceea putea s-o convingă să facă orice. Ăsta îi şi era planul.

— Tu înţelegi ce e o căsătorie. Căsătoria, aşa cum e înţeleasă de oameni ca noi. Idioata aia mică de Carol Matthau nu înţelege; fată bună, dar se mărită din dragoste. Nici urmă de pragmatism. Aşa cum e şi bietul Leland. Doar că tu eşti mult mai inteligentă decât atât. Şi mă întreb dacă ai măcar idee ce mult ai putea să ajuţi un prieten. De fapt, un cuplu de prieteni, ca să fiu mai exact.

— Ce? Ce-aş putea să fac eu acum ca să ajut pe cineva? Fără Leland… sunt un nimeni. O divorţată fără un ban al ei. Marella, Gloria şi C.Z. o să se descotorosească de mine cât ai zice pește.

— Nu, n-o s-o facă! Am să le înfig un cuţit în inimă!

Truman era încredinţat că aşa ar face, că ar apăra-o pe Big Mama, care îl iubea. Nu la fel de mult ca Babe, nu, niciodată n-ar fi gândit lucrul ăsta. Slim părea că îl priveşte mai mereu cu o sprânceană ridicată, la pândă. Slim era inteligentă, Slim ştia cum să se apere. Prin urmare nu va ține niciodată la el cum ținea Babe, dar nici nu avea nevoie de el pe cât avea Babe. Şi nici el de Slim. Amândoi știau, și erau împăcați cu ideea, mai mult sau mai puțin. Fiecare ştia asta despre celălalt, ceea ce era totodată liniştitor şi nu prea.

— True Heart, a oftat Slim cu un damf de whiskey. L-a bătut pe mână, a luat o înghițitură de băutură şi a sughiţat. Te iubesc. Zău aşa! Povesteşte-mi ceva. Ceva amuzant. Înveseleşte-mă, pentru că sunt tristă.

— Nu, nu ești!

Lui Truman i s-a făcut dintr-odată silă, silă de toţi oamenii ăştia, de dramele

lor, de egoismul lor, de favorurile lor. Silă de averi şi de privilegii folosite ca să obţină tot ce-și doreau, ca să-l ademenească, să-l prindă în mrejele lor şi să-l facă să se simtă şi mai hidos, şi mai murdar, şi mai sordid decât era.

— Cum nu sunt?

— Tu nu ţii la mine, Big Mama. Nimeni nu ţine la mine.

— Bineînţeles că ţinem la tine! Toate ţinem la tine!

— Nu, nici gând. Nimeni nu ţine la mine, poate cu excepţia lui Jack. Uită-te la mine! Eu sunt pentru voi doar un circar, zi că nu! O distracţie, o toană, o farsă grozavă. Bun să fiu folosit.

— Nu, nici vorbă! Ce tot spui acolo?

Truman s-a rezemat de spătarul canapelei şi a luat în braţe o pernuţă. A privit-o pe Big Mama, care rămăsese în picioare, copleşită, pierdută. Părăsită. Dar era femeie, se descurca ea. O să dea la repezeală peste alt bărbat care s-o ia de nevastă. Big Mama ţinea la tăvăleală. Era tare de înger, mai tare decât el. Mai tare decât Babe, care ţinea la el cu adevărat. Toate astea i-au trecut dintr-odată prin minte şi parcă a simţit ca un bolovan în stomac gândindu-se la ce tocmai se pregătea să facă. Pentru Babe, numai şi numai pentru Babe, el era altceva decât un măscărici, o toană trecătoare.

— True Heart, ce vrei să zici? Am greşit cu ceva? Îmi pare rău, îmi pare… Nu prea sunt în apele mele azi.

— Nu, Slim, nu. A oftat. Nu era deloc lesne să le spui oamenilor ăstora adevărul în faţă, să le vorbeşti aşa cum se cuvine, cu seriozitate, nu doar azvârlind o vorbă hazlie sau vreun răspuns muşcător. Pur şi simplu nu vedeau la el decât că e prea scund, diferit de restul lumii și prea afectat ca să fie luat în serios. Şi, pe deasupra, Doamne! nici unul n-avea nimic de-a face cu literatura! Nu, n-avea nicicând să fie acceptat în cercurile lor doar pe temeiul unor lucruri teribil de banale precum talentul sau adevărul. Aşa că doar a ridicat din umeri şi i-a aruncat lui Big Mama un zâmbet șters. Atunci s-a hotărât să nu devină codoşul lui Bill Paley, cel puţin nu în ziua aia.

— Dar despre ce vorbeam? a întrebat-o în timp ce îi mângâia mâna. Nu aveam oare de gând să împrăştiem un zvon despre Pam?

Slim şi-a dat la o parte şuviţa de păr subțire care-i căzuse peste faţă. Profilul ei nu mai avea aceeaşi linie juvenilă şi fermă ca altădată; pentru biata de ea avea să fie totuşi complicat să găsească pe cineva, la vârsta ei. A luat receptorul telefonului şi i l-a dat lui.

— Fă tu asta, True Heart. O să fie mai mulţi care o să creadă, dacă vine de la

tine.

— Da, a zis Truman lent, tărăgănat, sâsâit, efeminat, atrăgător. Da, Big Mama, eşti deşteaptă şi şireată! Sigur că da. O idee strălucită! Acum, să vedem, pe cine sunăm întâi? Cine să aibă privilegiul? Stai aşa, cred că ştiu! A format un număr şi i-a tras lui Slim cu ochiul şmechereşte.

— Gloria? Draga mea! Sunt eu, Truman! Ai auzit că Pam Churchill…

Iar Slim s-a apucat să râdă prosteşte.

Note

29. Sir Cecil Walter Hardy Beaton (1904–1980), fotograf englez.

30. Maria do Carmo Miranda Da Cunha (1909–1955), actriţă şi cântăreaţă supranumită „bomba braziliană“ în anii ’40.

31. Scriitor şi scenarist american de origine germană (1920–2007).

32. Actriţă americană (1909–1960).

Palm Beach, Florida,
17 octombrie 1975

C.Z. a pus receptorul în furcă.

Fusese Truman, de bună seamă. Plângând, indignat, bosumflat ca un copil, plin de remuşcări.

— *Nu pot să pricep!* spusese el furios, pentru ca în clipa următoare să suspine de ţi se rupea inima de milă. Da' ce-şi închipuiau? Eu sunt scriitor! Scriu despre ce ştiu!

C.Z. îl lăsase să-şi verse necazul, şoptind la răstimpuri o vorbă de alinare, gângurind de parcă i-ar fi vorbit unui copilaş ieşit din fire. Îi spusese că ea nu-i purta pică, ea înţelegea, că oamenii sunt într-adevăr teribil de naivi, că da, acum, pentru că-i punea întrebarea, sigur, scriitura lui era spectaculoasă, fără îndoială. Şi că această nouă nuvelă era cel mai bun lucru pe care l-a scris vreodată.

La Côte Basque 1965 nu era nicidecum cel mai bun lucru pe care îl scrisese vreodată. De fapt, C.Z. se abţinuse cu greu să nu pufnească în râs în timpul lecturii. Nuvela era doar o piesă de teatru, zău aşa! Un dialog înțesat de comentarii și de bârfe josnice. Era, de bună seamă, o nimica toată pe lângă opera lui cea mai bună, care, pentru ea, rămânea *Cu sânge rece*.

Prea multe nu lua C.Z. în serios. Niciodată n-o făcuse. Se născuse cu o linguriţă de argint în gură, dar o scosese odată cu primul gângurit şi o aruncase cât colo prin salonul de nou-născuţi. Însă, cu vreo zece ani în urmă, după citirea romanului *Cu sânge rece*, fusese, ca toate lebedele lui Truman, crispată în prezenţa lui, din pricina unei penibile timidităţi. Amicul lor mititel, homosexual, gură spurcată, escortă, la fel de valoros ca nişte mărunţiş uitat într-un buzunar, devenise peste noapte altă fiinţă, un uriaş, o santinelă literară. C.Z. se întreba cum de fusese în stare să îşi închipuie că priveau lumea cu aceiaşi ochi, că aveau aceleaşi gânduri, aceleaşi vicii, aceleaşi plăceri şi aceleaşi interese.

Truman încetase pur şi simplu să fie Truman. Asta, oricum, pentru o vreme.

C.Z. îşi amintea de anii în care fusese scrisă acea carte. Până şi pe vremea aceea era nelipsit de la petreceri, iar când bărbaţii prietenelor lui refuzau să le însoţească să danseze la *Peppermint Lounge*[33], le ducea el. Stătea şi pe-atunci cu ele la taclale în jurul focului. Dar la răstimpuri, aşa cum i se păruse ei, rămânea

cu privirea pierdută în depărtare, i se mişcau buzele, dădea la iveală un carnet şi făcea la repezeală o însemnare. Și mai adesea devenea brusc abătut, cu toate că ceilalţi dansau veseli în jurul lui, de parcă ar fi fost un pom de Crăciun. Însă îşi revenea grabnic şi se punea iarăşi pe ţopăit.

Apoi, romanul a apărut şi l-au citit toate, l-au citit de-adevăratelea, nu aşa cum făcuseră cu celelalte cărţi ale lui. Numele lui Truman Capote a început să fie rostit cu respect, cu voce cumpănită, și de la mic la mare, toate personalitățile de la televiziune, de la ziare sau de la radio îi solicitau un interviu. Fireşte, Truman devenise celebru dinainte, de când lucra la romanul *Cu sânge rece* și ieşise filmul *Mic dejun la Tifanny*, care îl ridicase la rangul de vedetă.

Vai, de câte ori îşi aducea C.Z. aminte de ziua când fuseseră împreună să vadă filmul, râdea în hohote, un râs provocator şi gutural, cu totul altfel decât felul ei tărăgănat de a vorbi, aristocratic şi sec. El nu vedea filmul atunci pentru prima oară, căci lucrul acesta îl făcuse, de bună seamă, cu Babe. Cu C.Z. fusese la matineu. Se strecuraseră amândoi într-o sală întunecoasă, se aşezaseră în ultimul rând şi ronţăiseră nişte biscuiţi. Tot timpul proiecţiei, Truman îi şoptise la ureche o mulţime de comentarii răutăcioase, un interminabil şir de măgării. „Audrey Hepburn e o mititică destul de drăguţă, dar e departe de Holly a mea. Eu am vrut-o pe Marilyn Monroe, numai că nimeni nu vrea să mai lucreze cu biata Marilyn… Vai, priveşte! Uite ce i-au făcut lui Mickey Rooney! E de-a dreptul dezgustător! Ca să nu mai vorbesc despre crima asta teribilă! Ia priveşte-l cum ronţăie scenariul! Mare minune că n-a luat douăzeci şi cinci de kile! Patricia Neal, o femeie minunată, dar ce nevoie era să se mai adauge personajul interpretat de ea? Şi-apoi, eu găsesc că Fred ar fi fost mult mai interesant dacă era doar un gigolo oarecare, mai degrabă ceva în genul lui Holly… Acum, fii atentă la scena când Audrey trebuie să cânte chestia aia. *Moon River*, cum să-ţi zic eu ție, e un cântecel destul de simpatic, dar nu e cel din cartea mea, care, mă simt dator s-o spun, se potrivea mult mai bine. Uită-te numai la Audrey cât de stresată e, cum tremură cu chitara aia în mână. Bine, n-ai cum să vezi asta în versiunea finală, dar poţi să mă crezi pe cuvânt; în ziua aia eram pe platou în timpul filmării. Şi, dragă, ce să-ţi mai spun de soţul lui Audrey, Mel…“

A trebuit să revadă filmul, de astă dată singură, pentru că nu pricepuse mare lucru cu Truman lângă ea.

Truman fusese, aşadar, celebru şi înainte, altminteri n-ar fi avut cum să pătrundă în cercul lor. Însă nu se compara cu ceea ce a urmat după apariția romanului *Cu sânge rece*. Şi nici una dintre ele, nici măcar Babe, nu s-a mai

simţit întru totul în largul ei când era el de faţă, după ce au priceput toate că realizase ceva cu adevărat important şi că era un deschizător de drumuri în literatură. C.Z. a fost prima care a recunoscut că nu ştia nimic despre activitatea lui scriitoricească, în afară de faptul că un autor trebuia respectat, ba chiar venerat. Şi că, până atunci, ea nu se gândise deloc la Truman ca la un autor, oricât de surprinzător suna. Pentru ea fusese pur şi simplu un ornament, o podoabă de pus alături de altele, cineva care să o amuze, căruia să-i dea oarece importanţă, dar nu neapărat să-l admire.

C.Z. a deschis uşile care dădeau spre terasa ei remarcabilă. Soarele în asfinţit peste Florida i-a mângâiat pielea, i-a încălzit fiecare folicul, i-a deschis toţi porii. A tras o gură zdravănă de aer aşa cum o învăţase tatăl ei să facă ori de câte ori se afla afară, cel mai bun mod de a-ți curăţa plămânii. A adulmecat mirosul sărat al oceanului şi aroma dulceagă a iasomiei din ghivecele care înconjurau terasa. Albastrul piscinei era şi mai intens decât al oceanului care se vedea la doar câţiva paşi distanță de peluza atât de bine tunsă, încât dădea impresia că ar fi tăioasă ca briciul. Însă nici vorbă de aşa ceva; era fragedă, mângâietoare, o enigmă pentru vizitatorii obişnuiţi cu iarba aspră şi cleioasă din Florida.

O asemenea zi în care în văzduh zumzăia o mulţime de insecte, iar pământul era acoperit de flori, în care totul semăna cu decorul unui film muzical de odinioară realizat de MGM, o astfel de zi îi amintea de tinereţe. Greşise şi ea pe atunci, aşa cum se părea că făcea acum bietul Truman. Ori, mai degrabă, aşa cum începuse cu ani în urmă, după apariţia romanului *Cu sânge rece*. Asta trebuie să fi fost, a tranşat problema C.Z.; atunci începuse el să o ia razna.

Dar cine n-o luase vreodată razna? E sigur că ea nu fusese scutită. Cât de tare se grăbise, încă de la balul debutantelor, să se ţină departe de viaţa privilegiată! Îşi aducea aminte cât de prost se simţise și ce mult ar fi vrut să se facă nevăzută când şi-a găsit numele în Registrul celor din lumea bună – „Miss Lucy Douglas Cochrane“, și asta pentru că nu i se adresase nimeni vreodată cu numele ăsta. Încă din copilărie fusese C.Z., din pricina cretinului de frate-său, care nu era în stare să pronunţe „Sissy“. La vederea numelui ei adevărat pus pe hârtie, nume de bostoniană, se simţise de parcă i-ar fi fost marcată apartenenţa în carne cu fierul roşu, ca unui animal de rasă, de parcă ar fi făcut parte dintr-o cireadă. E drept, că o cireadă privilegiată, rară, aparte… Aşa că se hotărâse să facă ceva, orice, numai să scape de cireadă, să fie deosebită de ceilalţi, să stea pe picioarele ei, aşa cum rămâne câte o păpădie pe o peluză bine îngrijită.

Prin urmare, îşi luase tălpăşiţa. Cu banii ei, cu temeritate tinerească şi cu o

înfăţişare plăcută. Pe vremea aia, ce-i drept, era destul de tentată să stea în fața oglinzii mai mult decât ar fi trebuit (aşa cum cele mai multe dintre prietenele ei continuau să facă și acum, era nevoită să recunoască). Cel mai mult îşi admira profilul, bine desenat, profil de camee, și toate trăsăturile ei erau pe cât de pronunţate, pe atât de delicate. Avea un păr blond deschis (deşi, ei bine, acum folosea un produs special ca să-l menţină aşa). Era înaltă, cu picioare lungi pe care le pusese în evidenţă cât se poate de bine, mai întâi dansând prin anii ’40 într-unul dintre ultimele spectacole de la Ziegfeld Follies[34]. Şi, Doamne, în ce hal se mai agitaseră mama şi papa! Însă fără să o amenințe cu dezmoştenirea, chestie care, trebuia să recunoască, ar fi făcut-o să se întoarcă urgent acasă. Lui C.Z. îi plăceau banii. Ce nu-i plăcea era rahatul pretenţios care însoţea banii.

După Follies, unde se lăsase pipăită cu plăcere de admiratorii îngrămădiţi la intrarea artiştilor, fugise la Hollywood. Luase ceva lecţii de actorie şi căpătase un contract cu Twentieth Century-Fox, fără a apărea însă în vreun film. Munca pe platoul de filmare nu era pentru ea – lumini, costume, machiaj şi tot restul. Avea impresia că i se închid porii, se simţea falsă şi mai pretenţioasă decât la vremea debutului în societate. În plus, după cum descoperise curând, o stea de cinema avea nevoie de disciplină. Rămăsese stupefiată când şi-a dat seama că petrecerile nu durau mai mult de nouă sau zece seara, când toţi erau obligaţi să se ducă acasă şi să doarmă ca să fie în formă în faţa camerei de filmare a doua zi în zori.

Aşa că a şters-o în Mexic. Acolo s-a distrat pe cinste! Lupte cu tauri, lenevează, nopţi toride cu muzică de sărbătoare şi covoare de bougainvillea pline de culoare chiar şi în lumina stelelor. Hoinărind, dansând, pescuind, bând, uitând de sine, lepădându-şi pielea de patriciană, înlocuind scorţoşenia ţinutei şi pantofii de piele fină cu bluze, cu fuste şi cu sandale ţărăneşti. Se lăsase cu totul la voia întâmplării.

C.Z. s-a aplecat să rupă o păpădie neruşinată de pe peluză şi a zâmbit la amintirea celor două săptămâni când se tolănise pe canapeaua prăfuită din atelierul lui Diego Rivera, căruia îi îngăduia să o mângâie cu priviri lacome pe când o picta goală pentru posteritate. Tabloul atârna acum în casa din Florida, într-o cameră în care nu intra niciodată nimeni. Asta pentru că C.Z. descoperise, ruşinată, că nu era în stare să se lepede cu totul de pielea cu pedigree. După toţi anii de hoinăreală, o luase repejor spre casă, înapoi la siguranţa asigurată de bani, de privilegii şi de clasa socială, se măritase cu William Guest, un tip mult mai în vârstă decât ea, însă grozav de bine făcut, un jucător de polo cunoscut

pretutindeni şi posesor al unei mari averi şi al unui pedigree încă şi mai remarcabil decât al ei. Aşadar, a reluat viaţa care îi fusese plănuită încă din ziua când se născuse. Din fericire, gândea ea acum. Atâta vreme cât putea să mai aibă parte şi de un pic de distracţie adevărată.

Însă, cel puţin, îşi făcuse de cap, trecuse prin toate nebuniile tinereţii, ceea ce nu putea să spună despre nici una dintre cunoştinţele ei, cum ar fi fost Babe, de pildă. Bietei fete nu i-ar fi trecut prin cap ce e aia să o iei razna nici dacă i s-ar fi ivit o ocazie ascunsă într-o poşetă Louis Vuitton! C.Z. îşi spunea că Babe n-avusese niciodată asemenea noroc, probabil din pricina unei trăsături de caracter – timiditate, fire introvertită. Cea mai mare trăsnaie pe care o făcuse vreodată Babe, se gândea C.Z., a fost să îşi îngăduie să se îndrăgostească nebuneşte de Truman şi să lase deoparte orice fel de precauţie, și asta pentru prima şi, probabil, ultima oară în viaţa ei.

Vai, vai, Truman! Ce diavol împieliţat! C.Z. s-a întins într-un şezlong şi s-a uitat la picioarele ei drepte şi lungi, cu unghii date cu ojă fucsia. Fir-ar să fie! C.Z. ţinea la Truman şi nu şi-ar fi schimbat atitudinea nici dacă el s-ar fi folosit de ea în povestirea aceea nenorocită, chestie pe care n-o făcuse. Dar se putea spune că depăşise orice măsură, zău aşa! Fusese întotdeauna încântător, amuzant, cârtitor, dar ticălos niciodată. Importanţa pe care şi-o dădea, uimitoarea lui încredere în sine nu fuseseră agresive.

Până la *Cu sânge rece*.

Da, totul se raporta la acel moment, nu-i aşa? Cea mai remarcabilă realizare. Cea mai remarcabilă prăbuşire. Pentru că singurul lucru scris de el de atunci încoace era povestioara asta mizerabilă din *Esquire*, care părea să fi vărsat toată pucioasa şi focurile iadului pe căpşorul rotunjor al lui Truman. Şi care o ucisese pe una dintre ele, dacă te luai după gura lumii. Cel puţin aşa pretinsese azi-dimineaţă Slim la telefon, furioasă, când o întrebase dacă a citit-o.

La Côte Basque 1965. Doamne! Până şi titlul era respingător.

Ei bine, când avea să se întoarcă el din California, după ce termina cu filmul ăla oribil în care juca, se gândea să îl invite aici să se ocupe de el, să-l răsfeţe şi să-l protejeze. Oricum, măcar o bucată de vreme. Însă urma să se ducă la fund dacă nu învăța să înoate de unul singur, aşa cum făcuse şi ea, aşa cum îşi învăţase şi copiii să facă. Totuşi se cam îndoia că Truman va înota. Îi lipsea educația cuvenită, nu avea pedigree. Nu era pursânge. Mare păcat, dar nu era nimic de făcut.

C.Z. a clătinat din cap, s-a ridicat şi s-a dus să-l caute pe grădinar.

Păpădia aia nu se potrivea cu pajiştea ei.

Note

33. Discotecă din New York, locul de unde a pornit pasiunea pentru twist.
34. O serie de producţii teatrale pe Broadway între 1907 şi 1931.

Capitolul 11

Babe a pus deoparte exemplarul cu dedicaţie al romanului *Cu sânge rece* oferit în ajun de Truman. Mâinile lui tremuraseră, fremăta de mândrie, de mulţumirea lucrului împlinit, poate şi de teamă. Cine ştie?

— Sper să-ţi placă, scumpa mea Babe, a şoptit solemn după ce-a notat sub dedicaţie data: „Ianuarie 1966“. Opinia ta este, într-adevăr, tot ce poate să fie mai preţios pentru mine.

Ca de obicei, asemenea vorbe o emoţionau, o făceau să se simtă aparte, folositoare şi importantă, și îndrăgea sentimentul ăsta, îl punea la inimă, îl şlefuia, apoi îl scotea la iveală ca să-l admire, mai mândră de el decât de cele mai fine perle pe care le deținea.

Babe nu închisese ochii toată noaptea până nu terminase de citit romanul. Când fusese publicat prima oară toamna trecută în patru numere succesive din *The New Yorker*, Truman o implorase să aştepte până apărea într-un singur volum, ca să citească totul dintr-odată, de la început până la sfârşit. Făcuse întocmai, cu toate că, mai întâi, ocolise casa în vârful picioarelor ca să se asigure că uşile şi ferestrele erau bine închise, pentru că se aştepta să fie una dintre acele cărţi care îți provoacă frică atunci când le citești singur noaptea. La început chiar aşa fusese, numai că fascinaţia trezită de felul în care erau descrise personajele îi alungase teama. Ei da, portretele asasinilor, Perry şi Dick, erau halucinante, însă imaginea care i se întipărise în minte era a uneia dintre victime – doamna Clutter, Bonnie. Și asta pentru că, în opinia ei, Bonnie Clutter fusese o fiinţă nefericită. Şubredă, nevrozată, neputincioasă în faţa vieţii, copleşită de îndoieli, de complexe şi de spaime. Bonnie Clutter se refugia în camera ei, dormea cât era ziua de lungă, nu avea grijă de gospodărie şi lăsa toate treburile casei pe seama nefericitei de Nancy, fiica ei. S-ar fi zis însă că cei din Holcomb, Kansas, ştiau de toate astea şi erau înţelegători, își făceau griji pentru Bonnie şi nu păreau să o judece din cauza felului ei de a fi: plângăreaţă, şubredă, depresivă şi închisă în sine.

Toate trăsăturile astea o pândiseră şi pe Babe în momentele ei mohorâte, când simţise că nu-l mai suporta nici pe Bill, nici viaţa sub lumina reflectoarelor și imaginea pe care o arăta lumii, pentru perfecţionarea căreia îşi dăduse atâta

silinţă. Însă niciodată, nici măcar o singură dată nu se lăsase atrasă de ce făcuse Bonnie Clutter până în noaptea când fusese asasinată, adică să lase mizeria şi întunericul să triumfe.

Babe a reluat cartea şi a răsfoit-o în căutarea paginilor cu ilustraţii fotografice. Printre altele, era o imagine de-a lui Bonnie Clutter din vremuri mai bune. O ochelaristă oarecare, îmbrăcată cu una dintre acele ţinute jalnice purtate de Mamie Eisenhower – o fustă înfoiată cu imprimeuri florale, un enorm buchet de flori artificiale fixat la umăr şi o pălărie de dantelă, întru nimic avantajoasă, cocoţată pe bucle înţepenite de permanentul coafurii. Bonnie zâmbea, iar zâmbetul îi punea în valoare o gropiţă atrăgătoare. Părea fericită.

Portretul făcut de Truman era al unei femei care numai fericită nu fusese, o femeie care i-a spus cândva unei prietene cât regreta că nu absolvise şcoala de infirmiere, cu toate că nici măcar nu era bună de aşa ceva, „doar ca să arăt c-am reușit și eu ceva o dată-n viață".

Vai, cum se mai regăsea Babe în afirmaţia asta! Ea avea o diplomă, însă era mai degrabă un ornament. Gogsie decretase că fetele ei trebuie să urmeze Westover, o şcoală particulară de fete pentru perfecţionarea comportamentului pretins de înalta societate, nu un colegiu, care le-ar fi permis să urmeze o facultate. Astfel încât, deşi Babe terminase în fruntea clasei, nu îşi însuşise decât manierele elegante. Anii când redactase o rubrică de modă îi oferiseră gustul unei altfel de împliniri, altceva decât numai a făpturii ei ieşite din comun. Însă acei ani zburaseră pe nesimţite. Destinul ei a fost căsătoria, asemenea lui Bonnie ori a majorităţii femeilor. Cel puţin Babe reuşise, iar asta în singurul fel în care maică-sa înţelegea reuşita, adică se căsătorise cu bărbaţi bogaţi, oameni cu căutare. Până şi Bonnie făcuse asta. După descrierea lui Truman, Herb Clutter fusese bărbatul cel mai atrăgător din Holcomb, Kansas, şi, pe deasupra, lider al comunităţii.

Numai că Bonnie nu fusese în stare să țină pasul, să suporte necazurile de zi cu zi, pe când Babe, care o înţelegea mai bine decât oricine, mai bine chiar decât ar fi bănuit vreodată Truman, nu se dăduse bătută şi nici n-ar fi îngăduit cuiva să-i socotească viaţa altfel decât ca pe o mare reuşită. Dacă nu pentru altceva, cel puţin pentru asta avea să rămână Babe în memoria celorlalţi, spre deosebire de Bonnie, care acum era pentru toţi şi pentru totdeauna o femeie înfrântă de viaţa care-i fusese hărăzită. Ce simţeau acum despre toate astea fetele ei care rămăseseră în viaţă? Dar Bonnie Clutter ar fi putut în vreun fel oarecare să afle că Truman o dezbrăcase, că o lăsase goală? Că fusese dată în vileag aşa cum era

ea de fapt?

Însă Bonnie Clutter era moartă. Nu, n-a ştiut nimic, fără îndoială.

Babe a simţit că o străbate un fior, a strivit mucul de ţigară şi a aprins îndată alta. Era doar ea la Kiluna. Bill se dusese la Los Angeles cu afaceri. Copiii nu erau în vacanţă, însă, chiar dacă ar fi fost acasă, ea tot n-ar fi ştiut. Ei locuiau într-o mică aripă separată a casei, care le fusese rezervată. Aşa încât, rămasă de una singură, Babe s-a lăsat în voia gândurilor negre. De parcă ar fi mâncat pe ascuns, ferindu-se de ceilalţi, un tort întreg, ceva pe cât de vicios şi de vinovat, pe atât de delicios. Şi de greţos.

Aveau oare să o plângă copiii ei dacă ar muri pe neaşteptate de o moarte crâncenă? Babe nu-şi făcea iluzii, ştia bine că totul fusese din vina ei. De Tony, fiul ei cel mare, era apropiată acum, când devenise adult, dar nu şi la vremea copilăriei. N-avea cum să nu recunoască faptul că nu se dădea în vânt după copii, nu se prăpădea de dor să-i ţină în braţe, nu le suporta mirosul şi murdăria. Pe măsură ce copiii creşteau, fiecare dintre ei cu necazurile lui – Amanda, foarte timidă, Bill Junior, hiperactiv şi temător de taică-său, biata Kate, într-o continuă stare de nelinişte, din pricina căreia îşi pierduse părul în copilărie, lucru cu care Babe nu s-a împăcat niciodată, cu toate că o purtase împreună cu Bill la toţi specialiştii şi îi comandase perucile cele mai fine pentru a avea un aspect cât mai natural cu putinţă –, ea îşi dădea seama că, incapabilă să-i fie vreunuia dintre ei de folos, să-i îngrijească, să-i modeleze aşa cum maică-sa o modelase pe ea, se retrăsese, sperând să găsească alte persoane care să se ocupe de ei. Angajase tot ce putea să fie mai bun printre infirmiere, guvernante, educatoare şi meditatori, stătuse de vorbă cu fiecare la vremea angajării, îi tratase pe toţi ca şi cum ar fi făcut parte din familie şi avusese grijă să fie bine răsplătiţi. Ba chiar instalase pentru ei o piscină separată, la oarecare distanţă de piscina principală, ca să le ofere un spaţiu de libertate de mişcare, de intimitate. Avusese grijă să-şi trimită copiii la cele mai bune şcoli. Se interesa de colegii lor, pe care îi invita la Kiluna sau la Kiluna North, umplea aripa casei unde stăteau copiii cu cele mai noi jucării, cu patefoane, cu televizoare şi cu jocuri. Îşi făcuse obiceiul să treacă pe-acolo o dată pe zi, să petreacă un moment cu fiecare dintre ei, fie că le citea, se juca împreună cu ei ori îi aplauda pentru progresele făcute la înot sau la dans.

Apoi îi părăsea. Oare cum zisese Truman în cartea lui? S-a întors la pat şi a luat cartea. Da, uite aici! Bonnie vorbea despre băiatul ei cel mic. „Şi cum o să-şi aducă el aminte de mine? Ca de o fantomă.“

Babe a clătinat din cap şi a mai aprins o ţigară. Nu şi-ar fi închipuit că putea să

aibă atâtea în comun cu o oarecare casnică nevrozată din orăşelul Holcomb, Kansas. Cu toate astea, nu era altceva pentru cei patru copii ai ei decât o fantomă. Una extrem de elegantă, de neatins. Îşi lăsase copiii de izbeliște, ca să se ocupe de propria persoană şi de Bill. Să se ocupe de oaspeţii ei, de casa ei, de grădina ei, de hainele ei, de asociaţiile ei caritabile. Să se ocupe de Truman. Lui îi îngăduise să se instaleze în inima ei aşa cum nu îşi lăsase vreodată copiii, o ştia bine, şi o ştiau şi ei, astfel încât nu avea nici o îndoială că, dacă ar fi asasinată în miez de noapte, ca Bonnie Clutter, fiinţa aceea dezordonată, imperfectă şi fragilă, nu ar fi plânsă nici măcar atât cât fusese ea.

Fireşte, cu excepţia lui Truman. Uimitorul, micul mare Truman. Cel care scrisese o carte uimitoare, o carte importantă, măreață, care luase lumea pe sus. Of, Doamne, de toate îi era frică acum lui Babe, nu-i aşa? Semăna perfect cu Bonnie Clutter! Încă vreo câteva ţigări şi avea să se ascundă în camera ei şi să nu mai iasă vreodată la lumina zilei. Părinţii ei o crescuseră în aşa fel încât să nu-i fie frică, dar ei îi era, trăia într-o veşnică nesiguranţă, era măcinată de îndoieli. Dacă ar fi ştiut lumea! Truman ştia, ştia totul despre ea. Îi cunoştea fiecare cicatrice, fiecare rană dureroasă. Cu excepţia unui lucru: el nu ştia că era îngrozită la gândul că l-ar pierde.

Cu educaţia ei și cu cele câteva lecturi din Dickens, Proust ori Faulkner nu-i putea ajunge lui Truman nici la degetul mic, așa că, acum, pur şi simplu nu ştia cum ar mai fi stat ea de vorbă cu el. Să-i comunice acestui mare om îndoielile şi visele ei părea absurd. Cum să continue să-l distreze, să danseze cu el, să-i împărtăşească secrete ori să-l provoace la o bârfă acum, după ce citise cartea asta, care era scrisă de altcineva, nu de confidentul ei, nu de sufletul ei geamăn. Era o carte scrisă de un bărbat, iar ea încetase să-l considere astfel pe Truman. El devenise o prelungire a ei, analistul ei, perna ei, pilula de luat înainte de culcare, cafeaua din zori.

Țârâitul telefonului a scos-o din reverie. S-a grăbit să ajungă la aparatul franţuzesc aurit, în stil provensal, de pe măsuţa de noapte. Nu voia să răspundă vreunul din angajați pentru că știa deja cine sună.

— Bobolink! Draga mea! Hai, spune-mi! Spune ce părere ai!

Lui Babe aproape că i s-a tăiat respiraţia de uşurare. Vocea lui Truman era… a lui Truman! Inima ei, sufletul ei, geamănul ei. Nu marele scriitor.

— Truman, scumpule, sunt încântată. Am devorat-o, cuvânt cu cuvânt. Sunt profund impresionată de talentul tău, aşa cum am fost şi înainte, dar acum… Cartea asta e într-adevăr tot ce aşteptam de la tine. E capodopera ta.

— Ştiu! a chicotit Truman, iar Babe l-a imitat. Ar fi dorit să fie lângă el, să-i vadă expresia, cu toate că își imagina faţa lui rozalie, ochii mijiţi, rânjetul nevinovat al pisicii care tocmai a mâncat canarul. Ţopăia, sărea de plăcere de pe un picior pe altul. Truman se bucura de ceea ce făcea mai mult decât oricare dintre cunoştinţele ei, se scălda în succesul obţinut, nu afişa o falsă modestie, nu atribuia succesul altora, ori norocului, ori vreunei alte cauze în afara propriului talent. Cum să nu preţuieşti un astfel de om?! Vai, Babe, a continuat el jubilând, o adevărată explozie de bucurie, sunt atât de fericit că ți-ai format o asemenea părere! Care a fost partea care ţi-a plăcut cel mai mult? Spune-mi, te rog! Zău că vreau să ştiu! Toţi îmi zic că le-au plăcut Perry şi Dick, însă mai cu seamă Perry. L-am prins pe Perry la perfecţie! Am vrut să dau la iveală sufletul unui ucigaş, dar şi al unui băieţel rănit, care a avut ocazia să aleagă, numai că a ales greşit.

— Bineînţeles, Perry e formidabil. Vreau să zic, felul în care l-ai prezentat…

— Nu el te-a interesat cu deosebire, a replicat Truman pe loc. Îmi pot da seama.

— Nu, e Bonnie. Biata de Bonnie.

— Ştiam c-o să-ţi placă.

— Ştiai?

— Da. Pentru că te identifici cu ea, draga mea Babe. Nu-i aşa?

— Da. Babe s-a înroşit. Cum de-a simțit, de parcă ar fi radiografiat-o prin telefon?! Vai, cum de-ai ştiut, Truman?

— Pentru că te cunosc, draga mea. Te văd aşa cum nu te vede nimeni altcineva, nici măcar Bill, mai cu seamă Bill, pentru că tu nu îngădui să fii văzută. Iar ei nici nu merită! Eu o cunosc pe adevărata Babe. Cea mai minunată Babe dintre toate. Şi cea mai singură.

— Poţi… Ţi-ar face plăcere să vii până aici? Babe răsucea firul telefonului pe deget şi se simţea ruşinată şi ameţită de parcă ar fi fost adolescentă. Sunt singură cuc. Aşa am și vrut când mi-am propus să-ţi citesc cartea, ca să fiu în stare să mă concentrez cum se cuvine. Numai că acum tare aş… Aş vrea să te văd, Truman. Asta numai dacă poţi. Îmi închipui că eşti foarte ocupat.

— Vai, Babe, draga mea, e imposibil! Poţi să-ţi imaginezi? Mi se ia un interviu pentru televiziune! Din nefericire, nu la CBS. Iar Lee Bailey vrea să vină la mine, în Southampton, să mă filmeze.

— Aşa deci… Babe nu şi-ar fi dat pe faţă dezamăgirea în ruptul capului, nu i-ar fi umbrit prietenului ei evidenta şi binemeritata bucurie, nu şi-ar fi îngăduit să fie ca Bonnie Clutter. Ce mai, Truman! E minunat! Cu ce te îmbraci pentru

filmare?

— Ei, mă gândeam să-mi pun helanca portocalie de caşmir şi nişte pantaloni de stofă. Foarte colorat, și totuşi nu prea mult. Ce zici?

— Da, cred că e bine. N-a mai adăugat că, după părerea ei, helanca avea să fie ideală, mai cu seamă ca să-i ascundă burtica. Se cam îngrăşase cât scrisese cartea, în anii ăştia lungi în care tot aşteptase ca Perry Smith şi Dick Hickock să fie executaţi, ca să poată în cele din urmă să scrie sfârşitul romanului. Toate întârzierile, toate amânările datei execuţiei îl făcuseră pe Truman să se lase în voia mâncării, a băuturii şi a neplăcutei lipse de activitate. Eu sunt de părere că o helancă se potriveşte în cele mai multe ocazii.

— Şi cred că o să-mi fac şi manichiura înainte. Ba chiar şi un masaj al feţei. De fapt trebuie să fug chiar acum dacă vreau să apuc să le mai fac.

— Desigur, Truman, grăbește-te! O să arăţi minunat în faţa camerei de luat vederi! Abia aştept să văd emisiunea. Vii să ne uităm împreună? Adică, pot să mă uit cu tine?

— Babe, promit. Nu mă uit cu nimeni altcineva, nici măcar cu Jack, care, apropo, e livid când vede câtă atenţie mi se dă. Şi e şi gelos. Bietul băiat, e-un scriitor *atât de bun*! Truman a oftat, iar Babe parcă-l vedea scuturând din cap. Cu toate astea, îi vine greu să vadă cât succes am, mai ales acum. Dar nu poate nimeni să-mi ceară să nu mă bucur, numai ca să-l menajez pe el, nu-i aşa?

— Sigur că nu!

— Ştiam că tu ai să înţelegi, draga mea Bobolink. Trebuie să zbor. Pe curând!

— Când…?

Dar Truman închisese.

Babe s-a tot învârtit prin casă o vreme, neștiind ce să facă. Ar fi putut să vorbească cu grădinarul despre nişte copaci pe care i-ar fi vrut la primăvară pe lângă heleşteu, cu toate că nu avea cum să se plimbe în ianuarie prin grădină. Zăpadă nu era, dar i se făcea frig numai gândindu-se la ramurile goale, la tulpinile uscate, la frunzele amestecate cu pământ şi la micile suprafeţe îngheţate. Nu-i plăcea deloc iarna la New York. În ultima vreme îi era greu să suporte frigul. Și mai dificil îi era să tragă în piept aerul rece şi uscat. Însă din cauză că Bill era la Los Angeles, nu mai plecaseră în Jamaica, aşa cum făceau de obicei.

Fără un rost anume, Babe a intrat în dressingul ei, peştera lui Aladin plină de umeraşe, de sertare căptuşite, de compartimente secrete, de pungi de păstrat haine, pline cu comori, cu pantofi umpluţi cu ghemotoace de hârtie, păstraţi în

săculeţi de pânză de culori felurite, codificate. Bonnie Clutter punea pe ea capoate de casă, cămăşi de noapte şi şosete groase albe. Iar Babe Paley, printre toate acele minuni de modă vestimentară, înconjurată de superbe rochii de seară, de rochii de zi croite cu gust, de taioare de toate culorile, uşoare ori groase, a hotărât, cu o încăpăţânare de copil mofturos, să se ducă la magazinul Bergdorf să mai cumpere câte ceva. Pentru că putea să îşi permită, în vreme ce Bonnie Clutter nu.

La urma urmei, asta făcea Babe, asta era ocupaţia ei principală. Cumpăra. Uneori își imagina că era director de muzeu, numai că muzeul era ea însăşi, casele ei, stilul ei de viaţă. Asta învăţase la Westover, asta făcea cât se poate de bine. Se înconjura şi se drapa în lucruri de lux, frumuseţea era profesia ei, o profesie mai plăcută decât cele pe care mulţi oameni erau obligaţi să le suporte, şi-apoi, da, desigur, îi şi plăcea. Era supapa ei, principala ei plăcere. Aşa fusese, cel puţin până îl întâlnise pe Truman. Numai că Truman era ocupat.

Nu peste mult timp, Babe stătea tolănită pe bancheta din spate a unei enorme limuzine negre, bine încadrată de perne de piele, cu o păturică de caşmir pe genunchi, cu o selecţie de reviste pe un platou din faţa ei, cu un coşuleţ la picioare în care se găsea o carafă cu apă şi o sticluţă de şampanie, cu muzică clasică transmisă prin difuzoare bine disimulate. Mașina se îndepărtase în mare grabă de Long Island şi o depusese în faţa magazinului Bergdorf Goodman. A coborât fără să-și bată capul unde avea să fie parcată maşina sau cât putea să coste. Cineva se ocupa de toate astea în locul ei.

A intrat așadar pe uşa rotativă de la Bergdorf Goodman fără a se opri în loc să se minuneze, aşa cum ar fi făcut alţii, de pardoseala şi de pereţii de marmură bine lustruită, de vitrinele strălucitoare ce păreau să fie ele însele nepreţuite piese de odinioară – scrinuri şi armoare antice şi vitrine franţuzeşti cu porţelanuri –, de tavanele înalte, de aplicele aurite, de candelabrele de cristal aprinse, de canapele, fotolii şi scaune de o înfăţişare remarcabil de rafinată, raspândite pe ici, pe colo. Pentru Babe Paley, Bergdorf era un loc familiar, la fel de luxos ca oricare dintre numeroasele ei case.

— Vai, doamnă Paley! Unul dintre responsabilii salonului de la parter se apropia frecându-şi mâinile. Doamna Hughes nu e astăzi aici. Nu ştiam că treceți pe la noi!

Doamna Hughes era vânzătoarea care se ocupa de *ea*. Babe, ca toată clientela de la Bergdorf, avea o asistentă care căuta, transporta, sugera sau elogia.

— E-n regulă, domnule Stevens. Nici eu nu ştiam c-o să vin. Cred că am să

mă plimb puţin de colo-colo prin magazin, dacă nu deranjează pe nimeni. Da, da, chiar aşa! Astăzi am să fiu o cumpărătoare oarecare, o turistă, ca toată lumea! „Bonnie Clutter“, s-a gândit Babe, zâmbind cu blândeţe mititelului din faţa ei, care avea o broboană de sudoare pe frunte de teamă să nu fi făcut vreo greşeală, să nu cumva să se fi înfuriat redutabila doamnă Paley pentru că nu fusese pregătit. Ar fi putut să-şi piardă slujba pentru mult mai puţin decât atât.

Ca să-l liniştească, Babe i-a zâmbit cu blândeţe. Omul nu-şi făcea decât treaba, anume să aibă grijă ca doamnele să se simtă privilegiate şi răsfăţate, să vină iar şi iar la magazin. Apoi i-a îngăduit domnului Stevens să-i ia haina de pe umeri şi i-a mulţumit.

— Sigur că nu deranjează pe nimeni! Vă rog doar să mă anunțați dacă pot să vă ajut cu ceva!

Şi domnul Stevens s-a înclinat în faţa ei, s-a dat la o parte ca să o lase să treacă, însă n-a scăpat-o din privire, și Babe era convinsă că n-o va face tot restul acelei după-amiezi. Şi-a stăpânit un oftat, și-a pus ochelarii de soare, căci începuse să atragă privirile celor din jur, şi dintr-odată şi-a dorit să nu o mai recunoască nimeni, să se plimbe, să atingă, să simtă, să încerce lucruri fără ca vânzătorii să se ţină după ea făcând plecăciuni, fără să i se aducă ori să i se care ceva. Fără să fie invidiată.

Și își mai dorea să fi fost cu Truman, deşi ei doi ar fi atras odată în plus atenţia celorlalţi. Cu un gol dureros, bine-cunoscut, în suflet, Babe s-a hotărât să-l umple. S-a dus în salonul cu pălării, unde Halston în persoană, un tip subţire şi vânjos, s-a arătat foarte bucuros să-i arate câteva modele noi. Ea s-a aşezat în faţa unei oglinzi cu ramă ornamentată şi aurită, iar el a ajutat-o să le potrivească peste coafura ei complicată. Halston avea priceperea rară să facă aşa ceva fără să deranjeze coafura. Babe a zâmbit, acceptând dialogul servil.

— Ah, doamnă Paley, arătaţi superb cu orice pălărie, dar mie îmi place mai cu seamă turbanul roşu!

Ea a fost de acord, iar turbanul roşu de mătase, cu broşa lui cu tot, o adevărată bijuterie, a fost grabnic împachetat şi aşezat într-o cutie. Babe a mulţumit îndelung și i-a făcut cu sinceritate complimente lui Halston; omul era negreşit un adevărat artist. Apoi a hotărât că are nevoie de o pereche nouă de mocasini albi.

S-a îndreptat către salonul de încălţăminte, partea cea mai frecventată a magazinului, unde vocile clienţilor şi ale vânzătoarelor care discutau ori flecăreau împreună se încrucişau într-un freamăt neîntrerupt, cu toate că spaţiul era împărţit în mici parcele intime, agreabile, unde fiecare putea să se simtă ca în

propriul dressing. S-a aşezat, i s-a adus ceai într-o ceaşcă Spode, i s-au prezentat câteva duzini de mocasini albi, unii cu ciucuri, alţii cu dichisuri de metal aurit, ba cu pingele lunecoase de piele, ba cu tălpi de cauciuc pentru condus, însă toţi dintr-o piele de viţel moale, maleabilă şi potriviţi pentru picioarele ei lungi şi subţiri. După îndelungi argumentări, după ce îi încercase, mergând cu grijă, cântărind fiecare pas, după ce privise atent în mici oglinzi înclinate, Babe a ales trei perechi de mocasini Ferragamo identici, o pereche să o aştepte la Kiluna, una la Round Hill, în Jamaica, alta la Kiluna North, în New Hampshire. Cu toate că nu adoptase metoda familiei Guinness, care păstra articole vestimentare identice în toate proprietăţile lor, ca să nu aibă de transportat bagaje, socotea că, în acest caz, era o dovadă de precauţie. Doar mocasinii italieneşti sunt indispensabili, ca franzelele. În felul ăsta arăta pur şi simplu că are simţ practic.

Pantofii au fost şi ei trimişi în grabă la împachetat, apoi expediaţi la cele trei adrese. După ce a mulţumit vânzătoarei, Babe şi-a reluat hoinăreala, simţindu-se tare ciudat, ca şi cum s-ar fi ridicat în aer, ca un balon care, scăpat din prinsoarea lui, a luat-o razna. Babe nu obişnuia să hoinărească, nu-şi îngăduia aşa ceva, pentru că mama ei nu aprecia un efort lipsit de folos. Babe avea întotdeauna un plan, o listă, iar dacă îşi petrecea o după-amiază la Bergdorf ca să facă ce îşi propusese, asta îi oferea posibilitatea să își recapete încrederea în sine, în valoarea ei, în realizările ei. Numai că în ziua aceea nu funcționase, așa încât, contrar obiceiului, s-a apucat să aleagă lucru după lucru doar ca să pipăie materialul lunecos al unei rochii de mătase ori să simtă în mână apăsarea plăcută a unei curele aurite, pentru ca apoi să le aşeze de unde le luase, numai ca să ia altele, apoi să le lase, iarăşi şi iarăşi, tot pipăind, pipăind, pipăind toate cele, mătase, şi satin, şi aur, şi argint, şi cristal, şi piele, şi lână, ştiind tot timpul că era caraghios ce făcea. Îl zărea pe domnul Stevens, care se silea să nu se dea de gol că o urmărește cu privirea. Pentru că, pur şi simplu, Babe Paley nu făcea niciodată gesturi lipsite de rost, dar acum, iată, făcea cu nemiluita! Iar asta se întâmpla pentru că nici mâinile, nici picioarele, nici mintea şi nici inima ei nu aveau linişte.

Truman. Toate erau din pricina lui Truman. Tot ce o preocupase şi o amuzase până atunci nu mai prezenta acelaşi interes de când ajunsese să se sprijine într-o asemenea măsură pe prezenţa lui. De când îl cunoscuse nu mai era aceeaşi persoană. Ce i s-ar întâmpla dacă l-ar pierde? Acum, când fusese propulsat în stratosfera celebrităţilor? Acum, când apărea la televiziune, pe copertele revistelor, când avea în jur, pe alese, admiratori regali, debutante, stele de

cinema? Acum, când, pentru prima oară, el nu mai avea nevoie de ea tot atât de mult pe cât avea ea nevoie de el?

Ah, şi ce însemnătate putea să aibă un lucru nou, abia cumpărat, ceva care să o facă să arate frumoasă şi dezirabilă? Truman adora să-i admire hainele, era în stare să rămână în faţa dulapurilor ei de haine tot atât de multă vreme ca ea, bucuros să inventarieze. Adora să o privească în vreme ce se pregătea pentru o seară petrecută în oraş ori acasă, stând la picioarele ei, aplaudând şi rămânând cu gura căscată de uimire, felicitând-o când făcea o adevărată paradă a modei numai pentru el.

Însă întreaga lume era acum la picioarele lui. Şi nimic n-avea să mai fie la fel. Iar ea se recunoscuse în paginile capodoperei lui drept urâţica, la drept vorbind urâta, casnica asasinată din Kansas.

Babe și-a aprins o ţigară. Îşi dădea seama că în ultima vreme fuma prea mult; își aprindea una după alta ţigări, după ce le înfigea în portţigaretul ei lung de abanos. Doctorul, îngrijorat din pricina tusei persistente, îi sugerase să reducă numărul lor, numai că aşa ceva îi era peste poate.

— Babe, iubito!

Babe a tras cu sete până în adâncul plămânilor şi a închis ochii ca să resimtă plăcerea, aproape erotică. Abia după ce a suflat fumul, și-a luat acel zâmbet amabil de întâmpinare, deşi nu ştia cine o strigase. Când a văzut-o pe Slim, a zâmbit din toată inima. Dar şi surprinsă.

Lady Keith, aşa cum era cunoscută după ce se măritase cu un aristocrat englez prăfuit şi plicticos, avea acum un titlu nobiliar, era adevărat. Numai că titlurile se vindeau în vremea din urmă cu un bănuţ o duzină, mai ales cele care nu aveau în spate o avere. Şi, din nefericire, chiar asta era povestea nobleţei pentru care Slim se măritase în grabă cu câţiva ani în urmă, din cauza decepţiei suferite din pricina lui Leland.

— Slim, dragă, mă bucur mult că te văd! Ce faci aici? Vreau să zic, ce cumpărături faci astăzi?

— Ciorapi şi lenjerie. Britanicii habar n-au cu ce se mănâncă domeniul ăsta. Se pricep de minune la cizme şi la jachete de călărie, trebuie să recunosc. Numai că orice ar avea de-a face cu budoarul nici măcar nu există pentru ei. N-au pic de imaginaţie.

— Budoar? zise Babe ridicând dintr-o sprânceană.

— Vai, Babe, nu pentru soţul meu! Ce plictiseală! Nu, nu, am o întâlnire mai târziu.

Slim a privit-o drept în ochi, iar Babe s-a simţit brusc uşurată. Deci nu cu Bill. Mulţumescu-ţi ţie, Doamne. Slim nu i-ar face una ca asta, spre deosebire de alte aşa-zise prietene.

— Nu trebuie să-mi spui cu cine, a mângâiat-o Babe pe braţ. Mă bucur doar că ai găsit cum să te amuzi puţintel. Kenneth este atât de… britanic!

— Vrei să spui că e snob ca naiba şi nemaipomenit de plictisitor. Iar eu l-am luat de bărbat, aşa că despre mine ce s-ar putea spune?

— Că n-ai fost niciodată în stare să-l uiţi pe Leland, a răspuns Babe.

Ochii albaştri ai lui Slim s-au umplut de lacrimi, nasul i s-a înroşit, a dat din cap în semn de aprobare şi s-a întors să privească o pereche de mănuşi maro din piele de căprioară.

— Ce idioată am fost să mă îndrăgostesc de soţul meu! a şoptit Slim, clipind furioasă. Povesteşte-mi ce ştii despre Truman. L-ai văzut de curând? Mititelul a devenit cumva insuportabil de când are așa succes?

Brusc, Slim redevenise persoana amuzantă şi plină de vervă dinainte. A luat-o de braţ pe Babe şi au pornit amândouă spre ascensor, unde Slim i-a cerut liftierului să le ducă la etajul cu lenjerie.

— Da, acum două zile. Mi-a dat să citesc *Cu sânge rece*, care mi s-a părut excelent. Nu-i aşa, Slim? Nu-i de-a dreptul uimitor?

Pentru că, în ciuda îndrumărilor lui Truman și a grămezilor de cărţi citite la recomandarea lui – unele plăcute, precum cele scrise de Jane Austen, altele nu, ca de exemplu Proust, pe care nu-l suferise, spre teribila dezamăgire a lui Truman –, Babe nu era încă sigură pe judecăţile ei de valoare când era vorba despre literatură, politică sau artă.

— O, Doamne, ba da! E strălucitor. Romanul e strălucitor. N-am putut să-l las din mână. Iar drăcuşorul ăsta împieliţat o ştie foarte bine! Ba chiar, trebuie să-ţi spun că mi-a făcut un serviciu enorm. Vrea să mă ocup eu de drepturile de autor pentru ecranizarea cărţii, fiindcă ştie că n-am nici un penny. Sau poate c-ar trebui să zic un şiling? Oricum, e un gest foarte generos din partea lui.

— Ah, da, într-adevăr! a exclamat Babe emoţionată, mândră de Truman şi bucuroasă pentru Slim.

— Mă tot întreb… a şoptit Slim în vreme ce îşi împrospăta rujul, grăbită să termine înainte de oprirea ascensorului. Mă întreb dacă o să mai aibă vreme pentru persoane mărunte ca noi. Acum, după ce a devenit o celebritate durdulie. Că aşa şi e. Tot pune pe el kilograme.

— Vai, Slim, a mustrat-o pe loc Babe. Altceva n-a mai zis, iar Slim, în vreme

ce închidea oglinda de buzunar aurită şi o reaşeza în poşetă, a surprins o cută între ochii frumoşi ai lui Babe.

Ascensorul s-a oprit, iar cele două au nimerit într-un budoar cu lumină difuză, pentru a sublinia discreţia locului, încărcat de dantelării, de satin şi de mătase. Comode cu sertarele deschise din care se revărsau portjartiere şi ciorapi negri de mătase. Dulapuri cu uşile deschise care expuneau remarcabile capoate roz garnisite cu blană de iepure colorată, neglijeuri subţiri din dantele delicate, de un aspect extrem de fragil, ca nişte pânze de păianjen. Un cufăr plin cu ce ar fi putut să fie un trusou de mireasă, neglijeuri de satin de culoarea untului, rochii de casă asortate, chiloţi de mătase în toate nuanţele posibile, jachete pufoase de purtat peste pijama, după trezire. Într-un colţ erau câteva pijamale bărbăteşti confortabile de bumbac, atârnate pe umeraşe matlasate şi parfumate.

Peste tot erau vânzătoare tinere şi atât de discrete, încât se abţineau să exprime ce gândeau. Erau acolo ca să dea o mână de ajutor, să măsoare şi să poarte pachete.

— Eşti invitata mea, a rostit Babe şi a luat-o pe Slim de braţ. Nu ştiu ce-i cu mine azi, dar nu sunt în stare să mă gândesc la nimic de care să am nevoie. Prin urmare mi-ar face mare plăcere să iau ceva pentru tine, Slim. Astăzi, nimic nu m-ar bucura mai tare. Jur!

— Nu, Babe, nu pot să accept. Slim a scuturat energic din cap. Mă descurc singură.

— Insist! Te rog, Slim, te rog! Babe s-a desprins de brațul ei. În ochii ei căprui se citea o disperare calmă pe care Slim o cunoştea, o mai văzuse cu multă vreme în urmă, înainte de Truman. Te rog să mă laşi! Ar însemna mult pentru mine, înţelegi? Să pot să te ajut în vreun fel sau altul…

— Înţeleg!

Slim pricepuse. A înţeles că prietena ei era cuprinsă de panică, terorizată, deşi nu părea să aibă vreun motiv. Frumuseţea ei era la apogeu și doar simplul fapt că o priveai te odihnea, te înviora. Pometii sculptaţi, privirea profundă, linia maxilarului bine desenată, pielea de mătase, fără riduri. Până şi părul, mai mult argintiu acum decât negru, arăta cum nu se poate mai bine. Iar silueta îi era impecabilă, ca întotdeauna; nu punea nici măcar o jumătate de kilogram pe ea. Nu îi stătea în fire să facă excese, spre deosebire de Slim, care, cu un gest reflex, şi-a pipăit bărbia, unde pielea începuse să-i cedeze, ba chiar să-i tremure. Era Slim geloasă pe Babe? Ea îşi zicea că nu, îşi zicea că Babe era singura ei prietenă, singura cu care nu se simţise vreodată în competiţie, pentru că pur şi

simplu nu era loc pentru comparaţie. Babe era unică. Slim înţelesese întotdeauna câtă singurătate presupunea o astfel de existenţă, o existenţă pe care n-o invidia. Azi vedea asta cât se poate de clar. Babe s-a bucurat excesiv când a văzut-o, nu înainte ca Slim să îi surprindă în privire teama.

— Atunci nu-mi rămâne decât să-ţi mulţumesc, draga mea Babe, i-a răspuns în cele din urmă.

— Vai, ce bine! Babe a zâmbit, iar cuta dintre ochi i-a dispărut. Hai să alegem ceva perfect.

— Da, perfect.

Slim s-a luat după Babe, care înainta cu paşi siguri prin secţia de lenjerie şi dădea dovadă de un gust ireproşabil în timp ce alegea printre umeraşe, printre teancuri… După scurtă vreme, ținea în braţe o mică selecţie impecabilă de dezabieuri pe măsura lui Slim. O, Doamne! Unde era vremea când i se potrivea 36! Slim a intrat să le încerce într-o cabină de probă unde era mai multă mobilă decât într-un mic apartament.

— Ascultă, te rog să nu te uiţi la preţuri, i-a spus Babe cu o voce mângâietoare de după uşa închisă.

— Promit, a spus Slim în vreme ce se studia în oglindă. Se întorcea să îşi vadă spatele, îşi ridica sânii cu mâna şi se încrunta când reveneau la locul lor, lucru firesc pentru o femeie de vârstă mijlocie. Apoi: Babe!

— Da, dragă!

— N-am vorbit serios mai devreme. Desigur că Truman o să-şi găsească şi de-acum încolo timp pentru noi. Doar suntem lebedele lui, ţii minte? Am fost răutăcioasă. El va rămâne întotdeauna Inima noastră Credincioasă.

— Mulţumesc, i-a şoptit Babe după o lungă pauză.

— Priveşte! Slim a deschis uşa cu un gest teatral, de parcă era Claudette Colbert într-un film din anii ’30. S-a învârtit prin salonaşul unde Babe stătea pe un scaun cu altă ceaşcă de ceai în mână. Pozând, luând diverse atitudini demonstrative, Slim pusese pe ea setul de lenjerie intimă cel mai rafinat şi mai scump, din mătase albă, cu delicate broderii albe pe tot corsajul şi pe bretele. Spatele era gol până în josul coloanei, iar mătasea o resimţea pe piele ca pe nişte buze răcoritoare. Ei, cum ţi se pare? a întrebat-o pe Babe.

— Cred că n-o să-ţi reziste nici măcar o secundă cel care o să te vadă așa, oricine ar fi el.

— Atunci îl iau. Şi îţi mulţumesc, scumpa mea prietenă.

Slim a fugit spre Babe, a luat-o în braţe, a sărutat-o, apoi a fugit înapoi în

cabină şi amândouă au rămas cu respiraţia tăiată şi uşor ameţite după acest contact fizic neaşteptat. De obicei nu făceau aşa ceva. În grupul lor, prietenia era potolită, ironică, distantă. Însă în ziua aceea, Babe nu era în apele ei. Paloarea şi nesiguranţa remarcate de Slim încă înainte să o fi strigat, ezitarea cu care vorbise despre Truman o impresionaseră pe Slim profund. Acceptând cadoul lui Babe, lui Slim i s-a părut că ea era cea care oferea. Îi oferea ceva de care Babe avea mare nevoie.

— Hai să ne asigurăm că Truman nu ne uită, a îndemnat-o Slim, după ce Babe a plătit. Să-i facem un cadou care să-i placă. Ceva lucios, ţipător şi destul de scump ca să nu treacă neobservat.

— Ce idee minunată! i s-au aprins ochii lui Babe. Ceva pentru noul lui apartament. Ştiu exact ce-i trebuie. El a remarcat la un anticar de pe 7th Avenue o pereche minunată de figurine chinezeşti reprezentând nişte câini Fu[35].

— Acolo mergem!

Când cele două femei au ieşit din Bergdorf, limuzina de la CBS era în faţă. Domnul Stevens îşi făcuse treaba cum se cuvine. Ele i-au dat şoferului pachetele înfăşurate în hârtia purpurie a magazinului Bergdorf, iar acesta le-a aşezat cu grijă în portbagaj. Apoi s-au cufundat în pernele banchetei şi maşina le-a condus cu două străzi mai încolo, spre vest.

— E amuzant uneori să te prefaci, a zis Babe.

— Ce vrei să zici?

— Astăzi. Azi m-am prefăcut că sunt altcineva. Într-un fel m-a distrat. Să nu fiu eu, ci o persoană oarecare. O persoană normală.

Slim şi-a muşcat buzele observându-şi prietena, bine instalată pe pielea pluşată a banchetei. S-a uitat pe fereastră. Maşina se oprise din cauza traficului intens şi în jurul lor lumea mergea grăbită pe jos. Şi ele ar fi putut să meargă pe jos şi să ajungă chiar mai repede decât cu maşina.

— Draga mea Babe, a murmurat Slim şi şi-a luat prietena de mână.

— Ce-i?

— Nimic. Numai să nu te prefaci prea des, te rog. Eu te iubesc aşa cum eşti. Bill la fel. Şi Truman tot aşa.

Babe a roşit, şi-a încrucişat braţele la piept şi a privit pe fereastră fără să scoată o vorbă. Iar Slim i-a zărit în geamul fumuriu al limuzinei o lacrimă rostogolindu-i-se pe obraz.

Notă

35. Simboluri puternice care protejează căminul de energiile negative. (N. red.)

Capitolul 12

Locuitorii New Yorkului sunt mari amatori de parade.

Parade în cinstea eroilor, a jucătorilor de baseball, a boxerilor, a preşedinţilor sau cu ocazia vreunei sărbători. Serpentine de hârtie aruncate de la ferestrele celor mai înalte clădiri. Baloane ridicol de mari plutind deasupra Broadwayului de Ziua Recunoștinței. Focuri de artificii de 4 iulie la Statuia Libertăţii. Dar, oricât ar fi dorit, oricât ar fi râvnit, oricât ar fi jinduit Truman Capote, nu era în stare să îşi ofere o paradă. Şi nici să înalţe o statuie în cinstea propriei persoane. Ori să-i dea vreunui parc numele lui. Sau măcar să închirieze Statuia Libertăţii.

Pe locul al doilea după parade, după statui ori după parcuri, pe placul celor din New York erau petrecerile. Câte o *soirée* cu adevărat splendidă. Aşa cum fuseseră faimoasele baluri ale patriarhilor, unde nu erau îngăduiţi decât cei aflaţi pe lista Celor Patru Sute din lumea mare, listă alcătuită de Ward McAllister, căţeluşul unicei şi inimitabilei doamne Astor, patroana acelor petreceri. La balul mascat al doamnei Vanderbilt, cu prilejul botezului noii ei vile, a catadixit să participe însăşi doamna Astor, permiţând familiei Vanderbilt, la vremea aceea doar recent parvenită printre marii bogătaşi, să intre în rândul înaltei societăţi. Astfel a fost deschisă uşa tuturor exceselor Epocii de Aur. Printre care s-a numărat și petrecerea infamă cu costume de epocă organizată de familia Bradley-Martin, în timpul uneia dintre cele mai teribile crize economice din istoria Americii. De altfel, familia Bradley-Martin a socotit de cuviinţă să părăsească ţara la puţină vreme după bal. Cu toate astea, fiecare dintre invitaţi a păstrat evenimentul în minte ca pe un moment feeric.

Apoi au fost petrecerile ceva mai recente, dinaintea războiului, ca, de pildă, cele plănuite de legendara Elsa Maxwell, dolofana organizatoare a distracţiilor înaltei societăţi. Elsa născocise un joc în aer liber, „vânătoarea de resturi". Îmbrăcate în rochii de bal, tinere moştenitoare ale unor uriaşe averi acostau cerşetori în plină stradă şi le cereau resturi de mâncare, vreo conservă sau alte nimicuri notate din vreme pe o listă. Când primeau câte ceva, o luau cu pradă cu tot la goană, hohotind de râs. Totodată, în sala de bal de la Waldorf Astoria, milionarii jucau „vânătoarea de comori", dădeau din coate şi se împingeau fără milă ca să pună mâna pe nişte podoabe de trei parale ori pe fluieraşe copilăreşti

de plastic.

Au urmat nenumărate gale de caritate şi serate, la vremea sezonului de baluri, unde puteau fi văzute femeile din înalta societate împreună cu soţii lor, puşi la patru ace şi târâţi după ele fără tragere de inimă. Dar era pentru o cauză nobilă! Muncă serioasă, ce mai! Fiecare trebuia să îşi joace rolul, oricât de obositor ar fi fost, plănuind o garderobă pentru întregul sezon, petrecând ore întregi în faţa oglinzii ca să se asigure că rochiile arată bine din toate unghiurile, pentru că, zău aşa, nu puteai să ai încredere că fotografii vor alege unghiul cel mai avantajos.

Trecuseră însă câteva zeci de ani de când nu mai fusese organizat un adevărat bal mascat, unul dintre cele care să merite să dai la iveală bijuteriile bunicii. Iar Truman a hotărât că era de datoria lui să dreagă lucrurile.

Cât a fost vara de lungă – vara aceea din 1966, vara lui de aur, pe care încă de pe atunci era încredinţat că avea să o ţină minte, vara ascendenţei lui în fruntea lumii, a literaturii şi a tuturor păturilor sociale – Truman n-a încetat să fredoneze pentru el însuşi un cântecel de-al lui Cole Porter: „Ai mai auzit vreodată / De asemenea serată? / Niciodată, niciodată! / Ce serată minunată, / Minunat de elegantă…“

Pentru că Truman proiecta o serată în loc de paradă. O petrecere atât de grandioasă, atât de selectă, încât numele lui să rămână luni de zile pe prima pagină a tuturor ziarelor şi revistelor. O petrecere care să-i facă pe cei care nu fuseseră invitaţi să plângă de necaz şi să fugă în străinătate cu coada între picioare sau, dacă nu, să îşi schimbe numele şi să se dea la fund. O petrecere care să intre in istorie drept cea mai și cea mai, cireaşa de pe tort, caviarul de pe tartină. Un diamant cât Hotelul Ritz.

Așadar, în vara aceea de aur, când stătea lungit lângă piscinele prietenilor, când făcea băi de soare pe iahturile lor în Mediterana, ba chiar şi în rarele ocazii când nu era decât cu Jack, care tăcea, însă era o prezenţă agreabilă, pe plaja dintre casele lor alăturate din Southampton, Truman făcea planuri. Bineînțeles, când nu tăia din ziare cronici ca să le păstreze într-un album, sau când nu dădea vreun interviu, sau când nu se lăsa fotografiat. Făcea scheme. Nu uita niciodată să aibă un caiet cu el, unul simplu, dictando, cu coperte negre, iar acolo scria şi ştergea nume, iarăşi şi iarăşi. Pentru că el devenise Ward McAllister şi doamna Astor la un loc. El, Truman Capote, uriaşul om de litere, arbitrul eleganţei, îi întruchipa pe toți.

Acum avea puterea. Şi banii.

În acea vară, tolănit pe puntea iahtului familiei Agnelli – după ce refuzase să-i

însoţească într-una dintre micile lor excursii obositoare în scopul vizitării cine ştie cărei ruine și le adresase un zâmbet afectat când se întorseseră plini de praf şi cu picioarele făcute zob, în timp ce el îşi petrecuse ziua bând şampanie servită de chelneri cu pielea măslinie, blând legănat de apele de peruzea ale Mediteranei şi admirând peisajul –, sau întins lângă piscina lui Babe, ori dansând cu Lee Radziwill (Cum adică, nu ştii? Sora lui Jackie, cea mai recentă achiziţie dintre lebedele sale.), Truman rămăsese pe dinafară neschimbat. Acelaşi măscărici, acelaşi farsor, acelaşi comediant. Acelaşi pudel, acelaşi fătălău minuscul, acelaşi bufon.

— Vreau să-mi plătesc toate datoriile pe care le am față de voi, zicea el tărăgănat când i se puneau întrebări privitoare la caietul pe care îl păzea ca pe ochii din cap. Glumea chiar, zicând că noaptea îl încuia într-un seif. Aţi fost atât de bune cu mine, m-aţi invitat la petreceri, la atâtea dineuri, mi-aţi oferit până şi vacanţe! Marella, iahtul tău e o adevărată nebunie! Un palat plutitor! Aşa că o mică petrecere precum cele de odinioară e o nimica toată, în schimbul a ceea ce mi-ați oferit.

„Da, da, tocmai asta vreau, să vă răsplătesc“, îşi zicea. „Vreau să vă fac să săriţi prin cerc, ca la circ. Amuzaţi-mă, amuzaţi-mă! Vreau să nu uitaţi niciodată cine sunt eu acum! Truman Capote. Autorul mult lăudat al mult lăudatei cărţi *Cu sânge rece,* cartea despre care toată lumea vorbeşte în vara asta a anului 1966. Cartea pe care nici una dintre voi, nişte idioate superficiale, n-ar fi fost vreodată în stare să o scrie! Eu nu sunt doar neînsemnatul True Heart, Inima voastră Credincioasă, invitatul vostru preferat la masă, mititelul vostru gay. Sunt tot atât de puternic pe cât sunteţi şi voi!“

Şi la fel de celebru. Şi la fel de îndreptăţit la titluri de-o şchioapă.

Şi infinit mai interesant.

Cu toate astea, oricât de bogat devenise datorită drepturilor de autor – destul de bogat ca Nina/Lillie Mae să se răsucească de ciudă în urna ei; destul de bogat ca să se mute, în sfârşit, din sărăcăciosul Brooklyn într-un magnific apartament din Manhattan, în recenta Piaţă a Naţiunilor Unite, cu vedere spre East River, spre podul Brooklyn şi spre partea de jos a Manhattanului, apartament decorat cu ajutorul lui Babe; destul de bogat ca să-i cumpere lui Jack casa din Southampton, să o înscrie pe numele lui şi să i-o ofere, probabil actul cel mai generos din viaţa lui, la amintirea căruia lăcrima; suficient de bogat ca să organizeze petrecerea asta –, nu era destul de bogat încât să aibă iaht. Şi nici avion. Şi nici reţea de televiziune. Aşa că şi-a muşcat limba şi a continuat cu entuziasm să planifice

petrecerea, spunându-le lebedelor că vor fi de bună seamă invitate. Ce mai, vor fi în capul listei!

Însă nu se prea cuvenea să dea o petrecere în cinstea propriei persoane. Ar fi sunat cam neruşinat, până şi pentru unul ca el. Şi nu putea nici să o dedice vreuneia dintre lebedele lui. Doamne, câte pene s-ar mai fi smuls, câte rochii făcute de mari creatori ar fi fost sfâşiate, câte bijuterii ar fi fost făcute praf! Nu, nu, cel mai bine s-o dedice altcuiva, unei persoane mai degrabă neînsemnate, pe cât se poate de ştearsă și nici pe departe atât de celebră ca el, dacă aveau să stea unul lângă altul sub lumina reflectoarelor. Kay Graham[36] ar fi fost potrivită.

Biata Kay!

Biata Kay, cu înfăţişarea ei searbădă, soţia lui Phil Graham, tragicul sinucigaş… Biata Kay, care rămăsese cu o grămadă de bani în spinare şi cu un ziar de administrat, pe deasupra, *The Washington Post*. Biata Kay din Washington, D.C., orăşelul ăla învechit, unde femeile nu se gătesc când dejunează în oraş şi nici nu se coafează la Kenneth, orăşelul unde la petreceri plouă cu politicieni şi cu alte fiinţe serioase, însă plicticoase, care mai mult dau din gură decât să bea. Biata Kay îi fusese prezentată de Babe, iar Truman o plăcuse de îndată, tocmai din pricina înfăţişării ei banale. Tot aşa cum îi plăcuseră Alvin şi Marie Dewey din Kansas, pe care îi cunoscuse când era în căutarea de amănunte necesare pentru scrierea romanului *Cu sânge rece.* Alvin fusese detectivul principal care se ocupase de cazul acela. Din motive asemănătoare, Truman era irezistibil atras de şoferi de camion, de instalatori şi de muncitori stupizi şi vânjoşi, culeşi de prin docuri. El era întru totul conştient de fascinaţia pe care i-o trezeau oamenii cei mai simpli şi care aproape că o depăşea pe aceea față de cei bogaţi şi celebri. De fapt, îi era cu neputinţă să se lipsească de vreuna. Adesea părăsea o petrecere de pe Fifth Avenue ca să coboare în docuri şi să agaţe vreun camionagiu.

Aşadar, Kay. Demodata, biata Kay, care, după cum insistase el, sunând-o în vara aia, avea nevoie să fie înveselită.

— Nu, nu, serios, răspunsese ea încurcată. N-am nevoie de nimic, Truman.

— Nu, nu-i aşa. Eu vreau să organizez un bal în cinstea ta. O mică petrecere, ca să te vedem zâmbind din nou.

— N-ai de ce, dar dacă ţii tu, voi fi onorată.

— Perfect. Atunci s-a aranjat. O petrecere intimă, doar între prieteni.

În august, acea petrecere intimă se umflase și ajunsese la vreo cinci sute de „buni prieteni“. Doar cinci sute. Sau poate că cinci sute patruzeci. Nu mai mult.

Pentru că doar atâţia încăpeau, fără să se calce pe picioare, în marele salon al hotelului Plaza, unde se organizau baluri. Acolo avea să se ţină această petrecere intimă pentru înveselirea bunei lui prietene, biata Kay Graham. El, Truman, organiza un bal în Plaza! „Mamă, mamă, uită-te acum la mine!“

— Ascultă, Marella, n-ai de ce să te simţi jignită! N-aş fi putut să te numesc invitată de onoare, pentru că mureau toţi de gelozie! O să am însă nevoie de tine, draga mea, ca să patronezi un dineu înainte de petrecere, dacă nu te superi. Vor fi invitaţi doar prieteni apropiaţi.

— Ascultă, Slim, iubita mea Big Mama! Sigur că ai să fii tu prima pe lista invitaţilor, însă invitată de onoare n-aveam cum să te numesc. Îţi imaginezi cât de furioasă ar fi fost La Guinness? S-ar fi scos cuţite! Pumnale! Însă, întâi şi-ntâi cu tine voi dansa, draga mea!

— Ascultă, Gloria, nu te-nfuria, nu puteam să te numesc invitată de onoare. Are să fie Kay Graham, biata Kay! Dar tu ştii foarte bine, draga mea, că în fundul inimii mele tu eşti invitata de onoare, nu-i aşa? Şi te sfătuiesc să porţi bijuteriile tale cele mai fine, pentru că are să fie un bal foarte, foarte extravagant, iar tu ai să fii oricum *la belle* a balului!

— C.Z., pisicuţa mea favorită! Ce grozav o să ne distrăm! Ştiu că n-o să-ţi pese că nu eşti tu invitata de onoare! Doar o ştii pe Kay Graham, nu-i aşa? Sărmana Kay! Mi-am zis că are nevoie să fie amuzată, aşa că o să fie ea centrul atenţiei. Dar, să fim serioşi, cine să se uite la ea, un biet sufleţel necăjit, când tu, zeiţa blondă a tuturor timpurilor, o să fii acolo?

— Babe! Bobolink, inimioara mea! Fără îndoială că la tine m-am gândit de îndată ce am vrut să organizez un bal. Dorinţa mea a fost să fie pentru tine, în onoarea ta, după toate cele prin care am trecut împreună! Dar ai putea să-ţi închipui cum s-ar simţi Slim, sărăcuţa de ea! Duce o viaţă destul de posomorâtă cu lordul ăla. Să ştii însă că doar pe tine mă bizui pentru organizare! Şi-apoi, n-ai vrea tu să fii cea mai dragă dintre drăguţe şi să găzduieşti un dineu înaintea petrecerii? O să invit doar câţiva prieteni speciali, în aşa fel încât unele persoane care nu au însoţitor să nu sosească la bal singure. Am putea să cinăm împreună şi să sosim la petrecere *en masse*!

De-a lungul acelei veri, în vreme ce se bucurau de prezenţa favoritului lor, Marella, Slim, Gloria, C.Z. şi Babe îl prezentau pretutindeni ca pe un trofeu, mai căutat acum ca niciodată, o adevărată comoară la orice dineu, o pană intelectuală la pălăria lor încărcată cu podoabe. Murmurau între ele în deplină înțelegere şi se simţeau deosebite, unice, superioare bietei Kay Graham, care era îmbrăcată atât

de fără gust, sărăcuţa de ea!

Astfel, Truman, organizator machiavelic, chicotea, îşi freca mâinile jubilând, ademenea pe unii, refuza pe alţii, încântat să vadă întregul Manhattan dansând la picioarele lui, cerşind o invitaţie la ceea ce se profila în acea vară drept cel mai important eveniment al sezonului de toamnă. Truman lăsa să scape câte un indiciu pentru presă. Le telefona faimoşilor lui prieteni şi le şoptea tărăgănat în faimoasele urechi, ademenitor, torcând:

— Aşadar, Tony, Tony Curtis, actorul meu preferat din toate timpurile! Vei fi în Manhattan în noiembrie, nu-i aşa? Iar Tony Curtis, actorul lui preferat din toate timpurile, cel puţin în ziua aia își aranja să fie liber. Şi aştepta să-i sosească o invitaţie care n-avea să mai vină niciodată.

— Carson, dragă! Iubirea mea, autoarea mea preferată! Eşti cu siguranţă în oraş în noiembrie, nu-i aşa? Iar Carson McCullers, prietenă de demult şi sprijin necondiţionat al unui scriitor necunoscut pe atunci, un oarecare Truman Capote, a aşteptat. Până ce a aflat prin Norman Mailer că nu era invitată. Atunci a dat pretutindeni de ştire că propria ei petrecere avea să aibă loc în aceeaşi seară cu cea a lui Truman Capote. Numai că nimeni nu i-a dat vreo atenţie.

Toată vara Truman a alcătuit schițe şi planuri, şi le-a dus la bun sfârşit. Lista de invitaţi a fost treaba cea mai complicată; s-a chinuit teribil să o completeze, aşa cum făcea cu fiecare manuscris. Trebuia să fie perfectă. Trebuia să fie o compoziţie unică de persoane arătoase, bogate, respectate, chipuri noi şi interesante, doar erau în anul 1966! O mie nouă sute şaizeci şi şase, când cei patru Beatles erau în culmea gloriei, la discoteca Cheetah toată lumea dansa go-go, Andy Warhol[37] făcea petreceri la atelierul lui, The Factory, fustele erau scurtate până sus, pletele lăsate să crească până jos, iar Frank Sinatra tocmai se însurase cu Mia Farrow!

Aşadar, Frank Sinatra. Mia Farrow. Truman le-a mâzgălit numele pe listă alături de prințul Aly Kahn. Apoi Lynda Bird Johnson, însă nu maică-sa, Lady Bird, ferească Dumnezeu! Nu avea chef să-i fie petrecerea invadată de vreunul dintre jalnicii agenţi ai Serviciului Secret. Actrița Candice Bergen. Henry Fonda. Şi perechea Windsor, pentru indispensabila tuşă regală.

Cecil Beaton. Henry Ford III. McGeorge Bundy. Norman Mailer. Cuplul Dewey şi prietenii lor din Kansas. Editorii Bennett and Phylis Cerf, de bună seamă. Gardianul imobilului unde îşi avea apartamentul.

Margaret Truman, însă fără Bess şi Harry. Alice Roosevelt. Cuplul Whitney, *naturellement*. Câţiva din familiile Vanderbilt şi Astor, de dragul vremurilor de

odinioară.

Beatles? Nicidecum. Dar Andy Warhol, fără îndoială. Şi Christopher, romanicerul, bineînţeles, Christopher Isherwood. Şi John Knowles. O clipă îi trecuse prin minte comitetul Premiului Pulitzer, încredinţat că romanul lui, *Cu sânge rece*, avea să câştige anul următor premiul pentru non-ficţiune, dar a renunţat, pentru că părea cusut cu aţă albă până şi pentru unul ca el.

Greta Garbo, Marlene Dietrich şi familia Belafonte. Tallulah Bankhead[38], care ar fi în stare să se prezinte în pielea goală, dă, Doamne! Ce publicitate s-ar face! Rudolf Nureyev, de bună seamă. George Balanchine. Căci se va dansa, desigur. Ar fi mai bine să-l reţină de pe acum pe Peter Duchin cu orchestra lui.

Betty Bacall. Pamela şi Leland Hayward. Ce naiba, şi pe ei trebuia să-i invite! După atâta timp, i-o fi trecut și lui Slim supărarea. Mai era şoferul de taxi care-l dusese acasă pe gratis când i se furase portofelul într-un bar. Apoi Rose Kennedy. Ethel şi Bobby, noii lui vecini din Piaţa Naţiunilor Unite. Şi Jackie, cum să nu! Cu toate că Truman începuse să şoptească pe ici, pe colo, cui i-ar fi dat ascultare, că acum arăta ca un travestit care o imită pe ea însăși.

Pentru fiecare nume adăugat pe listă erau şterse cel puţin două, ca să fie, probabil, puse din nou la loc, însă mai târziu. Sau nu. Truman era Dumnezeu. Însă nu unul binevoitor, nici gând de aşa ceva. Ieșeau la lumină conflicte mai vechi. Nici vorbă, Carson McCullers n-avea să fie invitată, vaca naibii! O scârbă, vită geloasă care se întorsese împotriva lui de când fusese mai lăudat decât ea. Să-l dăm uitării şi pe Gore Vidal, altă lepră! Nici Ann Woodward n-avea ce să caute, dar nu numai pentru că era o ucigaşă. Se întâlniseră de curând la o petrecere la Windsori, unde ea fusese tratată cu spatele de ceilalţi invitaţi. Ann rămăsese singură, sprijinită de şemineu, cercetând mulţimea. Truman se îndreptase spre ea.

— Ei, să vezi şi să nu crezi, domnişoara Bang-Bang în persoană! îi zisese el în chip de salut. Ai mai nimerit în ultima vreme peste ceva spărgători?

— Ei, să vezi şi să nu crezi, Truman Capote, scribălău nemernic şi poponar ordinar! rostise ea împleticit. Era drogată. Avea ochii sticloşi, era mânjită de ruj pe obraz, iar Wallis o supraveghea de la distanţă cu o privire feroce, regretând pe faţă că o invitase. Iar asta din pricina unora care, prinşi în plasa de aur a lui Elsie, începuseră să-i plângă de milă, aşa că își făcea iar apariția pe la petreceri.

Apoi, respirând din greu, cu pupilele dilatate, Ann îi aruncase în faţă băutura din paharul pe care îl ţinea în mână. Un surâs strâmb de triumf i-a mijit pe buzele vişinii.

— Nu mă prosteşti tu pe mine, bulangiu mititel, i-a zis. Nu eşti tu mai puţin vrednic de milă decât mine. Ba poate că eşti şi mai jalnic!

— O să-ţi pară rău, a asigurat-o el calm, în vreme ce ea, chicotind ca o nebună, era condusă grabnic afară din salon de către unul dintre oamenii de casă ai lui Wallis. Iar Truman începuse pe loc să plănuiască răzbunarea.

Doar că asta rămânea să se împlinească ceva mai târziu. *După*. Acum, singurul lucru pentru care voia şi pentru care se simţea în stare să facă ceva era petrecerea lui. Organizarea balului nu-l lăsa să îşi frământe mintea cu ce ar mai fi avut de scris în continuare. Munca la romanul *Cu sânge rece* îl secătuise, îşi scormonise tot sufletul. Cu toate astea, la început nu fusese nimic mai mult decât un ocoliş, un divertisment stârnit la citirea unui articolaş din *Times* care îi trezise interesul – era vorba despre asasinarea unei întregi familii din Kansas. Îi trecuse prin cap să scrie ceva de mici dimensiuni pentru *The New Yorker*, ceva despre ecourile unui omor săvârşit într-o mică localitate, şocant îndeosebi pentru că totul fusese făcut la întâmplare. Astfel încât îl convinsese pe William Shawn, redactorul-şef, să îl trimită în Kansas pentru un reportaj. Asta fusese tot.

Numai că, în micul tribunal din Kansas, în clipa când dăduse cu ochii de Dick, idiotul, fanfaronul Dick, şi de Perry, fascinantul, carismaticul Perry, tocmai în seara în care cei doi fuseseră arestaţi, bănuiţi de asasinarea familiei Clutter, Truman pricepuse că poate să facă mai mult decât atât. Însăşi capodopera lui. Un studiu de caz, o strălucită lucrare jurnalistică scrisă cu expresivitatea artistică a unui roman. „De fapt eu am inventat un nou gen: romanul de non-ficţiune“, spunea el neobosit oricui voia să îl asculte, iar asta încă din 1959, când începuse toată acea istorie. Petrecuse nenumărate săptămâni în orăşelul Holcomb din Kansas, adunase materiale, punând întrebări celor din orăşel, încercând să înţeleagă victimele, pe soţii Clutter, se apropiase de detectivul şef Alvin Dewey, o persoană cu înfăţişare de granit, şi de adorabila lui soţie, Marie, se apropiase încă şi mai mult de cei doi arestaţi şi condamnaţi la moarte, Dick Hickock şi Perry Smith, ba chiar izbutise să-i înţeleagă pe aceştia mai bine, mai profund decât pe soţii Clutter.

Dar, când s-a înapoiat la New York şi s-a aşezat la lucru înconjurat de carnetele lui, totul a devenit simplu. Textul se scria singur, de ziceai că i se scurgea din vârful degetelor; iar el le povestea despre asta tuturor, fără deosebire, astfel încât, în scurt timp, toţi salivau de nerăbdare să-l citească, în vreme ce el le oferea firimituri, jucând unele scene la petreceri sau la dineuri. A urmat aşteptarea, o nesfârşită şi chinuitoare aşteptare a sfârşitului. Sfârşitul, of, cât de

tare ar fi dorit să-l scrie, însă nu s-a putut, ani şi ani de zile, ani nesfârşiţi de agonie, pe când Dick şi Perry căpătau amânare după amânare şi îl rugau pe el, marea lor speranţă, reporterul faptelor lor, să le întindă o mână de ajutor. Ani de-a lungul cărora tot ce putea să facă era să vorbească despre marea lui lucrare, însă nu să o încheie, doar să asiste, în schimb, la succesul lui Nelle Harper Lee, care câştiga toate premiile posibile cu cartea despre copilăria lor: *Să ucizi o pasăre cântătoare*. Vai, Doamne, câtă durere să o vadă, dintre toţi, tocmai pe Nelle câştigând totul! Pe Nelle cea stângace şi bâlbâită! Şi-apoi spaima grozavă, spaima care îl trezea în miez de noapte cu inima bătându-i nebuneşte, ud din cap în picioare de sudoare lipicioasă, spaima trezită de gândul că n-o să mai fie nimeni interesat de el şi de cartea lui. Şi că va rămâne un scriitoraş oarecare. Şi nu cel mai mare din toate timpurile.

În cele din urmă s-a isprăvit şi cu amânările, s-a isprăvit şi cu telefonul guvernatorului care oprea totul în ultima clipă şi a sosit vremea execuţiilor – of, Doamne, vai, Iisuse Hristoase, ah, mamă! Spre ruşinea lui, Truman a trebuit să fie de faţă pentru Dick şi pentru Perry, dar şi pentru Nelle, da, da, care îi dăduse o mână de ajutor în strângerea de informaţii; fusese silit și de William Shawn, care aştepta sânge în schimbul banilor, nici mai mult, nici mai puţin! Truman s-a dus să-i vadă pe cei doi numai cu o oră înaintea execuţiei lor. Dick şi Perry erau albi ca varul, însă îşi făceau curaj, se străduiau să glumească, dar se vedea limpede că erau îngroziţi, nenorociţii! Oare ce simţise Truman când vorbise cu ei pentru ultima oară? Nu reuşise să îşi dea seama în întregime de ce se petrecea, nu era destul de curajos să facă asta. Truman era conştient de laşităţile lui, îşi închipuia chiar că asta era o trăsătură simpatică a lui de caracter. Însă atunci – era aproape de miezul nopţii, beznă, ploaie, un adevărat coşmar pe care știa că avea să îl poarte cu el o viaţă întreagă, pentru că i se strecurase în toată făptura şi îi îngheţa sângele în vine –, în noaptea aia, atât laşitatea, cât şi curajul de care dăduse dovadă îl uluiseră. Laşitatea care, în ciuda rugăminţii lor repetate, îl împiedicase să meargă să-i vadă până înainte de final când nu le-ar mai fi rămas vreme să îi spună tot ce ar fi avut de spus: că s-a lepădat de ei, că i-a părăsit, că s-a folosit de ei… Dar îşi călcase pe inimă şi se dusese, iar propria lui bravură îl copleşise; curajul de care dăduse dovadă rămânând până la sfârşit, pentru că cei doi asasini îi ceruseră să fie martor al clipei lor de pe urmă: ritualul barbar, ultimele cuvinte, glugile trase peste ochi, tremurul genunchilor, zvârcolirea celui atârnat în nodul de la capătul funiei, iar la sfârşit o linişte stranie, o răsuflare mai puţin, o fiinţă absentă în hambarul acela cuprinzător, deşi erau tot atâtea trupuri.

Dar un suflet mai puţin. Irosirea dramatică a unor vieţi care, la drept vorbind, nu se deosebeau de a lui, vieţi ale unor oameni părăsiţi de părinţi, trataţi toată viaţa ca un căcat, ca un gunoi, ca mucegaiul. Oameni care o luaseră într-o parte, în vreme ce el o luase într-alta, iar această simplă schimbare de direcţie, de vânt, de spaţiu, pas cu pas, era tot ce deosebea asasinul de artist.

Dar el băgase de seamă că un asasin poate să fie un artist. Iar artistul, asasin.

Scormonirea sufletului, epuizarea realităţii, depunerea unei mărturii, ajutorul acordat oricui se nimerea, fie şi unui asasin, toate astea erau de ţinut la distanţă. Nu avea cum să dea seamă de ele, de teamă să nu dăuneze scrisului, lucrul cel mai important. Capodopera pe care o plăsmuise îl uimea la fiecare cuvânt bine ales, la fiecare paragraf făurit cu măiestrie. Cartea era totul. Trebuia să o scrie şi a scris-o, ultimul capitol fiind întocmit ceva mai în grabă decât de obicei, el, pentru care încheierile reprezentau o adevărată agonie.

Cartea asta era tot ce visase el că avea să devină, despre asta vorbise în dreapta şi-n stânga, cu lebedele lui, cu scriitorii rivali, cu gardianul imobilului unde locuia, cu băcanul de la colţul străzii, cu rudele ţicnite din Alabama, chiar cu neisprăvitul şi smiorcăitul de taică-su, care îi cerşea atenţia. *Cu sânge rece* era o capodoperă; de data asta criticii erau toţi de aceeaşi părere. Iar acum, când era în vârful piramidei și devenise piscul cel mai înalt al acestui măreţ oraş care îi atrăgea pe cei din ţinuturile mai modeste, avea dreptul să se bucure de succes. Pentru că sărbătorirea fructului muncii e la fel de importantă pe cât e şi munca scrisului.

Aşadar, acum oferea o serată. Cea mai minunată şi elegantă serată oferită vreodată…

În onoarea doamnei Katherine Graham:

Domnul **TRUMAN CAPOTE**

ARE PLĂCEREA SĂ VĂ INVITE

LA UN BAL ÎN ALB ŞI NEGRU,

LUNI, DOUĂZECI ŞI OPT NOIEMBRIE

LA ORA ZECE SEARA

ÎN MAREA SALĂ DE BAL A HOTELULUI PLAZA

La terminarea balului, Truman a spus că în dimineaţa în care trimisese invitaţiile îşi făcuse cinci sute de prieteni şi o mie cinci sute de duşmani.

Numai una dintre cele două presupuneri era exagerată.

Note

36. Katharine Mayer Graham (1917–2001), publicistă, a condus cotidianul *Washington Post* timp de mai bine de douăzeci de ani.

37. Grafician, fotograf, pictor și realizator de filme.

38. Tallulah Brockman Bankhead (1902–1968), actriță de teatru și cinema, vestită pentru vocea ei răgușită, personalitatea debordantă și umorul devastator. (N. red.)

Capitolul 13

La cel mai înalt nivel. O consfătuire. De o însemnătate excepţională.

În ajunul seratei lui Truman, Betsey Cushing Roosevelt Whitney, însoţită de surorile ei, Minnie Cushing Astor Fosburgh şi Barbara Cushing Mortimer Paley, a intrat cu capul sus la Plaza, în restaurantul Palm Court. Fără să încetinească, a făcut un vag semn unui *maître d'hôtel*, care s-a grăbit să-i tragă scaunul, ca să se poată aşeza la masa aleasă de ea însăşi. Betsey Cushing Roosevelt Whitney nu aştepta să i se spună unde să stea, nici măcar la Plaza.

Era la ora ceaiului de după-amiază. De jur împrejurul lor, fetiţe adorabile în rochiţe roz, cu funde asortate, cu mănuşi albe şi pantofi de lac erau însoţite de părinţii lor sau de bunici îngăduitori. Puteau fi văzute şi alte persoane din lumea bună, însă nu chiar atât de cunoscute, precum şi câţiva provinciali care căscau gura la cele trei femei deosebit de elegante şi cu pometţii obrajilor la fel de proeminenţi pe cât era de evidentă poziţia lor socială. Ele n-au acordat însă vreo atenţie turiştilor. Era o întâlnire între surori, un ritual păstrat din copilărie. Reuniunile lor se limitau odinioară la condiţiile împrumutului unei panglici de la una la alta ori la capitalul care s-ar fi putut strânge ca să-i ofere mamei lor un cadou de ziua ei de naștere. Dar când crecuseră, iar frumuseţea şi eleganţa le fuseseră modelate de mama lor, asemenea uniformelor şcolare, conferinţele tratau chestiuni mai serioase, de obicei sub conducerea lui Gogs. La una dintre întâlnirile la cel mai înalt nivel, fusese discutată şi luată la bani mărunţi lunga poveste de amor a lui Vincent Astor cu Minnie şi se hotărâse în unanimitate că durase destul. La scurtă vreme după asta, Vincent şi-a prezentat cererea în căsătorie. Nefericitul act matrimonial dintre Babe şi Stanley Mortimer a ajuns la un sfârşit mulţumitor tot după unul dintre acele conclave. Gogs şi fetele cântăriseră argumentele pro şi contra, iar în cele din urmă au decis că Babe putea să o ia din loc cu reputaţia neştirbiă. Aşa a şi făcut. Nu s-a ţinut însă o ședinţă când Babe a hotărât să se mărite cu Bill.

Ceaiul era, de asemenea, o tradiţie de pe vremea tinereţii lor. Pe când locuiau în casa lor enormă din Brookline, în Massachussetts, Gogs, mama lor, introdusese ceremonialul ceaiului de după-amiază, în aparenţă numai pentru membrii familiei, dar în scurt timp devenise un pretext pentru primirea celor mai

bine situate persoane din lumea medicală şi universitară, care puteau să vină fără vreo invitaţie specială. În fiecare după-amiază, masa din camera de recepţii era încărcată din belşug cu felurite sorturi îmbietoare de ceai, cu punciuri şi sendvişuri miniaturale ori dulciuri, şi sosea grămadă de lume.

Surorile Cushing crescuseră urmărind-o pe mama lor în timp ce prezida masa pe care erau aşezate bunătăţile, ori se învârtea printre musafiri, atentă la cele mai mărunte dorinţe, astfel încât fiecare să se simtă în largul lui. Însă tatăl lor, adesea într-o operaţie, era rareori prezent.

Fetele erau cu ochii-n patru, însă nu doar ca să se amuze. Gogs ţinea ca ele să fie implicate în toate preparativele, iar asta cu mult înainte de a avea vârsta potrivită pentru a lua parte la acele recepţii elegante. Îşi observau mama în vreme ce se îngrijea de fiecare mărunţiş, de curăţenia impecabilă a şorţurilor purtate de fetele de serviciu irlandeze, de rituala lustruire a argintăriei ori de plasarea cireşelor pe glazura trandafirie a prăjiturelelor care însoţeau ceaiul.

Aveau adesea şi muzică. Vreun student de la Cambridge angajat cu ziua cânta la harpă sau la pian. În alte case, chiar şi la Boston, în vremurile acelea jucăuşe ale anilor ’20 sau pe la începutul anilor ’30, era cu putinţă să fie servit un cocteil amestecat în shaker de argint şi acompaniat de biscuiţi cu brânză. Dar nu la Gogs. Ea ţinea la tradiţie: ceşcuţe de porţelan, ceai englezesc, lămâie, zahăr şi smântână Devonshire pentru biscuiţii din făină de orz.

Prin urmare, Betsey Whitney, Minnie Fosburg şi Babe Paley erau mai mult decât în stare să pregătească ceaiul cu gustări savant compuse la ele acasă, ba chiar o şi făceau adesea. Dar de ce să se ascundă întruna? Era momentul să fie convocată o întâlnire între surori, astfel încât s-au dus în chip firesc la Plaza. Doar mama lor le crescuse ca să fie văzute şi admirate.

— Nu cred că mama şi-a părăsit vreodată salonul ca să ia ceaiul în oraş, a afirmat Betsey scoţându-şi mănuşile. Fără să fie cea mai mare dintre ele, îşi asuma rolul ăsta. Altfel, era o variantă mai scundă a lui Babe, aceiaşi pometi înalţi, aceleași trăsături, mai șterse. Părul ei avea o nuanţă mai deschisă, ochii nu-i erau tot atât de întunecaţi, pielea, nu chiar la fel de lăptoasă. Avea însă cea mai maiestuoasă ţinută. Era capabilă să privească pe oricine de sus, chiar dacă ea ar fi fost cea mai scundă persoană din toată încăperea.

Minnie, cea mai vârstnică dintre surori şi cea mai drăguţă cu toată lumea, după cum tot spunea Babe, a scuturat din cap. Minnie era cea mai înaltă şi mereu cu picioarele pe pământ. Nu avea nici ţinuta arogantă a lui Betsey, nici nesiguranţa lui Babe. Nu avea nici ochi căprui migdalaţi, ca ele, dar era cea mai

zveltă. Putea fi considerată stângace dacă ar fi fost fata oricui altcuiva, şi nu a lui Gogs.

Babe a zâmbit cu tandreţe.

— Ai dreptate. Mama n-a ţinut niciodată să ia masa în oraş. Ea a fost întotdeauna de părerea că nu există loc unde să fii mai bine servit decât acasă la tine.

Un chelner s-a apropiat şi i-a înmânat lui Betsey un meniu scris cu litere frumoase. De unde i-o fi trecut lui prin cap să i se adreseze tocmai ei? Pur şi simplu a ştiut! Ea însă l-a refuzat cu un gest.

— Şampanie şi ceai Darjeeling. Un platou de sendvişuri şi prăjituri, fără blat de pandişpan; nu pot să sufăr pandişpanul. Şi fără ceapă în sendvişuri!

Apoi s-a întors spre surorile ei, iar chelnerul s-a înclinat şi a plecat grăbit.

— Mie îmi place ceapa, a protestat Minnie. S-a îmbujorat, pentru că relua o ceartă care începuse pe când avea zece ani, iar Betsey opt. Dacă ţie nu-ţi place, asta nu înseamnă că eu n-am voie să mănânc!

— Nu se cade să mănânci ceapă dacă eşti o doamnă. Vrei să ai o respiraţie neplăcută? Nu te-a învăţat mama? Betsey a scuturat din cap şi s-a întors spre Babe ca să o susţină.

Babe a strâmbat din nas.

— Mie una nu-mi place, însă nu înţeleg de ce Minnie n-ar mânca, dacă are chef.

— Nici eu n-am înţeles de ce era nevoie să divorţeze de Vincent, dar ea a făcut-o.

Betsey nu s-a uitat la sora ei mai mare, de parcă nici nu era acolo.

— Betsey, n-o lua de la capăt! De la bun început n-am vrut să mă mărit cu Vincent. Şi cred că nici el nu ţinea să ne căsătorim. Dar fiindcă Gogs a vrut, de bună seamă, aşa s-a făcut. Am stat cu el cât am putut, apoi i-am găsit-o pe Brooke, care avea nevoie de banii şi de numele lui mai mult decât mine. După asta a murit, aşadar la ce bun? Cui îi pasă? Iar dacă vrei să ne pretăm la jocul ăsta, tu de ce-ai divorţat de James? Un Roosevelt nu era destul de bun pentru tine?

— James n-avea chef să fie un tată adevărat pentru fetele lui. Eu m-am gândit la fetele mele, aşa cum mama s-a gândit întotdeauna la noi. Şi sunt o mamă bună, Minnie. Oricum, tu nu ştii ce înseamnă asta, şi-a înfruntat Betsey sora cu ochi mijiţi.

— Doamne, vă rog! a spus Babe uitându-se de la una la alta. Fetelor, vă rog!

Nu aici! Mama ar fi îngrozită!

— Babe, e doar o discuție, şi-a certat Betsey sora mai mică. vorbim pe un ton cât se poate de normal. Te îngrijorezi degeaba, aşa cum faci de obicei. Hai să schimbăm subiectul! Mâine e balul lui Truman. Știm cu ce ne îmbrăcăm?

Era altă întrebare retorică, după cum îi plăcea lui Betsey să pună. Trecuseră câteva săptămâni de când căzuseră de acord asupra ţinutei fiecăreia, aşa cum făceau înainte de orice bal. Încă de pe vremea petrecerilor de copii cu ocazia vreunei zile de naștere şi până la extraordinarul „Bal în Alb şi Negru“ al lui Truman, divinele surori Cushing au ştiut întotdeauna să se îmbrace în aşa fel încât trioul lor să fie cât mai avantajat. Prima care alegea era Babe, lucru care nu-i plăcuse niciodată lui Betsey, dar pe care nu-l putuse schimba. Poate că era singurul lucru pe care nu izbutise niciodată să îl impună. După ce Babe îşi făcea selecţia, urma ca surorile ei să se hotărască asupra unor toalete întru câtva complementare, ţinând seamă de tonuri de culoare potrivite fiecăreia. Era un adevăr universal recunoscut că Babe arăta angelic în albastru. Şi toate culorile pietrelor preţioase i se potriveau. Betsey purta adesea negru. Lui Minnie nu-i păsa, ba chiar îi cerea de multe ori lui Babe să-i găsească ținuta potrivită, o sarcină de care, mulţumită să dea o mână de ajutor, Babe era foarte mândră.

Cât priveşte bijuteriile, fiecare făcea după pofta inimii. Betsey avea banii lui Whitney, Minnie le avea pe cele rămase de la familia Astor. Babe avea cele mai moderne creaţii ale noilor bijutieri, Fulco di Verdura şi Jean Schlumberger.

— Ei bine, de data asta suntem toate trei în alb, prin urmare nu avem nimic de coordonat, a zis Minnie evident uşurată. Casele de modă?

— Eu pun o rochie de Castillo, a zis Babe, deşi Betsey ştia foarte bine ce o să poarte.

— Dior, a replicat Betsey.

— Balmain, a zis Minnie, şi toate trei au aprobat.

— Cu măştile cum staţi? Eu i-am cerut lui Halston să mi-o facă, a spus Betsey.

— Acelaşi, a spus Minnie arătându-se cu un deget.

— Eu, lui Adolfo. De fapt, i-am cerut să-mi facă trei versiuni diferite, pentru orice eventualitate, a admis Babe, coborând cu modestie privirea. I-am dus nişte pasteluri ale câtorva dintre bijuteriile mele, el a creat trei modele, dintre care l-am ales pe cel care mi-a plăcut mai mult. Apoi el a adăugat pietrele.

— Vai, Babe! Minnie era atât de plină de admiraţie, încât fața ei îngustă strălucea. Numai tu puteai să te gândeşti la aşa ceva!

— Da, bună idee, a admis şi Betsey scrâșnind din dinţi.

— Doar mă cunoaşteţi, a dat din umeri Babe, deşi era mulţumită de vădita gelozie a lui Betsey. Nu las prea multe la voia întâmplării. Oricum, aşa m-a învăţat mama.

A urmat o tăcere scurtă la apariţia chelnerului care împingea o măsuţă rulantă încărcată cu sendvişuri de mărimea unui dolar de argint, cu biscuiţi îmbietori şi cu prăjituri glazurate. Când au fost servite, surorile i-au adresat pe rând un zâmbet de aprobare, l-au lăsat să le toarne ceaiul, însă, după plecarea lui, nici una nu s-a atins de mâncare. Disputa despre ceapă fusese fără rost.

— Dar Truman? a întrebat Betsey trecând la punctul următor al consfătuirii. Suntem noi sigure că a făcut totul cum trebuie? Babe?

Babe îşi sorbea ceaiul încetişor.

— E balul lui Truman, draga mea Betsey, nu al nostru. Am impresia că ai uitat.

— Da, desigur, dar totuşi… *Truman*! El n-a avut educaţia noastră. Mereu s-a sprijinit pe noi, pe toate trei, îndeosebi în chestiuni de gust. La apartamentul cel nou, de pildă, decoraţiunea interioară i-ai făcut-o tu și cu Minnie, nu-i aşa?

— I-am dat sfaturi, a spus Minnie schimbându-şi poziţia picioarelor încrucişate, lungi, cu ciorapi de mătase, dar cu pantofi fără toc, simpli, nepotriviţi cu poziţia ei socială, ceva ce Betsey nu avea să accepte niciodată. (Chiar dacă Minnie ştie bine cât e de înaltă, nu poate să poarte şi ea ceva elegant, aşa cum face Babe?) A fost foarte amuzant, nu-i aşa, Babe, dragă? Cu toate astea m-am minunat de toţi şerpii ăia cu clopoţei. Prea multe specimene împăiate! Prea seamănă cu Muzeul de Ştiinţe ale Naturii, s-a scuturat Minnie de silă.

— Eu aş zice că metafora e potrivită, a zis Betsey ţuguindu-și buzele.

— Ce vrei să spui cu asta? i-a şi întors-o Babe.

— Babe, scumpo, vreau să spun pur şi simplu că Truman ştie să înţepe, tu nu crezi? Se uită la lume ca printr-un gard de sârmă ghimpată. Dumnezeu e martor că s-a purtat minunat cu tine, cu noi toate. Cu alţii nu-i întotdeauna aşa. Tot balul ăsta, de fapt, nu-mi vine să cred că nu l-ar fi putut organiza mai bine. Fără atâta publicitate. Iată, *Herald* a publicat lista de invitaţi! Cum a fost posibil așa ceva? Cine le-a dat-o? Prin urmare, cei care n-au fost invitaţi nu mai pot pretinde că au fost, dar că au refuzat. Lumea ştie acum numele invitaților şi, mult mai important decât atât, pe ale celor care nu figurează pe listă. Toată chestia asta e cam… burgheză, nu ţi se pare?

— Truman are un secretar care a trimis invitaţiile, i-a răspuns sec Babe. Nu

avea doar el acces la listă.

— Babe, dragă, fidelitatea de care dai tu dovadă mă emoţionează, şi nu e pentru prima oară. Buzele lui Betsey s-au ţuguiat iarăşi. Să sperăm că seara de mâine nu va fi un dezastru, pentru că, dacă se întâmplă ceva, toată lumea va presupune că suntem şi noi implicate, deși n-ar fi adevărat. Îndeosebi în ce te priveşte, Babe, când se ştie prea bine cât de apropiaţi sunteţi tu și Truman.

— Nu cred că avem de ce să ne îngrijorăm. Are să o scoată la capăt cum nu se poate mai bine, sunt sigură de asta. Babe şi-a dat dat seama că emoţia o făcea să roşească, şi-a auzit tonul vocii urcând uşor, așa că a luat o înghiţitură de ceai, şi-a netezit fusta taiorului Chanel şi i-a adresat surorii ei mai mari un zâmbet senin. De-abia aştept să-ţi văd toaleta, dragă Betsey. Mi-ai descris-o, desigur, însă aştept cu nerăbdare să văd cum îţi vine. Îşi pune şi Jock mască? Eu una nu sunt în stare să-l conving pe Bill să poarte una.

— Nu, nici Jock nu vrea mască.

— Jim, dimpotrivă! exclamă Minnie cu faţa toată numai zâmbet. A stat săptămâni de-a rândul să şi-o deseneze singur!

— Normal, murmură Betsey cu o privire semnificativă spre Babe. Nu sunt deloc surprinsă că aud asta, draga mea.

— Ce credeţi voi că ar zice Gogs de balul ăsta? a întrebat Minnie visătoare. Ea îi dăduse mamei lor cea mai multă bătaie de cap. Acasă se ciondăneau adesea, dar în public Minnie se conforma în general indicațiilor lui Gogs. Betsey semăna așa de mult cu mama lor, încât între ele existase întotdeauna o armonie perfectă. Nesigură pe ea însăşi, nu se punea problema ca Babe să pună la îndoială decretele mamei, cu excepţia căsătoriei cu Bill. Atunci fusese un adevărat scandal! Minnie a zâmbit amintindu-și expresia de pe chipul mamei ei, căreia nu-i venea să creadă când a aflat că, dintre toate fetele ei, tocmai Babe se căsătorea cu un evreu! Adesea mă întreb, a spus Minnie, ce părere ar avea mama despre Truman.

— Sper că i-ar fi plăcut şi ei la fel de mult pe cât ne place nouă, a spus calm Babe.

— Nu, ei nu, a decretat Betsey cea înţeleaptă. N-ar fi avut nici un strop de încredere în el. N-aş spune că aş condamna-o. E, într-adevăr, un tip destul de amuzant, dar în doze mici.

— Oricum, mama n-ar fi fost de acord cu atâta publicitate. Fotografi la un bal! Trebuie că se răsuceşte în mormânt! Dar, în secret, ar fi tăiat din ziar pozele noastre şi le-ar fi lipit într-un caiet de amintiri. Şi ne-ar fi cerut să-i arătăm

rochiile înainte de bal! Doamne, ce idee! Să ne îmbrăcăm cum ne taie capul la vârsta noastră! a râs Minnie cu nostalgie. Îi lipsea forţa naturii care fusese maică-sa. În ciuda asprimii, Gogs fusesese busolă, şi cârmă, şi pânze pentru ele; până şi vântul care le împinsese spre porturile sigure ale bogăţiei şi ale tuturor privilegiilor. Şi, fără doar şi poate, ele erau în siguranţă, Minnie trebuia să recunoască asta, deşi suspinând. Iar ei îi lipsea curajul. Ştia că n-ar fi fost niciodată o soţie bună pentru un om sărac. Nici una dintre ele nu ar fi fost în stare de aşa ceva. Mă rog, poate Babe.

Zgomotul unui dop de şampanie le-a făcut să se mişte pe scaune pline de nerăbdare. Li s-a turnat *Cristal* în pahare, iar Betsey a fost prima care a înălțat paharul.

— Pentru Gogs!

— Pentru Gogs! au repetat surorile, au ciocnit şi paharele lor au clinchenit, stârnind iarăşi curiozitatea tuturor celor din încăperea aceea plină de palmieri. Trei femei frumoase, cele trei superbe surori Cushing, onorau Plaza cu prezenţa lor şi ofereau celor subjugaţi prilejul să le zărească râzând împreună, lipsite de griji, privilegiate, atât de elegante, încât nu era cu putinţă nici măcar să fie invidiate. Erau pur şi simplu de neatins.

Apoi surorile au plecat, iar în drum spre limuzinele lor au împrăştiat bezele şi au împărţit cu cei câţiva aleşi zâmbete de recunoaştere.

Trebuiau, la urma urmei, să se îngrijească de toalete, să încerce pentru ultima oară rochiile, să nu fie vreo cusătură ruptă ori ceva paiete descusute. Trebuiau să îşi aducă aminte codul seifului ca să poată scoate bijuteriile. Trebuiau să se asigure că soţii lor avuseseră o cină delicioasă, urmată de un trabuc excelent, ca să fie în cea mai bună stare de spirit și, poate, să se lase convinşi să danseze la bal sau cel puţin să nu se supere dacă ele ar dansa cu alţi bărbaţi. Şi apoi, fără doar şi poate, surorile erau obligate să se culce devreme, cu felii de castravete pe pleoape şi cu măşti hidratante. Nu aşa le învăţase mama lor? Să doarmă cel puţin zece ore în noaptea dinaintea unui bal.

Capitolul 14

În dimineaţa balului, Kay Graham s-a dus să se coafeze. De obicei era spălată cu şampon, apoi i se punea părul pe bigudiuri, însă în ziua aceea era din ce în ce mai nervoasă. Truman îi vorbise despre preparativele minuţioase întreprinse de unele dintre prietenele lui, cele într-adevăr elegante, lebedele, cum le numea el: Marella Agnelli, Slim Keith, Gloria Guinness, Babe Paley. Kay le cunoştea, de fapt, Truman îi fusese prezentat de Babe, o persoană atât de elegantă, atât de bine pusă la punct, încât, alături de ea, Kay se simţise de fiecare dată nepotrivit îmbrăcată, oricât de frumoasă ar fi fost rochia pe care o purta. În realitate, Kay era pur şi simplu lipsită de gena stilului, a eleganţei. Ştia asta, dar, la Washington, aşa ceva nici măcar nu avea prea multă importanţă. La New York, în schimb, conta, iar în seara aceea urma să fie în lumina reflectoarelor.

— Scumpo, trebuie să fii divină! Toate ziarele o să trimită fotografi! Nici canalele de televiziune n-o să se lase mai prejos! Toată lumea o să fie cu ochii pe tine, draga mea, preţioasa mea Kay! Ea știa că Truman dorea să fie drăguţ cu ea. Se agita pentru ea. Însă cuvintele lui o umpleau de disperare, pentru că intervenea veșnica ei neîncredere în sine. Fără glumă, ar fi preferat să rămână pur şi simplu în apartamentul ei de la Plaza, să se uite la televizor sau să citească. Dar nu putea, aşa că, trăgând aer în piept, și-a luat geanta şi s-a grăbit să părăsească Plaza îmbrăcată simplu, într-o rochie de bumbac, purtând pantofi fără toc. Ca de obicei, nu se machiase. Îşi propusese doar să se rujeze şi să îşi dea cu mascara pe gene, însă asta doar seara.

A luat un taxi şi i-a repetat şoferului adresa primită de la Truman, care fixase ora.

— Kay, doamna mea minunată, trebuie să mergi la Kenneth. El e singurul, fără doar şi poate!

Kay auzise de Kenneth, de bună seamă. Îi cunoscuse pe soţii Kennedy la vremea când erau la Casa Albă, iar Kenneth era cel care o coafa pe Jackie. Aşadar bănuia că în ziua aceea, ziua balului, Kenneth ar putea fi oarecum ocupat. Însă nimic n-o pregătise pentru îmbulzeala din faţa salonului. Şi, la drept vorbind, nici pentru un loc aşa cum era acela. Salonul de coafură unde mergea ea la Washington era strâmt, utilitarist, situat la ultimul etaj al unui imobil

comercial.

— Aici este? îl întrebase pe şoferul taxiului, care ridicase din umeri şi întinsese mâna după plată. Ea plătise, ieşise din taxi şi nu putuse să nu se oprească şi să caşte gura, ca un turist ce era.

În faţa unei clădiri impresionante cu coloane, frontoane, ferestre monumentale, totul din piatră calcaroasă, în plus o copertină festivă cu dungi galbene şi negre, se înşiruiau limuzine, berline şi taxiuri. Kay se întreba dacă nu cumva era prin preajmă însuşi preşedintele, pentru că nu mai văzuse niciodată la Washington o astfel de aglomeraţie decât dacă preşedintele sau vicepreşedintele erau pe undeva prin apropiere, însoţit de o suită de maşini ale Serviciului Secret.

Nu se prea auzeau claxoane, şoferii păreau răbdători, pregătiţi să aştepte. Iar de sub prelată apăreau femei în goana mare, ca nişte gloanţe trase dintr-o armă cu aer comprimat. Femei superbe, elegante, mult mai bine îmbrăcate decât ea, cu toalete compuse de creatori de modă şi cu blănuri. Kay şi-a încrucişat de îndată mâinile la piept, stânjenită de rochia simplă şi de jacheta de bumbac, resimţind totodată lipsa machiajului şi a vreunei bijuterii. Capetele acelor femei erau împodobite cu coafuri demne de Maria Antoaneta; stive de păr, în bună parte fals, împodobit cu funde, cu pene ori cu bijuterii, uneori cu toate împreună. Cu gâtul ţeapăn, cu coafurile protejate cumva cu basmale de plastic ori cu glugi împotriva vântului şi a ploii mărunte din acea dimineață de toamnă târzie, fiecare se grăbea spre maşina care aştepta. Iar defilarea continua. Şirul automobilelor negre, unul după altul, părea să fie fără sfârşit.

Kay şi-a înfipt bărbia în piept, a traversat în grabă strada până sub prelată şi a intrat prin nişte uşi enorme de fier forjat. Abia ajunsă înăuntru, a trebuit să rămână locului ca să aibă o imagine de ansamblu. Pentru că nu părea să fi ajuns într-un salon de coafură, ba chiar se întreba dacă nu cumva greşise adresa. Se afla într-un palat, o bombonieră de palat fantezist, cu scară impozantă, cu pardoseală de marmură lustruită parcă din altă epocă şi mai fastuoasă. Atâta doar că pereţii erau acoperiţi de tapet cu motive viu colorate, acum la modă, de flori agățate pe spaliere. Kay remarcase de jur împrejur mici nişe confortabile, cu tavanele ornate ca nişte corturi, care ofereau o senzaţie de intimitate şi unde manichiuristele erau aşezate pe taburete tapisate. Se mai vedeau şi scaune în stil clasic, candelabre, coridoare nesfârşite şi nenumărate alte încăperi.

Kay a urcat treptele încetişor, cu mâna pe balustradă, ferindu-se de manichiuristele şi de coafezele care urcau şi coborau în goană, agitate, cu fruntea transpirată, cu buzunarele doldora de foarfeci şi de pile de unghii. Ajunsă în

capul scării, s-a prezentat unei recepţionere care, aparent moartă de oboseală, s-a pus să caute la repezeală într-un registru pântecos.

— Graham? Graham?

— Da, doamna Katharine Graham.

— Am găsit! De dumneavoastră se ocupă Marco, unul dintre noii noştri stilişti. Pot să vă pun haina la vestiar? Haina uzată de tweed a lui Kay a făcut-o pe tânără să se încrunte.

— Mulţumesc! Kay i-a dat haina şi s-a simţit din nou stingherită de simplitatea îmbrăcăminţii ei. Până şi recepţionera era mai arătoasă, într-o superbă rochie roz, cu părul coafat după ultima modă, umflat ca un balon şi cu nişte cârlionţi subţiri care îi mângâiau obrajii bine desenaţi.

— Pe aici, vă rog, doamnă Graham! O altă tânără, la fel de elegantă, cu nişte gene false umflate ca nişte omizi, a invitat-o pe Kay să urce încă o scară. Mergeţi la balul de astă-seară? Balul lui Truman? Suntem atât de ocupaţi!

— Da, merg. De fapt, sunt… Sunt invitata de onoare. Kay s-a simţit ridicolă rostind vorbele astea. Nici măcar nu îşi dădea bine seama de ce o făcuse. Îi trecuse prin minte că, la urma urmei, era oarecum un motiv de mândrie.

— Cum? Tânăra a încremenit, Kay s-a împiedicat de ea, iar altă femeie, una îmbrăcată într-o rochie Pucci cu un imprimeu extravagant, a dat peste Kay. Sunteţi invitata de onoare? La balul lui Truman?

Kay a simţit că obrajii i se aprind şi a coborât iarăşi capul sub privirile aţintite asupra ţinutei ei lipsite de eleganţă.

— Da.

— Vai, nu se poate!

Kay a ridicat capul şi s-a întrebat cu ce greşise.

— Cum adică?

— Vai, nu e cu putinţă! Nu e Marco cel de care aveţi nevoie! Veniţi, veniţi cu mine!

De dumneavoastră are să se ocupe Kenneth în persoană.

— Dar nu vreau să vă dau bătaie de cap. Nu e important cine mă coafează.

Tânăra a rămas cu gura căscată. La fel şi femeia îmbrăcată cu rochia imaginată de Pucci, care s-a dovedit curând a fi Kitty Carlisle Hart[39].

— Fireşte că e important! Kenneth ar fi distrus dacă nu v-ar aranja părul pentru bal!

Astfel, Kay n-a avut încotro decât să o urmeze pe tânăra femeie pe o altă scară impozantă, până când au ajuns într-o încăpere scăldată în strălucirea aurie a unui

sanctuar. Înainte să fi priceput ce i se întâmplă, după ce rochia ei modestă a fost înlocuită de un poncho roz cu portocaliu, s-a trezit instalată pe un scaun negru de piele lucioasă şi netedă, care semăna cu un tron, alături de un bărbat tânăr, amuzant, cu un început de chelie, într-un costum sobru, cu cravată, asemenea unui bancher, cu mâinile pline de piepteni, de perii şi de mari agrafe de prins părul. La dreapta ei era aşezată o tinerică într-un poncho asemănător cu cel pe care îl purta ea, probabil că o prezentatoare de modă, pentru că i s-a părut cunoscută. La stânga ei era o femeie cu capul pe jumătate acoperit de bucle lungi, rulate în spirale şi pudrate cu alb, în vreme ce restul părului atârna, negru ca smoala, în mod evident încă nelucrat.

De partea cealaltă a camerei, cu părul proaspăt vopsit şi drept, urmând cu siguranţă să fie pus pe bigudiuri, era aşezată Rose Kennedy, care i-a făcut veselă un semn cu mâna, la care Kay a răspuns la fel, mulţumită că vede pe cineva cunoscut. Totuşi, chiar în clipa în care flutura din mână ca să răspundă, Kay a simţit că trece prin oglindă. Nu era obişnuită să fie la fel de bine tratată ca o Kennedy!

— Doamnă Graham! Cel care crease coafura bufantă a lui Jackie Kennedy şi coafura în bătaia vântului a lui Marilyn Monroe, Kenneth, însuşi Kenneth, a lăsat pieptenii şi periile şi a aplaudat, iar Kay a rămas cu gura căscată. Ce onoare să vă coafez! Ce mască o să purtaţi? Aţi adus-o? Dar rochia?

— Ah, la asta nu m-am gândit …

— Nu-i nimic, a spus Kenneth blând, cu o sclipire de simpatie în ochii lui ghiduşi. Puteţi să le descrieţi?

— Da, sunt foarte simple de fapt… O rochie albă, dreaptă de sus până jos, ca o togă, cu mâneci lungi, cu pietre… hematit cenuşiu… în jurul gâtului şi al mânecilor, ca nişte manşete, pe mască, de asemenea. Care e tot albă.

— Atunci, cred că vă trebuie ceva clasic şi elegant. O să punem aşadar bigudiurile, apoi pieptănăm spre spate, fixăm bine totul, simplu, cu ace de păr, iar pe părţi lăsăm părul să arate frumos netezit, elegant.

— Ah, da, mulţumesc!

Kay Graham simţea că îi vine să plângă. Kenneth îi dăduse impresia că ştia exact ce îi trecuse ei prin cap. Nu erau pentru ea coafurile complicate, bucle peste bucle, păr adăugat, vopsele stranii, cum văzuse în jur.

— Mi se pare că o să fie ceva foarte frumos, draga mea, i-a spus Rose peste umăr cu accentul ei tăios de bostoniană, iar Kay a aprobat cu entuziasm. Apoi şi-a permis să se relaxeze şi să se lase răsfăţată. Cineva i-a adus o tavă pe care erau

mici sendvişuri, un pahar înalt cu şampanie, o ceaşcă de supă. A ciugulit câte ceva, i s-a făcut manichiura, a stat cu părul pus pe bigudiuri sub casca cea mai puţin zgomotoasă de care avusese parte până atunci, a privit cum făcea Kenneth minuni cu capetele altora, a stat cu ochii închişi câtă vreme a făcut același lucru cu ea, după ce a ieşit de sub cască, apoi…

— *Voilà*!

Kay a deschis ochii. Chipul i s-a schimbat într-un zâmbet atât de larg, atât de încântat, încât nu s-a recunoscut, pentru că trecuse într-adevăr multă vreme de când nu mai zâmbise aşa ca acum, când radia de bucurie.

Pentru că arăta atât de bine! Ah, de-a dreptul minunat! Ce păcat că Phil nu avea cum să fie de faţă s-o vadă…! Dar nu, refuza să plângă. A clipit ca să-și alunge lacrimile. Phil era atât de arătos, iar ea, o făptură atât de ștearsă. Fusese întotdeauna conştientă de diferența dintre ei, cu toate că el, când era el însuşi, n-o arătase niciodată. Când n-a mai fost el însuşi… Ei bine, ăsta e adevărul. Nu mai era el însuşi. Iar ea arăta atât de bine! Tânără, cu părul îngrijit, simplu, așa cum, mai mult ca sigur că n-ar fi fost în stare să şi-l aranjeze singură. Trebuia să fie cineva talentat, precum Kenneth, ca să o facă să arate mai bine ca niciodată.

Kenneth n-avea nevoie să întrebe dacă îi plăcea. I-a văzut ochii umezi. Şi-a stăpânit o lacrimă şi a suspinat, respiraţia uşurată a artistului mulţumit la încheierea lucrului bine făcut. Apoi s-a dus să facă aceleaşi mişcări, iarăşi şi iarăşi, pentru următoarea femeie superbă care intra în atelierul lui, Marisa Berenson[40]. Ce viziune de vis!

Kay Graham a dispărut nebăgată în seamă, atentă să nu îşi atingă părul când s-a îmbrăcat la loc cu hainele ei, mulţumită că nu mai plouă şi atât de grijulie să nu îşi strice coafura, încât nici măcar n-a întors capul. Însă trebuia să se grăbească să ajungă la Plaza să se schimbe, să o lase pe fiica ei, Lally, să o machieze, pentru că habar n-avea cum se face aşa ceva, şi să aştepte ca Truman, drăguţul de Truman, curtenitorul, Truman cel plin de atenţii, să-i bată la uşă şi să însoţească Cenuşăreasa la bal.

Până în clipa aceea, Kay nu se gândise defel la ce avea să urmeze. Dar nu mai era în stare să aştepte.

Și Slim era la Kenneth în după-amiaza aceea, dar nu se încrucişase cu Kay Graham. Şi, mulţumită ingeniozităţii celor care lucrau pentru Kenneth, nu dăduse nici peste Pamela Churchill Hayward, mulţumescu-ţi ţie Doamne! Totuşi, seara nu avea cum să n-o întâlnească, prin urmare se lăsase pe mâinile lui

Kenneth, ştiind că el avea să o facă să arate superb. Aştepta nerăbdătoare evenimentul, chiar dacă avea să întâlnească mai mulţi foşti soţi şi foşti amanţi decât ar fi avut chef. Dar un bal e un bal, poate că va izbucni şi vreo bună încăierare. Truman îi spusese cândva că ăsta era semnul unei adevărate petreceri. Deşi ceva îi spunea că el n-ar mai gândi chiar aşa, dacă ar fi fost să se întâmple tocmai în seara aia.

Truman se simţea teribil de nervos. Era, de fapt, pur şi simplu sastisit din pricina telefonului care zbârnâise toată după-amiaza în apartamentul lui de la Plaza. Grupul din Kansas, oamenii ăia simpli şi drăguţi pe care îi cunoscuse pe când făcea cercetări pentru scrierea romanului *Cu sânge rece,* îl ţineau la curent cu aventurile lor, fuseseră la coafat la salonul de la Plaza, li se livraseră măştile, rochiile erau călcate, se simţeau în al nouălea cer că sunt invitaţi la balul lui, iar entuziasmul lor îl emoţiona. De fapt, nu era mare lucru că îi invitase ca să aducă un pic de culoare în vieţile lor posomorâte, chiar dacă acum n-avea timp de ei. Pe deasupra, conducerea hotelului îl năpădise în ultima clipă cu un ropot de întrebări privitoare la aranjamentele florale, la orchestră şi la dorinţele lui despre ora la care ar fi bine să fie servit bufetul – la miezul nopţii sau mai târziu. Cât despre sistemul de securitate… O adevărată bătaie de cap! Fusese asigurat că oaspeţii ar aprecia o intrare aparte, iar asta ca să scape de mulţimea de gură cască şi de inevitabilii fotografi îngrămădiţi în faţa intrării principale din Piaţa Grand Army. Truman fusese de acord, chiar dacă dăduse ochii peste cap, îngrozit la gândul cheltuielilor. Dacă îşi cunoştea oaspeţii, şi îi cunoştea foarte bine, nici unul dintre ei n-ar fi avut nevoie să profite de o intrare ascunsă privirilor marelui public.

În sfârşit, Kay nu încetase să-l sune şi să-i ofere ajutorul, însă, cu toate că era atât de drăguţă şi de cumsecade, asta îl scotea din minţi. Aşa că, în cele din urmă, a rugat-o să comande o cină uşoară în apartamentul ei, numai pentru ei doi, înainte de a coborî să întâmpine oaspeţii. Deşi urma să cineze la familia Paley, care oferea primul dineu înaintea balului, ei doi plănuiseră să dea o fugă doar atât cât să bea un pahar înainte de întoarcerea la Plaza, pentru că erau nevoiţi să fie primii acolo, ca să primească invitaţii.

Oricum, Truman a contemplat teancul de ziare îngrămădite de jur împrejurul lui, fiecare cu cel puţin o menţiune a balului. Balul lui! Balul anului! Al deceniului! Al secolului!

Venise vremea să se gătească şi, preț de o clipă, s-a întrebat dacă nu cumva şi

Jack făcea acelaşi lucru. Dragul, mohorâtul, exasperantul de Jack, pentru care toată povestea asta nu era decât o scuză idioată, un exces ridicol, of… toate lucrurile nesuferite pe care le spuneau cei care nu fuseseră invitaţi.

— Ce pierdere de timp, Truman, îi reproşase Jack. Acum ai o reputaţie literară de apărat. O reputaţie literară serioasă. În ciuda tuturor reproşurilor promisese însă că o să vină, iar pentru asta Truman era mulţumit până peste poate şi spera din toată inima că aşa avea să şi facă. Pentru că îi plăcea să iasă împreună cu Jack în lume, când acesta se purta cuviincios.

Aproape şapte seara. Ora potrivită să coboare şi să o caute pe Kay. Biata, sărăcuţa de Kay! O, Doamne, izbutise oare Kenneth să facă minuni cu ea? Dacă cineva era în stare de aşa ceva, apoi acela era Kenneth. Şi spera din toată inima că drăguţa de ea se va distra de minune toată seara. Sinuciderea lui Phil Graham fusese ceva teribil, după o viaţă de schizofrenie. Biata Kay merita asemenea cadou.

După ce i-a aruncat fracului o ultimă privire în oglindă, a pipăit buzunarul unde pusese masca de doi bani, cu gândul la Holly Golightly! Truman a considerat că arăta impecabil. Nu mai era zveltul faun tânăr de altădată; acum era un om aşezat, aşezat pe moştenire, aşezat în posteritate. Poate că devenise ceva mai plin decât i-ar fi făcut plăcere, asta e drept. Părul i se rărise, fără doar şi poate, dar investise ceva într-un transplant de păr cu câteva luni în urmă, aşa că se menţinea pe linia de plutire pentru moment. Ochii însă îi erau limpezi şi luminoşi, iar asta i-a adus aminte de ultima petrecere dată de el, una întru totul formidabilă. Asta se întâmpla pe când era încă în Monroeville, avea 12 ani şi era pe picior de plecare la New York, unde îl chemase în sfârşit maică-sa. Organizase o petrecere de adio pentru el însuşi, la care invitase câţiva prieteni negri, iar Klanul se prezentase şi ieşise scandal. Episodul fusese pomenit timp de ani şi ani de zile drept „scandalul“ din Monroeville.

Ah, cum mai dorea el să fie tot aşa şi în seara aceea!

Babe era în sufrageria apartamentului, care fusese atât de încărcată de flori albe, de altfel demodate, încât arăta precum o grădină englezească. La Kenneth nu se mai dusese pentru că era încredinţată că acolo avea să fie un adevărat balamuc şi, după spusele lui Betsey, cu care vorbise ceva mai devreme la telefon, chiar aşa fusese. În schimb, chemase acasă un stilist şi era foarte mulţumită de rezultatul obţinut. Arăta, pe drept cuvânt, superb, într-o rochie de la Castillo, albă, dreaptă, lungă, însă fără mâneci, astfel încât braţele, brăţările şi

inelele erau admirabil puse în valoare. Coafura se potrivea cu masca pe care avea să o poarte, croită dintr-un satin alb, care îi avantaja ochii. Se asigurase că arată bine din orice parte ar fi fost privită, doar se învârtise în stânga şi-n dreapta în faţa oglinzii triple din dressing. Fiecare imagine era încurajatoare, în ciuda temerilor. Rochia era impecabilă, masca o completa armonios şi nu ascundea conturul ochilor, accentuat cu linii mai negre decât de obicei şi, în plus, cu gene false.

În săptămânile din urmă îi dăduse lui Truman o mână de ajutor şi s-a simţit atât de uşurată că el îi ceruse să o ajute, încât îi venea să plângă. Era balul lui, însă ea ar fi vrut să fie întru câtva şi al ei, cu toate că un astfel de gând i se părea şocant și o făcea să se simtă ruşinată. Se vede că el pricepuse cumva, pentru că i-a căutat sfatul când a venit vorba despre felul în care să fie împodobit marele salon de bal de la Plaza. El voia să decoreze pereţii în roşu, însă ea îl convinsese că efectul putea fi claustrofobic, iar el a fost de acord. Au hotărât, în schimb, să fie bogate aranjamente de flori roşii pe fiecare masă, iar încăperea să fie lăsată în toată splendoarea ei, cu oglinzile cu rame aurite la vedere şi cu candelabre fără ornamente.

— Lasă-ţi oaspeţii să fie decorul, îi sugerase ea, iar el o îmbrăţişase, cum făcea el de obicei, impulsiv ca un copil. Şi în acel moment ea simţise totuşi, la fel ca înainte, cât de intim erau legaţi, simţise că era *a lui*. Şi că el era *al ei*.

Cu excepţia acelui moment, Truman se ocupase singur de toate, savurând în mod făţiş rolul de gazdă. De altfel, era gazdă destul de rar, cel puţin la o asemenea scară, cu toate că se descurca admirabil să pună la punct în pripă câte un dineu intim, fără formalităţi. Iar ea ştia ce mult conta pentru el să fie capabil să organizeze aşa ceva.

— E o răsplată, dragostea mea, îi şoptise el. Vă răsplătesc pe toate şi pe toţi pentru generozitatea pe care mi-aţi arătat-o.

Cine n-ar fi fost emoţionat de generozitatea asta inocentă, impulsivă? Cine n-ar fi fost mândru de el, de Truman Capote, cel care atinsese asemenea culmi şi acum se lăfăia în strălucirea succesului binemeritat?

Totuşi…

Babe se ocupa cu aranjarea ultimelor amănunte ale dineului, un cuţit aici, un pahar de cristal colo, culegea câteva petale căzute, dar se simţea oarecum şubredă. Se simţea şubredă destul de des în ultimul timp, parcă n-ar fi avut niciodată suficient aer. Orice-ar fi făcut, îi lipsea suflul, indiferent că târguia, ori că vorbea cu personalul de serviciu, ori că stătea numai întinsă în pat, cu o carte

în mână. Până şi stomacul îi era sensibil, căci o durea mult prea des.

Schimbarea. Plutea o schimbare în aer, asta trebuie să fi fost. I se părea că Bill era neschimbat – o trata de parcă ar fi fost ceva care i s-ar fi cuvenit, îi cerea să îl însoţească la adunările acţionarilor, o copleşea cu noi bijuterii şi cu îmbrăcăminte, nu pentru că ea le-ar fi dorit sau le-ar fi pretins, ci ca să fie el apreciat, el şi gusturile lui. Continuând să o înşele cu oarece discreţie.

De-acum copiii erau mari. Pe biata Kate, cu nervozitatea ei, o dăduseră la o școală cu internat, și la fel și pe Bill Junior. Fiica ei cea mare, Amanda, se căsătorise cu un tânăr politician de succes, Carter Burden, şi brusc, spre uimirea lui Babe, familia Burden devenise perechea ideală printre cei tineri.

Era oare Babe geloasă pe propria fiică? Aşa se întreba în momentele ei de sinceritate, şi trebuia să răspundă afirmativ. La urma urmei, tinereţea şi frumuseţea sunt trecătoare, iar ea se afla la încheierea celei mai frumoase perioade a vieţii. Ştia asta foarte bine, drept care înfrunta situaţia plină de curaj, se privea în oglindă dimineaţa şi seara, se aprecia fără cruţare, nota fiecare amănunt. Făcea tot ce îi stătea în putinţă ca să îşi pună în evidenţă avantajele, atâta vreme cât le mai avea. Părul îi era încă bogat şi mătăsos, cu toate că în bună măsură cărunt, însă aşa îl lăsase, sfidând privirile celorlalţi; era şi asta o modă lansată de Babe Paley. Pielea îi era încă bine întinsă datorită numeroaselor vizite în staţiuni balneare şi în saloane unde primea zilnic îngrijiri faciale, masaje şi tratamente electrice. Ei da, şi câte o discretă intervenţie chirugicală. Putea să recunoască asta, oricum, măcar în fața ei înseşi.

Silueta îi era de invidiat. Nu avea nici burtica femeilor de vârstă mijlocie, nici spatele încovoiat, iar asta datorită zelului pe care îl manifesta în practicarea metodei Pilates, o tortură cu aparate de împins, de tras şi de extins. Şi, de bună seamă, purta îmbrăcăminte de cea mai bună calitate şi superbe bijuterii de bun-gust.

Cui să-i mai fi păsat de bunul-gust prin anii ’60? Babe se îndoia că ar fi fost în stare să se adapteze timpurilor noi. Avea stilul ei inimitabil, nu se supusese niciodată modei, dar asta nu părea să mai fie de ajuns. Iar dacă nu era cea mai elegantă, cea mai fără cusur dintre toate, atunci cine era?

Singurul care putea să dea un răspuns era Truman, doar el fusese de fiecare dată în stare să o facă. Iar el nu o abandonase nici pe ea şi nici pe prietenele ei, în ciuda temerilor resimţite de ea după publicarea romanului *Cu sânge rece*. De fapt se integrase şi mai temeinic în cercul lor, râdea și mai mult şi mai zgomotos decât înainte şi povestea istorii şi mai deochiate.

— Ah, Babe, dragă Babe, ştii ce-a zis de data asta despre mine porcul ăla de Gore Vidal? Dar, de fapt, l-am mâncat fript la masa de prânz, aşa că nu mai are importanţă.

Dansa ca un disperat, mai nebuneşte ca niciodată, cu ochii închişi, cu faţa roşie ca sfecla, cu părul rar lipit de craniu; se învârtea, îşi scutura mădularele, îşi făcea toate mendrele. Ceva se schimbase totuşi – clipele în care rămâneau doar ei doi erau şi mai preţioase pentru că deveniseră mai rare.

Totodată bea prea mult, Babe încă nu i-o spusese, deşi simţea că trebuie să o facă în cele din urmă. De o vreme, numai un Martini la prânz devenise prea puţin pentru el. Avea nevoie de două, de trei, urmate de o tărie, apoi tot aşa până la ora aperitivului. Trebuia să-i vorbească, nu? Dacă îl iubea, aşa cum şi era, fără doar şi poate. Îşi spuseseră de fiecare dată adevărul. Numai că adevărul nu e întotdeauna plăcut.

Babe şi-a muşcat buzele, apoi a plutit spre dormitorul cochet din impresionantul apartament de pe Fifth Avenue, compus din douăzeci de camere, un întreg ultim etaj decorat admirabil de Billy Baldwin şi de Sister Parish, cu pereţii acoperiţi de tapiserii, cu tavanele pictate în felurite nuanţe, cu un nepreţuit mobilier de epocă şi cu tablouri, între care mult lăudatul Picasso cumpărat de Bill, *Băiat cu cal*, aşezat la loc de onoare, în faţa intrării, astfel încât să fie primul lucru pe care să cadă privirile după ieşirea din ascensorul lor particular. Un superb apartament de care Babe era mândră în acelaşi fel în care se mândrea cu silueta ei, cu chipul ei, cu îmbrăcămintea ei şi cu bijuteriile ei. Totul pentru a fi arătat, pentru prestigiu – atât înfăţişarea, cât şi apartamentul –, pentru a fi fotografiat şi invidiat în egală măsură. Numai că, ieşind dintre pereţii aceia decoraţi cu atâta bun-gust, totul se schimba. Babe se simţea o antichitate, asemenea unei comode vechi stil Ludovic al XIV-lea, ca aceea pe care o avea în hol. Preţioasă şi invidiată, oricum, de către o anumită persoană. O persoană care privea spre trecut în loc să se uite spre viitor.

„Vai, Babe! Ce-ţi veni cu mofturile astea?“ Doar că n-a pufnit în râs, atât de surprinsă a fost de vocea subţire care o scotea din meditaţia ei morbidă. „Uită-te la tine! Eşti îmbrăcată minunat şi pe picior de plecare la balul anului unde ai să-ţi vezi toate prietenele, unde ai să faci parte din noaptea de pomină a lui Truman. Oare ce naiba nu e-n regulă cu tine?“ Abia apoi a auzit soneria şi paşii lui Bill care ieşea din camera lui, pe majordom deschizând uşa de la intrare şi strigătul lui Truman:

— Ah, ce minune! Câtă perfecţiune! Babe! Babe, vino încoace fără întârziere

să-mi regalez privirea cu imaginea ta, făptură încântătoare!

Iar Babe s-a simțit din nou fericită. Și-a aranjat o bretea, și-a potrivit colierul cu diamante şi rubine care formau un motiv floral şi a ieşit din dormitor în întâmpinarea prietenului ei. Stăpână pe sine, senină, doar cu un frison la ideea că avea să fie cea mai frumoasă, cea mai fotografiată.

Cea mai iubită de singurul om care conta pentru ea.

Ce bal părea totul pentru familia Dewey! Şi nu numai fiindcă mergea la unul.

Din clipa în care, cu ani în urmă, sosise în Kansas, Truman, făptura aceea ciudată, cu hainele lui de catifea, cu fulare lungi şi cu mocasini Gucci, lumea lor fusese dată peste cap. Fără îndoială că, mai întâi, din pricina nenorocirii ce căzuse pe capul celor patru Clutter, persoane bine-cunoscute în partea locului. Toată luna noiembrie a anului 1959 fusese teribilă, plină de incertitudini şi de temeri, iar Alvin, detectiv în slujba Biroului de investigaţii din Kansas, fusese fără încetare, de dimineaţa până seara şi de seara până dimineaţa, în căutarea asasinilor. La început Truman îi scosese din pepeni. Nimeni nu avea încredere în tipul ăsta aterizat de la New York, care era limpede că venise să facă un ban, să scrie vreo istorioară, poate chiar să-şi bată joc de ei. Prima oară când îi ceruse lui Alvin să stea de vorbă cu el, îi spusese acestuia pe şleau: „Pe mine nu mă interesează dac-o să puneţi mâna vreodată pe făptași, nu-mi pasă dacă-i una ori alta“.

Lui Alvin nu i-a fost uşor să se stăpânească să nu-i tragă un pumn în nas mititelului poponar. Pentru că lui îi păsa *foarte* mult, el trebuia să-i prindă pe ucigaşi, să rezolve problema şi să readucă dreptatea şi pacea în oraşul lui. Doar asta îi era *slujba*.

Totuşi, odată cu trecerea vremii, Truman împreună cu prietena lui, Nelle Harper Lee, îi fermecase și pe ei doi, dar şi pe alţi locuitori din orăşelele Holcomb şi Garden City din Kansas. Ba chiar, după ce totul se terminase și Truman se întorsese la New York, el nu rupsese legătura, deși nu mai avea nici un motiv să-i revadă. S-ar fi zis că, într-un fel ciudat, avea nevoie de ei. Pe de-o parte părea fascinat de simplitatea acelor oameni de la câmpie, pe de alta, invidios, fără să fie deloc limpede care era pricina. Marie îşi spunea că îl atrăgeau valorile lor solide, devoţiunea faţă de pământ şi încrederea în cei asemenea lor. Alvin înclina să creadă că, pentru Capote, ei nu erau nimic mai mult decât nişte obiecte de colecţie. Oameni ciudaţi, modeşti, care vorbeau cu un accent curios, pe care îi colecţiona ca să-i desprăfuiască şi să-i aşeze pe o

policioară lângă persoanele acelea din înalta societate, alături de care nu puteau decât să facă figură aparte.

Numai că Truman era atât de generos, încât izbutise să risipească toate îndoielile şi temerile familiei Dewey cu privire la sentimentele lui de prietenie. Le plătise o călătorie la Hollywood, unde fuseseră sărbătoriţi de stele de cinema. Natalie Wood dansase cu Alvin la o petrecere dată de producătorul Dominick Dunne! Steve McQueen se aşezase la picioarele lui Marie ca să-i ceară reţete de gătit. Truman îi adusese adesea la New York, le procurase bilete la spectacolele de pe Broadway, îi rugase pe unii dintre prietenii lui, cum ar fi fost familia Paley, să le ofere un dineu. Îi găzduise la el, în noul apartament din imobilul magnific de lângă sediul Naţiunilor Unite.

Iar acum îi invitase la balul lui! Nu mai fuseseră la Plaza, astfel încât nu se puteau abţine să nu rămână cu gura căscată. Nu aducea nici pe departe cu Muehlebach din Kansas City, hotelul cel mai elegant pe care îl cunoscuseră ei vreodată. Nu, ăsta era un palat, iar sala de bal părea desprinsă dintr-un basm, cu candelabre de cristal, cu munţi de flori, cu parchet pentru dans şi cu oglinzi cu rame aurite înşirate pe pereţi. Era prezentă şi o mică orchestră. Truman le şoptise din vreme: „E Peter Duchin“, însă pentru ei numele acela nu însemna nimic. Iar oamenii, of, oamenii! Marie s-a aşezat pur şi simplu şi s-a holbat la rochiile acelea magnifice. Era totuşi foarte mulţumită de a ei, pe care o cumpărase de la Bergdorf Goodman; şi, vai, n-o să-i spună niciodată, absolut niciodată, lui Alvin cât costase! O să pună bani deoparte toată viaţa! Efectul produs de splendoarea fracurilor negre şi a rochiilor albe care se roteau în sala de bal, de bijuteriile cu pietre veritabile care reflectau lumina candelabrelor, de măştile cu pene şi cu paiete, era al unei autentice scene de film.

Oriunde priveai se afla o celebritate! Lauren Bacall! Joan Fontaine, atât de mare pe ecran şi, în realitate, atât de scundă! Margaret Truman, Alice Roosevelt Longfellow şi Lynda Bird Johnson care schimbau confidenţe despre ce înseamnă să locuieşti la Casa Albă!

De bună seamă, erau atâţia reprezentanţi ai marilor familii – Vanderbilt, şi Astor, şi Whitney –, încât cei doi Dewey nu mai prididau să-i deosebească, astfel încât, până la urmă, au renunţat. Prietenii lui Truman, care fuseseră atât de gentili cu ei, familiile Paley, Guinness şi Agnelli, i-au făcut complimente lui Marie pentru rochie şi pentru coafură. Înaintea balului luaseră masa la familia Paley şi fuseseră uimiţi de apartamentul lor situat într-unul dintre imobilele elegante cu vedere spre Central Park. Cu un adevărat portar, cu ascensor

particular, iar în holul de la intrare cu un tablou autentic de Picasso! S-au simţit ca într-un adevărat muzeu, însă amabilitatea lui Babe i-a ajutat să se destindă. Ea şi Bill formau un cuplu atât de elegant! Amândoi înalţi, atât de seducători şi extrem de devotaţi unul altuia după cum se părea, dar… Ei bine, Marie nu era gata să creadă ce povestise Truman despre ei.

Truman adora să o şocheze, asta e drept. Era încântat să îi povestească detalii picante despre acei oameni bogaţi şi vestiţi care erau prietenii lui. Astfel încât Marie nu era întru totul convinsă că ar avea de ce să dea crezare istorisirilor lui despre familia Paley, cum că nu se culcau împreună ori că Bill avea o mulţime de aventuri extraconjugale şi că lui Babe îi trecuse prin cap de mai multe ori să îl părăsească. Ah, Marie era încântată să stea şi să asculte bârfele lui Truman. El se pricepea să o facă să se simtă ca şi cum ar fi fost cea mai bună prietenă a lui, ba chiar o părticică din lumea lui. Şi mai avea şi haz, când îşi arcuia sprâncenele şi se dădea în spectacol vorbind în şoaptă, deși nu făcea altceva decât să povestească istorii abominabile. Astfel încât nu era imposibil să fie câte ceva adevărat despre familia Paley! Numai că ea spera să nu fie. Păi, Babe îi împrumutase un colier să-l poarte în seara aceea! Iar Bill fusese atât de drăguţ, încât i-a dus în faţa camerelor de luat vederi de la CBS, care fuseseră plasate în faţa hotelului Plaza; apoi Bill şi Babe îi luaseră cu ei, astfel încât să fie şi ei fotografiaţi, în ciuda gloatei de acolo. Ea simţise că orbeşte din pricina flash-urilor aparatelor de fotografiat! Apoi dăduseră de Truman şi de doamna Graham, care își întâmpinau oaspeţii cu râsete şi cu îmbrăţişări, după care Babe o luase într-un vestiar unde şi-au pus măştile şi şi-au aranjat coafurile înainte să fie luate de mână de soţii lor şi conduse în marea sală de bal scăldată în lumină.

Apoi, în vreme ce Alvin se arăta mulţumit să stea pe scaun noaptea întreagă şi să privească în jur, lui Marie i se făcuse chef de dans. Se uita cu ochi plini de poftă spre ceilalţi. Truman circula de colo-colo și strângea mâini. De-acum, cele mai multe măşti fuseseră scoase, dar, la început, spectacolul tuturor acelor creaţii fusese ameţitor, absolut ameţitor. Un oarecare, numit Billy, avusese o mască şi încă ceva pe cap care îi dădeau înfăţişarea unui unicorn alb! Odată măştile înlăturate, mesele arătau de parcă ar fi fost încărcate cu cadavrele unei somptuoase grădini zoologice. Dansul era în toi, iar Marie bătea ritmul cu picioarele, îşi mişca şoldurile, înfruntând privirile dezaprobatoare ale soțului ei cu o strâmbătură.

— Nu-mi pasă, Alvin Dewey! Vreau să dansez. Doar e bal, nu?

Un tânăr care tocmai trecea prin preajmă a auzit-o, s-a întors pe călcâie, a

întins o mână şi, înainte măcar să-şi fi dat seama ce se întâmplă cu ea, Marie era învârtită în pas de fox-trot pe când orchestra interpreta *Ce bine arăți în seara asta!*. Se învârteau şi se tot învârteau, încât simţea că o să-și frângă gâtul, și mulți ochi erau ațintiți asupra acelui tânăr brunet atât de serios, cu o privire maliţioasă, şi asupra ei, modesta Marie Dewey din Kansas, îmbrăcată festiv şi făcând piruete în marele salon de la Plaza Hotel!

Când s-a terminat melodia, toţi au bătut din palme, tânărul i-a întins o mână, Marie a făcut o reverenţă, s-a aşezat și a luat o gură de şampanie, în vreme ce Alvin a privit-o încruntat, şi-a aranjat cravata şi a mormăit ceva despre cei care se dau în spectacol.

Abia a doua zi, Marie Dewey a descoperit că tânărul care o învârtise cu atâta măiestrie fusese Rudolf Nureyev.

Pe Gloria Guiness o durea gâtul. Şi capul. Iar asta pentru că purta un colier de diamante atât de greu, cu pietre mari cât nişte ouşoare, încât a ştiut, ba a şi declarat pe un ton solemn prietenelor ei că avea să rămână în pat toată ziua următoare. Dintr-un motiv oarecare, lui Truman i se păruse amuzant, așa că a râs în hohote, după care s-a repezit să repete tuturor vorbele Gloriei. Ea şi-a mijit ochii, a tras un fum din ţigară şi a zâmbit fiecăruia dintre cei din jur, luându-i la rând pe Bill, pe Babe, pe Slim, pe Gianni şi pe Marella. A aruncat totodată o privire rochiilor prietenelor ei şi a ajuns la concluzia că a ei era cea mai elegantă, o coloană de mătase cu mâneci pe care erau aplicate pietre preţioase, ceva simplu. Babe îşi făcuse rochia la Castillo, deşi era la curent că tot el se ocupa de rochia Gloriei. Însă, din punctul de vedere al Gloriei, Babe împinsese lucrurile un pic prea departe din pricina stilului nepotrivit al coafurii şi al măştii. Ba chiar se auzise că îşi comandase trei măşti, pentru orice eventualitate. Ce puteai să te aştepţi din partea lui Babe!

La puţină vreme după începerea balului, Gloria îşi scosese masca; la ce bun să îşi ţină ascuns încântătorul ei chip? Şi, după cum observase ea, Babe o păstrase mult prea mult, ca să respecte dorinţa lui Truman. Totuşi, asemenea majorităţii invitaţilor, şi-o scosese şi ea în cele din urmă. Mai nimeni n-avea chef să îşi ascundă înfăţişarea bine-cunoscută tuturor, în ciuda costului enorm al măştilor pentru care munciseră pe brânci toţi modiştii din oraş.

Gloria şi-a dat seama că rămânea cu ochii la femeile tinere, creaturi superbe, eterice, care, fără bijuterii extravagante, erau atracţia fotografilor. Fiica lui Ronald Tree, Penelope[41], se îmbrăcase ca pentru un bal burlesc de Halloween, în şort negru şi colanţi transparenţi, peste care purta o tunică neagră croită astfel

încât să-i lase mijlocul gol. Părul îi era o parodie de coafură. Lins, parcă netezit cu fierul de călcat, îi cădea până la umeri, de parcă era iarbă de mare. În jurul ochilor îşi lipise nişte triunghiuri negre. Arăta ca un strigoi. Însă Dick Avedon[42] ţopăia în jurul ei, gata să aplaude. La fel şi Cecil Beaton. Se zvonea că Penelope Tree avea să fie senzaţia balului, noul chip al modei.

Gloria şi-a privit mâinile pline de vene albăstrui care nu mai aveau cum să fie mascate, oricâte inele de aur cu diamante şi-ar fi pus pe degetele deja îngreunate de bijuterii. Avea şi acum o siluetă de invidiat, iar dacă ar fi dorit, n-avea decât să intre într-o minijupă, după cum purtau fetele tinere, dacă nu chiar într-o ţinută de păpuşă. Dar asta implica acum multă muncă. Trecuse vremea când era capabilă – aşa cum făcuse, de-abia sosită la Paris – să ia de printre vechituri o bucată de jerseu, să decupeze câteva găuri, să coasă un tiv, să pună un cordon şi să arate nemaipomenit de şic. Ei bine, nu, în momentul de față, asta cerea o muncă grea, disciplină, zile şi săptămâni consacrate efortului de a arăta la fel de bine ca acum. Ca să aibă o talie de viespe în rochia pe care o purta, nu mai mâncase de vreo săptămână. Rămăsese în pat două zile la rând ca să fie odihnită. Cu două săptămâni înainte îşi făcuse un tratament facial, iar în ultimele trei nopţi dormise cu felii de castravete pe pleoape. Dis-de-dimineaţă i se făcuse un îndelungat masaj, iar după-amiază stătuse sub cască la Kenneth o oră întreagă. Arăta nemaipomenit, pentru cei cincizeci şi patru de ani ai ei. În schimb, Penelope Tree făcuse probabil o noapte albă, trăsese pe ea ţinuta de bal în ultima clipă, și totuşi era regina balului. Un adevărat iad, bătrâneţea.

Prea obosită pentru aşa ceva, şi-a zis mohorâtă Gloria. Viaţa ei fusese o neîncetată invenţie de sine. Dansatoare într-un bar din Mexic, o copiliţă elegantă, apoi întreţinută a unor bărbaţi celebri, câteva căsătorii una după alta, urcând mereu scara socială, de fiecare dată alături de un soţ mai bogat, până când avea să pescuiască peştele cel mare, moştenitorul unei enorme averi. Trecuse prin toate astea, renumită fiind pentru frumuseţe, pentru eleganţă şi pentru graţie. Ca să scape nevătămată din război, se culcase cu nazişti, ba le şi transmisese vreo două mesaje de la simpatizanţi. De fapt, aşa îl cunoscuse pe Loel Guinness.

Făcuse orice ca să supravieţuiască, numai că, supravieţuind, descoperise că numai atât nu-i era de ajuns. Pentru că reuşise să se ridice deasupra grămezii, voia o răsplată mai mare. Şi o căpătase: era acum călare pe o avere în bani, case, şi iahturi, şi maşini, şi avioane, şi rochii de la Balenciaga, şi bijuterii atât de impresionante, că ar fi potrivite și pentru un muzeu, şi nu era exclus să fi fost într-unul, la un moment dat. Ori poate aveau să fie, ceva mai târziu.

Dar căpătase răsplata, o câştigase, pentru că fusese perseverentă, da, dar mai cu seamă pentru că fusese frumoasă şi tânără. Ce naiba avea să facă după ce nu mai era nici una, nici alta? După ce locul ei avea să fie luat de aceste fete din lumea întreagă – Penelope Tree, sau Jean Shrimpton, sau Twiggy[43]. La ce ar mai fi fost ea bună atunci?

Gloria a zâmbit când Babe i-a şoptit ceva la ureche, însă de ascultat, n-a ascultat ce i-a zis. S-a întors totuşi o clipă spre prietena ei, iar cele două femei au schimbat o privire plină de simpatie şi de înţelegere, de regret, de dorinţă, de resemnare şi de atât de multă tristeţe, încât inima i s-a strâns şi i-a sporit durerea de cap. Apoi şi-a întors privirea spre ringul de dans, plin acum de tineri care ţopăiau după o melodie zgomotoasă şi intens ritmată.

Dar n-a văzut nici un chip cunoscut.

Pe Jack Dunphy nu-l trăgea inima la distracţie. Nu simțea decât dispreţ pentru chestia asta făcută de Truman, o jalnică mascaradă frivolă pentru care risipise atâta vreme, în loc să scrie. Îi era silă şi de risipa atâtor bani, bani pe care, fără îndoială, îi câştigase Truman şi putea să-i cheltuiască după cum avea chef. Dar îi ieşise oare din cap că nu trecuse mult timp de când rămăsese fără un ban în pungă? Banii ăştia trebuia să-i fi pus deoparte.

Mai mult decât orice, Jack nu putea în ruptul capului să-i sufere pe cei adunaţi acolo, care doar scânteiau şi pălăvrăgeau. Doamne, cum îi mai vâjâiau urechile de atâta hărmălaie – orchestra, râsetele smintite şi chiotele de recunoaştere între paraziţii şi linguşitorii pe care îi colecţiona Truman, la fel cum făcea colecţie de prespapieuri de epocă, împrăştiate prin toată casa. E drept că de la o vreme avea propriul apartament, unde Jack nu venea atât de des pe cât și-ar fi dorit Truman. Aşa că prespapieurile şi persoanele astea ocupau acum locul ce fusese cândva ocupat de Jack.

Încă îl mai iubea pe Truman. Întotdeauna avea să-l iubească. Îi plăceau încurajările lui, ambiţia şi gesturile lui mărunte, însă pline de atenţie, emoţionante. Îi plăcea isteţimea lui. De asemenea, Jack nu era străin nici de fascinaţia lui Truman pentru umorul negru sau de înclinaţiile lui morbide, despre care puţini ştiau, ori de momentele când era copleşit de gânduri negre, pe care numai Jack avea dreptul să le afle. E adevărat, presupunea el, că şi lui Babe îi era îngăduit să cunoască acele adâncimi sufleteşti, dar era irelevant, pentru că Babe era femeie. Şi-apoi, la drept vorbind, și Jack ținea la Babe. Îi plăcea căldura ei, bunătatea, nesiguranţa pe care i-o întrezărea în spatele splendidei faţade.

Truman însă nu mai era acelaşi Truman pe care îl întâlnise Jack la începutul anilor ’50, când amândoi erau tineri, săraci şi ambiţioşi. Între timp, Truman cunoscuse triumful. Lui Jack nu-i făcea plăcere să dea crezare gândului care îi şoptea că succesul îl nenorocise pe Truman, însă bănuia că acesta era adevărul adevărat. De altfel, Truman pendulase întotdeauna între concentrarea intensă de care dădea dovadă când scria și pisălogeala aiurită şi violentă din perioadele în care nu scria, de parcă ar fi fost lovit de streche. Din nefericire, strechea ieșise câştigătoare.

Jack a luat o băutură, ceva neobişnuit pentru el, deoarece de o vreme renunţase în bună măsură la alcool. S-a aşezat la o masă de unul singur şi a rămas cu ochii la cei din jur. Truman se lăudase cu lista lui de invitaţi, pe care o prezentase drept o capodoperă de organizare a unui amestec strălucitor de persoane şi de grupări sociale, înalta societate, cinematograful, teatrul, lumea literară, pictorii, muzicienii, dansatorii şi oamenii simpli, aşa cum erau cei doi Dewey. Însă pe Jack l-a apucat râsul când a băgat de seamă că grupurile nu se amestecau între ele. Cei de la Hollywood stăteau între ei, tot aşa şi cei de pe Broadway. Alan Jay Lerner, un neica nimeni, turuia cu Stephen Sondhein[44], iar Hal Prince[45] se holba la ei. Şi, de bună seamă, lebedele lui Truman pluteau în formaţie strânsă, pedante, întorcându-le spatele încărcat de bijuterii tuturor celor care nu aveau la dispoziţie mai multe milioane bani gheaţă.

Iar Truman, priveşte-l! Lui Jack i se făcea pe drept cuvânt ruşine, i se întorceau maţele pe dos, şi de vină nu era doar paharul de burbon. Cauza era risipa, o risipă ruşinoasă; Jack îşi dădea bine seama, însă nu şi Truman, că, după noaptea aia, nu mai era cale de întoarcere. Era sfârşitul lui Truman Capote, sfârşitul unui scriitor serios, și, din pricina asta, lui Jack îi venea să verse. Jack muncea, muncea la fel de crâncen ca Truman, însă romanele lui nu aveau niciodată succes, în ciuda susţinerii pline de devotament pe care i-o oferea Truman. În vreme ce Truman, care scrisese ceva socotit de Jack drept o mare carte, rătăcea pe o cale lăturalnică, iar Jack ştia că Truman n-o să aibă forţa sufletească necesară întoarcerii la strădania scrisului.

Truman ţinea să fie iubit, iar acum era iubit, cel puţin aşa credea el, de vreo cinci sute de persoane vestite, şi scrisese o carte despre care spusese că i-a fost dat să o scrie, prin urmare la ce bun să mai muncească?

Jack îl cunoştea bine. Şi se simţea bolnav când se gândea la ce însemnase munca pentru ei doi, la faptul că n-aveau să mai fie niciodată împreună ca înainte, mulţumiţi să îşi petreacă zilele separaţi de restul lumii, scriind, gătind,

citindu-şi unul altuia cu voce tare. Trecuseră zilele alea. Iar balul ăsta stupid însemna sfârşitul perechii lor, Jack şi Truman, Truman şi Jack.

Jack a pus paharul pe masă. S-a ridicat, s-a întins, ştiind că arăta al naibii de bine în frac, deşi nu putea să sufere fracul. Truman tremurase de teamă că Jack o să vină în jeanși şi într-o cămaşă veche de mers la pescuit.

— Te rog, Jack, te rog să vii! N-are să fie acelaşi lucru fără tine şi vreau să mă laud cu tine. Dar, dragule, rogu-te să nu mă pui în încurcătură!

Când a auzit că se schimba genul de muzică, deoarece Peter Duchin se pricepea grozav să prevadă starea de spirit a asistenţei şi să treacă fără asperităţi de la piese actuale la melodii devenite clasice, unele dintre ele compuse chiar de vreunul dintre distinşii invitaţi, Jack s-a aplecat, şi-a atins vârful picioarelor şi şi-a întins muşchii pulpelor, pulpe de fost dansator. Apoi a zărit-o pe Betty Bacall aşezată la o masă. Actriţa tocmai făcuse un dans superb cu Jerome Robbins[46], un porc meschin. Jack nu dansase niciodată pentru Robbins, o făcuse doar pentru de Mille, în producţia originală a operetei *Oklahoma!*. Auzise însă despre el cum că ar fi un ticălos, un zgârcit şi că ar avea, pe deasupra, o purtare tiranică. Asta nu îl îndemna nici să îl aprecieze şi nici măcar să se poarte agreabil.

Jack s-a apropiat de Betty, i-a întins mâna, ea a răspuns cu un zâmbet de pisică, şi-a mijit ochii şi l-a urmat pe pista de dans. S-a lăsat condusă de el, a improvizat odată cu el şi-au dansat graţios pe melodia *Zilele cu vin şi trandafiri*, dirijată chiar de Henry Mancini, pe care Peter Duchin îl convinsese să vină să îşi dirijeze el însuşi compoziţia. Amândoi formau o pereche superbă: înalţi, zvelţi, eleganţi, cu nişte corpuri parcă făcute unul pentru altul, pentru acest dans, acest bal, acest moment de simplă eleganţă.

Când s-a terminat dansul, Jack a simţit în spate o privire familiară, fierbinte ca o mângâiere. A întors capul şi l-a privit în ochi pe Truman, care era în picioare pe partea cealaltă a ringului de dans. Amândurora li s-au umplut ochii de lacrimi. Jack s-a înclinat galant, iar Truman a dus o mână la inimă. Jack a însoţit-o pe Betty la masa ei, i-a sărutat mâna şi s-a retras.

Deja îi simțea lipsa lui Truman.

Frank Sinatra era furios.

Habar n-avea ce mama dracului căuta la balul poponarului! Ba, ceva habar avea. Mia. Mia a ţinut să vină, zicând c-o să fie haios, o grămadă de cunoscuţi, că era chiar locul unde trebuia să meargă. Aşa că-i făcuse hatârul, își pusese chiar rahatul ăla de mască, dar, câteva clipe mai târziu, după ce un puţoi din

mulţimea îmbulzită în faţa hotelului a strigat: „Hei, Frankie Batman!“, şi-a smuls-o de pe obraz. Adunase în jurul lui câteva persoane acceptabile: Leland şi Pam Hayward, cuplul Bennet Cerf şi Claudette Colbert, o doamnă de pe timpuri, apoi se instalase în capul unei mese, îi dăduse o sută de dolari unui chelner ca să aducă trei sticle de Wild Turkey şi se holba la Mia, care dansa veselă printre cei tineri.

Frank Sinatra, nu-i nevoie să fie spus, nu dansa. În afara câtorva prilejuri memorabile, în filme, când era mult mai tânăr şi mai înfometat.

Toată seara s-a ţinut departe de Betty Bacall; avusese cu ea o aventură care se terminase prost. La fel şi cu Slim Hawks Hayward Keith, fosta soţie a lui Leland. Şi-apoi, nu se simţea deloc în largul lui cu toată haznaua aia plină de poponari, cu oglinzi cu rame aurite şi cu măştile alea stupide. Sala era prea mare, prea aglomerată, prea încălzită, prea plină de tipi de care-l durea în cot şi pe care-i durea-n cot de el, ceea ce nu-i era deloc pe plac lui Frank Sinatra.

Dar Mia… Mia, plină de elan tineresc şi convinsă că tot ce zboară se mănâncă, a vrut să vină, și-acum se uita la ea cum dansa pe ring rahatul ăla de *frug* sau cum mă-sa i-o mai fi zicând, cu braţele zvârcolite deasupra capului şi cu corpul răsucit, de parc-ar fi făcut o criză de epilepsie! Aiureala asta nu se chema dans! Oricum, nu după ştiinţa lui! Oare ce mama naibii îi trecuse prin cap de se-nsurase cu o puștoaică ca asta? Numai că nici acum nu era-n stare să-şi dezlipească ochii de la ea.

S-a uitat la ceas. Două noaptea. Nu prea târziu ca să fii treaz, dar mult prea târziu ca să rămâi la caraghioslâcul ăsta de bal costumat pentru puştime. Cine se mai îmbracă aşa în ziua de azi? Nu el, asta era sigur ca moartea. Când o să mai aibă Mia chef să meargă la ceva de felul ăsta, poate să… La naiba! Când o mai aibă Mia chef să meargă la ceva de felul ăsta, el o să zică „nu“, pur şi simplu. Las-o baltă, puștoaico!

— Hai, a dat el semnalul de plecare pentru soţii Cerf şi Hayward. S-o ştergem de-aici şi să ne ducem la Jilly. Claudette a dat din cap, şi-a ascuns un căscat, şi-a luat poşeta şi mănuşile.

La Jilly era scena lui. Un bar întunecos, îngust, cu pian şi fumăraie, cu o cameră liniştită în spate unde avea scaunul lui, pe care nimeni altcineva n-avea voie să-l ocupe, masa lui, unde putea să primească pe cine voia, să se amuze, să fie venerat, mai ales de Jilly Rezzo în persoană. Unde toţi ochii erau întorşi spre el, nu spre un poponar mititel şi sâsâit.

Nici măcar n-avea nevoie să dea telefon. Ştia că la Jilly rămânea deschis

pentru el. Așa se întâmpla întotdeauna. Doar era terenul lui de joc.

— Vai, Francis, nu, doar n-ai de gând să pleci! În faţa lui, Truman îşi frângea mânile mici şi moi. Rămâi, te rog să rămâi! Ştii cum se-ntâmplă, de îndată ce pleacă unul ca tine, se încheie toată petrecerea. Nu-mi face asta!

— Îmi pare rău, Truman. Seară plăcută, dar eu m-am cărat. Frank a pocnit din degete, Mia a venit, l-a luat de braţ, li s-au adus mantourile şi au ieşit. Rămas în urmă, Truman încă se milogea. Nici vorbă. Frank Sinatra se plictisise, aşa că a pocnit iar din degete şi dus a fost.

Balul s-a terminat la fel de repede.

Truman și-a ascuns dezamăgirea, a zburătăcit de colo-colo, de la un grup care tocmai se pregătea de plecare la altul, s-a scăldat în puhoiul de complimente, le-a chiţăit pe-ale lui întrebând pe fiecare: „Aşa-i c-a fost grozav? Aşa-i c-a fost o petrecere nemaipomenită?“ Toţi au răspuns: „Da, da, fireşte că a fost. Eşti o fiinţă deosebită, Truman. Eşti formidabil. A fost noaptea cea mai grandioasă pe care am trăit-o vreodată, a fost balul de care lumea întreagă o să pomenească și mâine, şi poimâine, şi răspoimâine, şi…“

Iar când, în sfârşit, a condus-o pe Kay, istovită, dar mulţumită, până la uşa camerei ei, după ce s-a înălţat pe vârfuri să o sărute pe obraz şi să-i ureze: „Acum să dormi bine, păpuşa mea, şi să visezi titlurile ziarelor din zori“, s-a îndreptat spre apartamentul lui, a deschis uşa cu o cheie grea, aurită, a oftat zgomotos şi s-a aruncat pe patul pregătit pentru culcare.

Şi, brusc, totul l-a părăsit, ca și când nici n-ar fi fost. Buna dispoziție, triumful, sentimentul de împlinire. L-au părăsit cum îl părăsise şi Sinatra, fără să fi întors capul, fără să arunce măcar o privire în urma lui. S-a simţit deşertat, dezumflat, învins. Singur.

Neiubit.

Oare ce, oare cine ar fi avut cum să-l scape de asemenea simţământ? A întins mâna spre telefonul de pe noptieră cu gândul să o găsească pe Babe, însă a dat de o sticlă de votcă. A apucat-o și a simțit că sticla rece îi face bine în mâna transpirată, care tremura când și-a umplut un pahar. Cu capul pe spate, a sorbit, a savurat băutura, prelungind pe cât se poate deliciul înainte de a-l înghiţi, în aşteptarea arsurii, a lunecării dureroase pe gâtlej, încă o dată şi încă o dată, până când mintea i s-a înceţoşat şi a revăzut balul aşa cum îl visase. S-a pus apoi pe chicotit când şi-a adus aminte de maiestuoasa mască de inorog a lui Billy Baldwin şi de costumaţia bizară a Penelopei Tree, despre care fără îndoială că a

doua zi avea să se scrie pagini întregi în ziare; de observaţia pretenţioasă a Gloriei despre bijuteriile ei mult prea grele; de Marie Dewey, care exclamase cu sufletul la gură că avea să decupeze din ziare toate articolele despre bal şi să le lipească într-un album pe care să i-l ofere lui; totodată şi de lacrimile de mulţumire ale lui Kay, când, cu mâna pe umărul lui, îşi urau noapte bună, iar ea îi şoptise: „Nu meritam nici pe jumătate atâta frumuseţe". Apoi a revăzut zâmbetul mândru al lui Babe, chiar la intrarea în sala de bal, ochii negri, privirea gravă care îl urmărea aprobându-l, plină de iubire, iubire veşnică.

Truman nu s-a pus pe plâns. A mai sorbit o gură de votcă, s-a întins pe spate, a închis ochii şi şi-a aruncat pantofii cât-colo.

— Spune-mi o poveste, a şoptit el. Își simțea pleoapele grele, pielea fierbinte, hainele prea strâmte, iar inima îi bătea atât de tare, încât o auzea. Camera a început să se învârtească pe sub pleoapele lui închise, însă era o rotire blândă, un carusel, nu un uragan. Mamă, spune-mi o poveste.

S-a prăbuşit în somn înainte să-şi fi dat seama că mama lui nu era acolo.

Note

39. Cântăreață, actriță. (N. red.)

40. Actriță și model. (N. red.)

41. Penelope Tree a devenit manechin după Balul lui Truman şi a contribuit la schimbarea modei în SUA.

42. Richard Avedon (1923–2004), renumit fotograf de modă şi portretist american.

43. Jean Shrimpton, Twiggy Lawson, alte manechine britanice de mare succes în anii ’60, cele mai bine plătite din lume.

44. Alan Jay Lerner (1918–1986) și Stephen Sondheim (n. 1930), personalităţi americane, compozitori şi textieri deţinând multe premii Oscar, Tony etc.

45. Harold Smith Prince (n. 1928), producător și regizor de teatru, al cărui nume e asociat cu multe dintre cele mai cunoscute musicaluri de pe Broadway. (N. red.)

46. Jerome Rabinowich (1918–1998), dansator, coregraf, regizor american.

Capitolul 15

Doamne Dumnezeule, a fost un bal cu-adevărat divin! Ah, ce noapte am avut, te rog să mă crezi!

Toţi erau acolo, absolut toţi. Doamne, ce lume! Stele de cinema, politicieni, spuma spumelor. Toţi au venit în noaptea asta.

Muzica a fost divină. Mâncarea, fără cusur. Dansul, ah, dansul! Doar să-i priveşti pe toţi oamenii ăştia iluştri dansând twist, alunecând graţios pe parchet, ca Fred şi Ginger la vals!

Şi-apoi, dragule, dac-ai şti ce spun acum toţi oamenii ăştia! Sunt bombardată de telefoanele care nu mai încetează să zbârnâie. Fiecare doreşte să se vorbească despre el. Iar această Penelope Tree, ce zeiţă! Într-una din zilele astea o pun pe copertă la Vogue.

Iar tu! Tu ai fost o adevărată minune. Păi, toată lumea spune acelaşi lucru. De-acum înainte, n-are să-şi mai imagineze nimeni o petrecere mai grozavă. Toţi cei cărora abia dacă le trecea prin cap să mai organizeze vreuna, ei bine, după părerea mea au renunţat! Şi-au ridicat braţele în aer, neputincioși, şi s-au retras. Toţi spun că nu mai are rost să-şi dea osteneala.

A fost pur şi simplu cea mai magică serată. N-aş fi vrut să o ratez în ruptul capului, după cum ştii. Acum eşti în mod categoric cel mai admirat om din tot oraşul, eşti regele lumii.

— Chiar sunt, aşa-i? Truman a deschis ochii. Diana Vreeland îi zâmbea cu gura până la urechi, fluturându-şi ghearele roşii în timp ce ridica ziar după ziar în căutarea de articole și fotografii de-ale lui şi de-ale prietenilor lui celebri.

— Da, eşti, Truman, eşti, ai reuşit.

— Mă bucur nespus de mult c-ai fost acolo! Balul ar fi fost un fiasco fără favorita mea doamnă dragon, fără divina doamnă Vreeland!

— După cum ţi-am spus, n-aş fi vrut să-l ratez pentru nimic în lume.

Truman s-a ridicat, s-au pupat, iar el a ieşit din biroul de la *Vogue* ţopăind şi fluturând mâna tuturor, de parcă ar fi fost de sânge regal.

Diana a mai zâmbit o clipă, apoi s-a aşezat.

Doamne ajută că nu i se remarcase absenţa la bal. Tocmai îl pierduse pe Reed, soţul ei. Cum de-i trecuse oare prin cap lui Truman c-ar fi putut să aibă chef să

meargă la o petrecere? Fiind invitată, s-a dus la dineul organizat de familia Paley. Numai că, la plecarea spre hotel, ea a sărit într-un taxi care a dus-o acasă, nu la Plaza.

Iar Truman n-a avut habar de nimic.

— Norman Mailer s-a tot învârtit căutând să provoace o încăierare cât a fost noaptea de lungă. A început cu McGeorge Bundy, a continuat cu George Plimpton[47], apoi a trecut la toţi cei care se numeau George, iar, la urmă, s-ar fi luat de oricine se nimerea. Ah, minunat! L-am văzut şi mi-am zis: „Norman, datorită ţie petrecerea mea o să reuşească!“. Totuşi, a rămas toată seara cu impermeabilul ăla jegos pe el. Mă întreb dacă face vreodată baie, tu nu?

— Cred că face duş cu lacrimile invidiei pe care i-ai trezit-o tu, True Heart. Dar acum spune-mi adevărul. Slim și-a arcuit o sprânceană şi s-a sprijinit de spătarul canapelei din apartamentul ei de la hotel. Aşa-i că Pamela arăta oribil?

— Chiar aşa! Îndopată ca o gâscă, pricepi ce vreau să zic. Iar tu arătai nemaipomenit de bine, pisicuţa mea. Nemaipomenit! Mare păcat că n-a putut să vină şi Kenneth!

— Ce vrei să zici cu asta? M-aş fi plictisit la culme dacă ar fi venit şi bărbatul meu. Aşa, m-am distrat de minune.

— Cred că Gloria era cam ţeapănă. Şi-a făcut vreo operaţie în ultima vreme?

— Nu, a răspuns Slim, totodată înclinând capul în semn de aprobare. Sigur că nu!

Truman a pufnit în râs.

— Big Mama, eşti o comoară!

— Babe arăta minunat, desigur.

— Ca întotdeauna. Ştii ce zic eu de obicei: Babe Paley are doar un cusur, e perfectă. În afară de asta, e perfectă!

— Şi nu-i adevărat? Dar eu ţin la ea, de bună seamă.

— Şi eu, mai mult decât la oricine, cu excepţia ta, Big Mama! Dar spune, n-a fost o petrecere senzaţională?

— A fost o petrecere deosebită, True Heart. Cu adevărat deosebită. Ai văzut ziarele?

— Of, vechiturile astea! Truman a făcut un gest nepăsător, însă ochii îi străluceau.

În dimineaţa aceea arăta buhăit şi frânt de oboseală, şi-a zis Slim, dar cine nu arăta la fel? Ea una nici nu voia să se uite în oglindă. Dar să fii umflat la față şi

obosit în dimineaţa aceea era ca şi cum ai fi purtat o decoraţie. Numai cei care dansaseră toată noaptea la balul lui Truman, şi li se citea pe faţă asta, erau cei aleşi!

— Dar Kay s-a distrat?

— Cel mai bine. Dar mai spune-mi o dată, ce te-a amuzat în mod deosebit?

— Tallulah Bankhead, când i-a arătat lui Cecil Beaton smocul de păr dintre picioare. Am crezut că bietul Cecil face apoplexie.

— O, foarte nostim! Teribil de nostim! Și mie mi-a scăpat! Cred c-a fost măreţ, nu-i aşa, draga mea Big Mama?

— Absolut măreţ. Grandios!

Truman a sărutat-o, apoi şi-a văzut de treburile lui. Slim a cules ziarele răvăşite de pe jos. Le ascunsese pe cele care nu îi erau favorabile, cele care scriau destul de desluşit cât de şocant era că Truman fusese în stare să organizeze o petrecere ieşită din comun pe seama măcelului unei familii din Kansas; sau cele în care unii se întrebau dacă Truman, după un asemenea succes social, ar mai fi fost în stare să scrie vreodată ceva de valoare.

Truman păstrase pentru final ce era mai bun.

A intrat în apartament, a trecut pe lângă Picasso şi s-a aruncat în braţele larg deschise ale lui Babe. Ea arăta superb, în formă, excelent machiată, iar el s-a minunat încă o dată de disciplina de care dădea dovadă, de sacrificiul făcut în favoarea creaţiei ei perfecte – ea însăşi.

— Bobolink! Tu, fiinţa la care ţin mai mult decât la oricine! Spune, spune-mi tot!

— Vai, Truman, a fost minunat! Babe vorbea liniştit, cu seriozitate, fără nimic din exagerările focurilor de artificii de după bal ale celorlaţi. Truman a simţit asta. Sau poate că nu.

— A fost, nu-i aşa? A oftat, şi-a aruncat pantofii şi s-au aşezat împreună pe canapea, el cu capul în poala ei, mângâind cu picioarele o pernuţă de catifea. Ceaiul aştepta şi o vază cu mărgăritar fusese aşezată la vedere pentru el. Ştiuse, nu-i aşa, fiinţa asta perfectă ştiuse că toţi îi trimiseseră în dimineaţa aceea flori şi cadouri, şi scrisori de mulţumire, şi telegrame. Drept care ea pusese deoparte florile ei, florile *lor*, cele pe care şi le trimiteau unul altuia de fiecare dată când celălalt era trist; dorise să i le ofere personal. Babe era cea mai atentă persoană pe care o ştia.

— Truman, nu exagerez. Eu n-am mai luat vreodată parte la ceva asemănător.

Ai reuşit din plin, ai fost la înălţime, iar eu socotesc drept o favoare faptul că am fost prezentă.

— Tu, fără îndoială, ai ieşit în evidenţă; toţi te-au invidiat. Tocmai am vorbit cu Slim despre tine, nu ţi-au ţiuit urechile? Tu, draga mea cea mai dragă, ai fost ca o floare rară într-o mare de false străluciri. Nu spun că nu arătau toţi bine, arătau, deşi, uită-te la Slim, biata de ea! Ce mai e de făcut cu ea? Şi-a pierdut cu desăvârşire stilul. L-a pierdut şi gata.

— Mie mi s-a părut minunată, Truman, a spus Babe, certându-l cu calm. Te-am auzit când i-ai spus-o în față.

— Păi, cum să nu, bineînţeles că i-am spus-o! Era singurul lucru caritabil pe care-l puteam face! Dar tu, scumpa mea Babe, tu eşti unică. Întotdeauna şi la fiecare ocazie.

— E drăguţ din partea ta… Babe s-a înroşit şi a înclinat capul, iar Truman a strâns-o de mână. Zeci de oameni îi spuneau zilnic lui Babe Paley că era superbă. Dar ea credea asta numai când i-o spunea Truman.

— Acum să-mi povestești tot, absolut tot. Tot ce-a fost minunat ieri seară. Spune-mi o poveste, mama.

Truman a închis ochii, s-a cuibărit mai bine în poala ei şi a zâmbit aşteptând. Deşi nu le citise niciodată la culcare vreo poveste copiilor ei când erau mici, pentru că era mereu pe picior de plecare, ori trebuia să coboare pentru dineu tocmai la ora când ei se duceau în pat, iar pregătirile îi luau de bună seamă timp, timp să se îmbrace fără cusur, ca să bage şi Bill de seamă sau măcar să fie mândru că îl ţine de braţ, Babe a inspirat adânc şi a început.

— A fost odată ca niciodată, că dacă n-ar fi nu s-ar povesti, undeva, într-un tărâm de basm, o petrecere minunată, cu lumini, cu flori şi cu oameni buni, iar unul dintre ei, minunata gazdă…

Curând, Truman a adormit. Iar Babe a fost satisfăcută, golul dureros din pântec i s-a umplut de sens şi de recunoştinţă, însă a continuat cu voce joasă, mângâietoare, torcând o poveste care pleca şi se-ntorcea de la o întâlnire întâmplătoare de odinioară într-un avion, la vacanţe petrecute împreună, la destăinuiri ale inimii, la secrete, la temeri, la speranţe şi la visuri, la seara din ajun, la dimineaţa acelei zile şi la zilele care aveau să vină, la ei doi nedespărțiți pe veci, încrezători unul într-altul, iubindu-se, pentru că nu se aveau decât pe ei. Copiii creşteau, creşteau frumos, creşteau încoronaţi de succes. Dar Truman, Truman va rămâne veşnic același.

El avea să o iubească. Şi avea să îi îngăduie să îl iubească.

Astfel încât a mai povestit şi alte istorii, istorii pe care nu le spusese nimănui, fiecare dintre ele fiind adevărată, pentru că Babe n-a fost niciodată în stare să mintă.

— Am avut o aventură, a şoptit ea, despre care ştiai, nu-i aşa? Ai ghicit de mult. A fost singura, pentru că nu mi-a picat bine. În schimb, Bill se culcă cu oricine, numai cu mine nu; pe asta ţi-am spus-o de atâtea ori, încât am depăşit toate recordurile. Într-un fel e printre puținele lucruri adevărate din viaţa mea, singura mea certitudine. Şi, îți vine să crezi? Am ajuns să mă bizui pe asta! Eu îmbătrânesc pe zi ce trece, la fel şi Bill, aşa că nu mă mai gândesc să-l părăsesc, pentru că cine m-ar mai vrea? Unde m-aş mai duce? Şi pe el cine l-ar mai vrea? Mi-am dat seama că înmulţirea anilor împuţinează alegerile. Nu spun asta pentru că în tinereţe aş fi avut prea multe. Dar când eram mai tânără îmi recunoşteam chipul. Acum, când mă uit într-o oglindă… Doar când mă uit în ochii tăi încă mai pot să mă văd pe mine însămi. Asta înseamnă dragoste, nu, Truman?

Și-a coborât privirea spre el. Cu gura întredeschisă, cu obrajii rozalii relaxaţi, el sforăia uşor. Aşa că a continuat în şoaptă.

— Ştii ceva, Truman? Bill nu mai are cum să mă rănească. Nici copiii mei. Dar tu, da, tu poţi. Eşti singura persoană din viaţa mea care poate să-mi facă asta. Nu-mi dau seama în ce fel, însă ăsta e adevărul. Şi mi-e teamă. Fără exagerare. Totodată mă umple de fericire, pentru că asta înseamnă că te iubesc cu adevărat.

Şi a zâmbit. Să-l aibă pe Truman adormit în poala ei era un dar, un dar preţios. Nici o altă persoană n-ar fi putut să pretindă asta. Babe nu se îndoia că înainte de a veni la ea dăduse un tur pe la ceilalţi; aşa era el. Admiraţia ei nu-i ajungea, niciodată nu i-ar fi ajuns. Iubirea unei singure persoane nu l-ar fi îndestulat niciodată. Chiar asta era deosebirea dintre ei: ea avea nevoie doar de dragostea lui Truman, el tânjea după dragostea lumii întregi.

Totuşi îi căuta poala, în braţele ei cădea răpus de somn, iar ea îi îndrăgea încrederea şi abandonul copilăresc. Pentru prima oară Babe se simţea împăcată, neîmpinsă de la spate. Putea să nu comande mâncarea pentru Bill, putea să nu cheme croitoreasa care trebuia să repare nimica toată la rochia purtată în ajun. Putea să uite de masajul programat. Petrecerea lui Truman se îndepărta spre tărâmul închipuirii. Asta, clipa asta era adevărată, mai preţioasă și mai aurită decât orice poveste cu zâne.

Afară, lumea se tot învârtea, elegantul carusel al anilor ’50, cu tot cu Camelot[48], şi se rotea din ce în ce mai repede, zgâlţâindu-se pe maşinăria lui și

ameninţând să devină un uragan psihedelic care să răstoarne totul din temelii.

Pe Truman nu l-a clintit din somn. Nimic nu putea să-l scoată din visare. „Fii cuminte, sssst! Mama e aici. Mama s-a întors. Mama mă iubeşte mai mult decât oricine.“

Note

47. George Plimpton (1927–2003), jurnalist, eseist, actor şi scenarist american.

48. În context american, cuvântul „Camelot“ e folosit uneori pentru a face referire în mod admirativ la preşedintele John F. Kennedy.

La Côte Basque, 17 octombrie 1975

— Soarele a trecut de capătul vergii, a zis Slim cu o măslină în gură. Hai să bem ceva.

— Soarele e gata să apună, i-a întors-o Gloria, iar de băut am tot băut astăzi. Şi-apoi, ce naiba mai e şi chestia asta, „capătul vergii“?

Slim a râs cu gura închisă. Umerii i se scuturau, şi ochelarii i se strâmbaseră.

— Ce? a sărit Gloria încruntată.

Pam tăcea. Prea mult. E turtă, şi-a zis Slim privind cruciş, în încercarea de a vedea limpede.

Marella mormăia ceva în italiană.

— Tu… Tu ai un iaht! Slim a îndreptat un deget spre Gloria, cu respiraţia tăiată de atâta râs.

— Şi ce-i cu asta, mă rog?

— Pe orice iaht, capătul vergii e o bârnă, ceva de care atârnă pânza. Şi tu habar n-ai!

— Asta e treaba celor pe care îi plătesc, a răspuns Gloria glacial, cu un ton afectat. Apoi a murmurat: *Besa mi culo, puta!*[49]

— Pardon?

— Nimic, nimic!

— Papa zicea aşa, a spus Slim dusă pe gânduri. Era una dintre vorbele lui preferate.

„Soarele a trecut de capătul vergii“ însemna că era vremea să ciocnească un pahar.

— Slim, pentru numele lui Dumnezeu! Da, s-a prins toată lumea! Tu ai fost muza lui Hemingway. Obsesia lui Papa. Iubirea lui neîmplinită. C.Z. a fost muza lui Rivera, şi Babe, a lui Truman. Şi-atunci eu, eu a cui naibii muză am mai fost? Gloria a dat cu inelul şervetului în farfurie şi toate au înlemnit aşteptând să vadă dacă s-a spart. Nu, nu se spărsese.

— Doamne, Gloria! Potoleşte-te! N-avem chef să ne trezim cu Gestapoul pe cap!

— Aha, pe-asta vrei tu s-o aduci pe tapet, aşa-i? Aşa-i?! Gata să o scuipe pe

Slim, şi-a dat uşor pe spate căpşorul ei fermecător, a învârtit saliva cu limba, sângele mexican a început să fiarbă şi să o împingă spre tot ce îşi refuzase până atunci, adică să facă ceva, să simtă, să iubească, să urască, să scuipe: *Dios mio!* Să scuipe la picioarele ei de *puta*! A simţit însă braţul Marellei, care o calma princiar, doar era o adevărată prinţesă, una care îşi potolea curtea.

— Sssst, Gloria, sssst! Nu suntem furioase una pe alta, a şoptit Marella, exasperant de rezonabilă. Suntem furioase împotriva lui Truman, îţi aminteşti?

— *Bastardo. Pendejo. Puto.*[50]

Întru câtva îmblânzită, Gloria a înghiţit în sec, apoi a băut paharul cu cocteil Stinger întins de Slim. Oare de unde apăruse? Doar nu îl comandase ea! Şi-a aprins altă ţigară.

Deasupra mesei lor, fumăraia era teribilă, chiar şi pentru *La Côte Basque*. Nu se deosebea prea mult de smogul ce plutea în Los Angeles. De fumul unei păduri în flăcări. De un monstru dintr-un film de groază. Însă lor nu le păsa. Tuşeau, alungau fumul cu mâna şi aprindeau încă o țigară. Și încă una. Și încă una.

— Totuşi, balul a fost grandios, a zis Pam cu jumătate de gură. Zău că da, nu-i aşa?

Ceva rar, din alte vremuri, ultimele vremuri elegante.

— A fost, a încuviinţat Marella.

— Totul s-a dus la naiba-n praznic după aia, nu credeți? a întrebat Gloria. Întrebare retorică.

Celelalte lebede, cu hainele în dezordine, cu rujul întins pe obraz, cu părul tuflit, cu rimelul prelins asemenea unei îngheţate în toiul verii, au dat din cap aprobator.

— Ce s-a petrecut? Ce s-a întâmplat cu lumea? Ce-a păţit Truman? Dar noi?

— Nixon. S-a întâmplat Nixon, a răspuns Slim la întrebarea Gloriei.

— Vietnamul! Apoi Nixon, a corectat-o Marella.

— Tot aia… S-au schimbat lucrurile. Fetele noastre au devenit ce am fost noi cândva, frumuseţi mondene. Doar că ele nu voiau să ajungă ca noi, nu-i aşa? Slim era răguşită.

— Tot aşa cum nici noi n-am dorit să fim ca mamele noastre, a subliniat Marella.

— Şi de ce să nu vrea? Noi ne-am descurcat mai bine decât mamele noastre! Am fost şi suntem superbe! Gloria ţipa, un ţipăt de durere, de regret pentru tot ce pierduse.

Slim i-a mângâiat mâna şi a făcut semn să li se mai aducă un cocteil.

— Am îmbătrânit, a murmurat tristă Slim. Grozav ce-am mai îmbătrânit. Truman ne-a făcut să ne simţim mai tinere, totuşi, nu-i aşa? O vreme. Apoi… Apoi ne-a părăsit. S-a lipit de banda aia de la Studio 54, cu Liza şi cu ceilalţi. A început să apară cu nişte tipi îngrozitori; vi-l amintiţi pe ăla care avea de-a face cu sistemele de aer condiţionat?

— Vai, Doamne! De ăla uitasem cu desăvârşire. Sau poate că doar am încercat să uit, a chicotit Gloria. Cum naiba îl chema?

— Danny. Danny şi nu mai ştiu cum. Tipul era un tâmpit, așa că n-am priceput de ce era Truman atât de obsedat de el. Bine făcut, dar prost ca noaptea, din altă lume. Vă aduceţi aminte când s-a dus Truman cu el în Europa şi l-a purtat prin cele mai mari restaurante, iar nespălatul se arăta nefericit pentru că n-aveau hamburgeri şi nici cartofi copţi? Iar Truman continua să declare că mitocanul ăla era iubirea vieţii lui. Cred că se smintise de la băutură, iar când lepădătura aia s-a săturat de el, a suferit ca un câine. În momentul acela eu am început să am… Să am dubii… în ceea ce-l privește pe Truman. Am încercat, am tot încercat să-i păstrez aceeaşi prietenie, însă ceva s-a întâmplat cu el. Voi nu sunteţi de aceeaşi părere? Şi totul a început după bal. I-a dat Gloriei cocteilul şi a continuat să vorbească. În ultima vreme chiar mi-a fost milă de el, când mi-am dat seama că are inima frântă; milă că toţi idioţii ăştia îl ademenesc, pentru ca apoi să-l părăsească. Până azi, vreau să zic.

Gloria a încuviințat din cap, iar Slim a adăugat:

— Da. Au fost momente când m-a întors pe dos, ca să nu mai vorbesc de Babe. Apoi a depăşit o limită.

— A depăşit o limită?! a exclamat Gloria cu ochii căscaţi de uimire. A *asasinat-o* pe femeia aia. E ca şi cum i-ar fi pus chiar el pilulele în mână.

— Şi a dat în vileag rufele murdare ale familiei Paley, le-a amintit Pam. Nimeni nu face una ca asta dacă vrea să îşi păstreze, cum să zic, reputaţia neştirbită!

— A dat în vileag rufele pătate ale lui Bill Paley, dacă vrei să spui lucrurilor pe nume, a îngânat Gloria. Cearşafuri pătate, pline de sânge, dacă e să te iei după povestea aia. Cât de explicită era istorioara lui Truman! Niciodată n-a fost în halul ăsta de vulgar.

Celelalte au aprobat-o. Decolteul lui Pam era atât de adânc, încât Slim s-a aplecat şi i-a pus un şervet între sâni.

— Să nu şocăm copiii, draga mea.

— Totuşi, cel care a trădat-o mai întâi pe Babe a fost, de bună seamă, Bill. Şi

se pare că tocmai el îi povestise toată chestia lui Truman. Ca un bărbat. Unul stupid şi vanitos. Dar noi de ce ne purtăm aşa? a întrebat Gloria. Noi de ce îi suportăm pe bărbaţii ăştia? Pe cei cu care ne-am măritat când eram tinere, şi frumoase, şi atrăgătoare, chiar dacă *ei* nu erau?

— Pentru bani, au răspuns într-un glas Marella şi Slim. Pam a strâmbat din nasul ei pistruiat. Era atât de vulgar să vorbeşti de bani, dar aşa făceau americanii. Şi, desigur, aveau dreptate.

— Ce rost are să te osteneşti să pui întrebarea? a adăugat Slim.

— Pentru că… Rahat! Gloria a ridicat din umeri. Asta era, la urma urmelor, răsplata?

Să fie măritată cu un boşorog nasol şi băşinos, care, e drept, îi oferea niște lucruri, dar ţinea încuiate bijuteriile cu adevărat preţioase şi i le dădea să le poarte doar în ocazii considerate de el importante. Familia Guinness avea case, iahturi, servitori, îmbrăcăminte de cea mai bună calitate, dar de ea nu-i mai păsa nimănui, cu toate rochiile ei de la Givenchy ori taioarele Balenciaga. Pentru că era o hoaşcă bătrână, lipită de un băşinos şi n-avea să mai pună mâna pe altcineva, nici măcar o singură tranzacţie nu mai era cu putinţă, nici una, şi n-avea la ce să se mai aştepte în afară de pierderea dinţilor, de alte operaţii estetice, de pantofi ortopedici în locul sandalelor Ferragamo, de lupta neîncetată cu vopsitul părului (*Dios mio*, de-acum nu trecea o săptămână fără să i se vadă firele albe la rădăcină). Toţi banii din lume n-aveau cum să oprească lucrurile astea, n-aveau cum să ţină în loc ravagiile timpului şi regretele.

În asta constase taina, miracolul lui Truman, şi-a dat ea seama brusc. Truman le făcuse să uite de așa ceva. Le distrase. Bărbaţii lor nu mai vorbeau cu ele, iar ele între ele, făpturile astea superbe se plictisiseră să mai vorbească, pentru că erau toate aidoma. Blondă, brunetă, înaltă, scundă, europeană sau californiană, erau în esență la fel, doar exteriorul le deosebea. Îşi închinau viaţa păstrării acestei deosebiri, se străduiau să strălucească, să fie un giuvaier mai presus de toate celelalte. Iar noaptea își scoteau diamantele şi rochiile şi intrau singure în pat, resemnate că sunt, în definitiv, doar nişte femei. Femei cu termen de perimare.

Atunci a început Truman să ţopăie în mijlocul lor şi, dintr-odată, bârfele au devenit şi mai agreabile, iar distracţiile s-au diversificat. El stătuse pe patul fiecăreia dintre lebedele lui şi îi şoptise fiecăreia cât de frumoasă era, cât de preţios și de devotat îi era el, iar ele nu se necăjeau, cu toate că ştiau prea bine că spunea aceleaşi lucruri şi celorlalte. Pentru că, în ciuda frumuseţii lor, ele erau

îngrozitor de singure. Iar balul, acel minunat bal în alb şi negru, unde ele fuseseră nemaipomenite, neasemuite şi pizmuite, atinsese apogeul. Apogeul tuturor, apogeul New Yorkului.

— Nimeni nu se mai găteşte pentru prânz, s-a plâns Gloria cu ochii de jur împrejur.

Da, doamne de o anumită vârstă, ca ele, încă ţineau la rochii, pălării, mănuşi, pantofi lustruiţi. Totuşi, femeile în pantaloni erau primite acum chiar la ora dineului în restaurante selecte, cum ar fi La Côte Basque, Colony, Plaza… În localuri mai puţin pretenţioase, atât bărbaţii, cât şi femeile purtau de regulă jeanși, uneori jerpeliţi, cu tenişi şi cămăşi sport. În public.

— Amuzant e că, în alte timpuri, Danny, tipul cu aerul condiţionat, n-ar fi fost invitat la balul lui Truman, a spus Slim visătoare. Doamne, eram toate așa frumoase! Ce rochii, ce măşti! Pe vremuri era amuzant, ca o zi obişnuită la slujbă, dar acum, nu ştiu… pare un vis destrămat, nu?

— Totul s-a dus de râpă. Truman a dat, Truman a luat. Şi n-o să-l acuze nimeni de asasinat, a bombănit Gloria.

— Nu. *Noi* luăm, nu el. Pun pariu pe ce vreţi voi că mititelul crevete a telefonat toată ziua după noi. Ei bine, eu una am lăsat vorbă să i se spună domnului Capote că Lady Keith nu e disponibilă. Iar asta, pe timp nelimitat.

— Aha, şi eu am făcut acelaşi lucru, a încuviinţat Gloria.

La fel făcuse şi Marella.

— Mă întreb ce-o să se aleagă de el fără noi, fără *ea* mai cu seamă. Habar n-avea, dar era dependent de noi. Mai mult decât noi de el.

— Slim! Gloria a ridicat paharul. S-ar putea ca vorbele astea să fie cele mai înţelepte pe care le-am auzit pe ziua de azi din gura ta. Ai perfectă dreptate. Hai! A lăsat paharul şi a făcut semn să i se aducă nota de plată. Propun să facem dovadă de cruzime. Să mergem să ne odihnim, apoi să ne îmbrăcăm şi să ieşim toate, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Ca şi cum ticălosul ăla n-ar exista. Am să-i cer secretarei să le sune pe Suzy Knickerbocker şi pe Liz Smith ca să le pună la curent. Ele o să-i transmită negreșit lui Truman.

— Asta e cu adevărat o idee trăsnet, Gloria. Slim şi-a luat geanta. Atâta că… Nu prea e corect, dacă nu e și ea cu noi.

Toate privirile s-au întors încă o dată spre scaunul rămas neocupat.

— O, n-a fost corect deloc, îndeosebi faţă de ea! Noi toate de la masa asta suntem nişte rahaturi. Nu e una printre noi să nu-i fi făcut vreo măgărie alteia, fiecare a avut clipele ei de scrânteală. Babe, niciodată. Niciodată n-a spus ceva

rău despre vreuna dintre noi, n-a dat dovadă de cruzime sau de ipocrizie. Slim s-a aşezat din nou.

— Toate am avut ocazia să aflăm că viaţa e nedreaptă, i-a amintit Gloria cu vioiciune. Dacă viaţa n-ar fi nedreaptă, banii i-am avea noi, nu bărbaţii noştri, iar ei ar arăta ca Paul Newman. Hai să facem cum zic eu, insist! Trebuie să ne ridicăm moralul. Şi îndeosebi trebuie să-i arătăm răhățelului ăla că ne doare-n cot de ce zice, de ce face şi de ce scrie el. Babe ar înţelege.

— Da, *mamacita*. Slim s-a ridicat iar, stăpânindu-şi un sughiţ. Vai, ce tare aş vrea ca Papa să fie încă printre noi! N-ar fi formidabil să luăm avionul și să plecăm în Cuba?

— Pentru numele lui Dumnezeu, termină odată cu toată povestea asta de rahat cu Hemingway. Eu nu sunt Truman. Nu mă las chiar aşa de uşor impresionată, a repezit-o Gloria, dându-i câteva sute de dolari chelnerului.

— Cred că mai ales din pricina asta o să-mi lipsească el, a spus Slim când se ridicau toate patru, cam nesigure pe picioare.

— Care el?

— Truman. O să-mi lipsească cineva căruia să-i spun poveştile mele. Puteţi voi să ziceţi ce poftiţi despre el, dar Truman ştia foarte bine să stea şi să asculte.

— Şi să fure la fel de bine, dacă nu cumva ai uitat. Pentru că, dacă nu eram noi, n-ar fi avut despre ce să mai scrie. Ne-a furat poveştile. E un hoţ. Şi, pe deasupra, un asasin, dacă ai uitat cumva.

— E un povestitor. Slim a scuturat din cap. Exact ca Papa…

Gloria i-a tăiat vorba fulgerând-o cu ochii ei negri. Celelalte au pornit după ea.

Cu capul sus, zâmbeau în stânga și-n dreapta. S-au oprit la toaletă să repare, pe cât era cu putinţă, stricăciunile produse de alcool şi de trecerea vremii. Coatele sus, praful de pudră şi tuburile de ruj mânuite ca nişte pumnale însângerate. Puteau să fie fotografi la ieşire.

Erau. Aceleaşi clicuri iubitoare, flash-uri dragi, mai intime, mai dulci decât orice sărut. Vocile curtenitoare: „Doamnă Guinness, priviţi încoace! Lady Keith, un zâmbet, vă rog!“

Deodată, un suflu de aer rece a trecut pe aproape. Se deschisese o altă uşă prin care au ieşit două persoane: o femeie cu pălărie moale şi pantaloni evazaţi alături de un bărbat subţirel într-o vestă de blană şi cu pantaloni reiaţi. Au rămas nesiguri pe trotuar, la câţiva paşi. Fotografii au fugit după ei.

— Bianca! Mick! Mick Jagger!

Lebedele erau uitate.

Trăiască regele.

Note

49. Înjurătură vulgară, în lb. sp. în orig.
50. „Bastard. Nătărău. Cocotă masculină“, în lb. sp. în orig.

Capitolul 16

Niciodată n-a fost atât de bine, niciodată n-a fost atât de rău…

Manhattanul la sfârşitul anilor ’60 și începutul anilor ’70…

Păi, la drept vorbind, niciodată n-a fost atât de rău.

„Când balul s-a sfârşit, când zorii s-au ivit…“[51]

Oare le trecea lor prin cap, în dimineaţa de după balul lui Truman, că nimic n-avea să mai fie vreodată la fel? Nici vorbă de aşa ceva. Mai târziu, unii au pretins că ei ar fi avut unele presimţiri. Că, în timp ce dansau, se simţiseră oarecum ca Nero cântând la liră pe când Roma ardea. În zilele şi săptămânile care au urmat petrecerii, unele ziare şi reviste au comparat întregul eveniment cu comportamentul Mariei Antoaneta în timpul Revoluţiei Franceze.

La drept vorbind, când participanţii sclipitori şi plini de veselie au părăsit sala de bal, şi-au scos pantofii de dans, au trimis îmbrăcămintea superbă la curăţat şi la cusut, sau, dacă fuseseră nerozi, înapoi de unde o luaseră cu împrumut, ei n-au avut alt gând decât că se distraseră nemaipomenit de bine. Şi că n-ar fi fost rău să mai aibă şi alte asemenea ocazii.

Numai că atunci, de-a lungul acelor ani șaizeci-șaptezeci, Manhattanul le-a răspuns fără milă: „Nici gând. Pune-ţi pofta-n cui! Am întors pagina, puişor!“

Greve – greva transporturilor (pe care Truman şi lebedele lui n-au băgat-o în seamă), grevele gunoierilor (pe astea n-aveau cum să nu le simtă; până şi pe Fifth Avenue gunoaiele se îngrămădeau, urcau la cer, strada duhnea din pricina mizeriilor, când bătea vântul, gunoiul era zburătăcit, apoi cobora ca nişte confetti năclăite, împuţite, aruncate în timpul unei parade sinistre. Era greu să ieşi în stradă fără o batistă parfumată la nas).

Revolte. Harlemul a explodat din pricina asasinării lui Martin Luther King Jr., un om deosebit, fără îndoială, câţiva îl cunoscuseră la Washington. Kay Graham a fost într-adevăr impresionată de moartea lui, însă nici Babe, nici Gloria, nici Slim, nici Marella şi nici Pam nu aveau ce să caute în Harlem, vă daţi seama! Totuşi, cât e noaptea de lungă auzeau sirenele maşinilor de poliţie, nu ieşeau din apartamentele lor enorme şi elegante de frică de… orice. Apoi a fost asasinat Bobby Kennedy. Truman l-a plâns în neştire. Fuseseră vecini în Piaţa Naţiunilor Unite şi băuseră împreună un pahar, cu toate că Truman simţise că se purta cu el

de parcă şi-ar fi îndeplinit un fel de datorie civică stând la aceeaşi masă cu un homosexual. Totuşi, la moartea lui a plâns şi i-a scris bietei Rose Kennedy o minunată scrisoare de condoleanţe, despre care nu se îndoia că va fi veşnic tezaurizată, de vreme ce spunea asta oricui avea chef să stea să-l asculte.

Au urmat manifestările homosexualilor stârnite de incidentul de la barul Stonewall din Greenwich Village şi, dintr-odată, acolo au început să mişune travestiţii şi homosexualii. Însă, surprinzător, Truman n-a avut prea mare lucru de zis despre ce se întâmpla, deşi Babe, Gloria, Slim, Marella şi Pam îl priviseră cu multă simpatie în acele câteva zile. Truman a continuat să se poarte de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, n-a resimţit vreo chemare la demonstraţiile celorlalţi homosexuali, alături de protestatarii care înfruntau poliţia. Întrebat dacă fusese vreodată la Stonewall, a strâmbat din nas şi a exclamat:

— Doamne fereşte! Ce să caut *acolo*?

În sfârşit, crimele. Crima, murdăria şi mizeria în Manhattanul anilor şaizeci-şaptezeci. Fără îndoială că lebedele şi consorţii lor puteau să o ia din loc, ceea ce şi făceau, ori de câte ori era posibil. Doar că uneori erau nevoiţi să rămână la New York, să poarte drapelul bunului-gust şi al responsabilităţilor sociale. Tot mai erau premiere ori vreo gală de binefacere unde se cuvenea să fie prezenţi. Însă crimele aveau loc în faţa uşii lor. Cu atâtea hoţii, încăierări şi înjunghieri, Central Park nu mai era un loc sigur după căderea nopţii. Times Square, vai, Times Square! Lui Slim îndeosebi, care trăise vremea de aur a Broadwayului, i se rupea inima să vadă vitrine goale, prostituate cocoţate pe scaun la aproape orice colţ de stradă, vânzători de droguri tolăniţi în faţa tuturor uşilor, poliţişti mişunând pretutindeni, dughene împuţite, pline de jucării sexuale, de păpuşi gonflabile şi de lenjerie de plastic.

Oamenii se schimbaseră şi ei. Nimeni nu mai respecta buna-cuviinţă. Fiecare se îmbrăca de capul lui. Tinerii hippy nu mai ţineau uşa să treacă şi femeia din spate. Băutura alcoolică îndoită cu apă nu mai avea trecere, acum erau preferate marijuana, cocaina ori LSD. Unele lebede luau LSD la sfatul terapeuților. O vreme, era la modă. Mergi la petrecere, iei o porţie de LSD, te întinzi cu o pernuţă de catifea sub cap, ridici ochii în tavan şi aştepţi să ţi se arate tainele universului. Însă ziua următoare era un adevărat iad, iar doamnele se arătau nemulţumite de efectele acidului asupra pielii, aşa că renunţaseră.

Nu şi Truman. În anii care au urmat apariţiei romanului *Cu sânge rece* şi balului de pomină, apogeu al celebrităţii lui, Truman se buhăise şi uitase disciplina scrisului. Dormea până târziu, hoinărea prin locuri necunoscute,

aducea cu el bărbaţi la care nu s-ar fi uitat mai demult. Lebedele n-au priceput niciodată ce se întâmplase între el şi Jack. Ştiau doar că nu mai trăiau împreună, iar Truman fusese mai mult decât încântat să le aducă vestea la cunoştinţă! Spre surpriza lor, descoperiseră că le lipsea Jack, tipul ăla morocănos, fără umor şi cum nu se poate mai grosolan. Îi zisese odată lui Loel Guinness pe șleau că era nazist. Chiar dacă toată lumea știa asta despre soții Guiness, nimeni nu îndrăznise vreodată să le-o trântească în faţă! Oricum, toate avuseseră prilejul să constate influența fermă și de bun augur pe care Jack o avea asupra lui Truman. El fusese balastul care îi oferea echilibru. Erau încă oarecum legaţi unul de altul – plecau împreună să petreacă vreo vacanţă la Verbier, în Elveţia, ori se retrăgeau în vilele lor gemene din Long Island, dar nu mai era ca înainte. Iar asta trebuie să fi fost o pricină a schimbării lui Truman. Devenise nestatornic. Unele lebede spuneau, dar asta doar când Babe nu era prin preajmă, că le venea greu să mai aibă încredere în el.

În rest, Gloria, Babe, Marella, Slim şi Pamela se purtau ca mai înainte. Ţineau – se agățau cu ghearele – același regim de viaţă ordonată şi împărtăşeau convingerea că eleganţa şi rafinamentul mai reprezentau încă ceva; în lumea lor, reprezentau totul. Poate că făcuseră niște schimbări în ceea ce privește vestimentația. Gloria a fost printre primele care a impus costumul cu pantaloni al casei de modă Pucci, în vreme ce fustele lui Babe au devenit puţin câte puţin mai scurte. Apoi au alergat într-un suflet la Halston, fostul lor pălărier magician de la Bergdorf, atunci când acesta și-a deschis propriul salon și a creat rochii lungi, vaporoase, așa-zisele caftane, unele făcute din jerseu, uneori cu un umăr gol, alteori cu bretele şi cu spatele descoperit. Îmbrăminte cu gust, însă care înclina spre tineret.

Ele rămăseseră fidele coafurii de altădată cu un devotament straniu. Chiar dacă moda cerea ca fustele să fie ceva mai largi şi nu mai era nevoie de corset, deşi ele continuau să-l poarte, coafurile lor erau construcţii rigide. Nu era pentru ele părul lung, în bătaia vântului, aşa cum îl purtau tinerii hippy, şi nici tunsoarea masculină introdusă de Vidal Sassoon. Ele aşteptau cu nerăbdare să meargă de două ori pe săptămână la Kenneth, ba chiar ţineau enorm la vizitele astea. Găseau un refugiu în muzica discretă de acolo, printre ceştile de ceai şi paharele de şampanie, înconjurate de stiliști în costum şi cu cravată, asemenea lui Kenneth. Erau răsfăţate, dar, mult mai important, erau încă preţuite. În casele unde rareori erau întâlnite femei tinere, cele care locuiau în Manhattan, cum ar fi fost Babe, Marella ori Gloria, simţeau că sunt încă dorite şi demne de a fi dorite.

Astfel încât îşi păstrau coafura care cerea ca părul să fie pus pe bigudiuri şi stropit cu fixativ, apoi dormeau cu plăsuţe pe cap sau cu bigudiuri. Spre deosebire de întregul Manhattan, coafurile astea ale lor erau insensibile la vijelia schimbării.

Dar Truman, vai, Truman, ce mult se schimbase! Din nefericire pentru el, adoptase moda tinerească. Nu-și pusese totuşi mărgelele iubirii, dar, Doamne sfinte, purta costume care semănau a caftane! Şi haine Nehru[52]. Şi-apoi, intra în tot felul de dispute! Se ştia că el şi Gore Vidal nu se simpatizau, dar acum erau implicați chiar într-un proces. Truman răspândise o istorie pe care, după cum pretindea el, chiar Gore i-o spusese, despre faptul că Bobby Kennedy i-ar fi tras o mamă de bătaie la Casa Albă. Gore îl dăduse în judecată pentru calomnie. În afară de asta, raporturile lui ambivalente cu Norman Mailer, pe de-o parte iubire, pe de alta ură, evoluaseră exclusiv spre ură. Asta se petrecuse după ce Premiul Pulizer şi National Book Award îi fuseseră decernate lui Norman Mailer în 1969 pentru cartea lui, *Armatele Nopţii*. Or, Truman, care nu primise aceste premii pentru romanul lui *Cu sânge rece*, l-a acuzat pe Mailer că îl plagiase, că nu făcuse altceva decât să scrie un alt roman de nonficţiune, invenţia lui.

Şi-apoi, tot ce spusese despre Jackie Susann! Cum că autoarea romanului *Valea Păpuşilor* arată a camionagiu travestit! Poate că afirmaţia era într-un fel întemeiată, dar nu se cuvenea să spună aşa ceva. Mai cu seamă la *Tonight Show*.

Truman. Invitat la *Tonight Show*. Dialog cu Johnny Carson pe Coasta de Vest şi cu Dick Cavett pe cea de Est. Truman la Hollywood. Truman devenise universal, era peste tot şi nicăieri. Hoinar. Ba la Roma, ba în Elveţia, ba la Palm Springs, ba la Veneţia. *Time* îl punea pe copertă, el scria articole despre Rolling Stones. Se droga împreună cu The Who[53].

Ce nu făcea, după câte ar fi putut oricine să îşi dea seama, era să scrie, să lucreze la viitoarea lui carte.

— Aşadar, ce scrii acum? Asta îl întreba Johnny, asta îl întreba Dick, asta se întrebau toţi.

— Ceva cu totul extraordinar. Capodopera mea. Se numeşte *Rugi împlinite*, după vorbele Sfintei Teresa de Ávila, care a spus: „Se varsă mai multe lacrimi pentru rugile împlinite decât pentru cele neîmplinite“. Nu-i genial? Are să fie o prezentare tragicomică a societăţii, aşa cum e în realitate. Eu am traversat toate straturile sociale într-un vagon de clasa întâi. Şi ce nu mi-a fost dat să văd, drăguţilor? Sunt un Proust al timpurilor moderne.

— Când o să fie gata?

— O, curând, curând! Totul e aici! zicea Truman şi îşi ciocănea chelia, îşi freca mânuţele dolofane cu degetele pline de inele, îşi strâmba buzele de sugar zâmbind arogant și se tot fâţâia pe scaun cu şuncile lui acoperite de o tunică lungă. Mi-am petrecut ani de zile observând lumea! Ani!!

Ghemuită într-un fotoliu primitor, cu un portţigaret de abanos gol în mână, Babe îl urmărea pe ecranul televizorului. Ardea de nerăbdare să pună în el o ţigară şi să o aprindă, dar n-a făcut decât să înghită în sec, să respire cât de adânc putea, să ia o înghiţitură de apă şi să mestece un cub de gheaţă. Când să aşeze paharul la locul lui, a făcut o mişcare greşită, paharul s-a lovit de marginea măsuţei, s-a spart, iar apa s-a împrăştiat de jur împrejur. Surprinsă, a scos un mic ţipăt.

— Ce-i? Ce s-a întâmplat, Babe? Într-o clipă, Bill a fost în faţa ei, în genunchi, cu ochii ridicaţi spre ea. Babe s-a strâmbat şi a râs.

— Nu-i nimic… Am făcut doar o prostioară, atâta tot!

— Ah! Bill şi-a trecut degetele prin cele câteva fire de păr argintiu care îi rămăseseră şi a răsuflat uşurat. Am crezut… Am crezut… N-are importanţă! Aduc imediat un prosop. S-a întors să vadă ce se transmitea la televizor. Truman? Ce-a mai inventat astă-seară?

— Ei, mă tem că acelaşi lucru. Îşi risipeşte talentul, vorbeşte întruna de aceeaşi carte. Tu crezi că a apucat să scrie măcar un cuvânt?

— Nici gând! Dă din gură, dar n-are disciplină. Nu era aşa înainte. Mare păcat!

— Ai dreptate.

Babe și-a îndreptat iarăşi atenția spre ecranul televizorului. Truman repeta o anecdotă care o făcuse adesea să râdă împreună cu prietenele ei.

— Ei bine, a spus el cu voce tărăgănată, dar mai ascuţită, mai exagerată decât de obicei.

Observase asta la el în ultimul timp: părea hotărât să se transforme cu tot dinadinsul într-o caricatură din care nu lipsea nici măcar unul dintre cusururile lui cele mai afectate, atent controlate – vorbirea peltică, tărăgănată, mâna flască, pusă în evidenţă de gesturi efeminate. Pe vremea când de-abia îl cunoscuse, toate astea formau o imagine mai amănunţită, alcătuită cu grijă. Acum nu era mai mult decât o caricatură ambulantă, plină de maniere ridicole, un desen de Al Hirschfeld[54].

— Ei bine, a zis Truman fâţâindu-se pe scaun printre râsetele gălăgioase şi de prost gust de la *Tonight Show*, în timp ce dădea ochii peste cap, aşa cum făcea de

fiecare dată când se pregătea să spună „*una gogonată*“, cum zicea. Ei bine, eram la restaurant văzându-mi de-ale mele, când se apropie o femeie şi-mi cere un autograf. I-am zis: „Cum să nu“, doar să-mi dea ceva pe care să semnez. Iar ea se apucă să îşi dea sânii la iveală… Ajuns aici, Truman a făcut o pauză, şi-a rotit ochii şi l-a lăsat pe Johnny Carson să dirijeze hohotele de râs ale spectatorilor. Am priceput, am priceput, a continuat el. Oricum, am iscălit. Adică, de ce-aş fi pierdut ocazia? Şi mai multe râsete. Dar după aia a apărut bărbatul ei, care scotea flăcări pe nas. Iar el, păi… şi-a scos chestia din pantaloni şi mi-a zis: „Semnează şi aici!“ Iar eu mi-am aplecat privirea şi i-am răspuns că nu prea e loc, aş avea doar unde să îmi pun *iniţialele*!

Spectatorii se tăvăleau pe jos de râs, Johnny Carson era roşu ca sfecla și hohotea atât de tare, încât îi curgeau lacrimile.

Babe şi Bill au schimbat o privire între ei.

— A spus-o ceva mai bine când am auzit-o prima oară, a remarcat Bill.

— E atât de vulgară! Babe a dat din cap şi a stins televizorul. Nu pricep de ce simte nevoia să se poarte ca un bădăran.

— Aşa a fost dintotdeauna, mai mult sau mai puțin. Dar nu când erai tu de faţă.

— Da, totuşi avea o limită. În ultima vreme însă… Toţi bărbaţii ăia…!

Babe a resimţit un frison la gândul paradei de camionagii, de funcţionari de bancă, de reparatori de aer condiţionat, toţi aduşi de Truman la Kiluna fără vreo invitaţie, după cum era obişnuit să vină cu Jack. Numai că Jack, deși morocănos, avea un comportament decent, spunea lucruri interesante şi, în mod evident, ţinea mult la Truman. Pe când bărbaţii ăştia, îndeosebi ultimul dintre ei, John O’Shea, care chiar era bancher…! Un bancher din clasa mijlocie, care îl punea pe Truman la colţ ca pe un copil, îl umilea, spunea oricui şi oricând că Truman nu face două parale nici măcar în pat… Babe nu mai ştia ce să creadă, ce să facă. Nu se simţea în stare să le spună pur şi simplu să îşi ia tălpăşiţa, prin urmare se purta ca întotdeauna. Zâmbea, era politicoasă, se arăta interesată, le dădea de mâncare, se asigura că sunt bine serviţi. Apoi îi îngăduia lui Truman să vină să-i plângă pe umăr când era părăsit şi cu inima frântă. Iar asta se petrecea, pare-se, zilnic, clipă de clipă. Dan se purtase urât cu el, îl făcuse poponar şi-l părăsise pentru cine ştie ce matracucă. Bob îi spusese că nu-i bun de nimic în pat. John zicea că nu-i decât un scribălău.

— Nu îmi dau seama ce-ar trebui să fac pentru el, a şoptit. S-a uitat la măsuţa de lângă ea, pe care se aglomerau sticluţe de medicamente de culoarea

chihlimbarului, şi a oftat. Dacă mi se întâmplă ceva, cine mai are grijă de Truman?

— N-o să ţi se întâmple nimic, a zis Bill cam prea grăbit. Eşti tratată cum nu se poate mai bine. Doctorul a zis că dacă te laşi de fumat o să ai o viaţă lungă. Iar eu am să fac orice ca să fie aşa.

Babe a zâmbit. Şi-a potrivit peruca, pentru că nici măcar acum nu îl lăsa pe Bill să o vadă altfel decât aranjată cum se cuvine. Dar ceva se rupsese în ea când doctorul i-a spus că are cancer, că asta era pricina lipsei de aer şi de vlagă, cauza coşmarurilor febrile şi a senzaţiei că fiecare pas îi părea la fel de greu de făcut ca și când ar fi urcat pe o potecă de munte. Ceva se prăbuşise în ea şi dăduse la iveală urâţenia împuţită pe care se străduise viaţa întreagă să o ţină ascunsă. Acum era în stare să exprime emoţii şi sentimente cărora nu ştiuse să le dea nume până atunci. Nici una dintre cărţile dăruite de Truman nu-i îmbogățise mai mult vocabularul decât diagnosticul exprimat printr-un simplu cuvânt: „malignitate“.

— Acum hai la culcare, i-a spus Bill întinzând o mână să o ridice de pe fotoliu.

— Lasă-mă în pace, l-a repezit Babe. Pot foarte bine şi singură!

— Vrei să dorm aici în noaptea asta, în caz că ai nevoie de ceva?

— E nostim că îmi propui asta tocmai acum, când puţin îmi mai pasă de sex!

Bill şi-a muşcat buzele, dar n-a crâcnit. A privit-o cum se duce la baie cu paşi nesiguri, dar sfidători, cu capul sus, şi îi închide uşa în nas.

Ceva se rupsese şi în William S. Paley în ziua aceea de coșmar de la complexul medical Mount Sinai, unde cel mai cunoscut oncolog din lume le-a cerut să se aşeze, ca să le comunice diagnosticul.

Ce şoc! Un adevărat şoc. Tocmai lui să i se întâmple una ca asta!

Lui Babe, adică. Lui Babe.

Ba nu, fir-ar să fie, lui!

El era mai în vârstă decât Babe. Mult mai în vârstă, mai bătrân decât le spunea celorlalţi. În ianuarie 1974, când ei i se pusese diagnosticul şi i se scosese o treime dintr-un plămân, el avea şaptezeci şi doi de ani, în vreme ce Babe avea cincizeci şi opt. Bill Paley, cu toată ipohondria de-o viață, nu fusese niciodată genul care să se gândească la moarte, sau, oricum, nu la a lui. Cu toate astea, nu şi-ar fi închipuit că o să îmbătrânească de unul singur. Nu-i trecuse niciodată prin cap că Babe n-o să mai fie acolo să se ocupe de toate cele, aşa cum făcuse întotdeauna. Niciodată nu-şi imaginase că avea să înceapă să se gândească la

trecut cu regrete, cu remuşcări, ba chiar cu ruşine, pentru că frumoasa lui soţie putea să fie pe moarte.

Când plecaseră de la doctor, se duseseră direct la apartamentul de pe Fifth Avenue. Babe intrase în camera ei să se odihnească. Truman a fost primul prieten pe care l-a sunat. Probabil că-l sunase chiar înainte ca ea să se fi întins, pentru că Bill, rămas în biroul lui, cu capul în mâini şi cu un pahar de scotch neatins în faţă, a fost uluit să-l vadă pe Truman, palid, cu faţa scăldată de lacrimi, ţinându-l pe după umeri şi consolându-l aşa cum nu mai fusese vreodată consolat.

— Am simţit nevoia să te văd mai întâi pe tine, i-a spus în şoaptă. Cu toate că Bill nu plângea, Truman s-a apucat să-l legene, în ciuda masivităţii lui. Ştiu că Babe e puternică, i-a zis. Dar tu, drag prieten, pe tine te aşteaptă vremurile grele, când vei fi silit să decizi ce e de făcut mai departe.

Iar Bill a trebuit să-i dea dreptate. Babe era puternică, într-adevăr, ea ar şti cum să se poarte într-o situație de criză – cu aceeaşi graţie, frumuseţe şi discreţie pe care o pusese în toate. Însă Bill habar n-avea ce era de făcut când înfrunta un adversar care nu putea fi înfrânt cu bani. Ori cum să se descurce în absența persoanei care până atunci se îngrijise de fiecare dintre nevoile lui. Cum să se descurce fără Babe, pe care o tratase atât de urât, şi nu doar o dată.

— Sunt un ticălos, i-a spus lui Truman în după-amiaza aceea. Era atât de grăbit să ceară să i se ierte păcatele, încât le-a mărturisit pe toate. Habar n-ai cât sunt de ticălos! Cu toate m-am culcat. Chiar aici, în apartamentul ăsta, în toate paturile, în toate casele. Nu m-am gândit niciodată la Babe. Am făcut tot ce-am avut chef să fac. Doamne, odată… Odată am fost convins că o să-şi dea seama, pentru că femeia, în sfârşit, a lăsat în urmă o mizerie… Sânge. Înţelegi, era la ciclu… Iar Babe trebuia să se întoarcă acasă… Era pe vremea când ţineam apartamentul ăla la St. Regis şi n-aveam cum să trimit cearşafurile la spălătorie şi să le capăt înapoi curate la vreme. Aşa că m-am apucat eu să le spăl, și am frecat la sângele ăla ca un nebun, de parcă eram nenorocita aia de Lady Macbeth. N-aveam nici unde să pun cearşafurile la uscat, aşa că le-am băgat în cuptor până ce-au fost suficient de uscate ca să le aştern iar în pat, deși nu suficient de uscate, după care am adormit. Şi poţi să-ţi închipui că Babe nu m-a deranjat nici o clipă? Când m-am trezit, am văzut că nici măcar nu era acolo. Când s-a întors acasă, m-a găsit dormind pe cearşafuri umede. Şi-o fi zis că am febră ori cine ştie ce altceva şi mi-a lăsat un bilet în care mă anunța că se ducea la Kiluna, ca să mă lase-n voia mea. Sunt un ticălos. Un nenorocit de ticălos, iar acum e bolnavă şi

eu îmi primesc răsplata. Dar ea nu merită una ca asta.

— Nu, nu, aşa e! Glasul lui Truman devenise atât de aspru, încât Bill şi-a ridicat privirea și i-a întâlnit ochii albaştri, în care nu se mai citea obişnuita aprobare linguşitoare. Acum erau de gheaţă, și pe Bill l-a trecut un fior. Eşti un ticălos, Bill. Eu ţin la tine, întotdeauna am ţinut, însă niciodată nu mi-a plăcut cum te porţi cu Babe. N-am de gând să te fac să-ţi fie şi mai greu. S-ar zice că te îngrijeşti tu însuţi de asta. Pe deasupra, ar trebui să nu te mai smiorcăi şi să fii lângă ea. Măcar atât merită.

— Ştiu, ştiu. Bill s-a desprins din braţele lui, s-a ridicat şi i-a turnat un scotch.

Mâinile îi tremurau când a luat cleştişorul şi i-a pus gheaţă. Clinchetul cubului lovit de pereţii paharului i-a destins şi au răsuflat amândoi uşuraţi după ce a luat şi Truman paharul.

— Cum se simte? a întrebat Truman după o înghiţitură lacomă.

— Tace. Tot drumul spre casă n-a deschis gura. Ţie ce ţi-a spus?

— Mi-a spus: „Te rog să vii, e cancer“. Atât.

— Atunci du-te! Du-te la ea! Ştiu că are nevoie de tine, prezența ta o ajută așa cum eu n-am fost în stare niciodată. Nu pricep de ce, dar în momentul ăsta nu-mi pasă.

Truman a băut până la ultima picătură şi a pus paharul pe masa de mahon.

— O ajută pentru că eu ţin la ea.

— Şi eu ţin la ea, a rostit Bill aproape fără glas. Ciudat că e nevoie de aşa ceva ca să își dea omul seama.

— Ciudat e să nu fie nevoie. Spunând asta, Truman a ieşit, a străbătut somptuosul apartament duplex fără să se oprească, așa cum făcea de obicei, ca să caște gura la mobilierul splendid, la candelabrele de cristal şi la inestimabilele *objets d’art* aranjate pe mobilele lustruite astfel încât să pară nişte naturi moarte. Oare ce rost mai aveau acum toate astea pentru familia Paley? Poate doar să îi ofere lui Babe un decor impresionant în care să zacă bolnavă şi, eventual, să îşi petreacă ultimele zile.

În acea după-amiază nefericită, Truman a ciocănit cu grijă la uşa lui Babe. Era prima oară când avea îndoieli cu privire la felul în care urma să fie primit. Îi era teamă, dar şi ruşine să recunoască; teamă de cât de schimbată avea să o găsească. Oare lucrul ăla îngrozitor care o rodea pe dinăuntru avea să-i distrugă frumuseţea? Apoi s-a mustrat că se gândise la aşa ceva, însă a fost destul de cinstit să admită că acela era atuul principal al lui Babe, până şi acum, după ce se scurseseră decenii de prietenie, de intimitate şi de confidenţe. Era atât de

frumoasă, o adevărată încântare pentru oricine o privea. Iar Truman iubea nespus frumuseţea.

— Intră, a zis cu glasul ei dintotdeauna, aşa că a intrat.

Babe se învârtea prin camera impunătoare, viu colorată, cu ţesături orientale pe pereţi, cu draperii şi cuverturi alături de tablouri nepreţuite. Cu toate astea, era singura încăpere din întregul apartament care nu avea întru totul înfăţişarea unui muzeu. Ea îi dăduse o notă personală, atârnând pe ici, pe colo, fotografii înrămate, dintre care cele mai multe îi înfăţişau pe ei doi, Truman şi Babe, în vremuri mai fericite. Mai erau şi felurite flecuşteţe decorative găsite prin prăvălioare cu mărunţişuri, amestecate cu obiecte excepţionale de la colecţionarii de antichităţi de pe Third Avenue. Floarea veche de hârtie albă găsită de ei în piaţa din Jamaica era pusă sub sticlă, de parcă ar fi provenit de la Tiffany. Truman a recunoscut-o şi i s-au umplut ochii de lacrimi, dar s-a grăbit să le îndepărteze clipind, de teamă să nu fie văzut.

— E cancer, a spus Babe fără ocolişuri, fără vreo autocompătimire în glasul ei răguşit. Cancer. O să-mi scoată o parte din plămân.

— Of, Bobolink!

— Trebuie să mă las de fumat, a spus. Însă între degete avea o ţigară pe care tocmai se pregătea să o aprindă în timp ce vorbea. Chiar asta a făcut, apoi a tras un fum în piept, sfidând boala. După care a strivit mucul cu înverşunare. Asta a fost ultima, a mai spus ea. Şi-a luat tabachera de aur filigranat plină cu preferatele ei L&M, a deschis o fereastră şi a aruncat ţigările, care au tot zburătăcit în cădere. De afară se auzea hărmălaia claxoanelor, scârţâitul frânelor, văicăreala îndepărtată a sirenei unei maşini de poliţie. A trântit fereastra cu furie.

— Ah, a exclamat ea cu necaz. Ar fi trebuit să le păstrez pentru oamenii de serviciu. Ce risipă!

— Babe! Truman s-a apropiat de ea cu braţele larg deschise, dar Babe i-a respins îmbrăţişarea.

Arăta mai palidă decât de obicei, dar era aceeași ca întotdeauna, doar ceva mai vioaie, mai însufleţită, de parcă, în sfârşit, tabloul ar fi prins viaţă.

— Nu, nu, chiar că nu-i nevoie! Frică nu mi-e. Sunt doar furioasă. Furioasă pe mine că am lăsat să mi se întâmple una ca asta. Furioasă pe nenorocitele astea de ţigări. Furioasă pe Bill, ca să fiu cinstită, cu toate că, la drept vorbind, nici măcar nu ştiu din ce pricină.

— Ba da, ştii.

— Da, ştiu. Sigur că ştiu. Şi tu ştii. El cum e? Presupun că v-ați văzut.

— E făcut praf. Plin de remuşcări, dacă vrei să ştii. Mort de grija ta.

— Nu sunt sigură că asta o să-l facă să şi-o ţină în pantaloni. Și-a dus imediat mâna la gură, a căscat ochii mari şi a izbucnit în râs.

Asta a făcut şi Truman. Ceva mai târziu, stăteau amândoi aşezaţi pe un şezlong, îmbrăţişaţi, ea cu capul pe pieptul lui. Ciudat, s-a gândit ea în vreme ce aprecia puterea braţelor care o înconjurau. De obicei era invers! Cu excepţia acelei unice nopţi, când stătuse aproape goală lângă el, ea era mereu cea care consola, iar el era mereu cel care se confesa.

— O să te faci bine, o liniştea Truman.

— Poate că nu.

— Aşa-i, poate că nu, dar totuși, n-ai de unde să ştii. Încă nu știi nimic.

— Ai idee la ce mă gândesc? Mă gândesc că lumea o să mă ţină minte drept femeia care a legat într-o zi o eşarfă de geantă şi a dat naştere unei mode răspândite în toată ţara.

Truman s-a pus pe râs. Şi-a amintit de ziua când, ieşind din unul dintre restaurantele lor preferate, lui Babe i s-a părut că era zăpuşeală, aşa că şi-a scos eşarfa multicoloră de la gât, a înfăşurat-o de mânerul genţii Hermès şi i-a făcut o fundă nostimă. Un fotograf, pentru că nu lipseau niciodată de la ieşirea marilor restaurante să o vadă pe ea, pe ei, pe amândoi, a făcut o fotografie, o revistă a publicat-o şi, cât ai clipi, orice femeie, din Manhattanul New Yorkului şi până în Manhattanul Kansasului, îşi făcea din eşarfa de la gât o fundă la mânerul genţii.

— O să te ţină lumea minte pentru mult mai mult decât atât, a asigurat-o Truman.

— Mă îndoiesc profund. O să-şi aducă aminte doar cum arătam, cum mă-mbrăcam. Asta mi-a fost întotdeauna suficient, era tot ce-mi doream în tinereţe. Pentru asta mi-am dat toată silinţa, nu m-am ferit de fotografi şi i-am implorat pe creatorii de modă să-mi ofere modelele pe care le purtam când nu puteam să le cumpăr. Ăsta a fost drumul care mi-a îngăduit să fiu ţinută minte şi să găsesc un bărbat. Un bărbat bogat. Cele două mari lecţii cu care maică-mea m-a pregătit pentru viaţă. Misiune îndeplinită. Însă acum, acum când sunt la… Când trebuie să înfrunt *aşa ceva*, mă simt terorizată. Mi-am irosit viaţa. Din pricina asta sunt furioasă.

Era prima oară când, vorbind despre mama ei, Truman i-a simţit o mare amărăciune în glas.

— Iar eu mă-nfurii să te aud vorbind aşa. Babe, felul tău de viaţă, de comportament, felul în care îţi cultivi propria persoană, în care te ocupi de casele

tale nu e nicidecum o risipă. Frumuseţea, graţia, toate astea sunt necesare. Pentru suflet; pentru al meu, fără îndoială. Ştiu că sunt multe de spus despre tine, dar nu dispreţui nici lucrurile astea.

— Spune-mi, l-a întrebat Babe, spune-mi, tu ai fi vrut să mă cunoşti dacă nu arătam aşa cum arăt?

— Nu, a răspuns el fără ezitare.

Babe a tresărit, tulburată. Totuşi, îi era recunoscătoare. Truman era singura fiinţă care nu îi ascundea adevărul. Niciodată.

— Dar, a continuat el cumva agitat, întinzând picioarele, chiar dacă nu putea să ajungă la lungimea alor ei, ce e rău în faptul că frumuseţea atrage? Ce e rău în atracţia bazată pe aparenţă, atâta vreme cât ea poate să ducă mult mai departe, așa cum s-a întâmplat de pildă cu noi doi? Tu ai fi vrut să mă cunoşti pe mine dacă nu eram celebru? Dacă n-aş fi avut o înfăţişare interesantă? Dacă nu eram diferit?

— Nu ştiu, a răspuns Babe, ridicând din umeri. Cred că nu.

— Îţi dai seama ce-am fi pierdut?

Babe a încuviinţat. Apoi a închis ochii și i s-a părut că a făcut asta pentru prima oară de când a auzit rostit din gura doctorului cuvântul „cancer“. Acum a simţit că se pierde pe sine, că se prăbuşeşte, se tot prăbuşeşte rotindu-se într-o spirală de teamă, de nesiguranţă, cuprinsă de greaţă, cu un gust rece, metalic, în gură, în vreme ce camera ei minunată i se învârtea în spatele pleoapelor.

— O să fii alături de mine, nu? Când mă operează, apoi la tratamente? N-o să mă uiţi?

— Fireşte că nu! O să fiu aici, tot drumul, pas cu pas, alături de tine.

— Bine. Babe şi-a îngăduit atunci să se liniştească, ba chiar să aţipească. Ceva mai târziu, când s-a trezit, era singură, dar i-a găsit pe Bill şi pe Truman în salon, unde au luat masa doar ei trei în faţa şemineului. Şi a reuşit să i se pară că totul era întru câtva ca odinioară.

Doar că Truman n-avea să o însoţească pas cu pas pe drumul bolii. Îşi reluase traiul obișnuit, cu iubirile care îl distrugeau. Continua să îşi cultive faima, telefona adesea, trimitea bucheţele de mărgăritar şi bilete pline de atenţii şi de găselniţe zeflemitoare. Însă, pentru prima oară de-a lungul prieteniei lor, n-a fost lângă ea la nevoie.

Pentru amici şi pentru ceilalţi, Babe era aceeaşi persoană calmă şi machiată impecabil. După operaţie şi după terminarea radioterapiei, revenise la comportamentul anterior. Între timp îşi pierduse părul, însă stilistul ei fidel,

Monsieur Marc, care se deplasa la domiciliu, spre deosebire de Kenneth, la care trebuise din pricina asta să renunţe cu câţiva ani în urmă, îi făcuse excelentele peruci numite Babe Paley.

Primea oaspeţi ca altădată, se ocupa de societăţile ei de caritate, lua prânzul la restaurant. Slim, Gloria, Marella şi C.Z., până şi Pam, se purtau agreabil, nu făceau aluzii la boală, drept care se simţea recunoscătoare. Sigur, boala era prezentă, chestia asta scârboasă, respingătoare, despre care nu se cuvine nici măcar să aduci vorba, ci doar să rabzi de unul singur, era acolo şi mânjea cu o spoială nesuferită de nelinişte tot ce era în jur: masa de la restaurantul La Grenouille, florile de la Kiluna, bijuteriile de la Van Cleef, pantofii de la Bergdorf… Uneori, când Babe era de faţă, un cuvânt scăpat în cursul conversaţiei îi făcea pe cei din jur să intre-n pământ de stânjeneală. „Ieri mă întrebam dacă peste cinci ani o să mai avem într-adevăr nevoie de iahtul nostru." Dintr-odată, vorbitorul înghiţea în sec, iar cei sănătoşi își fereau privirea din pricina lipsei de tact a socotelii referitoare la ce se putea întâmpla peste cinci ani. Când nu mai era deloc sigur că Babe s-ar mai fi bucurat de un asemenea lux.

Sau ajutoarea de la Bergdorf, după ce remarca ce mult slăbise, amuţea, lua nişte ace cu gămălie între buze şi, cu ochii umezi, se grăbea să-şi vadă de treabă. Iar Babe se gândea: „Ce nostim! Când eşti sănătos e mare lucru să fii slab. Când eşti bolnav însă, e cu totul altceva".

Şi cât de grijuliu se purtau toţi cu ea! Cât de preocupaţi erau de confortul ei, atenţi să regleze termostatul dacă i se făcea cumva frig ori să înlăture nemulţumiţi cu piciorul un scaun a cărui pernuţă i s-ar fi părut ei prea tare sau, dimpotrivă, prea moale.

Adesea îşi surprindea înfăţişarea în oglindă şi se minuna. Era aceeaşi persoană, admirabil alcătuită, cu îmbrăcămintea croită pe măsură, cu bijuterii purtate cu gust. Dar nu se simţea deloc aceeaşi. Se simţea de parcă ar fi fost gata să se spargă şi bucăți din ea să se risipească pe podea, mergea ca un ou crăpat şi lipit la loc, înainta ţeapăn şi întorcea capul cu grijă. Era un ou, poate că un ou Fabergé, însă cicatricea, urma stacojie a crestăturii de-a curmezişul pieptului nu dădea semne să fie în întregime vindecată şi să poată păstra tot ce se afla înăuntru. De câte ori făcea o mişcare bruscă, se întreba dacă n-avea cumva să se prelingă în afara trupului cine ştie ce parte din făptura ei, vreo esenţă indispensabilă.

Şi mereu întrebarea, spaima: se dusese oare într-adevăr cancerul? Sau, mai degrabă, zăcea în aşteptare, îşi refăcea forţele, gata să treacă din nou la atac?

Răspunsul a venit după un an, în acel ianuarie 1975. O nouă tumoare la celălalt plămân. Iar acum prietenele ei nu mai aveau cum să îşi ascundă tristeţea. Izbucneau în lacrimi ori de câte ori o vedeau. Bill nu o părăsea nici măcar o clipă, dar ea, în loc să fie recunoscătoare sau emoţionată de devotamentul lui, în sfârşit, după atâta amar de ani, se simţea agasată, pentru că înţelegea că nu era decât aprecierea, prea târzie, a tot ce făcuse pentru el. Apreciere hrănită de vinovăţie. Şi de teamă. O teamă egoistă. Teamă de ce-l aştepta pe el însuşi.

Şi-apoi Truman. Truman al ei. Care o luase cu totul razna.

Ce se va întâmpla cu Truman când ea n-avea să mai fie? Pentru că sfârșitul ei s-ar putea să nu întârzie. Babe avea un secret. Pusese deoparte nişte pilule într-o cutiuţă marocană pe masa ei de toaletă. Când durerea va deveni greu de îndurat şi n-ar mai rămâne altă cale, avea să le înghită. Şi să scape, atât ea, cât şi cei care ţineau la ea, de hidoşenia unei morţi care nu mai vine, de o agonie prelungită.

Pentru moment însă, doctorii încă mai vorbeau de un tratament, încă se mai îngrijeau să dea prognosticuri în termeni optimişti. „Avem toate motivele să credem că veţi rămâne printre noi încă mult, mult timp. Cu fiecare zi care trece ne apropiem tot mai mult de un tratament eficace, iar dumneavoastră aveţi multe zile în faţă, doamnă Paley. Eu nu mi-aş face griji în locul dumneavoastră; există o mai mare probabilitate să fiţi lovită de un camion decât să muriţi din cauza bolii.“

Babe a ieşit din baie. Bill plecase, Doamne-ajută! Aşa că s-a încuiat în dormitor ca să poată în sfârşit să se demachieze, să îşi scoată nenorocita aia de proteză dentară care nu i se mai potrivea deloc pentru că slăbise şi, totodată, să renunţe la peruca aia care semăna cu un animal cu blană cenuşie cocoţat pe capul ei. În zilele călduroase era un adevărat iad, dar nu voia să poarte turban. Nu încă.

S-a privit atent în oglindă. Fără machiaj, pielea ei arăta încă surprinzător de netedă şi de tinerească, oarecum ca de ceară. S-a întrebat dacă nu cumva din cauza tratamentului, ceea ce a făcut-o să pufnească în râs. „Babe Paley descoperă un tratament miraculos pentru piele!“ Şi-a imaginat titlurile ziarelor, hoardele de femei stând la coadă să fie tratate cu radiaţii ca să poată arăta ca ea.

Cicatricele erau la locul lor, acele cicatrice pe care doar Truman le văzuse vreodată. Şi-a plimbat buricele degetelor pe cea de pe maxilarul stâng şi a simţit pielea mai aspră de acolo. Şi-a plimbat apoi degetele pe craniu. Doar la bază mai erau câteva fire de păr pe care nu se îndura să le taie sau să le radă. Erau fine, ca părul unui bebeluş, dar în întregime albe.

Și-a tot privit aşa îndelung faţa de schelet, obrajii supţi, ochii căprui speriaţi,

capul pleşuv. Nici sprâncene nu mai avea. Straniu, şi-a spus, încremenită la vederea acelui chip fantomatic, însă ciudat de atrăgător prin expresia inocentă cu care o privea din oglindă. Vii pe lume singur, fără dinţi, fără păr. Şi tot aşa părăseşti lumea.

De unul singur.

Însă Babe Paley n-a plâns. Doar și-a dorit, într-un moment teribil de răzbunare, ca maică-sa să o fi putut vedea acum.

Note

51. Refrenul unui cântec devenit popular în 1893, compus în 1892 de Charles K. Harris, care se referă la tristeţea şi speranţa spulberate când s-a sfârşit balul mult aşteptat.

52. Moda hainelor Nehru, lungi până aproape de genunchi și cu guler tăiat, a apărut în America la mijlocul anilor ’60. Numele provine de la Jawaharial Nehru, prim-ministru al Indiei între anii 1947 şi 1964. (N. red.)

53. Trupă de muzică rock britanică, activă din 1964, care a vândut peste o sută de milioane de discuri.

54. Al Hirschfield (1923–2003), desenator şi caricaturist american, cunoscut pentru portretele celebrităţilor de pe Broadway.

Capitolul 17

Lungit pe canapea, cu un creion în mână, Truman îşi proptise de burta proeminentă un teanc voluminos de hârtie de scris. În el erau multe foi pline cu însemnări, cu ştersături, mâzgălite până şi pe margini. „O rană gravă la creier… Kate McCloud, Mona Williams..? Şi Audrey Wilder cânta… Gloria…. Carol… La Côte Basque.“

Sus, pe prima pagină, subliniat, era scris *Rugi împlinite*.

Cândva, Bennett Cerf afirmase că nici unul dintre scriitorii publicaţi de el nu era la fel de priceput ca Truman să facă publicitate unei cărţi. Editorul era încântat de felul în care Truman începea să vorbească despre o carte cu mult înainte de-a se fi apucat să o pună pe hârtie. El nu obişnuia, ca majoritatea autorilor, să păstreze tainele devenirii scrisului. Dacă dădea din gură despre vreo chestie oarecare, pentru el aceea prindea viață, chiar dacă până atunci nu aşternuse încă nici un cuvânt pe hârtie. Astfel încât pălăvragea bucuros, aruncând în dreapta şi-n stânga aluzii mai mult sau mai puţin străvezii şi ceva fărâme mai deochiate. Aşa făcuse ani de zile şi cu *Rugile împlinite*. Până și el era aproape convins că scrisese într-adevăr blestemăţia aia.

Când a făcut primii lui paşi literari, întotdeauna începea să scrie în ordinea cronologică a întâmplării. De data asta îi trecuse prin minte să croiască un fel de plăpumioară sau o cuvertură, o cuvertură teribil de arătoasă, alcătuită din felurite petice, fiecare ilustrând o remarcabilă observaţie psihologică, vreun comentariu muşcător ori descrieri ale unor personaje memorabile. Fără îndoială că rămânea de văzut cum să fie toate astea aşezate cap la cap. Numai că lui Truman nu-i era teamă, el era încredinţat că o să izbutească.

Mă rog, poate. Probabil.

Cu toate că nu era mai mult de zece dimineaţa, Truman a întins mâna după un pahar plin cu votcă. Viaţa era teribil de urâtă în ultimul timp. Când a sorbit alcoolul, a lăcrimat la gândul că nu avea să aibă nici un efect; nu încă. Din pricina asta trebuia să înceapă din vreme, pentru că avea nevoie de multe pahare până să înceapă să se simtă în formă și să înfrunte lumea asta atât de hidoasă, încât nu avea curaj să o privească treaz.

Totuşi, lumea fusese atât de frumoasă! Nici nu trecuse mult timp de-atunci, de

la balul lui elegant, sublim, unde toți arătaseră impecabil, magic, unde aerul era scăldat în muzică și îmbălsămat de aroma florilor şi de amestecul atâtor parfumuri, iar el fusese fericit, iubit, triumfător.

Acum lumea începuse să pută, devenise o hazna plină de dejecţii. El continua să fie o stea, o celebritate, însă uneori se înfiora de scârbă în faţa propriei urâţenii, a înfăţişării lui pe micul ecran, buhăit, beat, drogat, în timp ce istorioarele pe care le povestea, amuzante şi ofensatoare, erau de-a dreptul revoltătoare. Îşi dădea seama, desigur, dar, dragă Doamne, îl fascinau celebritatea şi publicitatea care se ţineau după el ca franjurii unuia dintre şalurile lui de mătase. Însă avea nevoie de asta, pentru că îl apărau de mizeria care îi dădea târcoale, pândind clipa când ar rămâne cu garda coborâtă. Sau când ar uita să mai dea o votcă pe gât.

Dar ce se întâmplase cu lumea?

Bineînțeles, Vietnamul. Doamne, ce porcărie! Sfărâmarea barierelor rasiale, sexuale, sociale ar fi trebuit să-l bucure, dar nu fusese aşa, pentru că nu găsea pic de frumuseţe în asta. Când barierele au căzut, a rămas haos, exces, putoare şi zdrenţe.

Urâtul fusese mereu acolo, desigur. Nu ştia el asta mai bine decât oricine? Poveştile din spatele poveştilor, compromisurile, sacrificiile făcute nu doar de el, ci şi de toate lebedele lui de-a lungul întregii lor vieţi. Josnicia, pe care se hotărâseră să o ascundă. Şi-a amintit de o vacanţă în Italia. Era cu Babe şi cu Bill, se distrau de minune. Zile splendide ca o stea strălucitoare de Crăciun, învăluiţi de bogăţie şi de privilegii, stăteau la cele mai bune hoteluri, erau sărbătoriţi, adoraţi. Bill cumpăra, cumpăra şi iar cumpăra; tocmai îşi mobilau apartamentul de pe Fifth Avenue, iar Bill era nesătul. Se căscase o groapă în el pe care nu apuca să o umple, avea să încerce până la sfârşitul zilelor, aşa că împrăştia cu bani pretutindeni, cumpăra aurării aici, antichităţi colo, draperii din Renaştere, covoare florentine. Mâncau şi beau tot ce era mai bun, iar Truman se holba la Babe, şi se holba la Bill, şi i se părea că viaţa nu putea să fie mai frumoasă, îndeosebi după ce Babe îl luase cu ea la cumpărături şi îi oferise cei mai fini mocasini italieneşti, şi şaluri de mătase, şi pălării de pai…

Într-o seară au fost invitaţi la un oarecare prinţ cu care Babe a dansat ceasuri de-a rândul. Truman era prea obosit, iar Bill nu dansa niciodată. Asemenea multor oameni de succes, se ferea de orice ar fi putut să fie socotit uşuratic. După ce s-au întors toţi trei la hotel, unde, de bună seamă, ca să fie împreună de dimineaţă până seara, închiriaseră un apartament cu trei dormitoare, Bill, divinul

domn Paley, a devenit grotesc. S-a apucat să-şi arunce lucrurile cât colo, mai întâi pantofii din picioare, apoi cureaua, iar în cele din urmă tot ce îi cădea sub mână, şi să formuleze acuzaţii teribile împotriva lui Babe şi a prinţişorului. Până şi după ce Babe îi spusese că micul prinţ era homosexual, iar Truman a confirmat, lui tot nu i-a păsat. A răcnit:

— Îi ştiu eu pe ăştia care pretind că sunt fetiţe şi pe urmă îţi agaţă nevasta. Şi a continuat să urle şi să facă scandal, până când Babe şi Truman au ieşit şi, speriaţi, s-au încuiat în altă cameră. Era însă atât de ridicol, atât de caraghios, încât s-au pus pe chicotit, încercând totuşi să nu fie auziţi, pentru că un om furios n-are chef să fie luat drept nebun. Ar fi ca şi cum ai turna gaz peste foc.

În cele din urmă s-au liniştit, s-au întins pe pat şi au aşteptat să se potolească. Tot aşteptând, Truman a adormit. Când totul s-a terminat şi a rămas doar liniştea ameninţătoare de alături, Babe l-a trezit blând cu un sărut. Truman s-a trezit totuși cu un icnet de spaimă şi cu fruntea umedă de sudoare. Uşa încuiată îi amintise de spaimele copilăriei, când maică-sa îl închidea în vreo cameră de hotel, ieşea cu amicii ei şi îl lăsa singur. Singur cuc.

Numai că, desigur, atunci fusese împreună cu Babe.

Iar când au ieşit a doua zi de dimineaţă din camerele lor alăturate, spălaţi, frumos îmbrăcaţi, şi au pornit la plimbare, nimănui dintre cei care invidiau acel trio privilegiat, strălucitor şi fericit n-ar fi putut să-i treacă prin cap că ei lăsaseră în urma lor atâta mizerie pe capul fetelor de serviciu.

Merita să dai bacşişuri mari, îşi spuse Truman cu amărăciune. Asta era ceva învăţat de la familia Paley.

Iar Babe era acum bolnavă, atât de bolnavă, încât nu mai avea destulă energie să pună pe roate tot ce se afla în jurul ei prin simpla putere a frumuseţii, a bunătăţii şi a înţelegerii. Era atât de fragilă, şi de morocănoasă, şi de bolnavă, bolnavă, bolnavă, de i se rupea inima pentru ea, îi venea să vomite, aşa cum făcuse în noaptea când fuseseră spânzuraţi nenorociţii ăia de Perry şi Dick. Of, Doamne, băieţii ăia, amărâţii de ei, cu privirile lor care implorau şi totodată acuzau, iar el nu putea să facă nimic pentru ei! Încercase el, într-adevăr încercase! Dar nu era, într-adevăr, nimic de făcut nici pentru Babe. Decât, cel mult, să-i dea din când în când un telefon, să-i trimită flori sau câte-un cuvânt scris şi să încerce să o facă să râdă.

Iar Bennett era mort! Doamne, aproape că îi ieşise din minte. Bennett Cerf era mort, iar Random House îl ţinea din scurt pentru cartea asta nenorocită pe care le-o promisese cu ani în urmă. N-ar fi făcut ei una ca asta înainte, n-ar fi insistat

să-i impună un termen limită de predare, lui, un geniu! Bennett îl protejase. Cum făcuse şi Babe. Dar nimeni nu mai voia să-l protejeze.

Lumea i se părea dezgustătoare, frumuseţea dispărea treptat şi nu era doar din pricina trecerii timpului. Sau poate… Simţea că talentul, meşteşugul scrisului, i se scurge printre degete, iar panica provocată de această senzaţie îi provoca mişcări dezordonate, asemănătoare cu Dansul Sfântului Vitus, aşa că trebuia să iasă în lume, să vorbească, să tot vorbească, să scoată scântei şi să îndruge aceleaşi poveşti, şi să cânte, să cânte, să cânte ca să-şi capete masa de seară, iar asta trebuia să o facă în singurul fel în care nu dăduse niciodată greş, nu prin scris, ci prin amuzarea spectatorilor. Dansează maimuţică, dansează în haina ta lungă până la genunchi, cu maioul negru Rolling Stones bine strâns pe corp şi vârât în pantaloni de piele, spune poveşti, spune toate poveştile, pentru că asta caută toţi, să asculte porcării, să adulmece toate mizeriile lumii, pe care, până şi Holly Golightly, cuprinsă de una dintre stările ei teribile de angoasă, le-ar găsi respingătoare.

Iar tu, Truman, drăguţule, hai, recunoaşte! Tot ce-ţi place ţie mai mult şi mai mult pe lume, orice-ai zice, e să spui poveşti în care dai pe faţă tot felul de secrete din alea delicioase şi degradante. La asta te pricepi cel mai bine.

Ăsta eşti tu. Şarpele din iarbă… Oare pentru ce altceva ai colecţiona şerpi? Povestea aia despre vipera care-l muşcase, Doamne, de ani de zile n-o mai spusese, dar lor le plăcuse, nu-i aşa? Ce nu ştiuseră ele era că el muşcase mai întâi şarpele.

Totuşi, ceva trebuia să *scrie*, pentru că dincolo de orice, era şi asta. Un geniu literar. Nu un rahat de hoţ ca Mailer, care nu era în stare să scrie o carte originală nici dacă viaţa lui ar fi depins de asta. Şi Truman şi-a mai turnat niște votcă în paharul de apă. Nu mai pierdea vremea cu farafastâcuri, cu feliuţa de lămâie verde ori cu paharul înalt pentru votcă abia scos din congelator.

El era la fel de rău ca toți ceilalți. Chiar mai rău. Dar scrisese totuşi ceva. Mici schițe, ciugulind firimituri din ideea pe care o avea de vreo zece ani de a scrie o operă epică proustiană despre societate. Unele erau bune, altele, niște porcării. Sau poate că toate erau porcării. Truman nu mai era în stare să hotărască. Adevărul e că îl îngrozea gândul de a mai publica ceva, și asta din pricina succesului extraodinar al romanului *Cu sânge rece*.

Cuţitele erau scoase, cuţitele fuseseră întotdeauna scoase. Dar revista *Esquire* tocmai se oferise cu generozitate să-i publice o povestire. O povestire, atâta tot. Dacă mergea, poate că urmau şi altele. Asta se simţea în stare să facă, doar în

felul ăsta începuse, publicând povestiri, nu romane, epopei, opere monumentale. Rivale cu cele scrise de Proust.

Paşi de copil, copile! Paşi de copil.

A luat creionul din nou, a întors o foaie şi s-a apucat să mâzgălească unele dintre cele mai interesante anecdote pe care le cunoştea. Fireşte că veneau de la alţii, însă asta le dădea mai multă savoare. El era în stare să le spună mai bine decât cei de la care le aflase, şi-apoi, la urma urmei, pentru ce îi fuseseră spuse, dacă nu ca să le folosească? A, nu e imposibil ca lebedele lui, sfioase, înainte să-i fi transmis ceva deosebit de interesant, să-l fi prevenit: „Ascultă, True Heart, să nu cumva să te apuci să povestești mai departe!“ Iar el se poate să-și fi făcut semnul crucii şi să se fi jurat pe viaţa lui că n-avea să facă niciodată aşa ceva.

De fapt, nimeni nu lua în serios scălâmbăielile astea ale lui. N-aveau cum, pentru că, altfel, n-ar mai fi deschis gura să-i povestească.

Nu l-ar mai fi primit printre ele.

Prima povestire a fost publicată în iunie 1975 în revista *Esquire*, cu titlul *Mojave*. Un fragment ocupa întreaga copertă şi se continua la pagina 38.

Tennessee Williams avea să declare că era cel mai bun lucru scris de Truman după *Miriam*, nuvela cu care își începuse cariera în 1945. Critica o lăudase, fusese primită cu căldură, se striga: „E din nou printre noi!“ şi „Mai vrem, mai vrem, mai vrem!“

— Ei, spunea Truman cui se nimerea şi fără să se grăbească, aşadar v-a plăcut! Poate că data viitoare o să vă dau o gustărică din noul meu roman! O să fie ceva deosebit, nu-i aşa? Cel mai bun lucru scris de mine în afară de asta! Poate că am să vă ofer o porţie.

Oare se găsea careva în Manhattan, în vara acelui an 1975, care să recunoască actorii care interpretau personajele acestei ficţiuni? Pe Sarah White, soţia devotată a lui George, aproape o gheişă, naratoarea celei mai importante părţi a nuvelei, povestea din poveste? Băgase cineva de seamă că Sarah îi masează picioarele lui George în vreme ce el vorbeşte, remarcase oare că scena, aparent un tablou al căsniciei ideale, era în întregime lipsită de cea mai măruntă manifestare a iubirii, că relaţia dintre cele două personaje nu era altceva decât un aranjament? Şi că Sarah semăna cu Babe Paley, cea cu părul de culoarea tutunului?

Dacă o fi priceput, acela n-a deschis gura să spună. Poate că povestirea fusese spusă fără cusur, poate că măiestria lui Truman era ameţitoare. Astfel încât

nimeni nu l-a bănuit vreodată pe Bill Paley că ar fi la fel de introvertit ca acel George Whitelaw din nuvelă.

Babe a citit nuvela, asemenea prietenelor ei, Slim, Marella, Gloria, C.Z. şi Pam. Toate i-au trimis lui Truman telegrame de felicitare şi au respirat uşurate. Poate că n-o luase cu totul razna, aşa cum se temuseră. După toate cele, iată că scria! Şi, în ciuda transparenţei evenimentelor, a limbajului crud, a sexualității explicite, nuvela era bună. Cel puțin aşa ziceau criticii.

După ce a terminat de citit, Babe a îndoit revista. Ceva o sâcâia, un vag tremur neliniştitor, aproape de nebăgat în seamă pe lângă cutremurul devastator pe care îl trăia acum. Alte intervenţii chirurgicale, înţepături, şi investigaţii, şi iradieri, metode nemiloase de tratament pe un trup admirat până atunci, îmbrăcat doar cu ultimele noutăţi ale marilor creatori de modă, devenit în ultima vreme proiect ştiinţific; medicamente care dădeau dureri de cap, medicamente împotriva durerilor de cap şi medicamente care tăiau orice apetit. Îşi cruţa puterile, rămânea vreme îndelungată în pat, astfel încât să fie din când în când în stare să se ridice, să iasă la suprafaţă şi, cu grijă, cu multă bătaie de cap, să se machieze. Însă cu un rost aparte, nu doar ca să ascundă defecte și să pună în valoare calităţile, ci ca să dea chip unei persoane total diferite. Se simţea mai degrabă un fel de Lon Chaney, omul cu o mie de feţe. Devenise expertă în procesul de metamorfozare a unui bătrâne bolnave într-o superbă femeie de vârstă mijlocie. Când ieşea în lume, machiajul era perfect, peruca potrivită, costumul impecabil aranjat, accesoriile cele mai potrivite, bijuteriile alese astfel încât să distragă atenţia de la încheieturile mâinilor, de la gât sau de la degetele descărnate. Îşi punea tot felul de broşe ciudate, cum era gărgăriţa ei preferată creată de Verdura, cu un corp dolofan de coral şi cu aripioare strălucitoare din diamante. Când se ducea la masă cu prietenele ei, zâmbea suav fotografilor, asigurând lumea, lumea ei, că doamna Paley se simţea foarte bine, mersi de întrebare. Pentru că nu era de conceput să fi ajuns la urechile lumii altceva. Nu fusese niciodată. Avea de întreţinut o imagine. Ea şi Bill. Domnul şi Doamna.

Aşa că nu, Babe nu s-a lăsat prea tulburată de *Mojave*, altfel decât să se simtă mulţumită că prietenul ei lucrează din nou, pentru că era încă prietenul ei, în ciuda distanţei, a atenției lor distrase de alte lucruri, a bolii. Dar mai era prietenia lor tot atât de strânsă pe cât fusese?

Babe ar fi răspuns fără să ezite că da. Truman ar fi spus: „Da, sigur că suntem, o iubesc pe Babe mai mult decât pe oricine pe lumea asta, ea este cea mai, dar *cea mai dragă* prietenă a mea!“ Ar fi fost însă o afirmaţie întemeiată pe fapte

trecute, nu pe prezent. Pentru ei doi, prezentul nu era de mărturisit şi nici de suportat. Ea era distrusă de boală, iar el se distrugea de unul singur. Ca mulţi alţii, refuzau să îşi recunoască imaginea din oglindă, preferau fotografiile vechi, caietele cu tăieturi din ziare, amintirile comune.

Vara aceea a anului 1975 a fost, mai mult sau mai puţin, una de pace. Saigonul căzuse în aprilie, aşa că războiul se terminase. Nixon nu mai era de aproape un an preşedinte. Lumea începea să se preocupe de bicentenar. Lebedele făceau parte din numeroase comitete de organizare a viitoarelor seri de gală.

Slim divorţase de lordul ei plicticos, rămăsese fără un ban în pungă, dar tot se descurca să se bucure de viaţă, privind-o prin ochelarii ei ridicol de mari şi locuind la hotel, în casele de ţară ale prietenilor sau pe iahturile lor. Toate cunoştinţele se purtau agreabil cu ea, așa că Truman s-a simţit contrariat când Babe i-a spus: „Slim n-a reuşit niciodată, nu-i așa?“ Şi Truman a priceput foarte bine la ce se referea. Slim îşi risipise avantajele înnăscute, nu se măritase niciodată cu cine trebuia, sau poate că nu fusese în stare să rămână măritată cu cine trebuia, trecuse de şaizeci de ani şi intra în categoria „mătuşilor ţicnite“. Trist.

Marella şi Gianni erau tot împreună. Înfăşurată în rochiile ei de prinţesă, Marella se distanţase treptat de Truman, în ultima vreme. Nu-l mai invita să stea la ei, ba nici măcar la masă. Aşa că, de bună seamă, el a istorisit oricui pleca urechea tot ce vrei şi ce nu vrei despre aventurile lui Gianni cu starletele italiene. Nu se ostenea nici măcar să afle dacă ceva din toate astea ar fi fost adevărat. Iar gogoşile lui erau înfulecate cu poftă. Nu altfel se întâmplase când a început să dea din gură despre Ann Woodward, o scroafă care se tot agăţa de marginile zdrenţuite ale lumii ei, apărând la petreceri ici şi colo, drogată până-n vârful unghiilor. Pretindea şi că fusese măritată înainte de căsătoria cu Billy, bietul Billy cel mort, aşa că era bigamă şi, pe deasupra, ucigaşă.

Ei bine, putea să fie adevărat! Iar asta dădea mai multă greutate lucrurilor şi o aranja cum nu se poate mai rău, pentru că, altfel, nimănui nu-i mai păsa că scăpase nepedepsită pentru omor. De fapt, Truman n-o iertase niciciodată că îl tratase ca pe un poponar ordinar, cu câţiva ani în urmă.

Gloria şi Loel se mai amuzau cu Truman, dar numai când nu era nici beat, nici drogat şi nici nu trăgea după el vreun docher oarecare. Ceea ce, la drept vorbind, însemna că nu se mai amuzau deloc cu el, dar că nici el nu se mai amuza cu ei. Doamne, deveniseră insuportabil de plicticoşi, Loel era o murătură, iar Gloria nu se mai gândea decât că i se ofileşte frumuseţea și nu mai ieşea din dormitor

înainte de trei după-amiază, când lumina se mai estompa.

C.Z. rămăsese cea dintotdeauna: obraznică, însă uneori surprinzător de pudibondă, doar dacă Truman nu i-o reteza pe loc:

—Vai, vai, ia te uită, e chiar Miss Boston Brahmin! Ori poate-a uitat de nudul ei, pictat de Diego Rivera, atârnat deasupra barului de la subsol? La fel ca Babe, ea afirma că era îngrijorată de ce se întâmpla cu Truman, însă îl dădea uitării de îndată ce se întorcea acasă. Se apuca să scrie altă carte de grădinărit ori să simtă mirosul de cal, iar el îi ieşea de îndată din minte. Dar îl întâmpina cu zâmbetul ei luminos ori de câte ori se întâlneau.

Lady Pamela Digby Churchill Hayward era acum doamna Averell Harriman. Sfinte Sisoe, Harriman era bătrân, mai bătrân decât Matusalem, dar avea aşa de mulţi bani! Ea se reinventase pentru a nu ştiu câta oară. Devenise regina democrată cu gusturi republicane, o vestită amfitrioană la Washington. Pretindea că nu posedă „o maşină de televiziune“, astfel încât, spre marele ei regret, ratase multe dintre cele mai delicioase apariţii ale lui Truman pe micul ecran. Totuşi, era în continuare încântată să îl poftească pe Truman la dineurile şi la petrecerile organizate de ea pentru a strânge donaţii, dar numai în cazul în care acesta promitea să se comporte cuviincios. Uneori o făcea.

Vechile obiceiuri mor greu. Mai cu seamă la cei bogaţi.

Și la povestitori, la bârfitori şi la şerpi.

După *Mojave*, *Esquire* l-a implorat pe Truman să trimită ceva mai mult. Şi au primit ceva mai mult.

— Cum ţi se pare chestia asta? Aşa-i că-i o adevărată delicatesă? Întru totul o minune!

Truman îi dăduse textul lui Jack să-l citească. Dragului de Jack, cel fără succes şi plin de amărăciune, cel care încă mai ţinea la el; întotdeauna avea să ţină la el, chiar dacă în ultima vreme îi venea tare greu să-l găsească încă de la zece dimineaţa rătăcit în ceaţă şi umflat de băutură ca un buhai. Ei doi nu fuseseră totuşi nicicând în stare să rupă cu adevărat legătura. Şi fiecare continua să ţină seamă de opinia celuilalt.

— Truman, tu ţii la chestia asta? l-a întrebat Jack dezgustat după ce citise.

— Ce naiba vrei să spui? E bună sau nu? În piscină, întins pe o saltea, Truman făcea vălurele în apa răcoroasă cu mâna lui dolofană, roşie ca racul. Era la al cincilea pahar *plin cu soare*, mai bine zis cu votcă, peste care turnase o picătură de suc de portocale.

— Cinstit să fiu, nu, nu e. Nu-i lucrul tău cel mai izbutit, băiatul meu!

— Ştiu eu pe cineva care e g-e-l-o-s, a fredonat Truman, împrăştiind o mână de apă după fiecare literă.

— Ştii că nu-i adevărat! Ba da, este. E-adevărat. Întotdeauna am fost gelos pe tine. Jack a întâlnit privirea triumfătoare a lui Truman. Şi tu ştii asta. Dar ştii şi că n-am lăsat niciodată gelozia să-mi umbrească admiraţia pentru ceea ce faci.

Truman şi-a țuguiat buzele, apoi a mai luat o gură de votcă.

— Ştiu. Asta-i tot ce-a spus.

— Dar chestia asta nu-i foarte bună. De fapt, alt gând mă tulbură mai mult: Tu nu crezi c-o să fie toate întoarse de dos? Toate afurisetele alea de lebede ale tale? Îndeosebi familia Paley. Oare n-o să fie toţi furioşi?

— Neee! Truman a închis din nou ochii şi a rămas cu faţa în soare, fără să-i pese dacă se prăjeşte. Nici n-o să se recunoască. Sunt prea proaste. Pe deasupra, am fost şmecher. Am ales numele cu dibăcie, ca să creez piste false.

— Dacă zici tu, a răspuns Jack. În locul tău, eu m-aş gândi de două ori.

— N-am de ce. Oricum, dacă s-ar recunoaşte, la ce-ar fi putut să se aştepte? Una peste alta, chiar ele mi-au istorisit totul, cu gura lor. Până şi după ce-am publicat *Cu sânge rece*. Până şi după ce le spusesem femeilor ălora frumoase şi tâmpite că scriu o carte despre lumea lor.

— Dar ce-o să zică Babe? Mai bine te mai gândeşti încă o dată, Truman, de acord? Promiţi?

Truman şi-a pus ochelarii de soare şi, lopătând cu palmele, a împins salteaua mai departe. Ce nu voia el să-i spună lui Jack era că nu putea să se răzgândească. Făgăduise o a doua nuvelă revistei *Esquire* şi asta era tot ce avea de dat. Nu era în stare să scrie; doar la vederea unei pagini se simţea paralizat, gândurile nu i se legau şi, dintre toţi oamenii, numai lui Jack nu putea să i se destăinuie. Jack se îndrăgostise de el pentru că era scriitor. Aşa se cunoscuseră, doi artişti serioşi, care, în primele lor dimineţi împreună în pat, beţi de bucuria de a se fi descoperit, ca nişte conchistadori care descoperiseră Mexicul, fiecare plantând un steag şi revendicându-și proprietatea terenului, glumeau între ei întrebându-se care juca rolul Virginiei şi care pe al lui Leonard Woolf.

Nu, nu era în stare să-i dezvăluie aşa ceva lui Jack. Până la urmă, după cum i-a spus el editorului, n-a trimis *decât* prima parte (oare?) a noii sale cărţi, *Rugi împlinite*.

Se numea *La Côte Basque 1965*.

Capitolul 18

La trezire, Ann Woodward se simţea ca naiba.

Nu era o noutate, însă în dimineaţa acelei zile de 9 octombrie 1975, nu doar că cerul i se arătase mai cenuşiu şi aerul mai rece, dar până şi respiraţia i se păruse mai de prisos decât în ajun. O durea capul. O durea de atât de multă vreme, încât era încredinţată că, fără durerea aceea, ar fi fost şi mai rău. Durerea îi ținea companie. Era una dintre puţinele companii pe care le mai avea.

Durerea, ostracizarea, încarcerarea. Într-adevăr, era un animal în cuşcă, o cuşcă aurită, însă gratiile fuseseră bine concepute de către soacra ei, Elsie. I se dădea de mâncare în silă. Soarele îi era îngăduit cu porţia. Viaţa ei era o închisoare.

Băieţii îi fuseseră îndepărtaţi din preajmă; de ei se ocupa Elsie şi, pe bună dreptate, cine putea să o condamne? Nu că Ann ar fi fost o mamă bună, nici nu avea pretenția asta, dar era dureros să-i fie luaţi așa de lângă ea. Fiii ei erau acum încă două dintre lucrurile despre care nu mai putea susține că-i aparțin.

Aşadar, Ann s-a dat jos din pat, a luat vreo două pilule – și de ce nu? Nici nu prea mai ştia la ce erau bune pilulele alea. S-a dus să caute corespondenţa şi, într-un plic mare de hârtie manila, a găsit un exemplar din numărul în pregătire al revistei *Esquire.* Pe copertă apărea o fotografie a lui Rich Little într-un trenci mototolit. Unul dintre titluri trâmbiţa: „În fine, noul roman al lui Truman Capote, *Rugi împlinite*, un prim fragment“. Titlul era încercuit, iar alături cineva notase: „S-ar putea să te intereseze“.

Primul ei gând a fost să facă haz şi să arunce revista la gunoi. De ce naiba s-ar apuca ea să citească noul roman al lui Truman? Îl dispreţuia, aşa cum şi el o dispreţuia. Habar n-avea din ce pricină, deși cineva îi spusese că Truman i se plânsese cum că ea îl făcuse cândva poponar. Părea să se fi simţit jignit, lucru ciudat. Mulţi îi ziceau poponar, ceea ce și era, nu? Aşa că, la ce bun să aibă ea chef să citească jalnica lui povestioară?

I-a trecut însă prin minte ziua care o aştepta, golul nesfârşit care i se căsca în faţă, poate o vizită neplăcută de-a lui Elsie, vaca aia bătrână; dacă nu o vizită, poate un telefon, ca să aibă Elsie o justificare să povestească tuturor cât de bine se înţelegeau ele două.

„Ei bine, întâi şi-ntâi“, murea Ann de poftă să-i spună, „să ştii că ţi-am omorât băiatul.“

Ăsta era adevărul. Asta se întâmplase. Ann îşi omorâse soţul, pe Billy, fiul lui Elsie. Billy Woodward.

Uneori i se părea de-a dreptul ciudat până și să-i rostească numele. Parcă era un străin pentru ea acum, după ce trecuse atâta vreme de când se dusese… Mort, mort, mort… Ucis de un glonţ tras dintr-o armă care era în mâna ei. Nici nu încercase vreodată să pretindă altceva.

Mai puțin partea cu accidentul, totuși…

Da, fusese un accident. Nu avusese intenţia să-l omoare, nu chiar. Nu, nu fusese un accident. A vrut cu tot dinadinsul să-l sperie, ori să-l rănească, ori să facă ceva, ceva ca să scape de el, să-l împingă să ceară divorţul şi să fie obligat să-i asigure un trai decent. Pentru că şi Bill era poponar. Da, da! Nimeni nu ştia asta în afara ei. Încercase ea să-l șantajeze cu asta, dar el n-a muşcat momeala. „Nimeni n-o să te creadă“, i-a spus ticălosul în seara aia, după ce se încăieraseră violent şi îndelung în holul din faţa dormitorului, în vreme ce fiii lor dormeau în capătul opus al casei.

Când s-a dus la culcare, a luat cu ea o armă. Cine nu făcea aşa? Oricum, Bill da. Sau, cel puţin, aşa le-a spus ea poliţiştilor, după ce au venit. Într-adevăr, când s-au dus în camera lui, au găsit un revolver lângă pat.

Ea auzise paşi pe acoperiş. Toată lumea ştia că spărgătorii ăia dădeau târcoale! Câinele lătra, iar când ea a ieşit în hol, a întrezărit o siluetă. A tras glonţ după glonţ, gândindu-se la fiii ei, la preţioşii ei băieţi, pe care trebuia să-i protejeze, nu-i aşa? Nu era vina ei că Bill se sculase să facă pipi.

Asta le-a spus poliţiştilor. La sfatul avocatului. Şi la sfatul lui Elsie.

Și-aşa a început viaţa ei de iad, un iad mai înfricoşător decât îi fusese căsnicia. Elsie stătea pe capul ei, plătise pe toată lumea, o închidea în casă, ieşeau împreună doar din când în când şi spunea tuturor că a fost un accident teribil, teribil, un accident, pur şi simplu. Fireşte că avea încredere în cuvintele nurorii, cum să nu?! Fireşte că lăcrimau împreună şi îşi găseau alinare doar în amintirile despre dragul lor Billy.

Când erau singure însă, Elsie era orice altceva în afară de graţioasa doamnă din înalta societate. Îşi vărsa tot veninul adunat de-o viaţă contra *celeilalte femei*, care, întâmplător, era nora ei. Îl plângea cu adevărat pe Billy? Ann nu şi-a dat niciodată cu adevărat seama. Era silită să-i asculte potopul de insulte urmate de tăceri glaciale, după care sosea maşina care o ducea acasă, până când Elsie

catadicsea să iasă iarăşi cu ea în lume, „de dragul aparenţelor“.

Apoi, când Elsie îşi isprăvise repertoriul de vorbe de ocară rostite cu voce limpede şi minunat intonată, a trimis-o în Europa, după ce o sfătuise să fie cuminte, căci, altfel, o păţeşte… O vreme aşa a şi fost, însă Europa era atât de bătrână şi de plicticoasă, şi nici nu găsise pe cineva care să vrea să aibă de-a face cu ea, încât s-a întors acasă. Iar Elsie a băgat-o iarăşi în cuşcă; nici nu se mai ostenea să o scoată în oraș ca să astupe gura lumii. Nu mai era nimeni interesat de povestea lor. Oricum, totul fusese dat uitării. Înalta societatea are memoria scurtă. Totuşi, nimeni nu se înghesuia să vină să o vadă. Telefonul nu suna. Nu o mai invita nimeni nicăieri.

Tot ce dorise ea vreodată era să nu crape de plictiseală, știi? În Kansas, unde se născuse, s-a măritat mai mult în glumă, apoi şi-a luat picioarele la spinare ca să scape de ticălosul ei de bărbat. A ajuns la New York, a fost angajată într-un teatru de revistă, unde îi mâncau din palmă admiratorii îngrămădiţi buluc la intrarea artiştilor. Acolo a pescuit peştele cel mare, pe Bill Woodward senior, care avea să o plasese în braţele lui Billy, feciorul lui. Acesta a și luat-o de nevastă. Şi cu asta s-a terminat distracţia. Pentru că, după cum avea ea să descopere, să fii bogat nu e aşa nostim pe cât pare. Mai întâi îți schimbi comportamentul. Banii şi poziţia socială te înfăşoară într-o mulţime de legături aurite. Respecţi o anume ţinută, păstrezi eticheta, cum nu înceta Elsie să o piseze la cap. Gust, dragă, gust! Rafinament, de asta e nevoie.

Alte doamne reuşeau, de pildă Babe Paley – voce calmă, ţinută de regină, mişcări graţioase, niciodată grăbită, întotdeauna atentă. Numai că Babe n-avea nici un haz. Ann n-o văzuse nicicând ţopăind cu-adevărat după pofta inimii în public, ori hohotind de râs, ori bând prea mult, ori zâmbind cu gura până la urechi. Atunci la ce mai erau buni banii, dacă nu puteai să te amuzi? Ann și-a dat seama că ea nu era în stare să joace jocul ăsta, orice-ar fi.

Și ştiţi cine nu-l mai putea juca? Ei bine, Capote. Ticălosul ăla mărunţel. Putea să-şi dea aere cât o vrea, putea să facă şi un nenorocit de bal fără să o invite, după cum se și aștepta, și cu toate astea… *Elsie* fusese invitată!

Dar pe Capote nu-l prindea rolul de bogătaş, așa cum nici pe ea. Nici unul din ei nu-și putea ascunde adevărata fire. Amândoi erau gunoaie, scursură, poate chiar mai rău.

Singura deosebire dintre ei doi era că nici măcar o singură Babe Paley de pe lume nu aflase asta despre el, pentru că el nu apăsase pe afurisitul ăla de trăgaci.

Nu încă.

Fir-ar să fie! Şi ziua asta se anunţa excelentă! Ann şi-a pipăit dantela sfâşiată a neglijeului şi a oftat. Era silită să o roage pe Elsie să-i ofere altul, iar gândul că avea să se târască în genunchi o viaţă întreagă cerşind, totul de dragul *aparenţelor*…

Nu era oare vremea să bea ceva? Sau, poate, să mai ia nişte pilule?

Și-a umplut un pahar înalt de burbon fără gheaţă şi s-a instalat într-un fotoliu, cu revista în brațe. Poate că n-ar fi fost rău să citească ce scrisese poponarul. N-avea cum să fie ceva mai rău decât istorioarele pe care şi le spunea sieși în fiecare zi irosită, nesfârșită, a vieţii ei irosite, nesfârşite, pe care abia dacă o trăia.

Când au găsit-o a doua zi, paharul era gol, iar degetele ei, reci şi ţepene ţineau revista ca într-un cleşte.

Capitolul 19

17 OCTOMBRIE 1975
LOS ANGELES

Truman era cocoțat pe cel mai semeț pisc al lumii. El, Truman Streckfus Persons Capote, Mititica Dezamăgire a Mamei sale, devenise star, actor de cinema! În sfârşit, după ani şi ani de zile, de când, copil fiind, o văzuse pe Shirley Temple unduindu-şi trupul, cucerind inimile tuturor şi înaintând pas cu pas spre celebritate. Of, Doamne, ţi-aduci aminte de ziua când pusese pe el o rochie veche de-a lui Sook şi dansase step pentru maică-sa în bucătăria casei din Monroeville? Asta se întâmpla cu ocazia uneia dintre rarele vizite ale maică-sii. Sook era fericită să-l vadă îmbrăcat cu rochiile ei vechi. Atunci, avea pe el o rochie de mătase galbenă cu dantelele zdrenţuite. Sook o aranjase cu ace de siguranţă ca să nu-şi prindă piciorul în tiv şi pusese fonograful în funcţiune, iar el bătea din picioare şi vorbea ca Shirley, peltic. A fost spectacolul vieţii lui. De prisos să mai spunem că maică-sa nu s-a amuzat. A dat fuga spre latrină, iar el a auzit-o din bucătărie cum icnea.

Ei bine, priveşte-mă acum, mamă! Sunt star!

Neil Simon i-a cerut, l-a rugat, l-a implorat să joace rolul personajului negativ din filmul *Cinci detectivi la miezul nopţii*. Iar Truman croncănea să audă toată lumea:

— Ce e Billie Holiday pentru jazz, ce e Mae West pentru sâni…aşa e Truman Capote pentru marele zeu Thespis[55]!

Şi era adevărat! Poate.

Dacă ar fi fost să fie cinstit cu el însuşi – cu toate că nu avea obiceiul ăsta, dar câteodată călca strâmb –, ar fi recunoscut că nu era de ici, de colea să joci într-un film, cu toate că el n-avea altceva de făcut decât să fie Truman Capote, aşa cum i se spusese. Numai că trebuia să rostească vorbe scrise de alţii, nu de el. Iar Neil Simon nu i-a îngăduit să îşi rescrie rolul, aşa cum îi sugerase Truman, şi asta nici măcar după ce el îi amintise că scrisese câteva scenarii foarte bune, cu ceva vreme în urmă. Aşa că, uneori, Truman se mai împiedica în vorbe, asta doar când îşi amintea câte ceva. Şi da, e adevărat, se cam uita în jos după semnele pe care, cum i se tot spunea, trebuia să le respecte ca să nu iasă din raza vizuală a

camerei. Păi, cum naiba să le fi respectat fără să se uite la ele, iar asta în vreme ce se străduia să îşi amintească vorbele altora şi să le mai şi rostească?! Dar regizorul nu părea sensibilizat de lamentările lui.

Unde mai pui că orele erau imposibile! Ciudat, nu îşi amintea să mai fi fost nevoit să se scoale cu noaptea în cap de pe vremea când lucra la *Mai tare ca diavolul*, cu Bogie şi Huston, genii ale cinematografiei, nu ca regizoraşul ăsta amator. Pe atunci trebuia să fie la studio dimineaţa la şase, chiar dacă tot ce avea de făcut pe parcursul zilei era să stea costumat şi să aştepte. Și luminile reflectoarelor erau mai arzătoare decât focul iadului, şi ceilalţi actori, Maggie Smith şi David Niven, printre alţii, nu păreau să se amuze de anecdotele lui, aşa cum făcea Bogie pe vremuri.

Și acum îi ţârâia telefonul, era Liz Smith, care suna de la New York. New York! Vai, ce dor îi era de orașul ăsta!

La auzul vocii cunoscute, a guiţat fericit:

— Liz! Îngerul meu! Salvatoarea mea! Ce fericit sunt să te aud! Ai idee ce mi-a spus mie actriţa aia amatoare, Maggie Smith, acum câteva zile ? Fii atentă, e ceva care trebuie să rămână exclusiv între noi doi. Nu cumva să repeţi cuiva ce-ţi spun, doar dacă, desigur, găsești de cuviință că nu se poate altfel, dar…

— Truman, tu ai habar ce se-ntâmplă aici? l-a întrerupt Liz cu vorba ei tărăgănată de texană.

— Nu, ce vrei să spui?

— Păi, azi a ieşit *Esquire*.

— Ah, da, sigur! Aproape că-mi ieşise din minte! Spune-mi, spune-mi! Aşa-i că e o bijuterie? Ceva minunat? Cel mai uimitor lucru pe care l-ai citit vreodată?

— Da, de uimitor, e uimitor. Dar de Ann Woodward ai auzit cumva?

— Nu, ce-i cu ea? Ce-a mai făcut domnişoara Bang-Bang?

— S-a sinucis, Truman.

— Nu se poate! Truman s-a aşezat; pica la țanc! De ani de ani de zile nu mai primise o veste nici pe jumătate la fel de bună ca asta.

— Şi, Truman, umblă vorba că strângea în mână un exemplar din *Esquire*. Deschis chiar la paginile cu *La Côte Basque 1965*.

— Nu!!! Nici măcar n-a încercat să-şi stăpânească guiţatul. Ce publicitate! „Vai, îţi mulţumesc, Ann Woodward, curvă, asasină şi homofobă!“ Zău, Liz? Nu cumva e-o invenție de-a ta, fata mea dragă?

— Truman, am impresia că tu nu prea înţelegi, i-a spus Liz rostind vorbele una câte una. Şi a continuat să îl pună la curent cu scandalul infernal care tocmai

izbucnise: că ţipete şi istericale fuseseră semnalate în apartamentele somptuoase din Manhattan, în restaurante, la *21*, la Bergdorf…; că toată lumea vorbea despre el și despre faptul că prietenele lui, lebedele lui, nu erau chiar atât de tâmpite cum îşi închipuia el, că se recunoscuseră până la urmă în istorioarele lui. *Fiecare* în parte. Şi ţineau, încântate, să-i comunice domnişoarei Smith că Truman Capote n-are să le mai murdărească niciodată treptele de marmură de la intrare.

— Dar e delicios! continua Truman să ţipe în telefon. E chiar pe gustul meu! E un vis împlinit!

— Slim, Gloria, Marella, toate au jurat că n-ai să mai fii niciodată în cercul lor. S-ar părea că Jackie O. s-a închis în camera ei, cu flaconul de săruri la nas. Gloria Vanderbilt clocoteşte și o să te dea probabil în judecată.

— Ei, zic şi ele aşa! Li s-au descleiat năsucurile de plastic, atâta tot! O să se răzgândească în câteva zile, aşa fac întotdeuna. Sunt pur şi simplu prea celebru şi prea amuzant ca să renunţe la mine! Dar, Liz, spune drept, drăguţa mea, chiar a izbucnit un scandal? Unul dintre acele divine, delicioase scandaluri literare din vremurile bune de altădată, ca pe timpul lui Hemingway şi-al lui Fitzgerald?

— Cel puţin ca atunci, a confirmat Liz. Truman, toţi sunt furioşi, până şi cei care nu apar în poveste! Cât despre Ann, ei bine, ai reuşit să-i faci pe toţi să plângă după o persoană pe care nu puteau să o sufere înaintea istorioarei tale. Asta da, reuşită!

— Cum a murit?

— O pilulă de cianură.

— Păi, dragă, doar nu m-am dus eu să-i cumpăr pilula, şi-atunci de ce să mă facă pe mine responsabil?

— Din pricina povestirii, Truman. În partea despre Ann ai dezgropat într-adevăr toată mizeria, ba chiar ceva în plus, zicând că nu divorţase de primul ei bărbat. O fi adevărat?

— S-ar putea.

— Ei bine, toţi spun că e josnic şi, pe deasupra, fără rost. Iar chestia privitoare la Paley e cireaşa de pe tort. Cu asta chiar că ţi-ai bătut singur cuiele coşciugului.

— Nu e nimic despre ei în povestirea mea, a răspuns Truman cu mirare prefăcută.

— Truman, nu mânca rahat! Un evreu, magnat al mijloacelor de comunicare, incapabil să-şi ţină cocoşul în pantaloni, deşi are o soţie fantastic de frumoasă?

— Draga mea, interpretează cum vrei tu. Ăsta e meritul adevăratei literaturi: îți dă voie să alegi din mai multe variante posibile.

— Adevăratei literaturi?

Lui Truman nu i-a scăpat îndoiala ironică din glasul ei.

— Da, iubita mea regină a bârfei.

Nici lui Liz nu i-a scăpat acreala condescendentă din glasul lui.

— Mă rog, familia Paley nu răspunde la telefon; doar ei nu vor să-mi vorbească. În orice caz, Slim e lividă. Ameninţă să te dea în judecată.

— Vai, Slim n-are să facă asta niciodată. Scumpa mea Big Mama e o fată deşteaptă. Ştie că nu se face, toate ştiu asta! La urma urmei, la ce se aşteptau? Drept cine m-au luat? Doar sunt scriitor! Totul are să fie dat uitării curând. Sper însă că nu prea curând.

— Bun, eu o să scriu un articol despre toate astea pentru *New York Magazine*.

— Magnific! Extraordinar! Pot să te ajut cu ceva?

— Ținem legătura.

Truman a pus receptorul în furcă şi a aplaudat fericit. Ah, ce bine, ce bine, ce bine!

Poate că la Hollywood nu prea ştiau cum să-l folosească, şi-apoi era sigur că filmul o să fie un rahat și că nici el n-o să facă publicul să se bulucească în faţa ecranului. Dar la New York se ştia! Îşi imagina că aude aclamaţiile milioanelor de voci străbătând continentul: „Truman, Truman, Truman!“

Genunchii începuseră să-i tremure, lovindu-i-se unul de altul. „Lucru ciudat“, şi-a zis. Apoi s-a prăbuşit pe un scaun, şi-a lins buzele şi a întins mâna după veşnicul pahar de votcă. După care şi-a muşcat buzele. Şi-a masat fruntea, căci începuse să-l doară capul. A luat telefonul. A format un număr. A mai format unul. Şi încă unul.

— Îmi pare rău, doamna Agnelli nu este acasă.

— Îmi pare rău, Lady Keith nu este disponibilă.

— Îmi pare rău, doamna Guinness este plecată.

— Mă tem că doamna Harriman nu este aici.

— Îmi pare rău, doamna Paley se odihneşte.

A pus telefonul în furcă, a băut, a privit ceasul de pe perete, s-a concentrat pe limba mare, care ticăia ritmat, şi-a propus să soarbă un strop la fiecare tic-tac, însă a ameţit şi a renunţat. Totuşi trecuse o oră, aşa că a reluat apelurile telefonice.

— Nu, doamna Agnelli este tot plecată.

— Nu, Lady Keith nu este disponibilă.

— Nu, doamna Guinness tot nu e acasă.

— Nu, doamna Harriman încă nu s-a întors.
— Nu, doamna Paley se odihneşte în continuare.

Încă două ore; încă două pahare de votcă fără gheaţă, în timp ce Truman tremura din cap până în picioare, pieptul părea să-i fie strâns într-un corset și obrajii i se congestionaseră, era sigur de asta fără măcar să se uite în oglindă. Simţea că devine un monstru purpuriu care pulsa ca o inimă. A băut şi a pus iarăşi mâna pe telefon.

— Doamna Agnelli vă cere politicos să nu mai sunaţi.
— Lady Keith mi-a spus să vă trimit la mama dracului.
— Doamna Guinness cere insistent să renunţaţi.
— Doamna Harriman ar dori să încetaţi cu apelurile.
— Doamna Paley nu… nu vă mai răspunde.

Atunci, Truman s-a pus pe plâns. S-a rostogolit de pe scaun pe covor şi a făcut o criză de furie turbată care l-a aruncat într-o halucinaţie din copilărie, înecându-l prin forţa ei – era iarăşi singur-singurel în întuneric, cu uşa încuiată, mama îl părăsise şi se întreba când o să se întoarcă? Şi dacă nu se mai întorcea niciodată? Şi dacă murea singur acolo?

Apoi a vomitat pe covorul gros, cu fir lung, din elegantul apartament din Beverley Hills, închiriat pe timpul filmării. Stomacul îl chinuise din pricina unor spasme, până când dăduse la iveală un lichid scârbos, rozaliu, care i-a ars gâtlejul şi s-a împrăştiat pe covorul alb. Cu faţa mânjită de vomă, s-a apucat să se rostogolească în băltoaca de mizerie şi să se acopere de ruşine.

Şi a leşinat.

Notă

55. Creator al tragediei şi prim actor la jocurile dionisiace (534 î. Hr.).

Capitolul 20

17 OCTOMBRIE 1975,
NEW YORK

În aceeași dimineață, doar ceva mai devreme, Babe lăsase din mână revista. Mai bine spus, îi alunecase dintre degetele slăbite. Tremura toată, iar gura i se uscase. Cu toate că era aşezată confortabil într-un fotoliu şi îşi ţinea spatele drept, resimţea o ciudată senzaţie de pierdere a echilibrului. A aplecat capul şi şi-a privit picioarele; erau bine ancorate pe covor. Cu toate astea, încăperea începea să se estompeze şi se simţea strivită de o povară atât de palpabilă, încât parcă o şi întrezărea ca prin ceaţă.

Când, cu o săptămână în urmă, se zvonise că Ann ar fi înghiţit cianură, nu crezuse. Babe nu crezuse nici măcar după ce a aflat de la Slim, care fusese la priveghi, că Elsie i-ar fi spus: „Ann l-a ucis pe Billy, dar acum Truman a ucis-o pe Ann. Cred că asta-i tot ce se poate spune“.

Era posibil ca o femeie, chiar şi Ann Woodward, aşa defăimată şi cu un comportament autodistructiv cum era, să-și ia viaţa din pricina unei povestiri? A unei povestiri scrise de Truman? Babe nu putea să priceapă aşa ceva. Pentru că Truman făcea literatură de ficţiune sau nonficţiune serios documentată, cum era *Cu sânge rece*. Ce raţiune ar fi avut Ann Woodward să se sinucidă din pricina unei nuvele scrise de el?

Însă acum înţelegea. Înţelegea umilinţa, înţelegea şi trădarea, le aflase pe propria piele. Ce nu aflase şi fusese de necrezut pentru ea era că Truman putea să fie cel care umileşte şi trădează.

A rămas îndelung cu un zbârnâit în urechi, de parcă ajungeau până la ea toate zvonurile din oraş. În cele din urmă, a luat câteva înghiţituri de apă, până când a simţit că poate vorbi pe un ton firesc. Nu îşi îngăduia să-i tremure vocea, nu avea de gând să plângă. La urma urmei, era Barbara Cushing Mortimer Paley, fiica mamei ei. Când a simţit în sfârşit că a redevenit stăpână pe sine, și-a învelit umerii cu un şal de mătase şi a pus mâna pe telefon.

— Slim? Slim, ai citit ultimul număr din *Esquire?* Şi nuvela lui Truman?

— Nu. După vocea somnoroasă a lui Slim, Babe şi-a dat seama că era încă destul de devreme. Dar ea, încă de la sculare, după altă noapte fără somn şi fără

odihnă, a simţit nevoia să citească nuvela, aşa că i-a cerut servitoarei să coboare şi să cumpere un exemplar al revistei abia sosite de la tipografie la chioşcul de ziare. I se păruse ciudat că Truman nu-i trimisese de îndată un exemplar, aşa cum făcea de obicei. Apoi şi-a adus aminte că era în California, pregătindu-se să joace un rol episodic într-un film. Ce idee absurdă, Truman, actor de cinema! Numai că în vremea din urmă se petreceau atâtea lucruri absurde!

— Slim, du-te imediat şi cumpăr-o! După ce citeşti, mă suni! Mă suni neîntârziat!

— Babe, ce-i cu tine?

— Fă ce ţi-am spus!

Babe a închis telefonul, şi-a muşcat buzele, s-a întins după revistă şi a citit totul din nou. Nu i-a fost deloc uşor. Se tot încrunta, cum nu făcuse nici măcar atunci când citise descrierea măcelului din *Cu sânge rece*. Sângele scurs din rănile familiei Clutter era nimica toată pe lângă scursurile prelinse din paginile ultimei povestiri a lui Truman. Cu adevărat insuportabil era însă faptul că auzea glasul lui Truman rostind fiecare cuvânt. Fiecare frază, fiecare cuvânt, fiecare nuanţă a vocii lui Truman. De parcă erau în jurul mesei, ori strânşi laolaltă pe terasă la Round Hill, ori ei doi îmbrăţişaţi, cu Slim alături, în vreo nişă retrasă din grădina de la Kiluna, cu un termos plin cu Martini adus pe ascuns din casă, râzând ca nişte şcolari chiulangii şi ascultându-l pe Truman, care vorbea, vorbea şi vorbea, povestindu-le istorii neruşinate, isterice, însă numai lor. Numai lor două.

Nu lumii întregi.

Babe a recitit prima parte din aşa-zisa povestire, pentru că nu prea o putea numi așa, nu tocmai. Era o scrisoare otrăvită, jignitoare, o batjocură. A recitit pe ici, pe colo, cu sufletul la gură, pasajul despre un dejun obişnuit pentru ele, la restaurantul La Côte Basque, o istorisire a unei anume Lady Ina Coolbirth, bârfitoare şi maliţioasă îndeosebi cu femeile, cu o înfăţişare şi cu un comportament asemănător lui Slim Keith, „solidă, plină de vervă şi de energie“, măritată cu un lord plicticos. Şi care, odată cu povestirea, devenea tot mai gălăgioasă şi mai ameţită de băutură.

În nuvelă, Lady Ina bârfea şi îşi bătea joc de o galerie de celebrităţi şi de bogătaşi: Jackie Kennedy – o caricatură, prinţesa Margaret – atât de plictisitoare, încât cei din jurul ei aţipeau când vorbea, Gloria Vanderbilt – așa de zăpăcită, că nu fusese capabilă să îşi recunoască primul soţ.

Şi apoi, cine să fi intrat în scenă, dacă nu chiar o oarecare „Ann Hopkins“, iar

pana lui Truman înregistra întreaga istorie sinistră a familiei Woodward, ca să o afle până şi cei din Keokuk, din statul Iowa, şi să se înfrupte cu delicatese de care habar n-aveau. Babe a tresărit recitind pasajul în care Lady Ina se întreba despre ce puteau să discute Ann şi soacra ei când rămâneau singure, pentru că Slim chiar pusese această întrebare cu ceva timp în urmă. Când Truman era de faţă.

Însă greaţă i s-a făcut lui Babe abia când Truman, prin gura aceleiaşi Lady Ina, începe să vorbească despre Sidney Dillon. A trebuit să se ducă la baie să își pună pe frunte un prosop umed şi să mai bea o gură de apă înainte de reluarea lecturii. Era povestea unui afacerist, creator de corporaţii şi consilier prezidenţial, respins totuși, preciza povestea, de unele cercuri din pricina originii sale evreieşti. Soţ al celei mai sublime fiinţe din lume, Cleo, însă un crai cu multe aventuri. Una dintre ele mai cu seamă, o scârboşenie de o noapte întreagă, cu pete de sânge, cu cearceafuri şi cu o blondă potolită şi fără mofturi, o *shiksa*, o creştină, pe care pusese ochii drept răzbunare împotriva protestanţilor care nu îl acceptau în cluburile lor. O răzbunare sordidă, greţoasă.

Babe a lăsat iarăşi revista din mână când a sunat telefonul.

— Babe? Era Slim, cu sufletul la gură, însă atentă ce vorbea.

— Da.

— Am citit. Şi sunt… Sunt scandalizată. M-a scos din fire. Scârba! Cum îndrăzneşte să-mi pună mie în gură asemenea porcării? Cum de s-a încumetat să facă din mine piesa principală? „Lady Ina“ pe dracu’! Tot aşa de bine putea să spună „Lady Keith“.

— Ai citit partea despre bărbatul ăla? Sidney Dillon?

— Da, a şoptit Slim după o tăcere.

— Cine crezi că e?

— Habar n-am!

— Nu ştii?

— N-am idee, Babe.

— Nu sunt sigură cine poate să fie femeia din poveste, metresa. Dar cred că ştiu cine e bărbatul.

Un moment, Slim a tăcut. Apoi s-a apucat iar să îşi verse amarul.

— Sunt atât de furioasă, încât l-aş omorî cu mâinile mele pe ticălosul ăsta, mai mult ca sigur că l-aş omorî! Aşteaptă până când or citi toți… și ce zici de Ann Woodward? Biata Ann Woodward! A omorât-o, Babe, asta a făcut! Ştiai c-a fost găsită moartă, cu revista în mână? A împins o femeie la sinucidere, Babe! Şi

tocmai de mine s-a folosit ca să o facă!

— Vai! Ann…! Babe a resimţit o altă crampă. Se simţea vinovată că uitase de biata Ann, de băieţii ăia rămaşi fără mamă. Nu… nu mai înțeleg nimic, Slim. Nu-mi dau seama cum de-a putut să facă una ca asta. Şi nici ce motiv o fi avut. Îmi pare atât de rău, draga mea, că s-a folosit de tine în felul ăsta. Că am fost toate…folosite. Eu… eu… Acum trebuie să te las. Îmi pare rău.

— Babe? Nu te simţi bine? Vrei să vin pe la tine?

— Nu, nu mă simt bine. Dar acum aş vrea să fiu singură.

Babe a închis şi a simţit mai mult ca niciodată nevoia unei ţigări. Și-ar fi aprins una de îndată; la naiba cu doctorii şi cu temerile lor caraghioase! Oricum urma să moară. Ce importanţă mai avea dacă fuma din când în când o ţigară? Numai că le aruncase şi interzisese şi personalului să mai fumeze. Dacă trimitea pe cineva să-i cumpere ar fi părut prea disperată. Chiar atunci i-a sărit în ochi cutiuţa roşie marocană. Şi-a ascuns faţa în mâini la amintirea momentului când Bill dăduse peste pilule şi pălise de frică şi de furie neputincioasă când îi vorbise despre planul ei, pe care îl socotea atât de raţional. Acum însă, acum când biata Ann tocmai asta făcuse şi numai despre asta se vorbea, a fost cuprinsă de un fior. Bill avusese dreptate să-i ia de acolo pilulele, și de atunci numai el îi dădea medicamentele. Oricum, ea avea datoria să îşi scutească copiii – şi bărbatul – de asemenea umilinţă. Nu putea să-i bage în gura lumii, cum se întâmpla cu copiii lui Ann.

Dar lui Truman nu-i trecuse aşa ceva prin cap. Iar Bill… Bill își vedea, fireşte, de treaba lui.

Babe a luat revista şi i-a dus-o în cameră. A lăsat-o pe pat, unde nu putea să n-o vadă. Apoi s-a întors, s-a lăsat să cadă pe pat şi şi-a înfundat faţa în pernă. S-a gândit că machiajul avea să lase pete imposibil de curăţat, dar nu i-a păsat. Nu-i mai păsa de nimic.

Părea să i se fi căscat în piept o gaură, un gol dureros. Pentru prima oară însă nu mai era amintirea plămânului tăiat odată cu viitorul ei. Acum îi era gândul la ce i se tăiase cu mai multă precizie decât cu bisturiul chirurgului. I se tăiase singura legătură pe care o credea atât de strânsă, încât să o poată susţine pentru bruma de timp care-i mai rămăsese. Şi, odată cu asta, amintirea zilelor epocii de aur, de comuniune sufletească, când îşi construiseră un cocon fabulos doar pentru două persoane şi o masă destul de mare ori destul de mică, pentru ei numai. Pentru Truman. Şi pentru Babe.

Nu, de fapt n-o iubise. Se folosise de ea aşa cum se folosise de celelalte. Îi

fusese folositoare doar ca material, ca sursă de inspiraţie… Vai, nu era adevărat, nu se putea să fie adevărat! Singura persoană în care avusese atâta încredere încât să-i permită s-o vadă așa cum era, cu cicatricele ei cu tot. Truman al ei. Iar acum totul s-a dus. Totul. Rămânea numai golul.

După ce petrecuseră atâta timp împreună, după toate confidenţele reciproce, după temerile date pe faţă, cum era oare cu putinţă să n-o fi înţeles? Numai el ştia cu câtă disperare se lupta să ţină ascuns urâtul din viaţă, dintr-a ei şi dintr-a soţului ei. Şi să trăiască, încă de la începutul începutului, după aşteptările celorlalţi. Numai Truman ştia cât de înfricoşată era că cineva ar putea să descopere adevărul. Oricine ar fi fost, în afara lui.

Aşadar, cum de nu îşi dăduse el seama că, afişând în faţa tuturor adevărata natură a lui Bill, o expunea şi pe Babe? O umilise cum nu se poate mai mult, mai mult decât ar fi putut Bill să o umilească vreodată. Pentru că Bill, cu toate păcatele lui, nu era un povestitor. Bill nu ştia cum să se folosească de cuvinte ca să rănească şi să pună rănile pe afiş. Acum, orice casnică, din Maine până în California, avea să citească despre ea, despre Babe Paley, femeia din revistele de modă, modelul ideal a tot ce ar fi dorit fiecare dintre ele să devină, şi să o vadă aşa cum era de fapt, plină de defecte, urâtă, neputincioasă, să-i cunoască toate neajunsurile împotriva cărora luptase de când se știa, ca să devină o fată cuminte, fata perfectă, Babe cea Frumoasă. Fetiţa perfectă a tăticului, marea speranţă a mămicii.

S-a întors pe o parte, şi-a încrucişat braţele în căutarea unei poziţii mai confortabile şi s-a pus pe legănat. Telefonul a sunat. Ştia cine trebuia să fie, însă n-a sărit să ia receptorul, aşa cum făcea până atunci şi cum, fără îndoială, n-avea să mai facă vreodată. A început să plângă în hohote, să bocească, să jelească o pierdere atât de preţioasă, încât nu i se părea cu putinţă ca viaţa să continue dincolo de ferestrele camerei de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Pierderea încrederii, pierderea bucuriei, pierderea propriei fiinţe.

Pierderea Inimii ei Credincioase, True Heart.

Când a venit Bill să ia masa împreună în camera ei, n-a făcut nici un comentariu. De o vreme, ei i se aducea o parte din mâncare pe tavă, însă poftă nu prea mai avea, dar se îngrijea totuşi, ca şi mai înainte, să nu-i lipsească lui Bill nimic dintre deliciile la care râvnea. Babe rămăsese cu braţele încrucişate şi îl privea insistent, în vreme ce el presăra piper pe friptură. Abia într-un târziu a ridicat capul şi a privit-o.

— Am citit şi eu.
— Şi?
— Dacă-l mai văd vreodată pe ticălosul ăla de poponar îngâmfat, îi dau un şut de-o să ajungă până în Dixie.
— Şi?
— Îmi pare rău. A pus deoparte piperul şi a oftat din greu. Îmi pare rău, Babe. Îmi pare rău pentru tot. Îmi pare rău că eşti bolnavă. Îmi pare rău că sunt aşa de ticălos. Îmi pare rău că prietenul nostru ţi-a făcut una ca asta ţie, ba chiar şi mie. Îmi pare rău că l-am cunoscut pe Truman Capote şi că i-am permis în seara aia să urce în avion. Îmi pare întruna rău, în fiecare clipă.
— Bine.
E tot ce-a zis Babe, e tot ce-a zis Bill despre toată povestea. Şi-au văzut de masă în linişte. N-au mai vorbit niciodată despre urâţenie, despre trădare, despre greşeli sau despre Truman Capote. Niciodată.
Sfârşit.

Capitolul 21

În dimineaţa următoare, Truman s-a dus pe platou cu gura atât de uscată, încât abia putea să şoptească replicile alea nenorocite, însă nimeni n-a arătat că ar băga ceva de seamă. Realitatea e că regizorul nu mai aştepta nimic, nici de la el şi nici de la filmul ăsta. Bietul om se predase, filma şi el ce se putea, adică mai nimica. Truman a fost scutit să aştepte pe platou şi şi-a petrecut după-amiaza compunând şi trimiţând telegrame pline de spirit.

Telefonul lui suna fără încetare, iar el răspundea cu un ton insolent bine studiat:

— La telefon Truman Capote, ucigaş literar.

Asta provoca râsul de fiecare dată. Telefonul suna şi iar suna. Era căutat de jurnalişti specializaţi în răspândirea bârfelor, de agenţii lui Johnny Carson sau ai lui Dick Cavett, de vechi aşa-zişi amici, cum era Mailer, care l-a întrebat cu prefăcută îngrijorare cum reuşea să facă faţă asalturilor care veneau din toate părţile. Îl căuta redactorul de la *Esquire* să se laude cu numărul de exemplare care parcă zburau din chioşcuri:

— Ne mai dai o povestire, Truman, nu-i aşa? Cât poţi de repede!

Dar Babe nu l-a sunat. Nici Slim, nici Marella, nici Gloria şi nici Pam. Nici una dintre cele în faţa cărora să-şi poată manifesta entuziasmul şi să se fălească, cineva care să-i spună că e o culme, o adevărată inimă credincioasă; oare cum ai izbutit să faci una ca asta? Cu o seară înainte reuşise să vorbească cu C.Z. şi îl podidise plânsul, atât era de uşurat că, în sfârşit, îi răspundea cineva, cineva *important*, apropiat şi drag, încât abia a fost în stare să îşi exprime bucuria, mulţumirile pentru invitaţia la Palm Beach ca să fie consolat pe umărul ei aurit – nu, nu, voise, desigur, să spună *sărbătorit*.

Apoi s-a uitat la ceas. La New York era nouă seara. De ce n-ar mai încerca o dată? A format numărul familiei Paley şi, în ultima clipă, a avut ideea strălucită să ceară să vorbească cu Bill, nu cu Babe. Şi, bucuria bucuriilor, i s-a dat legătura pe loc! Îi bătea atât de tare inima, încât îi răsuna în urechi şi se temea că n-o să fie în stare să înţeleagă ce i se spune. Când a răspuns Bill, vocea i se auzea perfect, calmă şi indiferentă. Normală.

— Bill dragă, eu sunt, Truman!

— Da.

— Ei, spune-mi dac-ai citit?

— Ce?

— Articolul, povestirea mea din *Esquire*! Cum ţi se pare? Fireşte că mor de curiozitate să-ţi cunosc părerea. În rest, toată lumea e-așa de discretă!

— Am început-o, Truman, însă am adormit. Şi, nu ştiu cine o fi aruncat revista pe când dormeam.

— Pot să-ţi trimit eu alta, ştii…

— Nu, e-n regulă. Nu prea am timp acum de aşa ceva. Soţia mea e foarte bolnavă.

Şi a închis.

Soţia lui! Nu Babe, nu visul pe care îl împărţeau, nu prietena lui cea mai dragă.

Simplu: „soţia mea“! De parcă Truman nici măcar n-ar fi cunoscut-o. Vai, ce pui de căţea! Toţi, nişte pui de căţea! La urma urmei era fericit, mai fericit cum nu se putea că-i înţepase. Ce pas însemna asta pentru cariera lui! Câtă lume îl recunoştea pe stradă!

— Pur şi simplu nu înţeleg, spunea Truman cu un suspin plin de tristeţe şi, totodată, superior, vorbind cu Jack, cu Liz Smith, cu C.Z. şi cu aproape oricine îi răspundea pe atunci la telefon, deși nimeni dintre cei pe care și-ar fi dorit, de fapt, să-i audă. Toţi ştiau că sunt scriitor. Ştiau că o să ţin minte tot ce-mi spun. Oare la ce se aşteptau? Până şi Babe! O credeam mai deşteaptă. Mai sofisticată. Oare ea nu îşi dă seama cât de mult o iubesc, în vreme ce Bill n-a iubit-o niciodată? Iar acum toată lumea a aflat cât e de ticălos. Pentru ea am făcut-o! Oare cum de nu înţelege asta?

— Ai făcut-o pentru tine, Truman, atât i-a spus Jack. Nu i-a zis niciodată: „Ți-am spus eu!“

— Şi ce-i cu asta? Ce dacă? Trebuie să mă ocup şi de mine! Nimeni n-a făcut-o până acum.

S-a pregătit, prin urmare, să-i înfrunte. Și-a făcut programare la masaj facial şi la manichiură, şi-a înnoit garderoba, a luat un avion spre Coasta de Est şi a aterizat la New York ca un nabab. A primit cu generozitate să acorde interviuri, a cooperat cu Liz Smith pentru articolul ei *Truman Capote pe frigare* şi a suflat în focul scandalului ca să fie bine întreţinut, dansând şi mai aprig, cu cât flăcările se înălțau mai mult. A luat masa la restaurantul *La Côte Basque*, însoţit de fotografi. A afişat un zâmbet diabolic în faţa aparatelor de fotografiat, cu un cuţit

şi o furculiţă în mâini. Când *Esquire* a mai publicat o povestire, a pozat încântat pentru copertă, îmbrăcat în negru şi pilindu-şi unghiile cu un pumnal.

„Truman dă încă o lovitură! Încă un fragment din *Rugi împlinite*!“

Iar cu asta, romanul *Rugi împlinite* s-a sfârşit. Nu mai avea nimic pus deoparte, iar acum ştia că nici nu avea să mai scrie vreodată ceva. Însă n-a vorbit cu nimeni despre asta, nici măcar cu Jack.

Telefonul lui zbârnâia, zbârnâia până sărea din furcă. Cel mai adesea erau persoane care ardeau de nerăbdare să-i comunice la ce petreceri nu fusese invitat.

— Nu e nimic, răspundea el fiecăruia în parte. Şi eu mă gândesc să organizez încă o petrecere, ştiţi, poate chiar mai grozavă decât faimosul meu Bal în Alb şi Negru. Numai că de data asta n-o să mai poftesc nici dinozauri bătrâni şi nici pe vreuna dintre lebedele de odinioară. De data asta, *baby*, nu vor fi decât făpturi *de basm*!

Dar nu a mai organizat vreun alt bal. Din nu se ştie care motiv, tot ce era în stare să îşi închipuie era o sală de bal pustie în mijlocul căreia se afla propria lui imagine, cu un balon singuratic în mână.

— Oricum, mai are cineva nevoie de Plaza? le spunea Truman lui Johnny, lui Dick, lumii întregi, celor care încă îl mai ascultau. Acum numai la disco se mai întâmplă lucruri noi. Ce vremuri excitante trăim, vremuri într-adevăr divine! Truman Capote şi Studio 54[56]. În curând, cele două nume s-au alăturat, pentru că el ajunsese să facă parte din decor, la fel ca Halston, ca Liza ori ca Bianca. Truman dansa până când îi ieşeau ochii din orbite, iar fotografii îl urmăreau pas cu pas. În subsolul clubului, copula plin de sudoare cu centauri anonimi care nu îşi ascundeau scârba faţă de corpul lui flasc, dar se lăsau uşor cumpăraţi cu o porţie de cocaină şi cu ceva nume de celebrităţi şoptite la ureche. Îşi spunea lui însuşi că ăla era locul lui, *baby*, acolo, aici, înăuntru, nu afară. Dansa, se învârtea, se rostogolea, sus, cocoţat până pe piscul lumii, Mama!

Aşadar, n-a mai fost invitat să petreacă somptuos o vară nesfârşită pe iahtul Gloriei, răsfăţat, cu toate poftele împlinite, împreună cu Babe, cu Gloria, cu Loel şi cu Bill, toţi sorbindu-i fiecare vorbuliţă, aplaudându-l, adorându-l…

Ei, şi ce?!

Aşadar, doamna Vreeland nu-l mai socotea printre invitaţi la somptuoasele ei dineuri, cu toate că, din când în când, dejunau împreună în biroul ei de la redacţie, fără nimeni în jur.

Ei, şi ce?!

Aşadar, îşi petrecea prea multe seri zăcând pe canapeaua lui de velur, cu

mintea rătăcită, cu imaginile televizorului aprins pâlpâind fantomatic pe pleoapele lui închise, cu Babe alături de el în patul ei, fără să o mângâie, fără să o pătrundă, însă aparţinându-şi în întregime unul altuia, astfel încât ieşea din vis plângând şi se trezea înfricoşat, închis iarăşi într-una dintre camerele de hotel ale copilăriei lui, cu inima bătând să-i spargă pieptul, cu tot trupul năclăit de sudoare, cu gura uscată ca iasca, încât nu putea să îşi strige deznădejdea care îl umpluse, îi urca pe gât şi îi bubuia sub ţeastă.

Ei, şi ce?!

Uneori se încrucişa cu celelalte lebede. Nu puteau să-l împiedice să meargă la spectacolul de gală anual de la Metropolitan, nici măcar să fi încercat. Într-o zi s-a nimerit să dea Gloria peste el în liftul de la Bergdorf. Când a intrat în cabina ascensorului nu fusese atentă. După ce l-a văzut, a spus cu răceală „Bună ziua, Truman" şi asta a fost. Apoi s-a întors, astfel încât el nu mai putea să-i vadă decât profilul sublim, faţa sculptată delicat şi gâtul de lebădă. Privirea îi fulgera, gâtul îi era încordat, dar n-a mai rostit nici o vorbă. El a ieşit la etajul următor şi a luat un ascensor care cobora, a fugit în stradă şi s-a proptit de marginea artezienei Pulitzer din faţa hotelului Plaza fără să se ferească de picăturile care îi stropeau costumul de in şi fără să îşi amintească în ruptul capului ce căuta la Bergdorf. Apoi şi-a pus ochelarii negri şi a defilat cu gesturi teatrale de-a lungul holului de la Plaza, până în fund, la Oak Room Bar, unde a consumat şase cocteiluri Martini, după care a fost dus pe sus până la un taxi.

Într-o bună zi, îi trecuse prin cap să-i trimită o telegramă lui Slim: „Big Mama, eu m-am hotărât să te iert". Cine ar fi rezistat la aşa ceva? Sigur nu Big Mama, cea plină de haz şi de iubire pentru True Heart, pentru Inima ei Credincioasă! Dar n-a avut parte decât de tăcere.

Bântuia locurile care îi erau şi acum dragi – Tiffany, Plaza, Bergdorf, 21. Adevărul e că nu putea să sufere Studio 54, unde era prea cald şi muzica îi rănea urechile. Însă oriunde s-ar fi dus în Manhattan, nu întâlnea decât priviri glaciale. Era victima aceleiaşi *rupturi* sociale, onorată de ani şi ani, pe care el însuşi o practicase de nenumărate ori.

Însă nu şi Babe, niciodată ea, şi-a adus el aminte. Nu, Babe fusese întotdeauna mult prea binevoitoare ca să-i facă una ca asta cuiva, indiferent cine ar fi fost. El se tot întreba cum o ducea. Îi ajunsese la urechi că nu era deloc mai bine. Luase de zeci de ori pe zi receptorul telefonului cu gândul să o sune. Dar îl punea la loc, căci nu se simţea în stare.

Apoi, într-o zi, a revăzut-o.

Notă

56. Spre sfârşitul anilor ’70, Studio 54 era un renumit club unde se întâlneau actori, designeri, artişti etc., printre care Roy Halston Frowick, Liza Minelli, Bianca Peréz-Mora, fosta soţie a lui Mick Jagger.

Capitolul 22

„A fost odată o bătrână care trăia într-un pantof…“

Nu, nu putea fi ea femeia pe care o văzuse odată, la ora prânzului, la Quo Vadis. Nu, asemenea arătare nu putea fi Bobolink, oricum, nu făptura aceea şubredă, îmbătrânită şi atât de uscată încât, pentru prima oară în viața ei, nici hainele nu mai stăteau bine pe ea. Nici o croială, oricât de ingenioasă şi de costisitoare, n-ar fi izbutit să îndepărteze asemănarea cu o cămeşoaie de purtat într-un spital.

Și totuși era Babe. Frumuseţea ei încă mai iradia discret în spatele măştii crunte a suferinţei. Cum nici unul dintre noii lui aşa-zişi prieteni nu se trezea înainte de ora trei după-amiază, Truman era singur la masă. Când a văzut că se apropie, inima a început să-i bată nebuneşte. Pentru prima oară după luni de zile s-a simţit întreg, perfect şi frumos. La fel de frumos cum se simțise odinioară alături de ea.

— Bună, Babe. Se ridicase cu şervetul de masă strâns în mâna transpirată.

Babe s-a oprit. Era împreună cu sora ei, Betsey, care i-a aruncat de sus o privire lui Truman de parcă ar fi vrut să-l mănânce de viu.

— Bună, Truman. Babe nu l-a privit, nu l-a întâmpinat cu surâsul ei voios, încântat, aşa cum obişnuia.

A fost odată…

— Eu… Babe, eu pentru tine am făcut-o, a bolborosit el, chiar dacă ea nu se arăta deloc dornică să afle şi altceva despre el decât ce avea în farfurie. Numai pentru tine am făcut-o, a continuat el. Voiam să știi asta.

Babe şi-a coborât privirea, iar Truman a observat că, timp de câteva clipe, i-au tremurat umerii. Însă, când şi-a îndreptat chipul spre el, era din nou ea, frumoasa lui Babe, *a lui*. Singura femeie, ba nu, nu, singura fiinţă pe care a iubit-o el vreodată! Chiar mai mult decât pe mama lui. Descoperirea asta l-a zguduit.

În clipa aceea, ochii ei fermecători scânteiau de compasiune și erau plini de înţelegere. Înţelegere a tainelor împărţite, asemenea unui cod secret între doi prieteni. Calzi şi recunoscători.

— Ştiu, a şoptit, ferindu-se de Betsey, cu intenţia ca glasul ei să nu ajungă decât la el. Iar el a trebuit să se încline ca să nu piardă vreo vorbă. Ştiu. Şi îţi

mulţumesc, a adăugat ea.

Nu era întru totul sigur că auzise bine. I s-a părut că asta i-a zis. Și-a dorit să-i fi zis asta. „Doamne, fă să fie adevărat, acum şi în vecii vecilor. Amin.“

De-acum era departe, aluneca trasă de sora ei, distinsă ca întotdeauna, totuşi încetişor, fiecare pas bine socotit, o sfidare a morţii. Îşi ţinea spatele incredibil de drept. Nici măcar o clipă nu s-a întors să-l privească. Astfel încât, până la urmă, el a rămas cu îndoiala în suflet.

— Babe, a şoptit el ca pe timpuri, încredinţat că, în ciuda vacarmului produs de râsete şi de trăncăneli, ea ar auzi, s-ar opri, l-ar vedea, s-ar întoarce şi l-ar lua cu ea. Numai că n-a fost să fie aşa. Iar el s-a răsucit la întâmplare, ca un orbete, şi a resimţit pe pielea lui arsura privirilor furioase şi mustrătoare ale celor din jur. Urechile îi ţiuiau de sâsâieli şi de rânjete sarcastice, batjocoritoare. S-a prăbuşit pe scaun, a vărsat un pahar cu apă, iar tacâmurile s-au răsturnat pe covorul pluşat. Inima îşi potolise bătăile, dar acum gâfâia, de parcă plămânii nu îşi mai făceau treaba. Îi intrase frigul în oase, era leoarcă de sudoare şi se legăna într-o parte şi-ntr-alta, neajutorat de parcă plutea pe o mare agitată, cu amarele desprinse de ţărm. Neiubit.

Uimit de ce i se întâmpla, l-au năpădit lacrimile, băloase, scârboase, iar din inima lui zdrenţuită pe care până atunci nu înţelesese că o are, a ţâşnit o şoaptă ca un răcnet: „Babe, Babe, Babe“, iar un *maître d’hotel* l-a apucat de un braţ şi l-a purtat afară din restaurant, cu grijă, să-l ferească pe cât se poate de priviri indiscrete. Proprietarul a mormăit ceva despre nota de plată, dar lui Truman nu-i mai păsa de nimic.

A înţeles că nu avea să o mai vadă vreodată.

Capitolul 23

„Și au trăit fericiți până la adânci bătrâneți…“

Care-au fost ăia? Care naiba? Asta ar fi dorit Babe să afle în zilele în care se simţea în puteri să deschidă gura şi să spună vreo vorbă urâtă. Pentru că ea nu făcea parte dintre ei. Nici vorbă de așa ceva! Viaţa nu era o poveste cu zâne, orice i-ar fi spus maică-sa. Nu se găsea nici un prinţ să o sărute şi să o trezească din coşmarul prin care trecea.

Avusese ea un prinţ. Odată ca niciodată.

Nu era bărbatul înalt, uşor gârbovit acum, cu umerii căzuţi sub povara regretelor, cu câteva fire de păr argintiu, care stătea lângă pat şi o ţinea de mână stropind-o cu lacrimi. Nu, Bill nu era prinţul ei. Fusese el oare vreodată? Poate odinioară, când îi promisese mântuirea prin bogăţie, când întemeiaseră un partenariat fabulos, destinat să fie obiectul invidiei tuturor. Atunci, poate. Când pentru ea nu aveau importanţă decât faima, avuţia şi poziţia socială. Când continua să fie întru totul fiica mamei sale.

Dar apoi întâlnise un altul. Un prinţ blond, adevărata ei iubire. Şi-au împărtăşit toate secretele, şi-au deşertat până şi fundul sufletelor şi se pregăteau să trăiască fericiţi până la adânci bătrâneţi. Ba chiar stătuseră de vorbă despre faptul că ea avea să trăiască desigur mai mult decât Bill, aşa că ei puteau rămâne unul cu altul, puteau să fie una dintre acele perechi înduioşătoare de bătrânei care încă se ţin de mână, care încă dansează seara, când umbrele încep să se lungească, iar vechiul fonograf scârţâie *Valsul din Tennesse*.

Asta era povestea pe care şi-o tot spuseseră între ei, după ce prima, cea despre felul cum se cunoscuseră, nu le mai ajungea, iar viitorul le era mai aproape decât trecutul, dar nu se înfăţişa mai puţin aurit.

Însă acum ea pleca şi Bill rămânea. Iar Truman nu avea cum să-i stea la căpătâi şi să o ţină de mână, chiar dacă ei i se sfâşia inima de dor după mângâierile lui; asta îşi dorea cu disperare, ba chiar se temea că o spunea cu voce tare în clipele când se pierdea pe sine, când medicamentele nu-i mai alinau durerea şi nu-i alungau spaima că n-ar mai fi în stare să respire şi că se sufocă. Avea acum nevoie de Truman aşa cum avusese în copilărie nevoie de tatăl ei când îi era teamă, când simţea că are de întâmpinat ceva groaznic, ameninţător,

şi n-ar fi izbutit să-i facă faţă dacă rămânea singură.

Dar nu mai putea să-l aibă alături pe Truman, nu mai voia să-l aibă alături pe Truman. Truman o trădase, îl trădase pe Bill, trădase familia creată de ei. *„Noi rămânem uniți. Rufele murdare se spală în familie. Familia înainte de toate, familia-i totul.“* Cuvintele mamei ei continuau să aibă mai multă greutate decât orice, decât orice sentiment, decât orice elan, decât orice dorinţă. Decât orice compătimire.

Dar undeva, îngropat în adâncul inimii, Babe mai păstra ceva.

— Noi l-am trădat, îi spusese lui Slim într-una din zilele ei bune, când se simţea suficient de în putere cât să se sprijine de perne, îmbrăcată cu o jachetă de toată frumuseţea, una matlasată cu satin, şi în stare să primească pe cineva pentru o vizită de doar câteva preţioase minute. Asta se petrecea când medicamentele nu-i tulburau simţurile, nu o ameţeau într-atât încât să nu mai ştie pe ce lume se află, dacă e zi sau noapte, dacă are cinci ani ori douăzeci şi cinci ori cincizeci şi cinci, dacă nu e cumva Alice în Țara Oglinzilor, sau Tweedledum, sau Tweedledee, dacă e sănătoasă ori bolnavă.

— Oare despre ce vorbeşti acolo? Slim era aşezată pe un scaun lângă pat. Mâinile ei nu îşi găseau liniştea fără obişnuita ţigară. Babe insista să-i fie trataţi oaspeţii ca mai înainte, însă cei mai mulţi nu îşi îngăduiau să şi fumeze. Aşa că, în loc de ţigară, Slim îşi contempla manichiura şi o privea încruntată. Ce naiba vrei să zici cu asta, Babe?

— Mi se pare… Mi se pare că măcar o parte din toată povestea asta a avut ca scop să ne pună la încercare, să se asigure că ţinem la el. Că ţinem la el cu adevărat. Iar asta, pentru că, dacă ţii cu adevărat la cineva, eşti gata să ierţi, orice s-ar întâmpla. Iar noi n-am făcut faţă încercării lui. N-am ţinut la el într-atât.

— Aiurea! Tu ai ţinut enorm la el.

— Da. Însă… Poate că nu. Oricum, nu aşa cum s-ar fi cuvenit. Poate că nici n-am putut vreodată să iubesc pe cineva cu adevărat. Poate că nici nu sunt în stare, pur şi simplu!

Babe avea ochii uscaţi, vocea slabă, dar liniară. Slim şi-a dat seama că nu căuta vreo compătimire. Prezenta calm un fapt de seamă al vieţii ei, unul pentru care trebuie că suferise teribil ca să ajungă, în cele din urmă, să îl înţeleagă cum se cuvine. Prietena ei trecuse în ultima vreme prin chinurile iadului. E posibil să fi fost aşa toată viaţa ei, însă nu dezvăluise nimic. Pentru că, desigur, nu-i stătea în fire să o facă. Babe Paley n-ar fi putut să lase să se vadă nimic altceva decât că duce o viaţă demnă de invidiat.

— Eu cred că te înşeli, Babe. Nu-i căuta scuze lui Truman. Ticălosul ăsta nu merită.

— Ba da, merită. Noi toţi merităm, Slim. Într-o bună zi ai să înţelegi şi tu asta.

Babe s-a sprijinit mai bine şi a închis ochii. Slim se întreba dacă n-ar fi fost momentul să plece. Numai că Babe a deschis iarăşi ochii. Acum, când începea să privească dincolo de mărunţişurile înconjurătoare, avea o privire mai gravă şi mai plină de atenţie decât de obicei.

— Ştii, am pus totul la punct, a spus.

— Despre ce vorbeşti?

— Despre funeralii. Recepţia de după ceremonia funerară. Meniul e alcătuit. Florile, totul. N-aveam cum să las toate astea în grija lui Bill sau a copiilor. N-am vrut să le dau bătăi de cap. Secretara mea a primit toate instrucţiunile necesare, însă am vrut să fii şi tu la curent. Ea se ocupă de toate amănuntele. Firma de catering şi cea a furnizorilor de flori au fost încă de pe acum angajate.

— Dumnezeule! Babe, dragă! Slim tremura. Babe a zâmbit, i-a întins mâna, iar Slim i-a luat-o orbeşte, cu ochii înlăcrimaţi.

— Nu e grav, Slim. Aşa am vrut să fac. Mi s-a părut… Mi s-a părut corect. Cel mai bun lucru pe care-l puteam face. Tata era doctor, ţii minte? Ştiu tot ce se întâmplă şi ce se va mai întâmpla. Nu-mi fac iluzii privitoare la moarte. Facem ce e de făcut, ce e drept şi important, atâta vreme cât trăim. Nu după.

Slim a tras aer în piept, s-a înecat cu cine-ştie-ce mizerie din gât, a început să tuşească, ba chiar a făcut o adevărată criză de tuse şi nu i-a trecut fără un pahar de apă. Când s-a potolit, o durea pieptul, iar lacrimile îi curgeau şiroaie. Babe râdea în tăcere.

— De la mine se aşteaptă să fac asemenea crize, nu de la tine, a tachinat-o în glumă. Privirea îi licărea, aşa cum se întâmpla adesea, când o stârnea Truman, spre plăcuta surpriză a celor din jur.

— O să-mi lipseşti, a bolborosit Slim. Apoi şi-a dus mâna la gură, îngrozită că a putut să scoată asemenea vorbe.

— Ştiu. Babe a încuviinţat. Ba chiar a dat impresia că era uşurată să le audă. În ce te priveşte, dragă Slim, ai să te descurci de minune! Știu lucrul ăsta despre tine şi nu mă îndoiesc nicidecum de el. Tu eşti o supravieţuitoare.

După ce i-a sărutat obrazul neted, dat cu cremă şi impecabil machiat, Slim a părăsit-o pe Babe cu o şoaptă:

— Culcă-te puţin, draga mea.

Tot timpul cât a traversat holul, cât s-a oprit să-l salute pe Bill, care zăcea

prăbuşit într-un fotoliu nu departe de camera lui Babe, să-l sărute şi să-l îmbrăţişeze ca pe un copil, cât era el de mare, să-l strângă la piept câteva momente şi să-şi şoptească unul altuia vorbe de mângâiere fără prea mare înţeles, Slim s-a întrebat ce a vrut Babe să spună cu acele vorbe.

„Tu eşti o supravieţuitoare“, spusese Babe. În glasul ei nu se simţise pic de emoţie și nici vreuna din lacrimilor vărsate de Slim la auzul acelor vorbe.

Ce voia să spună cu asta? Slim şi-a zis că n-avea să afle niciodată, însă a străbătut-o un fior de teamă pe şira spinării. S-a întors spre Bill, i-a trecut prin minte să-l întrebe, dar şi-a dat seama că nu era deloc momentul potrivit pentru aşa ceva. Bill era distrus, măcinat de un sentiment de vinovăţie atât de copleşitor, încât ar fi putut să dărâme Empire State Building. Fireşte că nu se cuvenea să adauge la cântar. Nu era genul ăla de femeie; una care să se folosească de nenorocirea altuia pentru a atrage atenția asupra propriei persoane.

Odată ce totul se va fi sfârşit, o să rămână destul timp și pentru întrebări. Mult prea mult timp. Mult prea mult timp fără Babe, fără Truman, fără mărinimie, fără eleganţă şi, vai Doamne, fără pic de haz.

O viaţă mohorâtă şi plină de plictis.

*

Babe s-a trezit într-o dimineață, încredinţată că e pentru ultima oară când se trezeşte. Fusese mult prea istovitor să iasă din apele întunecate ale somnului şi nici nu întâmpinase cu bucurie primele gânduri şi raze ale soarelui, o altă zi de-a lungul căreia să stea întinsă ca o mostră de analizat, sub ochii membrilor familiei, strânşi în jurul ei şi atenți să îi numere fiecare suflare.

A făcut un semn infirmierei şi i s-a adus o oglinjoară instalată pe un stativ împreună cu o tavă plină cu cosmetice. Astfel încât Babe Paley şi-a făcut pentru ultima oară machiajul, cu calmul dintotdeauna pretins de ceremonia săvârşită în faţa oglinzii. A început cu fondul de ten, aplicat cu un burete care tremura de parcă ar fi fost cât un bolovan de greu, cu toate că între degetele ei descărnate, reci şi amorţite, nu cântărea mai nimic. Nu s-a ferit de spaimă în faţa ruinei care o privea din oglindă. Nu se îndoia că va izbuti să ascundă dezastrele produse de boală şi de trecerea vremii, ştia că frumuseţea avea să iasă la iveală pentru ultima oară, asemenea fluturelui care îşi părăseşte crisalida. A fost nevoită să facă pauze la răstimpuri şi să mai tragă vreo gură de aer prin masca de oxigen, să se odihnească între aplicarea fondului de ten şi a fardului de obraz, între ele şi anticearcăn, urmat de fardul pentru pleoape, cu straturi greu de aplicat şi, în cele

din urmă, un liner. Cu dinţii strânşi, cu hotărâre neclintită, a reuşit să-și potolească o vreme tremurul mâinilor, astfel încât dunga întunecată de pe marginea pleoapelor să iasă dreaptă şi netedă. Când a lăsat din mână cu un oftat periuţa pentru liner, s-a simţit de parcă ar fi câştigat o bătălie, ultima bătălie. Acum era gata.

Puteau, în sfârşit, să intre toţi: Bill, Tony, Amanda, Bill Junior şi Kate, fetiţa cheală de odinioară, spre care, pe atunci, abia dacă putea să arunce o privire, pentru că propriile ei defecte erau atât de vădite la acel copil. Acum Kate era o tânără femeie furioasă, iar Babe a simţit că n-ar fi dorit să fie acolo, lângă ea; încă nu era gata să îşi ierte mama pentru că nu se ocupase îndestul de ea, dar Babe n-o condamna. De fapt, lui Babe chiar nu-i păsa cine o veghea, dar nu se îndoia că fiica ei, Kate, ar fi regretat toată viaţa dacă n-ar fi fost şi ea acolo. Babe şi-a amintit de ziua când stătea la căpătâiul lui Gogs în ultimele ei clipe. Era indiferentă, ba chiar plină de resentimente, dar era acolo.

Făcuse ce se cuvenea să facă.

— Unde e Truman? Auzise vorbele, însă cum era prea copleşită de oboseală să le fi rostit, se vede că-i ieşiseră din inimă. Era istovită, sleită, la capătul puterilor. Erau toţi lângă ea, dar nimeni cu ea; niciodată nu se simţise mai singură. Niciodată… dinainte de…

Nimeni n-a răspuns la întrebare, iar Babe s-a întrebat dacă o auzise careva. Nu trebuia să întrebe, n-a vrut să întrebe. Nu trebuia să-i lase să priceapă cât de importantă era pentru ea prezența lui. Momentul era al lor – al soţului ei, al copiilor ei. Îi întrezărea printre pleoape tremurânde, cu ochi roşii, cu feţe goale de orice expresie. I-a simţit apropiindu-se, luându-i mâinile în mâinile lor, mângâindu-i umerii, însă nu era destul. Îi era frig, aluneca, era singură, aşa de singură.

Apoi n-a mai fost.

*

Ore întregi a rămas Bill acolo ţinând-o de mână. Copiii s-au mai fâţâit, au mai ieşit, au mai intrat, dar el a rămas acolo. Bill Paley, titan al consiliilor de administraţie, rege al transporturilor aeriene, a rămas cu mâna în mâna rece şi descărnată a soţiei lui, multă vreme după ce ea a încetat să mai respire. Arăta frumoasă ca întotdeauna, ca un tablou de Modigliani, ca o sculptură italiană tăiată în marmură. Murise urându-l, n-avea nici o îndoială. Urându-l şi iubindu-l pe Truman. Îi lăsase însă privilegiul soţului îndurerat. Pentru o ultimă oară îl

apăra, cu păcatele lui cu tot, şi îi îngăduia să fie privit aşa cum dorea, nu aşa cum era.

Aşa a fost Babe, îşi spunea. Îi orânduise viaţa până la sfârşit, cu graţie, cu atenţie.

Capitolul 24

Truman a aflat despre moartea ei din *Times*. „Barbara Cushing Paley ne-a părăsit la vârsta de 63 de ani. Arbitru al eleganţei de-a lungul a trei decenii. Un simbol al bunului-gust.“

N-a putut să îşi stăpânească un zâmbet când a citit. În ciuda protestelor ei, Bobolink se delectase cu propria imagine, muncise din greu să o creeze şi să o menţină, mult mai mult decât muncise el vreodată la o carte. Fiecare minut al fiecărei ore din fiecare zi îl folosise pentru cultivarea stilului personal şi pentru perpetuarea mitului. El admirase asta la ea întotdeauna, chiar dacă Jack şi alţi câţiva pretindeau că nu e decât superficialitate.

— N-ai priceput nimic, îi spunea el mereu, luându-i apărarea. Ea e o artistă, la fel ca tine, ca mine. Îşi dedică viaţa creării frumuseţii. Numai că produsul muncii ei e ea, nu un tablou, o sculptură sau o poezie. Ce-i rău în asta?

Nu fuseseră în stare să înţeleagă nici amicii lui artişti, nici colegii lui de breaslă, scriitorii, cei pe care-i cunoscuse cu ani în urmă în colonia de artişti de la Yaddo, „contemporanii“ lui, cum insistau să fie numiţi, suflete serioase, plicticoase, care nu-şi permiteau un mic dejun la Quo Vadis decât dacă plătea editorul. Dar ei nici pe Truman nu îl înţeleseseră vreodată. Erau geloşi, asta-i tot. Invidioşi. Verzi de invidie, adevărate smaralde.

Ştiuse că Babe era pe moarte. Oare nu se obişnuise cu ideea că împăcarea lor nu era cu putinţă? Oare nu se purtase ca un băiat cuminte, cu stoicism? Oare nu încetase el să mai dea telefon, să mai trimită telegrame, oare n-o lăsase el să moară în pace?

Nu ştiuse el că n-avea să fie invitat la înmormântare? Se hotărâse să îşi petreacă acea zi meditând liniştit în apartamentul lui, înconjurat de obiectele cumpărate de ea de-a lungul anilor: prespapieuri de la anticariat pentru colecţia lui, un tablou ici, un bibelou colo, covorul oriental din hol, butonii de rubin, mărunţişuri caraghioase care îl amuzaseră, cum era, de pildă, o eşarfă cu un imprimeu de mici Elvis cu chitara, pentru că Truman ridicase ochii la cer cândva, mormăind: „Băiatul ăsta din Memphis mă pune cu adevărat în mişcare!“ Dar când ziua aia a sosit, n-a mai putut să se dea jos din pat. Era copleşit de o disperare mai mare decât bunele lui intenţii. S-a uitat la acele bune intenţii

zburând pe fereastră, lipsite de greutate, fluturând, nişte lucruşoare caraghioase, gonite de rinocerii care i se instalaseră pe piept. Aşa că a întins mâna după ceva de băut; sticla de votcă era pe noptieră.

Curând, după ce băuse îndeajuns ca să fie în stare să alunge rinocerii din pat, a aruncat nişte haine pe el, apoi s-a înfășurat cu o capă neagră, ca o costumație de operă. Ceva i-a atras privirea într-un colţ al sertarului, o pată de culoare. Era floarea portocalie cumpărată într-o piaţă din Jamaica în acea minunată, superbă zi petrecută cu ea, când cerul era azuriu, soarele, un vis auriu strălucitor şi toată lumea zâmbea, li se vedeau dinţii albi, iar aerul era încărcat de miros de iasomie şi de parfumul lui Babe. Care anume? A, da! Vent Vert, boarea aceea proaspătă de verdeaţă.

Când a luat floarea, decolorată şi cu conturul petalelor zdrenţuit, i-au tremurat mâinile. Cu degete dolofane şi nepricepute, a izbutit să o fixeze pe capă, dar numai după ce s-a înţepat cu acul în degetul mare. A supt picătura de sânge şi s-a mirat întru câtva, pentru că i s-a părut lipsit de gust. „Ce chestie, sângele meu nu mai are nici un gust! L-am diluat cu votcă până şi-a pierdut tăria!“

A ieşit din apartament împleticindu-se, a intrat în lift, a coborât şi s-a oprit în braţele portarului. A bolborosit că are nevoie de un taxi.

— Unde mergeţi? a întrebat portarul.

— Manhasset.

— Long Island?

— Unde-n altă parte?

Portarul a ridicat din umeri, a telefonat şi, în cinci minute, a sosit un taxi în faţa intrării.

Truman i-a dat şoferului un pumn de bancnote şi a spus:

— Biserica episcopală a lui Hristos, din Manhasset.

Şoferul a băgat banii în buzunar şi au pornit. Uneori privea în oglinda retrovizoare, întrebându-se dacă acest client al său era chiar Truman Capote. Faţa rozalie, buhăită, pălăria neagră, capa neagră de operă, floarea ca o flăcăruie, toate se potriveau, fireşte, cu gustul unui poponar. Dar ochii nu i se vedeau din pricina ochelarilor rotunzi de soare, aşa că nu putea să fie sigur.

— Hei, sunteţi cumva Truman? Nu mai suporta, ţinea cu tot dinadinsul să afle.

— Da, eu sssssuunt, a răspuns Truman cu limba între dinţi, sâsâind ca un şarpe. Ssssunt eu, ssssigur că eu ssssunt.

— Aşa ziceam şi eu! Şi n-a mai deschis gura până când i s-a cerut să staţioneze în faţa unei prăvălii cu băuturi, mulțumindu-se atunci să zică doar: S-a

făcut! Și a aşteptat câtă vreme Truman s-a dus şi s-a întors cu o sticlă de votcă.

— Dă-i bătaie, a zis Truman.

Şi a pornit.

— De ce s-or fi strâns atâtea maşini? a întrebat şoferul când s-au apropiat de biserică pe o alee împrejmuită de copaci, unde se buluceau limuzine, sedanuri şi taxiuri. E vreo nuntă?

— Nu! Truman i-a cerut şoferului să oprească şi să aştepte. A coborât cu sticla în mână. S-a uitat pe furiş de jur împrejur. Arăta de parcă ar fi vrut să îşi bage capul sub capă, ca o broască ţestoasă, apoi a dispărut în umbra unei mari glicine.

Şoferul a coborât geamul; era cald în acel iulie al lui 1978 și se mira că Truman suporta capa.

Truman, bine ascuns, i-a privit pe cei adunaţi pe trotuarul din faţa bisericii. Se îmbrăţişau, se pupau în vânt ca să nu-şi strice machiajul, se ştergeau la ochi… Printre alţii, se remarca Diana, *divina doamnă V*, într-o ţinută senzaţională: o rochie brodată, cu mâneci lungi, cu un guler roşu-mandarin. Mai erau acolo Betty Bacall, Kay Graham, până şi Kenneth şi, de bună seamă, toate lebedele lui, Slim, Marella, Gloria, Pam şi C.Z. Ce scârbe! Ce frumuseţi! Pe cine oare or fi bârfind ele? Or fi jelind-o pe Babe? I-or fi simţind lui Truman lipsa aşa cum o simțea el pe a lor? L-or fi urând aşa cum le ura el? Le ura, pentru că erau idioate, halucinant de idioate, incapabile măcar să priceapă cine era el, de fapt.

— Cine altul v-a *făcut*, dacă nu eu însumi? Pentru mine n-aţi fost decât *materie primă*. Iar eu v-am tras pe sfoară, mi-am bătut joc de voi, şi-a şoptit el în barbă. Pe cât i se păruse de insipid sângele, pe atât de acide îi erau vorbele.

Uitându-se la ele cum simulau pupături şi îşi scuturau magnificele capete – Doamne sfinte, pentru un turban ca al Gloriei îți venea să-ţi dai viaţa când vedeai, până şi de la distanţa unde se afla el, piatra preţioasă montată pe el, mare cât un ou de struţ –, i se părea că tot ce era în jur seamăna cu balul lui, că totul se repeta cu aceiaşi actori, numai că de data asta erau toţi în negru. Un bal în negru. Iar el primise bila neagră a excluderii din lumea lor! L-a apucat râsul şi a mai tras o dușcă din sticlă. Îşi simţea stomacul ca o cadă cu lavă în clocot; totul fierbea în el şi dădea pe dinafară. A râgâit, dar şi-a ascuns gura cu mâna, cu toate că se găsea de partea cealaltă a străzii, ascuns de o glicină, şi nu putea să-l zărească nimeni.

Sicriul a fost scos din biserică, urmat de Bill, cu mâinile încleştate în faţă, cu capul înclinat. Truman l-a cercetat un moment şi i-a aplaudat în tăcere performanţa. E drept că avea înfăţişarea unui om pustiit. El s-a întrebat însă dacă

nu cumva ticălosul n-avea să agaţe pe cineva chiar la masa de după înmormântare.

Apoi l-a dat uitării pe Bill. Şi-a jurat în barbă să nu se mai gândească niciodată la el, la Marele Bill, la Marele Tată Alb. Privea sicriul mic, acoperit de flori şi purtat pe umerii unor bărbaţi pe care nu i-a recunoscut de la depărtare, poate că erau nepoţi şi veri de-ai lui Babe. Nu mai avea ochi decât pentru sicriul acela unde era ascuns tot ce fusese mai bun în el însuşi, iar acum avea să fie îngropat adânc în pământ. În curând venea toamna, apoi iarna, zăpada avea să acopere până şi ultima urmă din singurul lucru bun de care avusese parte vreodată. Sunete urcau din adâncul fiinţei, gemete, melodii triste, cântece de leagăn născute într-o inimă sfâşiată, iar el se legăna, se tot legăna, abia acum pe de-a-ntregul conştient de pierderea iubirii, de farmecul ei risipit, de nenorocita ei încheiere hotărâtă de soartă şi de boală.

Nu era vina lui, nu era a ei. Era pur şi simplu întregul univers care fusese hotărât să-i despartă unul de altul, aşa cum se întâmplă cu toate marile iubiri. Romeo şi Julieta. Tristan şi Isolda. Truman şi Babe.

Iar acum ardea în flăcările iadului pentru că nu i se îngăduise să vină să îşi ia rămas-bun de la ea, şi i se depăna în minte aceeaşi veche poveste, aceeaşi placă de patefon zgâriată care se tot învârtea, iar şi iar, la nesfârșit, şi îi repeta întruna că n-a fost destul de bun, că n-a fost destul de bărbat, că, la urma urmei, n-a fost destul de bun nici pentru ea. Pentru nimeni. Ia uitaţi-vă la el cum stă locului, cum se smiorcăie, cum se pişă pe el, cum se îneacă în votcă şi în lacrimi, din nou singur. Tot singur. Mereu singur.

Truman n-a pierdut din ochi sicriul până când a dispărut în dric. Unul dintre purtători s-a împiedicat, dar nu a lăsat sicriul, şi a fost cât pe ce să alunece împreună cu el în carul mortuar. Când, în cele din urmă, uşa s-a închis, lumea aceea simandicoasă s-a instalat pe banchetele din spate ale limuzinelor şi ale taxiurilor, iar procesiunea a pornit. Truman a rămas nemişcat, înţepenit de frig, cu toată strălucirea soarelui. Nu era mai mult decât un gol de spaimă în care zornăia ceva rece şi sfărâmicios – o fi fost inima lui ori cioburile sticlei de votcă de mai înainte –, iar el habar n-avea ce să mai facă. Acum era Vivian Leigh în secvența de la sfârşitul filmului *Pe aripile vântului*, o căţea plină de remuşcări şi cu urme de lacrimi pe obraji.

„Vai, Rhett! Unde să mă duc? Ce să fac?“

— Grea zi, hm, Truman?

Truman a clipit ca să vadă mai bine. În faţa lui era şoferul.

— Nu-i asta replica, drăguţule!
— Ăăăă?
— Las-o baltă!
— Hai să mergem acasă, Truman, ce zici? Nu arăţi prea bine.
— Nici tu, i-a întors-o Truman fără răutate. Sughiţa, tremura din pricina băuturii, a pierderii, a amărăciunii, aşa că l-a lăsat pe şofer să-l urce în maşină.
— Hai acasă, frăţioare.
În vreme ce taxiul întorcea pe strada rămasă pustie, Truman, turtit de băutură, năpădit brusc de căldură şi leoarcă de sudoare, s-a rezemat de spătarul banchetei, iar când a azvârlit de pe el capa neagră, a strivit floarea din piept. Apoi a închis ochii şi a adormit. După o oră, când i-a deschis, ajunseseră pe Fifth Avenue.
— Ia spune, a gângurit el frecându-şi pleoapele, tu trăieşti de unul singur? Ochii lui i-au întâlnit pe-ai şoferului în oglinda retrovizoare. Era în ei o scânteie de curiozitate pe care Truman o tot văzuse în ochii heterosexualilor cărora o celebritate le făcea brusc o propunere.
Şoferul şi-a arătat părerea de rău cu un surâs strâmb.
— Nu, a răspuns.
— Păcat, a replicat Truman cu ochii închişi, resemnat să rămână singur, acum şi-n vecii vecilor. Şi a mai tras o dușcă de votcă. Pentru că asta l-ar fi sfătuit Mama să facă.

*

— Eram aproape încredințată că Truman avea să îşi facă apariţia, a şoptit Pamela.
În ciuda faptului că se aplecaseră toţi să audă ce spune, n-a mai fost nimeni întâmpinat de decolteul ei, pentru că prilejul solemn ceruse să fie acoperit cu dantelă neagră italienească.
— Dacă ar fi făcut-o, Bill în persoană l-ar fi zvârlit cât colo! Gloria sorbea vinul ireproşabil ales de Babe pentru acea ocazie, un Pouilly-Fumé de Ladoucette, vinul ei preferat.
Erau la Kiluna împreună cu Babe. Ea era acolo în fiecare floare, în fiecare valet în sacou alb, în fiecare şervet îndoit cu gust, în fiecare sunet susurat de difuzoarele de afară, până şi în ciripitul păsărilor, în mirosul freziilor, al crinilor, al trandafirilor, ea era pretutindeni.
Femeile erau aşezate laolaltă. Soţii îl înconjurau pe Bill, formau un cerc tăcut de paznici puternici şi bogaţi care îl protejau de ceva greu de numit, însă, prin

asta, nu mai puţin ameninţător, aşa cum simţeau toţi. Ameninţarea aceea venea din partea femeilor, după cum ar fi descoperit ei dacă ar fi fost în stare să gândească ceva mai limpede. Erau de pe acum femei grijulii prin preajmă, pândind, aşteptând să spună recentului văduv o vorbă înţelegătoare, să îl asigure că erau acolo pentru el, că ar fi fericite să-i aline durerea la o cină liniştită, în doi, în vreo seară, oricând s-ar fi simţit dispus.

— Cred că Babe n-ar fi avut nimic împotrivă dac-ar fi venit Truman, a zis Slim. Toate au rămas cu gura căscată, scandalizate. Nu, nu, chiar aşa! Ştiţi ce a spus înainte să moară?

— Nimic despre el, cel puţin nu mie. Ştiţi, eu am văzut-o cu o zi înainte, a spus Gloria cu răceală.

— Eu am văzut-o chiar în seara dinainte, a precizat Pamela.

— Eu eram la Palm Beach, a zis C.Z. posacă. Dar în seara aia am sunat-o.

— Mă rog, le-a întrerupt Slim. Mie mi-a spus că ea l-a trădat pe Truman, şi nu invers.

— Nuu! Toate trei au rămas din nou înlemnite.

— Da, da! A spus că el credea că ţinem la el, că de-ar fi fost așa, i-am fi iertat orice. Că ne-a pus la încercare, ca să vadă dacă într-adevăr ţineam la el. Numai că l-am dezamăgit.

— Eu n-am spus niciodată că țin la el! Gloria era consternată, muşchii feţei i se contractau fără voie. Cum îndrăzneşte?! Era amuzant, asta-i tot! Amuzant, o vreme. Talentat, da, desigur, dar a fost odată ca-n poveşti. Și nu mai e! Iar Babe e… în sfârşit, a fost, a fost o proastă, o proastă cu inima mare, dacă a crezut altceva. El ne-a trădat. *Finit*! Spun asta fără să-i vorbesc de rău pe cei care nu mai sunt printre noi. Şi şi-a făcut o mare cruce.

— Ştiţi ce cred eu despre toate astea? a zis C.Z. tărăgănat. Celelalte au înţepenit în aşteptarea părerii ei, pentru că ştiau prea bine ce avea să le spună. Doar voi sunteţi de vină, nu Truman. Eu îl găsesc al naibii de amuzant, mă rog, poate că nu chiar, în ultima vreme, dar pe-atunci da, cu toate că m-a dus la Studio 54. De-a dreptul excitant, dar nu m-aş întoarce acolo. Vreau să spun că eu nu i-am povestit niciodată ceva important despre mine. Nimic! Am stat cu el la glume, aşa că n-a avut cum să-mi folosească vorbele. Aşa ar fi trebuit să faceţi şi voi.

Slim a băgat de seamă că Gloriei îi înţepeneşte gâtul şi că începe să se încurce în tacâmuri.

— Aduceţi-vă aminte de ce suntem aici, fetelor, a sâsâit. Suntem aici pentru

Babe. *Pentru ea*. N-ar fi trebuit să aduc vorba. Nu mi-o luaţi în nume de rău!

Gloria s-a ridicat de pe scaun şi, înălţată pe vârful picioarelor, s-a întins. A simţit însă o pocnitură la un genunchi, aşa că s-a aşezat la loc.

— Într-un fel, Babe a avut noroc, a zis ea cu privirea pierdută în paharul cu apă. Se gândea la norii care se adunau şi, în curând, aveau să alunge soarele.

— Vai, Gloria! Ce spui tu acolo? Marella a dat din cap nedumerită.

— Nu avea decât şaizeci şi trei de ani. A plecat cu frumuseţea mai mult sau mai puţin neatinsă. Gloria zâmbea cu tristeţe. Ea n-o să fie bătrână. Ca naiba de bătrână…

Au tăcut şi fiecare şi-a privit mai întâi propriile mâini, apoi pe ale prietenelor. Pe vremuri îşi comparau în tăcere inelele, şi giuvaierurile, şi brăţările; acum își comparau venele umflate, ridurile şi petele de bătrâneţe.

— Cât timp credeţi că o să reziste înainte să se recăsătorească? a întrebat C.Z. cu ochii spre Bill, la masă, înconjurat de prietenii şi de copiii lui. Părea mirat, mânca felurile delicioase comandate de Babe, însă ca un fel de obligaţie, fără obişnuita lui poftă.

— Nu mult, a răspuns Gloria.

— Eu cred că o să rămână singur, a zis Slim provocator. Cred că o să se simtă bine de unul singur. O să ne surprindă pe toate.

— Nu. C.Z. şi-a clătinat capul. Dacă a existat vreodată pe lume un bărbat incapabil să rămână singur, atunci acela e Bill Paley. Eu sunt recunoscătoare că Winston al meu a murit înaintea mea. Nici el n-ar fi rezistat de unul singur. Bărbaţii de felul ăsta, cei concentraţi asupra unui singur lucru, un lucru important, deosebit, nu sunt în stare.

— Eu mă întreb cât o să mai reziste Truman. Indiferent ce credem noi despre el, Truman e distrus de ce s-a întâmplat, reflecta Pam visătoare, indiferentă la privirea aruncată spre ea de Slim.

— Nu mult, a spus C.Z. cu un oftat de sinceră îngrijorare. L-aţi văzut în ultima vreme la televizor? Se sinucide, pur şi simplu se sinucide. Se poartă de parcă ar vrea să moară cu tot dinadinsul băgând în el alcool, cocaină şi tot soiul de pilule.

— Păi, e o cale ca oricare alta, a răspuns Gloria cu insolenţă. Şi nici nu-i chiar atât de rea. Asta doar dacă are, într-adevăr, intenţia să o facă. Social s-a şi sinucis, și e cauza unei sinucideri… biata Ann! Cui naiba să-i mai pese dacă şi-o pregăteşte pe a lui? Uneori e de dorit să ştii când a sosit momentul să pleci. Trebuie să îţi dai seama când ţi s-a terminat vremea. Vremea ta sub soare. Pentru

noi s-a terminat, ştiţi foarte bine asta. Acum, că Babe nu mai e, s-a terminat cu adevărat. Lumea nu mai e aceeaşi.

Slim a privit-o cu ochii mijiţi. Gloria părea să fie într-adevăr una dintre acele persoane care fac din nenorocirea altora propria lor nenorocire.

— Nu mai vorbi aşa, Gloria. Azi ai tendința să vezi totul în negru. La fel ne simţim toate. Nu ştiu cum sunteţi voi, dar eu am chef să trăiesc o veşnicie. Și-a aprins o ţigară şi a tresărit, zicându-şi că n-are de ce să se gândească la Babe de câte ori mai aprindea una. Cât despre Truman, a continuat ea cu un glas răutăcios, trăgând în piept fumul cu ochii închişi, de parcă era în extaz, el e ca un şarpe. Nu, nu, e ca un gândac de bucătărie. O să ne îngroape pe toţi. Apoi a deschis ochii. Erau plini de lacrimi. Dar, Doamne, n-a fost grozav, nu ne-am distrat noi bine pe vremea noastră? Pe timpuri, când eram tinere?

Lebedele au aprobat, fiecare pierdută în gândurile ei. Spre surpriza lor, primul gând li se îndrepta spre Truman. În ziua în care o înmormântau pe Babe, ele îl aveau pe Truman în minte. Pe Truman cel dinainte. Truman, ca un băieţel aşezat turceşte la picioarele lor, cu ochi mari şi albaştri plini de uimire, cu păr de aur căzut pe frunte. Truman, citind vreo nuvelă de-a lui la centrul cultural Ninety-second Street Y, favoritul mititel devenit dintr-odată adult, strălucitor, electrizant, un nou giuvaier în colecţia lor.

Truman şi Babe dansând în umbrele de la Kiluna, Babe cu un zâmbet de o graţie şi de o fericire neasemuite, cu privirea scânteietoare cum nu o mai văzuseră vreodată, făcând piruete cu o desăvârşită uitare de sine, căzând apoi în braţele lui Truman, amândoi mulţumiţi unul de altul, trăind o pace care îi făcea pe privitori să se simtă ca nişte intruşi. Fără ca cineva să îşi poată desprinde ochii de la acea pereche.

Asta era ce îşi aminteau lebedele în vreme ce sorbeau vinul lui Babe şi mâncau ce le pregătise ea pentru ultima oară. Truman şi Babe. Întuneric şi lumină, eleganţă şi neruşinare. Frumuseţe şi inteligenţă. Inimă şi suflet.

Împreună.

La Côte Basque, 1984

— Bill, dragule!

— Slim!

S-au îmbrăţişat, apoi s-au lăsat conduşi de *maître d'hotel* la una dintre mesele din faţă.

Restaurantul nu se schimbase mult de la moartea lui Henri Soulé, în 1966, anul când avusese loc balul lui Truman. Frescele cu peisaje marine erau la locul lor, feţele de masă şi şervetele la fel de fine, mesele tot decorate cu buchete proaspete de flori; toate astea se zvonea chiar că ar fi costat câteva mii pe săptămână. Aveau un nou bucătar-șef, însă preparatele continuau să fie dintre cele franţuzeşti, cu multă smântână şi cu unt.

Bill Paley şi Slim Keith s-au aşezat la o masă *à deux*. Şi-au supt burta, s-au instalat pe scaun cu spatele drept şi au privit în jur cu discreţie. E cazul să fie spus că au fost dezamăgiţi. Prea puţini dintre cei din generaţia lor erau prezenţi. Restaurantul era ocupat îndeosebi de oameni de afaceri care îşi decontau cheltuiala. Bill îi cunoştea, desigur, pe unii dintre ei şi i-a salutat. Slim s-a relaxat, a respirat adânc, apoi și-a aprins o ţigară.

— Unde naiba o fi toată lumea? a întrebat Slim. Însă nu era decât o întrebare retorică. Ştia. Îmbătrâniseră, unii muriseră. Ducele de Windsor murise înaintea lui Babe. Wallis era în Franţa, se zvonea că ar fi fost nebună de legat, ţinută sub cheie de personalul de serviciu. Marella şi Gianni tot mai cutreierau mările pe iahturile lor, însă rămâneau din ce în ce mai mult în Italia, în palatul lor, ca nişte zei uitaţi, căutând refugiu în Olimp. C.Z., tot cu grădinile ei, publica multe cărţi de grădinărit şi rămânea imperturbabilă ca întotdeauna. Slim o vedea uneori, când C.Z. venea în Manhattan să participe la vreun consiliu de caritate. Frumuseţea ei de blondă bostoniană era bine întreţinută, chit că înaintase în vârstă, astfel încât acum avea înfăţişarea tipică a matroanei bostoniene, pe care jurase că nu o putea suferi, dar nici nu se prea străduise să nu ajungă așa. La toate distracțiile, nebuniile și în toate amintirile legate de Diego Rivera, C.Z. era îmbrăcată ca o debutantă în înalta societate. Iar acum era ca figura de la prora unei corăbii, acoperită de caşmir şi tweed şi împodobită cu perle.

Apoi Gloria. La Guinness, cum îi zicea Truman. Ah, Gloria!

— Tu ce crezi? Slim s-a întors spre Bill, care se cocârjase și se subțiase mai mult decât i-ar fi îngăduit carcasa masivă. Mai avea doar câteva fire de păr şi, într-o ureche, purta o proteză auditivă.

— Cum? Şi a amplificat volumul sunetului.

— Ce părere ai despre Gloria? Tu crezi că aşa a fost? Că s-a sinucis?

— N-a fost inima de vină? La fel ca mulţi bărbaţi de optzeci şi trei de ani, vorbea prea tare, cu o voce stridentă, plângăcioasă. Nu mai era lătratul comenzilor de odinioară.

— Mă rog, Loel aşa a zis. Însă una dintre servante… ei bine, era depresivă, cu moralul la pământ în ultimii ani.

Gloria murise în 1980; doar la doi ani după ce o invidiase pe Babe că se dusese înainte de a fi prea în vârstă.

— Nu cred în căcaturile astea! Bill a chemat chelnerul şi a comandat o sticlă de vin pentru amândoi. Nu Gloria. De ce să facă aşa ceva? Mai cu seamă ea.

— Pentru că a fost frumoasă, a răspuns încetişor Slim. Pe vremuri.

— Şi tu ai fost. Şi încă mai eşti… Pentru unii. Bill a zâmbit larg, un rânjet aluziv, iar ea a revăzut bărbatul care fusese el odinioară, bărbatul pe care îl ştia de mai bine de cincizeci de ani, pe care îl întâlnise prima oară cu prilejul unei partide de pescuit împreună cu Papa, în Cuba. Asta fusese înainte de căsătoria lui cu Babe. Dacă închidea ochii, îl vedea aşa cum arăta pe atunci, bine bronzat, cu un zâmbet care îi dezvelea dinţii de o albeaţă orbitoare. Îşi amintea şi de mâinile lui, de fapt asta o izbise la el în primul rând, mâinile acelea enorme, cu palmele întruna deschise, întruna pregătite să înhaţe ceva. Întotdeauna ceva mai mult.

— Încetează, i-a întors-o Slim şi l-a plesnit peste mâna care i se aşezase pe genunchi. Suntem prea bătrâni pentru aşa ceva.

— N-am fost aşa mereu. Am putea să mergem la mine, aşa cum făceam cu ceva timp în urmă. Bill a rânjit iar. Deodată, arăta cu zece ani mai tânăr. Poate chiar cu douăzeci.

Slim s-a destins şi l-a lăsat să rămână cu mâna pe genunchiul ei, i-a strâns mâna aia enormă, cu degetele devenite cam noduroase din pricina artrozei, dar pline de vigoare. Încă sigur de ce îşi dorea şi fără vreo îndoială că ar putea să obţină. Dorinţa nu-şi făcuse încă bagajele să plece. Iar pe ea a surprins-o furnicătura nerăbdătoare dintre picioare.

— Aşadar, presupun că soţia ta nu e în oraş?

Slim şi-a dat pe loc seama că era o cruzime din partea ei să-i amintească de jocul lor de altădată. Dar îi scăpase.

Bill i-a lăsat mâna. Fiecare şi-a înfundat nasul în cartonul meniului.

— Deci, îmi închipui că de Truman ai auzit…

— Îhm. A respirat adânc şi s-a încruntat, recăpătând brusc privirea înnegurată şi glaciară a lui Bill Paley cel de altădată. N-am să spun că mi-a părut rău, Slim. Chiar deloc. Nu după ce i-a făcut lui Babe, ori ţie, ori mie…

— Am vorbit cu Joanne Carson la telefon. Cred că ştii că stătea într-o cămăruţă la ea, în Los Angeles. După ce l-am alungat dintre noi, a sfârşit acolo, în camera de oaspeți din apartamentul fostei soţii a unui star de televiziune. Ea m-a sunat după ce a fost transportat la morgă. Mi-a spus că ultimele lui cuvinte au fost: „Frumoasa mea Babe“. Voia ca eu să ştiu asta, n-am priceput prea bine din ce pricină. Slim a zâmbit amar, s-a înecat, iar ochii i s-au umplut de lacrimi.

— Tu chiar crezi aşa ceva?

— Mi-ar plăcea să cred. Ţie?

— Nu. Nu vreau să cred că ticălosul ăla mititel mai era îndrăgostit de nevastă-mea. Nu vreau să cred că ultimele lui cuvinte au avut de-a face cu ea. Nu vreau să cred nimic altceva decât că Babe a murit cu sufletul împăcat, iubindu-mă numai pe mine, şi că Truman a murit de unul singur şi sfâşiat de durere. Poţi să zici că sunt fără milă, dacă ai chef. Dar…

— Asta-i povestea în care vrei *tu* să crezi, a şoptit Slim. Şi te înţeleg, Bill. Pentru că şi eu îmi spun o grămadă de povești care să mă ajute să adorm. Una în care Babe a fost cea mai dragă dintre toate prietenele mele, o prietenă pe care n-am înşelat-o niciodată. Alta în care noi doi am trăit o mare iubire, nu doar că ne-am coţăit ori de câte ori era ea plecată. Şi încă una despre cât era de frumoasă viaţa pe atunci, când nici unul nu-i spunea celuilalt adevărul. Şi ce? Era atât de frumos, nu-i aşa? Atât de plăcut şi de graţios. Nu ca acum.

Un timp n-a mai scos nici unul vreo vorbă, doar au privit pe fereastră Fifty-fifth Street, plină de turişti îmbrăcaţi ca niște turiști, cu tenişi, cu jeanși, cu cămăşi sport, cu hanorace şi cu urechile acoperite de stupidele căşti de walkman din pricina cărora nu mai aveau cum să audă rumoarea încântătoare a oraşului. Hotelul St. Regis de peste drum, măreţ ca întotdeauna, avea acum apartamentele ocupate de stele ale rockului, căci nimeni nu mai locuia în permanenţă în hoteluri. Pe deasupra, acesta devenise proprietatea grupului Sheraton. Nimănui nu-i mai era frică de Astori, de Vanderbilţi ori de speculatori, vai, nici gând! De nici unul şi nici de averile lor moştenite din străbuni. Oricum, nu în acel New York sinistru al anilor ’80 şi al lui Donald Trump.

Bill Paley tot mai era preşedintele companiei CBS, în ciuda eforturilor făcute

în ultimii anii de a fi înlăturat. El îşi vindea acţiunile puţin câte puţin şi doar din când în când. Timpul achiziţiilor trecuse. Plănuise încă de pe-atunci să doneze Muzeului de Artă Modernă din New York impresionanta lui colecţie de tablouri. De obicei juca golf, înota şi dormea la birou între şedinţele la care apărea câteva clipe, atât cât să nu se uite cine făurise întreprinderea aia. Şi să nu-i iasă cumva şi lui din minte.

— Între noi doi e o mare iubire, i-a spus el lui Slim și până şi lui însuşi, cuvinte pe care le spunea tuturor femeilor pe care încă le mai aducea în apartamentul de pe Fifth Avenue. Păi, cum, nu-i apăruse de curând numele publicat în revista *People* alături de alţi nouă dintre cei mai doriți celibatari? Însă de fiecare dată când venea acolo sus cu vreo drăguţă, nu se putea abţine să nu o plimbe prin tot apartamentul şi să nu-i vorbească despre Babe. Cum a cumpărat Babe asta, cum a aşezat Babe cealaltă acolo, cum se aşeza Babe de obicei dincolo, cum a intuit Babe că în sufragerie trebuia să predomine culoarea asta. Nu făcuse schimbări în apartament, rezistând încercărilor făcute de copii să redecoreze atât apartamentul, cât şi casa de la Kiluna. Îi era cu neputinţă să se hotărască. Era tot ce îi rămăsese de la ea, esenţa ei, felul ei graţios de a fi, despre care vorbea Slim. Ştia că alegerile ei nu mai erau la modă, însă nu-i păsa. Era prea bătrân ca să-i mai pese.

— Nu, Bill, între noi doi nu e o mare iubire. Tu ai fost bun şi foarte generos când am avut nevoie de bani. Eu am fost lângă tine când ai avut nevoie de un divertisment ori de o răzbunare, am fost una dintre blondele tale *shiksa*. Iar acum, că Truman nu mai e, trebuie să-ţi pun o întrebare: Crezi că Babe a ştiut vreodată ceva despre noi? Sau Truman? Pentru că povestea aia din *Esquire*… A aflat cumva Truman de la tine povestea aia cu Sidney Dillon şi pata de sânge? I-ai vorbit tu despre ce s-a petrecut între noi doi atunci?

— Nu. Dar tu?

Adevăr sau provocare. Jocul bine-cunoscut. Nici unul n-avea poftă să-l joace.

— Nu, nici eu. Însă Babe, a adăugat Slim după o pauză, incapabilă să treacă la altceva, aşa cum ar fi trebuit, Babe mi-a spus ceva cu puţin înainte de moartea ei. Mi-a spus că eu aş fi o supravieţuitoare. Pe moment, mi s-a părut ciudat. Spus aşa, din senin, din iarbă verde. Apoi, ştii bine că mie nu mi-a lăsat mare lucru în testament, sau, oricum, mai puţin decât le-a oferit celorlalte. Dumnezeu ştie că nu de asta îmi păsa mie, însă mi s-a părut ciudat când am constatat cât de generoasă a fost cu toate celelalte, cu Gloria, cu Marella, cu C.Z. Nu ştiu… Mă întreb doar.

— Babe n-a ştiut. Nici n-avea cum. De unde să știe că femeia din poveste erai tu? Deşi sunt al naibii de sigur că îşi dăduse seama că bărbatul eram eu.

Vorbind, Bill îşi amintea cât de plină de amărăciune fusese Babe în ultimii ei ani şi cât de liber îşi exprima regretele, suspiciunile… acuzaţiile.

— Sper că n-a ştiut, a şoptit Slim. Dar mă tot întreb… Luase de pe masă o furculiţă la întâmplare şi o tot clătina în palmă, de jos în sus şi de sus în jos, apreciind parcă greutatea rece a argintului fin.

— Nu-ţi mai bate capul cu asta, Slim. S-a terminat. Ei au plecat. Noi am rămas.

— Noi am rămas cu amintirile, nu cu o mare dragoste. Nu, Bill, eu cred că nici unul din noi n-a fost vreodată vrednic de aşa ceva. Dar Truman şi Babe, ei, da… Cum să zic, Babe, în orice caz. Şi îmi pare mie că tocmai asta a orbit-o, pentru că, la sfârşit, Truman a fost Truman. Numai că el a făcut ceea ce noi n-am fost niciodată în stare să facem: a început să spună adevărul. Nu al altcuiva, nu al lui Perry Smith ori al lui Holly Golightly, nici măcar al lui. Nu, el a început să spună adevărul despre noi. Şi, chestia e, dragă Bill… Adevărul e urât. Al tău. Al meu. Chiar şi al lui Babe.

Bill a scos un sunet nedesluşit, dar în care se simţea spaima. Înghiţea în sec, de parcă îi rămăsese ceva în gât. Slim i-a luat din nou mâna şi i-a pus-o pe sânii ei moi, căzuţi, ca să o simtă, să-i simtă inima, feminitatea, făptura ei caldă, puternică. A închis ochii, s-a bucurat de atingerea mâinii de bărbat pe sânii ei pentru prima oară după timpuri imemoriale şi, chiar în clipa aceea, şi-a dat seama că e vie, că e acolo, de faţă, nu o amintire ori o relicvă, nu doar o femeie în vârstă la care nu se mai uită nimeni pe stradă. Nu doar un nume pierdut într-o revistă îngălbenită, un răspuns la întrebarea: „Ce s-a ales de ele?“

A deschis ochii. Bill zâmbea cu gura până la urechi, cu rânjetul lui pofticios de băiat fără vârstă, cam nepotrivit totuşi cu ochii lui apoşi, decoloraţi şi cu proteza din ureche. Era însă destins, cu mâna tot pe pieptul ei, până când Slim i-a pus-o pe piciorul lui.

— Încă îmi face plăcere să te revăd, prietene, a continuat ea. Încă îmi face plăcere să stau aici, să sorb din vin, să gust mâncăruri alese şi să îmi îngădui să ne depănăm amintirile, pe cele bune, pe cele pe care vrem noi să le evocăm. Aşa că, hai să ne mulţumim cu-atât. Asta e istoria pe care putem să ne-o povestim seara înainte de culcare, când nu ne aflăm somnul. Noi doi putem, aşadar, să ne spunem că mai e cineva pe lume care priveşte trecutul în acelaşi fel, care îşi aduce aminte. Care îşi aduce aminte de ea. De Babe. Şi de Gloria. Ba chiar şi de

Truman, aş zice, aşa cum era el pe vremuri. Amicul nostru bârfitor şi plin de haz. Cel care, pentru o vreme, ne-a întredeschis o poartă spre altă lume. Pentru o vreme scurtă şi amuzantă. O vreme când încă nu era la modă să spui adevărul şi, din pricina asta, lumea să devină din ce în ce mai dezgustătoare.

Slim a ridicat paharul. La fel şi Bill.

— Pentru Babe. Pentru Truman. Pentru Papa şi pentru toate celelalte fantome sclipitoare şi amăgitoare de altădată.

— Pentru Babe, a repetat ca un ecou Bill. Au ciocnit şi au petrecut restul după-amiezii vorbind despre nepoţii lor.

*

La sfârșit, la fel ca la început, tot ce au avut ei au fost poveştile. Poveştile despre amândoi şi poveştile pe care şi le spunea fiecare pentru sine.

— Am iubit-o, a fost marea dragoste a vieţii mele, singurul meu regret, a îngăimat Truman aproape de sfârşit, când zăcea obosit de lume, de excese, de sine însuşi, mereu de sine însuşi.

— L-am iubit, a fost marea dragoste a vieţii mele, a şoptit Babe pentru ea însăşi când a închis ochii şi a încetat să mai lupte, pentru că lupta aceea era lipsită de frumuseţe, iar ea nu făcuse niciodată ceva urât, și doar n-avea de ce să înceapă tocmai atunci.

„Sunt singur“, şi-a spus fiecare. Unul s-a amuzat, celălalt a fost înspăimântat.

— Mama, a şoptit Truman în timp ce îl ţinea de mână o străină care chema o ambulanţă.

„Truman“, şi-a închipuit Babe că ar fi spus când simţea că se scufundă, se scufundă şi că apoi se înalţă. Dar şi-a dat seama că nu fusese aşa. Apoi nu şi-a mai dat seama de nimic, niciodată.

— Frumoasa mea Babe, a zis Truman, fiind convins că el rostise cuvintele, pentru că îşi auzise vocea, aproape stinsă, aproape de nerecunoscut, de parcă ar fi fost o voce străină. Apoi n-a mai auzit nimic.

Aşadar n-au mai fost poveşti de spus, de alinat, de strâns laolaltă oameni care nu se cunosc, dar care să fie aproape unul de altul cu sufletul, cu mintea.

Care să fie loviţi, care să sufere. Cărora să li se spulbere tot ce au iubit ei mai mult vreodată.

Frumuseţea. Frumuseţea în gloria ei desăvârşită, în toate înfăţişările ei, frumuseţea clipei fermecate când se naşte armonia deplină între două suflete singuratice, îndurerate, între două fiinţe rămase tăcute pe marginea unei piscine,

ori la asfinţit, ori întinse pe acelaşi pat, uşor de rănit, însă dezgolite, fără nici cea mai mică rezistenţă, fără vreun ascunziş.

Privirea tulburătoare a femeii care se ştie frumoasă pentru că se vede frumoasă în privirea prietenului.

Splendoarea dăruirii de sine, a acceptării, a preţuirii, a dorinţei.

Frumuseţea florii, a mărgăritarului, picăturile lui albe ca zăpada, strălucitoare între frunzele verzi şi lucioase. Floarea înfrumuseţată de mâna prietenului care îi oferă cu tandreţe balsamul.

Frumuseţea lacrimilor înţelegerii pe chipul cu privire înţelegătoare.

Frumuseţea unei cămăşi bine croite, bine apretate, de o albeaţă orbitoare, abia scoasă din cutie.

Frumuseţea foşnetului fustei de tafta, a clinchetului clopoţeilor, a scânteierilor smaraldelor şi diamantelor sau, dacă nu, a unei imaculate flori de hârtie.

Frumuseţea.

*

Lebedele continuau să înoate înainte, mereu înainte, lunecând atât de lin, încât nimeni n-ar fi avut cum să bănuiască efortul depus de ele sub apă, mișcarea, pedalarea, avântul, înaintând mai departe, tot mai departe, spre priveliştea aceea fermecată din zare, o cortină incandescentă, o ploaie de raze de lună, o constelaţie paradiziacă.

Numai că trupul lui era deosebit, truda lui, anevoioasă, gâfâia, gemea, se străduia să facă faţă, uneori izbutea să o ia înainte, însă respira din greu şi avea fruntea acoperită de broboane de sudoare.

Lebăda din frunte îşi întindea la răstimpuri braţul, lung, alb, graţios, uneori împodobit cu rubine sau cu smaralde, alteori fără bijuterii, şi nu aştepta decât mâna lui. Când i-o prindea, îşi surâdeau, surâsul lor complice, iar lui îi era totul mai lesnicios, nu mai rămânea în urmă, erau ei doi împreună, treceau înaintea tuturor, întorcându-se uneori unul spre altul să-și facă ocheade ori să-şi zâmbească.

Însă atunci, la sfârșit, pe când strălucirea începea să coboare asupra lor odată cu o ploaie de diamante şi de perle de sticlă lustruite de apa mării, s-a întâmplat ceva. El nu şi-a dat seama ce anume. Numai că se împiedicase, zâmbise, se prefăcuse că dansează, dacă nu cumva doar întorsese spatele ori pornise la drum prea repede. La drept vorbind, n-a priceput niciodată prea bine ce se petrecuse. A închis ochii, iar când i-a deschis, s-a trezit înapoi, pe mal, cu

picioarele înţepenite în noroi, de parcă prinsese rădăcini. Lăsat în urmă. Singur.

Iar lebedele lunecau spre sclipirile cascadei de lumini fără să privească în urmă, oricât de mult a hohotit el, oricât a urlat, până când avea să-i piară glasul şi să i se suie tot sângele în cap. Ele au lunecat mai departe și au dispărut una câte una în umbrele fine dintre urzeala razelor de lună; lebăda-călăuză le-a îngăduit să o ia înainte, în vreme ce ea avea să rămână de veghe, să le aibă în pază. Într-un târziu s-a întors să-i mai arunce lui o ultimă privire mohorâtă, înţelegătoare, iar el i-a strigat numele cu glas pierdut, i-a cerşit iertare, i-a implorat bunăvoinţa. Însă ea a urmat calea celorlalte lebede.

Asemenea lor, s-a pierdut şi ea în umbrele dintre lumini, iar în urmă n-au mai rămas decât line unduiri pe suprafaţa apei, pe care el le-a privit şi le-a tot privit cu ochi înlăcrimaţi, până când lacrimile i s-au prefăcut în diamante, diamantele s-au spulberat, unduirile s-au întins pâlpâind în oglinda sinilie stropită cu pulbere de diamante a heleşteului care fusese lacul care fusese oceanul care fusese visul unei lumi date uitării.

Până când toate aveau să dispară.

Nota autoarei

Când eram copilă, făceam parte dintre cei atraşi de New York.

M-am născut şi am crescut la Indianapolis, în Indiana. Un oraş minunat, dar am avut întotdeauna impresia că nu acolo îmi era locul. Cumva – şi nu-mi aduc aminte cum de s-a întâmplat asta – mi-au picat în mână, când eram mititică, nişte reviste *Vanity Fair* şi *The New Yorker*. Presupun că le primea biblioteca locală, sau poate că se găseau la unica librărie de la mall. Tot ce ştiu e că, de când am deschis prima oară *The New Yorker*, fără să înţeleg prea bine caricaturile, dar pretinzând că da, mi-am dat în sfârșit seama unde îmi era menit să trăiesc.

Aşa că m-am proiectat în paginile sofisticate ale acestor reviste.

Am citit despre oameni cum ar fi Norman Mailer, Gore Vidal şi Brooke Astor – şi mi-am imaginat că-i şi cunosc. Am devorat descrierile vieţii de noapte, ale premierelor şi serilor de gală, precum şi micile articole despre Central Park, Tiffany, Bergdorf Goodman, Club 21. Truman Capote apărea mereu în paginile acestor reviste, şi, de bună seamă, ştiam multe şi despre *el*. L-am văzut şi la televizor – o persoană buhăită, afectată, care dădea tot timpul din mâini în timp ce scotea pe gură povești revoltătoare. L-am văzut în filmul *Cinci detectivi la miezul nopţii* şi, la vârsta mea de treisprezece ani, mi s-a părut amuzant şi inteligent.

Ştiam că Truman Capote era autorul unei cărţi, *Cu sânge rece*, o carte pe care mama o avea, dar pe care nu m-a lăsat s-o citesc. Cam asta-i tot ce ştiam despre el dintr-o perspectivă literară. Altfel, era doar unul dintre acele personaje exagerate ale anilor ’70, la fel ca Liza Minelli, şi Halston, şi artiştii din Village.

În paginile revistei *Vanity Fair* citeam la fel de des despre o femeie cu numele de Babe Paley. O emblemă a modei, aşa era întotdeauna descrisă, la fel ca alte femei, cu nume precum Gloria Guinness, Marella Agnelli sau Slim Keith. Când am aflat eu despre aceste femei, deja se vorbea cu reverenţă despre ele, la timpul trecut, un trecut după care încă se mai tânjea, chiar spre sfârșitul anilor ’70. Ele erau pentru mine nişte imagini ireale, frumoase, impecabil îmbrăcate, cu haine inaccesibile. Desigur că nu ştiam nimic despre „modă“. Toată garderoba mea provenea de la Sears sau J.C. Penney. Dar visam la lumea modei, la fel cum visam la New York, şi tot ce regret în viaţa mea e că n-am ajuns acolo. Eram un

copil al Midwestului, cu părinţi din Midwest, care, plini de bune intenţii, mi-au inculcat frica de Dumnezeu şi de marile oraşe, deşi eu mă vedeam pe murdarele străzi urbane, visam să iau metroul, doream din toată inima să fiu înconjurată de zgârie-nori şi de oameni care vorbesc tare şi cu accente interesante. Dar frica a câştigat, spre marea mea părere de rău. Timp de foarte multă vreme.

Oamenii aceştia însă şi străzile au trăit în imaginaţia mea încă de pe atunci, şi am citit tot ce se putea despre toţi şi toate. *Petrecerea secolului* de Deborah Davis, despre celebrul Bal în Alb şi Negru dat de Truman Capote. *Capote* de Gerald Clarke. *Truman Capote* de George Plimpton. *Fifth Avenue la ora 5 dimineaţa* de Sam Wasson. *Slim*, memoriile lui Slim Keith. *Surorile* de David Grafton, despre Babe Paley şi surorile ei. Am văzut *Mic dejun la Tiffany* de atâtea ori, că nici n-aş putea să le număr. Continui să fiu abonată atât la *Vanity Fair*, cât şi la *The New Yorker*.

Şi, bineînţeles, acum am citit toată opera lui Capote şi am admirat multe lucruri: *Alte glasuri, alte încăperi*; *Cu sânge rece*; nuvelele şi *Mic dejun la Tiffany*. Singurul lucru pe care nu l-am admirat, o lectură aproape şocantă, a fost *Rugi împlinite*, din care făcea parte nuvela *La Côte Basque 1965*. Nu semăna deloc cu celelalte scrieri ale lui. Am catalogat-o drept o regretabilă greşeală.

Apoi, într-o bună zi, m-am hotărât să aflu mai multe despre acest roman neterminat. Ştiam vag că el fusese la originea unui scandal literar de modă veche. Am înţeles elementele de bază: Truman divulgase secrete pe care n-ar fi trebuit să le aștearnă pe hârtie. Dăduse din gură şi numise asta literatură. Prietenii i-au întors spatele. Apoi el a devenit personajul acela grotesc pe care-l ştiam din tinereţe. Şi pe urmă a murit.

Desigur însă că sunt mai multe de spus despre povestea asta. Nu-i întotdeauna aşa?

În centrul tuturor articolelor scrise despre Truman Capote şi *Rugi împlinite* se află întotdeauna povestea prieteniei lui cu Babe Paley. Babe este uneori o fiinţă intangibilă, de o frumuseţe rară. Pentru mine, a fost întotdeauna cineva care mi-a cam inspirat milă. „Modelul original de soţie-trofeu." Am întâlnit adesea această expresie, asociată cu numele ei.

Dar prietenia dintre cei doi mi-a ocupat permanent gândurile. Prietenia aceea neobişnuită între grotescul Truman şi splendida Babe. Cum era cu putinţă? De ce? Ce-a însemnat cu adevărat pentru ei doi? Când m-am uitat la fotografii şi am văzut cât de uimitor era Truman din punct de vedere fizic pe vremea când de-abia se cunoscuseră, am rămas cu gura căscată. Acesta *nu era* Truman Capote

aşa cum îl văzusem eu când am crescut.

Şi asta a început să mă frământe. Ce i se întâmplase, de ajunsese caricatura pe care mi-o amintesc eu, pe care cu toţii ne-o amintim când se pronunţă numele „Truman Capote“? Ce se întâmplase între el şi Babe, care, după spusele multor cunoscuți de-ai lui, a fost singura persoană pe care a iubit-o vreodată?

Ce li s-a întâmplat tuturor acelor fiinţe mitologice cu apartamente luxoase, ce s-a întâmplat cu New Yorkul, cu sofisticarea şi eleganţa, cu poveştile cu zâne?

Despre asta am dorit să scriu, asta-i povestea pe care am vrut s-o povestesc. Ce s-a întâmplat cu Truman Capote. Ce s-a întâmplat cu lebedele lui. Ce s-a întâmplat cu toată eleganţa. Ce preţ au plătit în realitate pentru viaţa pe care au dus-o. Pentru că întotdeauna există un preţ de plătit. Mai cu seamă în poveştile cu zâne.

*

Cu fiecare carte pe care o scriu, îmi dau seama că unii cititori sunt foarte curioşi să ştie ce corespunde realităţii şi ce e ficţiune. Trebuie s-o spun: scriind această carte m-am distrat mai mult decât oricând, deoarece toate personajele au fost maeştri ai minciunii în viaţă. Asta mi-a permis destulă libertate şi mi s-a părut extrem de interesant să mă imaginez implicată în vieţile acestor minunaţi povestitori. Pentru curioşi, iată câteva explicaţii.

Toate conversaţiile sunt fructul imaginaţiei, deşi despre unele – cum ar fi discuţia dintre Truman Capote şi Liz Smith, către sfârşit – se ştie că au avut loc. Dar ce s-a spus exact? Aici mi-am folosit eu imaginaţia. Toată linia temporală este conştiincios respectată. Reacţiile negative la *Rugi împlinite* sunt adevărate. Relaţiile dintre personaje vin din realitate. Cu alte cuvinte, Truman, Babe şi Bill Paley formau într-adevăr un trio bine sudat. Slim a fost cea mai bună prietenă a lui Babe. Şi multe fapte frapante sunt luate din realitate: Ann Woodward a fost suspectată că şi-a asasinat soţul. Ea s-a sinucis într-adevăr după ce-a citit *La Côte Basque 1965*. Babe Paley a avut într-adevăr cancer. Truman Capote a murit de-adevăratelea în camera de oaspeţi a lui Joanne Carson. Şi aşa mai departe. Mi-am permis cea mai mare libertate în privinţa identităţii femeii cu care Bill Paley a avut aventura descrisă în *La Côte Basque 1965*. Pe vremea faptelor, se zvonea că fusese Happy Rockefeller, soţia guvernatorului. Dar mult mai sigur este că femeia din nuvelă reprezenta un amalgam al multor femei cu care avusese aventuri Bill Paley – printre care, dacă se poate avea încredere în bârfe, era şi Slim Keith. În vreme ce Slim a fost categoric modelul pentru Ina Coolbirth

din nuvelă, la fel de adevărat este că Babe nu i-a lăsat dragei sale prietene mare lucru în testamentul ei. Atunci cine i-a spus despre Slim şi Bill? Chiar, cine?

După cum spun eu întotdeauna, emoţiile sunt produsul imaginației mele, motivaţia şi intenţia existente în spatele multor fapte reale. Iar faptele sunt oasele pe care eu aşez carnea ficţională. Şi sper că după ce citiţi *Lebedele de pe Fifth Avenue* veţi simţi dorinţa de a afla şi singuri mai multe despre aceste fiinţe extraordinare, incredibil de fermecătoare, şi totuşi tragice în ultimă instanţă. Câteva dintre cărţile pe care le-am menţionat înainte sunt puncte de plecare excelente, cum e şi cartea lui Sally Bedell Smith, *În toată gloria: viaţa lui William S. Palley* şi cea a lui Lawrence Grobel, *Conversaţii cu Capote*.

N-am ajuns niciodată să trăiesc la New York. Dar am locuit la Chicago, oraş pe care îl iubesc. Până la urmă, tot am devenit o fată dintr-un mare oraş. New Yorkul îl vizitez deseori acum. Pe oriunde o iau, văd fantome pe stradă. Odată, la Plaza, mi s-a părut că-i văd pe Babe Palley şi pe Truman Capote stând la o masă și bând câte un pahar de şampanie.

Dar până la urmă nu a fost decât un vis.

Mulţumiri

Fiecare poate să scrie o carte de unul singur, dar cartea aceea nu va vedea lumina zilei fără ajutorul multor oameni deosebiți.

Mulţumesc, ca întotdeauna, editoarei mele minunate, Kate Miciak. Am urcat numeroşi munţi împreună şi ştiu că vor mai fi şi alţii. De asemenea, agentei mele, Laura Langlie, care duce în numele meu multe bătălii.

Multă recunoştinţă echipei de profesionişti conduse de Gina Centrello de la Penguin Random House: Libby McGuire, Susan Corcoran, Kim Hovey, Gina Wachtel, Sharon Propson, Quinne Rogers, Leigh Marchant, Robbin Schiff, Allyson Pearl, Benjamin Dreyer, Loren Noveck şi Julia Maguire. Îi mulţumesc mult lui Scott Shannon şi uimitoarei lui echipe de informaticieni. De asemenea lui Bill Contardi, lui Caitlin McCaskey şi Anastasiei Whalen de la Penguin Random House Speakers Bureau şi uimitorilor reprezentanţi de vânzări de la Penguin Random House.

Mulţumiri speciale Victoriei Wasserman de la Thornwillow Press, precum şi lui Courtney Scioscia şi Slater Gillin de la Meg Connolly Communications pentru că mi-au permis o vizită la St. Regis Hotel. De asemenea multe mulţumiri pentru departamentul de cercetări al Bibliotecii publice din New York.

Şi, ca întotdeauna, n-aş fi ajuns nicăieri fără să am parte de susţinerea familiei mele, în special de a lui Dennis, Alec şi Ben.